H.S. 3145

അമൃതപുളിനം

വില
2 00 ന.

H.S.3145

അമൃതപുളിനം

ഭാരതീയചരിത്രാഖ്യായിക

വള്ളത്തു്

പ്രകാശകന്മാർ,
ശ്രീരാമവിലാസം പ്രസിദ്ധീകരണശാല,
കൊല്ലം.

SREE NARASIMHA VILASOM BOOK DEPOT THURAVOOR
SHERTALLAY
Kerala State

ശ്രീരാമവിലാസം പ്രസ്സ്, കൊല്ലം.

5-ാം പതിപ്പ് കോപ്പി 30,000.

1125.

അവതാരിക.

പാലക്കാട്ട് ഗവമ്മെൻറു് വിക്ടോറിയാകോളേജിലെ സീനിയർ മലയാളം ലക്ചററായ പള്ളത്തു രാമൻ അവർകൾ നിമ്മിച്ച "അമൃതപുളിനം" എന്ന ആഖ്യായിക ഞാൻ ശ്രദ്ധയോടെ വായിച്ചു. രാമനവർകൾ സാഹിത്യവിഷയത്തിൽ പ്രസിദ്ധി സമ്പാദിച്ച ഒരാളാണു്.

'അമൃതപുളിന'ത്തിലെ നായകനായ അജയസിംഹനും നായികയായ ഹിരണ്മയിയും മാതൃകാസൃഷ്ടികളാണു്. രജപുത്രരുടെ പ്രസിദ്ധമായ ധൈര്യം, സ്ഥിരത, സ്വദേശസ്നേഹം മുതലായ മഹത്"ഗുണങ്ങൾ ഈ നായികാനായകന്മാരിൽ ധാരാളമായി ശോഭിക്കുന്നുണ്ടു്. മുഗൾചക്രവത്തിയായ അക്ബരുടെ മഹാമനസ്കതയും, ഭരണനയവും ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ വിശദമായി കാണാവുന്നതാണു്. ഉന്മാദിനി, ചാന്ദസുൽത്താന, ഗിരിറാണി മുതലായ അപ്രധാന കഥാപാത്രങ്ങളുടെ സൃഷ്ടിയും നന്നായിരിക്കുന്നു. ഗിരികൾ, നദികൾ മുതലായ സ്വാഭാവികവസ്തുക്കളെ വണ്ണിക്കുന്നതിൽ ഈ ഗ്രന്ഥകത്താവിനു് ഒരു വിശേഷവിധി സാമത്ഥ്യം കാണുന്നുണ്ടു്.

ഈ പുസ്തകത്തിലെ വാചകങ്ങളുടെ ഒഴുക്കും, പദങ്ങളുടെ ഭംഗിയും ആകപ്പാടെ ഭാഷയുടെ ഗുണവും പ്രത്യേകം പ്രസ്താവയോഗ്യമാണു്. ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഭാഷാശുദ്ധിയും, വാചകഗുണവും ഉണ്ടാക്കിത്തീപ്പാൻ ഗ്രന്ഥകത്താവു് പ്രത്യേകം മനസ്സിരുത്തിയതായി കാണുന്നുണ്ടു്. ഈ പുസ്തകത്തെ സ്കൂളുകളിലോ കോളേജുകളിലോ ഒരു പാഠ്യപുസ്തകമായി എടുക്കേണ്ടതു് ആവശ്യമാണെന്നു് എനിക്കു തോന്നുന്നു.

Palghat,
24-11-1923. } എം. കൃഷ്ണൻനായർ (ഒപ്പു്)

Hon'ble Sir M. Krishnan Nair.

അമൃതപുളിനം.

ഉപക്രമം

മുന്നൂറുവൎഷം മുമ്പു് ഗ്രീഷ്മകാലത്തു് ഒരു ദിവസം ആദിത്യൻ അരാവലിപൎവ്വതത്തിന്റെ പാൎശ്വത്തിൽ ക്രമേണ അന്തൎദ്ധാനം ചെയ്തുതുടങ്ങുന്നു. മലയുടെ അടിവാരത്തിൽക്കൂടി നിൎമ്മലജലത്താലും ചെറുതിരമാലകളാലും ചേതോഹരമായ 'വേത്രവതീ'നദി ശാന്തമൃദുളശബ്ദത്തിൽ കളിച്ചുപുളച്ചൊഴുകുന്നുണ്ടു്. അപ്പോഴത്തെ ആ ചെങ്കനൽപ്രഭ തട്ടി, വീരമാതാവായ രാജപുത്താനയുടെ ഗൌരവരക്ഷകനെപ്പോലെ നില്ക്കുന്ന അരാവലി, ഉടലാസകലം തങ്കത്തകിട്ടുപരത്തിയാലുള്ള തെളുതെളുപ്പോടുകൂടി ആ ആററിലെ അലകളിൽ കാൽകഴുകിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

ആ സമയം എട്ടുവയസ്സു പ്രായമുള്ള ഒരു ബാലിക പത്തുവയസ്സായ ഒരു ബാലന്റെ തോളിൽ കൈവെച്ചു്, മൌനമായി നിന്നു്, വാടിയ വദനത്തോടുകൂടി നാലുപാടും ഉത്സുകനയനങ്ങളോടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അല്പം കഴിഞ്ഞു് ആ കുമാരൻ "ഹിരണേ! നീ എന്റെ നേരേ കോപിച്ചിരിക്കയാണെന്നു തോന്നുന്നു" എന്നു പറഞ്ഞു.

ആ കോമളകുമാരിയുടെ കവിൾത്തടം തുടുത്തു. കോപകാലുഷ്യത്തോടുകൂടി കണ്ണീർ പൊടിഞ്ഞു് അവന്റെ മുഖത്തു ബദ്ധദൃഷ്ടിയായി നിന്നു്, "നി എന്റെ മയിലിനെപ്പറപ്പിച്ചുകളഞ്ഞതെന്തിനു്?" എന്നു ചോദിച്ചു.

അവൻ: നിനക്കതിലും അഴകുള്ള മയിലിനെ ഞാൻ കൊണ്ടുവന്നുതരാം.

അവൾ: വേറെയൊന്നിനെ എനിക്കു വേണ്ട; എന്താ എന്റെ മയിലിനെ ഓടിച്ചുകളയുവാൻ?

അവൻ: നിന്റെ മയിലിനേക്കാൾ വളരെ ഭംഗിയുള്ള ഒന്നിനെത്തന്നാലോ?

അവൾ: ഞാൻ അതിനെ വിട്ടുകളയും. എന്റെ മയിലിനെ ത്തന്നെ എനിക്കു കിട്ടിയേ കഴിയൂ.

അവൻ: നിന്റെ മയിലിനെത്തന്നെ തരികയാണെങ്കിലോ?

അവൾ: എവിടെ? തരൂ!

അവൻ മലയുടെ അരികിലേയ്ക്കു ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച് 'അതാ നോക്കൂ!' എന്നു പറഞ്ഞു.

അവളങ്ങോട്ടു നോക്കി. അതേ, അവളുടെ മയിൽതന്നെ ദൂരെ സാനുപ്രദേശത്തിൽ അവളെ നോക്കി കേകാരവം പുറപ്പെടുവിച്ചു പീലിയെല്ലാം വിടുർത്തി ആടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ആ കുമാരീകുമാരന്മാർ കൈകോർത്തുപിടിച്ച് ആററിലെ അലകളിൽ നീന്തിപ്പോകുന്ന കമലയുഗളംപോലെയും ഇളങ്കാററിൽ പറന്നു പോകുന്ന പാരാവതങ്ങളെപ്പോലെയും മയിലിനെപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടുവരുവാൻ പാഞ്ഞു പോയി. അടുത്തുചെല്ലുംമുമ്പ് ആ മയൂരം അവിടുന്നു പറന്നു കുന്നിലെങ്ങോ പോയി ഒളിച്ചു. ഹിരണ പ്രേമാർദ്രയായി ആ പക്ഷിയെ പലപ്രാവശ്യവും പേരെടുത്തു വിളിച്ചു; അതു് വന്നതേയില്ല. അവൾ അശ്രുകലുഷിതയായി അവനെ നോക്കി, "അജയ! എന്റെ മയിൽ എന്റെ അരികെ വരുന്നതായി കാണുന്നില്ലല്ലോ" എന്നു കണ്ഠിതം ഭാവിച്ചു.

അജയൻ അവളുടെ ഗണ്ഡമണ്ഡലത്തിൽ ഗളിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കണ്ണീർത്തുള്ളികൾ കൈകൊണ്ടു തുടച്ച്, "കരയേണ്ട ഹിരണേ! ഞാൻ എന്തു ചെയ്തിട്ടെങ്കിലും നിന്റെ മയിലിനെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുവന്നു തരാം. അതു് ഈ കുന്നിന്റെ കൊടുമുടിയിൽ പറന്നിരുന്നാലും, ഞാൻ കയറിപ്പോയി പിടിച്ചുകൊണ്ടു വരും. അവിടെനിന്നു് അതു പുഴയിലേയ്ക്കു പോയാലുംകൂടി ഞാൻ ചാടിപ്പിടിക്കും; എനിക്കു നീന്താനറിയാം. നീ അല്പം ക്ഷമിക്കൂ! ഞാൻ പോയി ഇതാ കൊണ്ടുവരുന്നു" എന്നു ധൈര്യപ്പെടുത്തി.

ഹിരണ അജയന്റെ കൈപിടിച്ചു് കുന്നിന്റെയും പുഴയുടേയും അരികിലേക്കു നോക്കി. ആ പർവ്വതത്തിന്റെ മടിപ്പരപ്പിലും നദിയുടെ വക്ഷസ്സിലും ഒരു നേരിയ ഇരുട്ടു പടർന്നുപിടിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. ആ മൃദുലാന്ധകാരത്തിൽ തരംഗാവലികൾ ഭയങ്കരങ്ങളായി കാണപ്പെട്ടു. അജയൻ ഇരുട്ടത്തു വഴിതെററി വല്ല കുണ്ടിലോ കുന്നിലോ മറിഞ്ഞുവീണുപോയേയ്ക്കാമെന്നു ഭയ

പ്പെട്ടു് ഹിരണ "വേണ്ട, വേണ്ട, അജയ! മയിലിനെപ്പിടിപ്പാൻ പോകേണ്ട" എന്നു കരഞ്ഞു പറഞ്ഞു.

അജയൻ: ഹിരണേ, പേടിക്കേണ്ട. ഞാൻ നിൻെറ മയിലിനെപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടുവന്നേ ഇരിക്കൂ.

ഹിരണ: (കരഞ്ഞു്) നീ കുന്നിൽ പോയി മടങ്ങിവരാതിരുന്നാലോ? ഇരുട്ടത്തു വഴി തെററിപ്പോയാലോ! ഈ പുഴയിൽ വീണു മുങ്ങിപ്പോയെങ്കിലോ! എനിക്കു പേടിയാകുന്നു. പ്രിയം ഉണ്ടെങ്കിൽ എന്നെ വിട്ടുപോവരുതേ.

അജയൻ: (ചിരിച്ചു്) എന്നാൽ നാളെപ്പകൽ വന്നു നമുക്കു മയിലിനെത്തിരയാം. അല്ലേ?

ഹിരണ: ഇനി കുറച്ചുകൂടെ ഇവിടെ ഇരുന്നു നോക്കാം. ഇരുട്ടത്തു മയിൽ പേടിച്ചു വരാനുംമതി. വരുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു. നോക്കൂ എന്നു് ഉൽക്കണ്ഠ പ്രദശിപ്പിച്ചു.

നദീതീരത്തിൽ ഒരു അനക്കവും അടുത്തടുത്തു വരുന്ന ഒരു ശബ്ദവും കേൾക്കാറായി. മയിൽ മടങ്ങി വരുന്നുണ്ടെന്നു കരുതി ഹിരണ ആനന്ദലഹരിയിൽ ലയിച്ചു് "അജയ! നോക്കൂ നോക്കൂ!" എന്നു് ആശാപൂർവ്വം പറഞ്ഞു.

ഒരു ഭ്രാന്തത്തി കൈകൊട്ടി പാട്ടുപാടി കുട്ടികളുടെ സമീപത്തു വന്നുനിന്നു. അവൾ ഒരു നാറിക്കീറിയ മുണ്ടുടുത്തു മുഖത്തു വെണ്ണീറു വാരിത്തേച്ചിരുന്നെങ്കിലും, ആ മങ്ങിയ വെളിച്ചത്തിൽ, അവളുടെ നീണ്ടുനിവന്ന ശരീരത്തിൽ പൂർണ്ണതാരുണ്യവും ലാവണ്യവും ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതായി തോന്നി; ഉജ്ജ്വലങ്ങളായ നയനസരോജങ്ങളിൽ ഒരു രാജതേജസ്സു കളിയാടുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ചളിപുരണ്ടു ചിന്നിച്ചിതറിക്കിടന്നിരുന്നാലും നീണ്ടു ചുരുണ്ടു നിബരീസമായിരുന്നു അവളുടെ കുന്തളഭാരം. ആകപ്പാടെ ആ ആകൃതി മങ്ങിമയങ്ങിയ സൌന്ദര്യധോരണിയേയും തേഞ്ഞുമാഞ്ഞ ഗൌരവത്തേയും സൂചിപ്പിക്കുന്ന ഒന്നാണെന്നു പ്രഥമവീക്ഷണത്തിൽത്തന്നെ ആൎക്കും ഊഹിക്കാം.

അവൾ രണ്ടു കുട്ടികളേയും മിഴിച്ചുനോക്കി കൈകൊട്ടിപ്പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു്, "ഹാ, ഹാ, നിന്നെ മനസ്സിലായി. നീ ആ പിശാചിൻെറവയററിൽ പൊട്ടി മുളച്ചവളല്ലേ? നിൻെറ കണ്ണും കലാശവും മുടിയും കണ്ടാലെനിക്കറിഞ്ഞുകൂടെ? എന്താ മിണ്ടാതെ കുററിവാഴപോലെ നിന്നു നോക്കുന്നതു്? ആ രാക്ഷസി

ബാഹ്യസുന്ദരിയാണെന്നു നാട്ടുകാരൊക്കെ വാഴ്ത്തി. 'താരാബായി, താരാബായി' എന്നിങ്ങനെ ഒരു പേരും പ്രസിദ്ധമായിത്തീൎന്നു" എന്നു ഹസിച്ചു.

പേടിച്ച പേടമാൻപോലെ ആ പെൺകുട്ടി ഭ്രാന്തത്തിയുടെ വാക്കും നോക്കും നിമിത്തം വല്ലാതെ പരിഭ്രമിച്ചുവശായി. അജയൻ രണ്ടടി മുന്നോട്ടുവെച്ചു വലംകൈ ചുരുട്ടി ഉയൎത്തിപ്പിടിച്ചു് "നീയാരാണ്? എന്താ എന്റെ ഹിരണ്മയെശ്ശകാരിക്കാൻ? വേണ്ട, നിന്റെ കുറുമ്പു നിൎത്തിക്കോ. അല്ലെങ്കിൽ ഒരൊററ ഇടിക്കു നിന്റെ തല തവിട്ടുപൊടിയാവും" എന്നു വീരാഹങ്കാരം വെളിപ്പെടുത്തി.

ഉന്മാദിനി വികലസ്വരത്തിൽ ഉറക്കെച്ചിരിച്ചു്, "ബലേ! നീ എന്താ പറഞ്ഞതു കുട്ടി! നിന്റെ ഹിരണ്മയോ? നിനക്കു് ഈ ദുർബുദ്ധി തോന്നിയതെന്തേ? നിന്റെ തന്തയുടെ 'കമലമീരാ' ദുൎഗ്ഗത്തേയും, ആ രാക്ഷസി താരാബായിയേയും അവളുടെ വയററിൽ പൊട്ടി മുളച്ച ഈ പെൺകുട്ടിയേയും ഭ്രാന്തത്തിയായ എന്റെ കൈയിൽനിന്നു രക്ഷിക്കുവാൻ വിചാരിക്കുന്നുണ്ടോ? ഞാൻ പറയുന്നതു മനസ്സുവെച്ചു കേൾക്കുക. നീ ഇന്നുമുതൽക്കു് ഈ രാക്ഷസിക്കുട്ടിയുടെ കൂട്ടുകെട്ടു വിടുക. അല്ലെങ്കിൽ നീ അവളൊന്നിച്ചു ചാവും; ഈ കറുത്തിരുണ്ട ജലഗൎത്തിൽവീണു മുങ്ങിപ്പോകും. സൂക്ഷിച്ചിരുന്നോ! അവളുമായുള്ള ബന്ധം വേണ്ടെന്നുവെക്കുക" എന്നുപറഞ്ഞു്, ഉന്മാദിനി കൈകൊട്ടിപ്പാടി കുന്നിന്റെ അരികിലേക്കു പോയി.

കുട്ടികൾ അവിടെത്തന്നെ ഇരുന്നു. രാത്രിയുടെ മുഖം കരിതേച്ചപോലെ കറുത്തുതുടങ്ങിയിട്ടും മയിൽ വരാതിരുന്നതുകൊണ്ടു് അജയൻ പിറേറദിവസം ചെന്നു് അന്വേഷിക്കാമെന്നു പറഞ്ഞു പുറപ്പെടാൻതുടങ്ങി.

ഹിരണ—അജയ! ഞാൻ വരുന്നില്ല. നിന്റെ കൂടെ ഞാൻ വരില്ല. വന്നാൽ, ആ ഭ്രാന്തത്തി എന്താ പറഞ്ഞതു മനസ്സിലായോ?

അജയൻ—ഭ്രാന്തത്തികൾ പറഞ്ഞാൽ ആരെങ്കിലും ഭയപ്പെടാറുണ്ടോ? അവളോടിപ്പോയല്ലോ. അല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ നിശ്ചയമായിട്ടും ഈ പുഴയിൽ അവളെപ്പിടിച്ചു താഴ്ത്തിയിരുന്നേനെ. അപ്പോൾ കാണായിരുന്നു കളി!

ഒന്നാം ഭാഗം.

ഒന്നാം അദ്ധ്യായം.

മൃഗയാരംഗം.

ക്രിസ്ത്വാബ്ദം പതിനാറാം നൂററാണ്ടും ആൎയ്യന്മാരുടെ ഗൗരവവും ഒന്നിച്ചു കാലകല്ലോലത്തിൽ ലയിച്ചുകഴിഞ്ഞു. അക്ബറാണു ഭാരതസിംഹാസനം അലങ്കരിച്ചിരുന്നതു്. രാജസ്ഥാനരവിയായ റാണാ പ്രതാപസിംഹൻ അസ്തമിതപ്രായനായിരിക്കുന്നു. ഭാരതവൎഷത്തിൻെറ അവശ്യംഭാവിയായ ഭാഗ്യക്ഷയകാലത്തിനു് അനുരൂപമായി "മന്ത്രംകൊണ്ടീഷൽ തളൎന്നുനിന്നീട്ടുമാഴ്പന്നഗവീരൻതൻ കോപംപോലെ" വീൎയ്യവും ശൌൎയ്യവും മങ്ങിമയങ്ങിപ്പോയ രജപുത്രപ്രജകളോടുകൂടി പ്രതാപസിംഹൻ മൊഗളരോടെതിൎത്തുപോരാടി ഫലോദയമുണ്ടാകാതെ നിരാശനായിരിക്കയാണു്. വീരന്മാരുടെ വിഹാരരംഗമായ രാജസ്ഥാനം കാലദണ്ഡത്തിൻെറ കരാളമായ പ്രഹാരമേററു നിണംവററി നിൎജ്ജീവമായി കിടക്കുന്നു. അരാവലിപൎവ്വതം മഹാരഥന്മാരുടെ പാദഭരത്താൽ കമ്പിതപ്രായമാകാറുള്ളതു നിന്നു; അൎദ്ധരാത്രി ചമ്പലനദിയുടെ ചെറുതിരമാലകളിൽ ഉറയൂരിയ ഉടവാളുകളുടെ ഝംഝനദ്ധ്വനി മാറെറാലിക്കൊള്ളുന്നതും കേൾക്കാതായി. മൊഗളരുടെ മോഹനമന്ത്രംകൊണ്ടു് എല്ലാം സ്തബ്ധമായിത്തീൎന്നു.

അങ്ങനെയിരിക്കെ, ഇന്നു് എന്താണു് ഉദയപുരത്തു് ഇത്ര ആനന്ദകോലാഹലം? രാജധാനി പൂമാലകൾകൊണ്ടു് അലങ്കരിച്ചിരിക്കുന്നതെന്തിനു്? ഇന്നു വിജയദശമിയാണു്. പ്രതാപസിംഹനുമായി സന്ധിയായശേഷം അക്ബർ ഉദയപുരത്തേക്കുവരുന്നുണ്ടു്. ചക്രവൎത്തിയെ എതിരേററു പ്രീതിപ്പെടുത്തുവാനാണു് രാജപുത്രരാജധാനിയിൽ ഇത്ര തിക്കും തിരക്കും. കുറച്ചുകാലംമുമ്പു മീവാരരാജ്യലക്ഷ്മി അലാവുദ്ദീൻെറ ക്രൂരകര

ത്തിൽനിന്നു തെററിപ്പോന്ന അവസരത്തിൽ ഇങ്ങനെയുള്ള മഹോത്സവങ്ങൾ നടത്തി വിജയഭേരി മുഴക്കിയതു കേട്ടിട്ടുണ്ടു്; ചിതോരരാജധാനി ഇപ്രകാരം പൂമാലകളാൽ പരിശോഭിതമായിരുന്നതും കണ്ടിട്ടുണ്ടു്. ഹിന്ദുകുലാലങ്കാരമായ ബപ്പറായർ മീവാരസിംഹാസനം ആരോഹണം ചെയ്ത ദിവസം ചിതോരദുർഗ്ഗത്തിൻെറ ഉന്നതശിഖരങ്ങളിൽ പഞ്ചവർണ്ണപതാകകൾ ഇങ്ങനെ പാറിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഇന്നു രജപുത്രരെ സന്തോഷപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടി ലഹരിപദാർത്ഥങ്ങൾ സംഖ്യയില്ലാതോളം സംഭരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്. ഹേ! രജപുത്രവീരരേ! അവയേ വയറുനിറയോളം ചെലുത്തി വികൃതമായ തലച്ചോററിൽ അല്പംകൂടി അവശേഷിച്ച വിവേകശക്തിയെ നശിപ്പിക്കുവിൻ! അല്ലെങ്കിൽ ഇന്നു മൊഗൾചക്രവത്തിയുടെ പാദമൂലത്തിൽ തല താഴ്ത്തുവാൻ നിങ്ങൾക്കെങ്ങനെ കരളുറപ്പുവരും? അതാ മൊഗൾസേനയുടെ ആർപ്പുംവിളിയും കേൾക്കുന്നു!

അന്നു വൈകുന്നേരം ഉദയപുരത്തിൻെറ പടിഞ്ഞാറു പരന്നു കിടക്കുന്ന വനപ്രദേശത്തിൽ, അരാവലിമലയുടെ അടിവാരത്തിൽ, ആയിരത്തിലധികം ആയുധപാണികളായ യോദ്ധാക്കൾ കൂടിയിരുന്നു. അവരിൽ അദ്ധഭാഗം ചക്രവത്തിയുടെ അനുചരരും ബാക്കിയുള്ളവർ രജപുത്രരുമാണു്. ആനകളുടേയും കുതിരകളുടേയും ശബ്ദകോലാഹലങ്ങൾകൊണ്ടു് അരണ്യമെങ്ങും മുഴങ്ങി. എല്ലാരുടെ മുഖമണ്ഡലത്തിലും ആനന്ദഭാവം സ്ഫുരിച്ചിരുന്നു. ഇന്നു രാജസ്ഥാനത്തു ചിരകാലമായി നടന്നുവരുന്ന വിജയദശമി ഉത്സവമാണല്ലോ. ദില്ലിചക്രവത്തി മീവാരറാണാവിനോടുകൂടി വേട്ടയാടുവാൻ പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ഇന്നു നടക്കാൻപോകുന്ന നായാട്ടിൽ താന്താങ്ങളുടെ ശൌര്യവീര്യങ്ങളെ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുവാൻ എല്ലാവരും ഉൽസുകരായിരിക്കയാണു്. എന്നാൽ ഒരു യുവാവുമാത്രം മ്ലാനവദനത്തോടെ നയനങ്ങൾ നാലുപാടും പായിച്ചു് എല്ലാക്കും പിമ്പേ അശ്വാരൂഢനായി മെല്ലെമെല്ലെ പൊയ്ക്കൊണ്ടിരുന്നു. കുതിരയാകട്ടെ ഗവ്വംകൊണ്ടു കഴുത്താട്ടിയും മുൻകാലുകൾ പൊക്കിപ്പിടിച്ചും അക്ഷമതയോടെ മുമ്പെത്തണമെന്നു തൻെറ യജമാനനെ അറിയിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. യുവാവു് കടിഞ്ഞാൺ മുറുകെപ്പിടിച്ചുവലിച്ചു മുമ്പിട്ടുപോകുന്ന സൈന്യങ്ങളുടെ എല്ലാം പിന്നിലായി സാവധാനം സവാരിചെയ്തു. കുതിരയുടെ കുതിച്ചു

ചാടി മുമ്പെത്തുവാനുള്ള ഉത്സാഹം കണ്ടു് യജമാനൻ അതിൻെറ കഴുത്തിൽ കൈകൊണ്ടു തട്ടി, "ഹേ, ദാനവദമന! ഇന്നു നീ യവനൻെറ പാദസേവചെയ്യാൻ തിടുക്കപ്പെടുകയാണോ! അച്ഛൻ കല്പിക്കാതിരുന്നാൽ, ഈ വിഷാദകരമായ മൃഗയാരംഗത്തിലേയ്ക്കു നിന്നെ ഒരിക്കലും കൊണ്ടുവരുമായിരുന്നോ!" എന്നു് ചോദിച്ചു.

യഥാക്രമം എല്ലാവരും കാട്ടിൻനടുവിൽ പ്രവേശിച്ചു. മുമ്പിൽ അക്ബറും അദ്ദേഹത്തിൻെറ വലത്തുഭാഗത്തു പ്രതാപസിംഹനുമാണു് പൊയ്ക്കൊണ്ടിരുന്നതു്. റാണാ ദീർഘമായി ഒന്നു നിശ്ശ്വസിച്ചു്, ചക്രവർത്തിയോടു്, "പ്രഭോ! ഇങ്ങോട്ടു നോക്കിയാലും! ആ ആററിന്നരികെക്കാണുന്ന ധവളശിലാസ്തംഭങ്ങൾക്കു സമീപം രാജപുത്താനയുടെ വീരസന്താനങ്ങൾ സംഗ്രാമസിംഹൻെറ പ്രാണരക്ഷണത്തിനുവേണ്ടി അങ്ങയുടെ പിതാമഹനായ ബേബറോടുകൂടി പോരാടി സ്വർഗ്ഗംപ്രാപിച്ചു. അതാ! അവിടെ ആ കുന്നിൻമുകളിൽ പകുതി വീണുപോയ കൊട്ടാരമാളികയുടെ മേൽനിലയിലിരുന്നു് ദേവി മീരാബായി ചില വീരാംഗനകളോടുകൂടിച്ചേർന്നു് മനോമോഹനമായി ഗാനംചെയ്തു്, മൊഗളരുമായുള്ള പോരാട്ടത്തിൽ രജപുത്രരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി" എന്നു പറഞ്ഞു.

അക്ബർ: രജപുത്രരുടെ ഈ രംഗഭൂമിയിൽ നിങ്ങൾ പറയുന്നതിലധികം കീർത്തിചിഹ്നങ്ങൾ ഞാൻ കാട്ടിത്തരാം. അതാ നോക്കൂ! ആ ശിലാസ്തംഭങ്ങൾക്കരികെവച്ചു വീരനായ പ്രതാപസിംഹൻ ഇരുന്നൂറു ഭടന്മാർമാത്രമുള്ള ഒരു സൈന്യംകൊണ്ടു സഹസ്രാധികമായ മൊഗൾപ്പടയെ ഒരു നിമിഷത്തിൽ തോല്പിച്ചുകളഞ്ഞു. ആ കുന്നിൻെറ അരികെ വേഷച്ഛന്നനായിവന്ന അക്ബറുടെ വീരാഹങ്കാരം മീവാരാധിപൻെറ മുമ്പിൽ ചാമ്പലായിപ്പോയി. ഈ നിർജ്ജനകാനനത്തിൽ എവിടെ നോക്കിയാലും വിക്രമിയായ പ്രതാപസിംഹൻെറ പേരും പെരുമയും ഓർമ്മപ്പെടുത്തുന്ന ലക്ഷ്യങ്ങൾ പലതുമുണ്ടു്. പ്രതാപസിംഹനെപ്പോലെയുള്ള വീരപുരുഷന്മാർ ഈ ലോകത്തിൽ ഇല്ലെന്നു തന്നെ പറയാം.

പ്രതാപസിംഹൻ പുരികം ചുളിച്ചു്, "പ്രഭോ, മററാരെങ്കിലുമാണു് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞിരുന്നതെങ്കിൽ മുഖസ്തുതിയെ

ന്നോ പരിഹാസമെന്നോ ഞാൻ കരുതുമായിരുന്നു. പ്രതാപസിംഹൻ ഒരു ഭോഷനല്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ, സൂര്യകലാംഗാരമായ് ജനിച്ചിട്ടില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ, ഡില്ലിചക്രവൎത്തിക്കു തൻെറ സ്വാതന്ത്ര്യം ഒരിക്കലും വിൽക്കുകയില്ലായിരുന്നു. അമരലോകതുല്യമായ ഈ മീവാരദേശം ഇന്നു മൊഗൾസേനകളുടെ പാദധൂളിയാൽ വ്യാപ്തമായി, കാറും കറുപ്പും ബാധിച്ചുപോകയില്ലായിരുന്നു."

അക്ബർ: നിങ്ങൾ തീരെ ആലോചനകൂടാതെയാണു് സംസാരിക്കുന്നതെന്നു തോന്നുന്നു. ഈ കേളികേട്ട രാജവംശത്തിൻെറ സ്വാതന്ത്ര്യം അക്ബൎക്കു് അപഹരിക്കണമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശം ലേശമില്ല. നിങ്ങളുടെ സ്നേഹിതനായ അക്ബറെ അങ്ങനെയുള്ള നീചബുദ്ധിയാണെന്നു കരുതിപ്പോകരുതു്. രണ്ടുകൂട്ടരും മത്സരബുദ്ധിയും ജാതിസംബന്ധമായ നിബന്ധനകളും ഉപേക്ഷിച്ചു തമ്മിൽ ചേൎന്നു നടന്നാൽ ഭാരതസാമ്രാജ്യത്തിൻെറ അസ്ഥിവാരം ദൃഢസ്ഥാപിതമായിത്തീരുമെന്നാണു് എൻെറ ആശയും ആശംസയും.

പ്രതാപസിംഹൻ ദീർഘനിശ്വാസം ചെയ്തു്, "മാതൃഭൂമിയുടെ നിലനില്പിന്നു രജപുത്രർ യവനസഹായം യാചിക്കണമെന്നാണു് ഹിന്ദുക്കളുടെ ലലാടലിഖിതമെങ്കിൽ അക്ബരുടെ കാലംമുതൽക്കു് ആ പദ്ധതി ഏൎപ്പെട്ടുമെന്നുള്ളതിനു സന്ദേഹമില്ല" എന്നുപറഞ്ഞു. തൽക്ഷണം ദൂരത്തുള്ള പൎവതപ്രാന്തത്തിലേക്കുനോക്കി ഉച്ചസ്വരത്തിൽ ഇങ്ങനെ തുടൎന്നു: "പ്രഭോ! ഇന്നു ഭാരതവർഷത്തിൻെറ ഭാഗ്യപരീക്ഷാഘട്ടമാണു്. അതാ! ആ കാട്ടിൽ ദൂരെ കാണുന്ന തടിച്ച കാട്ടുപോത്തിനാൽ ഇന്നു യവനരുടെ തലയിലെഴുത്തും ഹിന്ദുക്കളുടെ തലയിലെഴുത്തും നിൎണ്ണയിക്കപ്പെട്ടുപോകട്ടെ ഈ വിജയദശമിദിവസം ഭഗവതി സിംഹവാഹിനി ദൈത്യരെ ജയിച്ചതിൻെറ സ്മാരകമായി ഇങ്ങനെ വിജയോത്സവം നടക്കുക പതിവുണ്ടു്. ഇപ്പോൾ ഇവിടെക്കൂടിയിരിക്കുന്ന ൫൦൦ ഹിന്ദുവീരരിൽ ഒരുവൻ അസ്തമയത്തിനുമുമ്പു് ആ കാട്ടുപോത്തിനോടെതിൎത്തു ജയിക്കയാണെങ്കിൽ ഹിന്ദുക്കളുടെ ഭാഗ്യക്ഷയത്തിന്നു് ഇനിയും കാലതാമസമുണ്ടെന്നാണു് കരുതേണ്ടതു്. അതല്ലാ, അഞ്ഞൂറുമൊഗളരിൽ ഒരുത്തനാണു് അതിനോടു മല്ലിട്ടു ജയിച്ചുവരുന്നതെങ്കിൽ രാജപുത്താനയിലെ മഹാലക്ഷ്മി മീവാരദുൎഗ്ഗം വിട്ടുപോയിരിക്കുന്നുവെന്നു വിചാരിക്കണം."

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിന്നമദ്ധ്യേ പ്രതാപസിംഹന്റെ മുഖമണ്ഡലത്തിൽ ആശയും അഭിമാനവും ഉത്സാഹവും കൂടിക്കലൎന്ന ഒരു കാന്തിവിശേഷം കാണാറായി; കണ്ണുരണ്ടും കനൽക്കട്ടപോലെ ജ്വലിച്ചു; ഹിന്ദുക്കളുടെ നേരെ തീക്ഷ്ണദൃഷ്ടിയോടെ തിരിഞ്ഞുനോക്കി. അക്ബറും തന്റെ അനുചരന്മാരോട് ആ മൃഗത്തെ അനുയാനംചെയ്യാൻ ആംഗ്യം കാണിച്ചു. അവർ 'ലായില്ലാഇല്ലള്ളാ' എന്ന ജയഘോഷണത്താൽ ആകാശദേശം പ്രതിദ്ധ്വനിപ്പിച്ചു പുറപ്പെട്ടു. രജപുത്രന്മാർ 'ജയ ജയ മഹാറാണാ പ്രതാപസിംഹ!' എന്നു ഉദ്ഘോഷിച്ചു കുതിരകളെ വേഗത്തിലോടിച്ചു. പ്രതാപന്റെ വജ്രഗംഭീരദ്ധ്വനി എല്ലാവൎക്കും പിമ്പെ വിഷണ്ണമുഖനായി മെല്ലെമെല്ലെ പൊയ്ക്കൊണ്ടിരുന്ന യുവാവിന്റെ കൎണ്ണപുടത്തിൽ പതിച്ചു. ആയാറം ഉടനേതന്നെ കുതിരയുടെ കടിഞ്ഞാണഴിച്ചുവിട്ടു. കുതിര ഉത്തമമായ വേഗത്തിൽ കുതിച്ചുപാഞ്ഞു. അസംഖ്യം കുതിരപ്പടയാളികറം പിന്നിട്ടു പാഞ്ഞുവരുന്നതുകണ്ട് ആ കാട്ടുപോത്തു പേടിച്ച് എവിടെയോ പോയി ഒളിച്ചു.

അന്തരീക്ഷത്തിൽ അങ്ങുമിങ്ങും അന്തിച്ചുകപ്പു തൊട്ടുപുരട്ടുവാൻ തുടങ്ങി. ആ കാട്ടിലൊരുഭാഗം നിൎജ്ജനമായും നിശ്ശബ്ദമായും കിടക്കുന്നു. ആ യുവാവുമാത്രം വ്യാകുലഭാവത്തിൽ നാലുപാടും നോക്കിയും ക്രമേണ ഓരോപടി താണുവരുന്ന ആദിത്യനെ അവലോകനംചെയ്തും കുതിരയുടെ കഴുത്തിൽ തട്ടിക്കൊണ്ട്, "ദാനവദമന, നാം എങ്ങനെയാണ് ഇനി ഉദയപുരത്തേയ്ക്കു മടങ്ങിച്ചെല്ലുന്നതു്? ഒരു കാട്ടുമൃഗത്തെ എതിൎത്തു വീഴ്ത്തണമെന്നുള്ള സങ്കല്പം സഫലമാക്കുവാൻ ഈശ്വരന്നിഷ്ടമില്ല. ഞാൻ ഇതുവരെ ഇടവിടാതെ ഈമൃഗത്തെ ഓടിച്ചുകൊണ്ടുവന്നു. ഒടുക്കം ഒരുനിമിഷത്തിനുള്ളിൽ അതു് എവിടെയോ പോയൊളിച്ചു" എന്നു നൈരാശ്യപ്പെട്ടു.

പെട്ടെന്നു കുറച്ചുകലെ തരുലതകറം ഇടതൂൎന്നു വളൎന്നു് ഇരുളടഞ്ഞ ഒരു സ്ഥലത്തുനിന്നു്, ആരോ ഓടിച്ചോടിച്ചു ഒടുക്കം മുമ്പിൽ ചാടിവീണ ആ കാട്ടുപോത്തു ഗംഭീരമായി അലറുന്ന ശബ്ദംകേട്ടു. അതോടുകൂടി ഒരു യോദ്ധാവിന്റെ സിംഹനാദവും മുഴങ്ങി. യുവാവു് ഉത്കലികയോടെ കുതിരയെ അങ്ങോട്ടുവിട്ടു. കണ്ടകമയമായ ആ കാട്ടിൽകൂടി അതിവേഗം ഓടിച്ചപ്പോറം ആയാളുടെ ദേഹംമുറിയുക മാത്രമല്ല ദാനവദമ

ന്റെ വെളുത്ത ഉടലാസകലം ചോരപൊടിഞ്ഞു ചമയുകയും ചെയ്തു. അല്പംമുമ്പോട്ടുചെന്നു നോക്കിയപ്പോൾ ആ തടിച്ച ജന്തു കഴുത്തുതാഴ്ത്തി കൊമ്പു നേരേപിടിച്ച് അശ്വാരൂഢനായ ഒരാളെ ആക്രമിപ്പാൻ പാഞ്ഞെത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു കണ്ടു. അദ്ദേഹമാകട്ടെ, മന്ദസ്മേരമുഖനായി വാളോങ്ങിപ്പിടിച്ചു അതിന്റെ വരവുംകാത്തുകൊണ്ടിരിക്കയാണ്. ആ സാദി മററാരുമല്ല. അക്ബറായിരുന്നു. യുവാവിനു താൻ ഓടിത്തേടി നടന്നതെല്ലാം വിഫലമായെന്നുതോന്നി. ഭാരതചക്രവൎത്തിതന്നെ മഹിഷത്തെ സമ്മുഖയുദ്ധത്തിൽ സംഹരിക്കുവാൻ ഭാവിക്കയാണ്. അതു അടുത്തെത്തിയെന്നു കണ്ടുടനെ അക്ബർ അതിന്റെ മസ്തകത്തെ ലാക്കാക്കി ഒരു വെട്ടുവെട്ടി. പക്ഷേ, കുതിര പേടിച്ചുചാടി. വെട്ടു കറിക്കുകൊള്ളാതെ അടുത്ത മരക്കൊമ്പിൽതട്ടി വാൾ രണ്ടുതുണ്ടായി മുറിഞ്ഞു. കാട്ടുപോത്തിന്റെ ഭീഷണമായ വിഷാണങ്ങൾ കുതിരയുടെ വയർ പിളന്നു. അക്ബറുടെ മുഖം വല്ലാതെ വിളറി; കുതിരപ്പുറത്തുനിന്നു ചാടി അടുത്തുള്ള മരക്കൊമ്പ് ഒടിച്ചു കൈയിൽപിടിച്ചു നില്പായി. മഹിഷമാകട്ടെ, ജയോല്ലാസത്തോടുകൂടി കഴുത്തുതിരിച്ചു തീപ്പൊരിപാറുന്ന കണ്ണുകളുരുട്ടി അദ്ദേഹത്തിന്റെനേരേ തിരിഞ്ഞു. നമ്മുടെ യുവാവ് കുതിരപ്പുറത്തുനിന്നു ചാടി തൽക്ഷണം അക്ബറുടെമുമ്പിൽ ചെന്നുനിന്നു. ആ ഉഗ്രജന്തു പുതിയ പ്രതിയോഗിയെ ലക്ഷ്യമാക്കി എതിൎത്തു. യുവാവു ചിരിച്ച് "പ്രഭോ! ഒരു രജപുത്രൻ മഹിഷത്തോടു മല്ലിടുന്ന സമ്പ്രദായം കണ്ടാലും" എന്നുപറഞ്ഞു.

അനന്തരം യുവാവ് വീരദൎപ്പത്താൽ കാട്ടുപോത്തിനെ കാൽകൊണ്ടു ഒന്നു ചവുട്ടി; ഖഡ്ഗം ഉറയിലിട്ടു ഓടിച്ചെന്ന് അതിന്റെ പൃഷ്ഠത്തിൽകയറി വലത്തുകൈകൊണ്ടു മുങ്കാൽ പൊക്കി, ആ കൊമ്പിൽ പിണച്ചുവെച്ച് രണ്ടു മുഷ്ടികൊണ്ടും മുറുക്കിപ്പിടിച്ചു വലംകൈ ഓങ്ങി "പ്രഭോ! നോക്കിയാലും ഈ മുഷ്ടിപ്രഹാരത്താൽ ഞാൻ ഇജ്ജന്തുവെക്കൊല്ലും. പക്ഷേ, സന്ധ്യയാവാറായി. റാണാ പ്രതാപസിംഹൻ അസ്തമയത്തിനു മുമ്പു മഹിഷസംഹാരംചെയ്യണമെന്നു കല്പിച്ചിരിക്കയാൽ ഈ പവിത്രമായ ഖഡ്ഗം മൃഗരക്തംകൊണ്ടു മലിനമാക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു."

ഇങ്ങനെപറഞ്ഞു് യുവാവു വാൾ വീണ്ടും ഉറയിൽനിന്നൂരി ആ തടിച്ച കാട്ടുപോത്തിനെ വെട്ടിവീഴ്ത്തി. അക്ബർ

ആശ്ചര്യാധീനനായി നിന്നുപോയി. കുറേനേരം ആ വീരയുവാവിന്റെ സുകുമാരശരീരം കണ്ണുപറിക്കാതെ നോക്കി, കൈയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന കാഹളംവിളിച്ച് ആ സ്ഥലത്തെത്തിച്ചേരുവാൻ അനുചരരെ അറിയിച്ചു. ഹിന്ദു-മുസൽമാൻ കുതിരച്ചേവകരെല്ലാം അവിടേയ്ക്കു പാഞ്ഞു. റാണാ പ്രതാപസിംഹൻ എല്ലാവർക്കും മുമ്പെ മിന്നൽവേഗത്തിൽ കുതിരയോടിച്ചുവന്നു. റാണാവിന്റെ മുഖം ചുവന്നു. കണ്ണുകൾ കനൽക്കട്ടകളെ വമിച്ചു. അദ്ദേഹം പുരികംചുളിച്ച് "പ്രഭോ! മീവാരരാജ്യലക്ഷ്മി രജപുത്രന്മാരെ വിട്ടുപൊയ്ക്കളഞ്ഞുവെന്നു ഞാൻ ആദ്യംതന്നെ പറഞ്ഞില്ലേ? ഈ കാട്ടുപോത്തു അങ്ങയുടെ വാളിന്നിരയായിത്തീർന്നു, അല്ലേ?"

അക്ബർ (ചിരിച്ച്) "രാജൻ! നിങ്ങൾ രാജസ്ഥാനത്തിന്റെ ഭാവിഗർഭത്തിൽ അകാരണമായി അന്ധകാരം കല്പിക്കുകയാണ്. ഈ വീരയുവാവത്രേ ഇതിനെ സംഹരിച്ചതു്. ഇന്നു് ഈ യുവാവിന്റെ വീരത്വംകണ്ടു ഞാൻ അമ്പരന്നുനിന്നുപോയി. ക്ഷത്രിയകുലത്തിന്നു തിലകനായ ഈ തരുണൻ ഏതാണ്?"

പ്രതാപസിംഹൻ അഭിമാനത്തോടെ, "ആ കുട്ടി എന്റെ മകൻ അജയസിംഹനാണ്" എന്നുത്തരം പറഞ്ഞു.

രണ്ടാം അദ്ധ്യായം.

മാല്യോപഹാരം

ഉദയപുരം രാജധാനി ദീപമാലകളാൽ പ്രശോഭിതമായിരിക്കുന്നു. മാളികമുകളിൽ രണ്ടു രമണീമണികൾ വേട്ടയാടുവാൻ പോയ യോദ്ധാക്കളുടെ വരവുംപാർത്തു ഔത്സുക്യത്തോടെ അഭിമുഖമായിരിക്കുന്നുണ്ടു്. ഒരുത്തി റാണാപ്രതാപസിംഹന്റെ പുത്രി കമലാവതി; മറ്റൊരുത്തി അവളുടെ സഖി ഗ്വാളിയർ രാജകുമാരി ഹിരണ്മയി. യവനയുദ്ധത്തിൽ പ്രതാപസിംഹന്റെ

ദക്ഷിണബാഹുവായിരുന്നു ഗ്വാളിയർരാജാവു്. ആ പോരാട്ടത്തിൽ അദ്ദേഹം വീരസ്വർഗ്ഗംപ്രാപിച്ചശേഷം, ഏകപുത്രിയായ ഹിരണ്മയി പ്രതാപൻെറ അന്തഃപുരത്തിൽ സവ്വാദൃതയായി വളന്നുവരികയാണു്. കമലാവതിയും ഹിരണ്മയിയും ചെറുപ്പംമുതല്ക്കേ ഉയിരൊന്നു് ഉടൽ രണ്ടു് എന്ന നിലയിലാണു പെരുമാറിയിരുന്നതു്. അസംഖ്യം ദീപാവലികളിൽനിന്നു് പുറപ്പെട്ടുന്ന ആ തേജഃപുഞ്ജം പ്രതിഫലിച്ചു പൂവ്വാധികം ഉജ്ജ്വലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഇവരുടെ മുഖമണ്ഡലം നക്ഷത്രമാലാമദ്ധ്യത്തിൽ ഉദിച്ചുയന്ന ചന്ദ്രയുഗളംപോലെ പ്രിയദശനമായിരുന്നു.

കമലാവതി—ഹിരണ്മയി! ഇന്നു മുഴുവൻ നീ എവിടെയായിരുന്നു? ഒരു നേരമെങ്കിലും നിന്നെപ്പുറത്തു കണ്ടില്ലല്ലോ. എന്താ സംഗതി?

ഹിര—ഞാൻ ഈ പൂമാല കെട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കയായിരുന്നു.

കമലാ—(ചിരിച്ചു്) ആരുടെ കഴുത്തിലിടാൻ?

ഹിര—ഇന്നു വേട്ടയിൽ അധികം വീരത്വം കാട്ടിയ പുരുഷൻെറ ഗളത്തിലപ്പിക്കുവാനാണു് ഈ മാല.

കമലാ—നിനക്കു നല്ല ഉറപ്പുണ്ടോ? വേട്ടയ്ക്കു ക്ഷത്രിയരും മുസൽമാൻമാരും പോയിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതിലാരാണു് ജയിച്ചുവരുന്നതെന്നു് എങ്ങനെ അറിയാം? ഒരു സമയം ഒരു മുസൽമാൻ എല്ലാരെക്കാളും അധികം പരാക്രമം കാണിച്ചാലോ?

ഹിര—അങ്ങനെ വരുന്നപക്ഷം കുററിക്കാട്ടിൽനിന്നു് ഒരു കുറുനരിയെപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടുവന്നു് അതിൻെറ കഴുത്തിൽ ഈ മാലയിടും. ഒരു കുറുനരിക്കു സിംഹത്തേക്കാൾ ശൌയ്യം കൂടുകയോ? മീവാരത്തിലെ അധിദേവതയായ ഗൌരി സത്യസ്വരൂപിണിയാണെങ്കിൽ, ഈ മാലയിൽ ആരുടെ നാമം അങ്കിതമായിരിക്കുന്നുവോ ആ വീരന്നു് ഇതു ഞാൻ ഉപഹാരമായി കൊടുക്കും.

കമലാവതി ഹിരണ്മയിയുടെ കരതലത്തിൽനിന്നു് ആ പുഷ്പമാല്യം വാങ്ങി നോക്കി. "ഇതിൽ എൻെറ സോദരൻെറ പേരു കാണുന്നുണ്ടല്ലോ. എല്ലാരെക്കാളും ഇന്നു് എൻെറ സോദരനാണു് അധികം പരാക്രമം കാണിക്കുക എന്നു നീ എങ്ങനെ മനസ്സിലാക്കി?" എന്നു ചോദിച്ചു.

ഹിരണ്മയി കുറേനേരം കമലാവതിയുടെ മുഖത്തു് ഉററു നോക്കി ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു: "കേൾക്കൂ! അതെങ്ങനെയാണെന്നു പറയാം. ദേവി സിംഹവാഹിനി ഇന്നലെ രാത്രി നിദ്രയിൽ എനിക്കു പ്രത്യക്ഷയായി; പ്രസന്നവദനയായി ദേവി എന്നെ കുളുർക്കെ നോക്കി, എൻെറ മക്കളായ ക്ഷത്രിയവീരരിൽ എനിക്കു് ആരിലാണേറ്റവു് അധികം പ്രിയം, അറിയാമോ? എന്നു ചോദിച്ചു. ഞാൻ 'അജയസിംഹനിൽ' എന്നുണർത്തിച്ചു. ഭഗവതി ചിരിച്ചു്, നീ പറഞ്ഞതു ശരിയാണു്; അജയസിംഹൻ എല്ലാവരെക്കാളും വീരനാണു്. ഇന്നു് യവനചക്രവത്തി ആ കുമാരൻെറ വിക്രമം നോക്കി ആശ്ചയ്യപ്പെടണമെന്നു കരുതി ഈ തടിച്ച കാട്ടുപോത്തിനെ ഞാൻ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വന്നിരിക്കുന്നു. അവിടെക്കൂടുന്ന അനേകം വീരരിൽവച്ചു് അജയസിംഹൻ മാത്രമേ നിരായുധനായി ഈ ജന്തുവെ സംഹരിക്കുവാൻ ശക്തനാകയുള്ളു' എന്നു് അരുളിച്ചെയ്തു.

ഞാൻ ആ ഗംഭീരജന്തുവെ നോക്കി കിടുകിടെ വിറച്ചു കണ്ണീർതൂകി കൈകൂപ്പി 'അമ്മേ, ഈ ഘോരമൃഗത്തോടുകൂടി പ്പോരാടുവാൻ അജയനെ അയയ്ക്കേണ്ട; അതിൻെറ ഭയങ്കരമായ കൊമ്പുകൾകൊണ്ടു് ആ സുകുമാരശരീരം മുറിപ്പെട്ടു പോകും' എന്നു വീണ്ടും ഉണർത്തിച്ചു. ഭഗവതി രോഷവിഷാദങ്ങളാൽ പുരികം ചുളിച്ചു് ആദ്യം എന്നെ നോക്കി. പിന്നെ അജയൻെറ നേരെ തിരിഞ്ഞു വേട്ടയ്ക്കു പുറപ്പെടുവാൻ സംജ്ഞ കാണിച്ചു. അജയൻ പുഞ്ചിരിയിട്ടു് അവിടെനിന്നു പോയി ആ മൃഗത്തെ സലീലം സംഹരിക്കയും ചെയ്തു. ആശ്ചയ്യവും ആനന്ദവും ഇടകലർന്നു് അജയനെ ഒരു പൂമാലയണിയിക്കുവാൻ ഞാൻ ചെന്നു. സിംഹവാഹിനി വീണ്ടും കോപാകുലയായി പുരികം ചുളിച്ചു് എന്നെ നോക്കി ഗംഭീരസ്വരത്തിൽ, 'ഹിരണ്മയി! വീരനായ അജയസിംഹനെ സ്പശിക്കേണ്ട. നീ ഒരു ക്ഷത്രിയനാരിയായിരുന്നിട്ടു് ഒരു രാജപുത്രൻെറ രണോദ്യമത്തെത്തടയുകയോ? അജയസിംഹൻെറ അംഗസ്പശം ചെയ്യാൻ നീ യോഗ്യതയുള്ളവളല്ല. സൂക്ഷിച്ചിരുന്നുകൊൾക' എന്നു ഭഗവതിയുടെ അരുളപ്പാടുണ്ടായി. ഞാൻ അടിമുതൽ മുടിവരെ അരയാലിലപോലെ വിറച്ചു. എനിക്കു ലജ്ജയും അവമാനവും കൊണ്ടു ദേഹമാസകലം മുള്ളുതറച്ചതുപോലെ തോന്നി. ഞാൻ പോയി ദൂരെനിന്നു മാല അജയനു് എറിഞ്ഞുകൊടുത്തു. അജ

യൻ ചിരിച്ച് അതു് അംഗീകരിച്ചു കഴുത്തിലിടുന്ന സമയം വാൾ തട്ടി അതു മുറിഞ്ഞുപോയി. ദേവി എന്നെ നോക്കിപ്പുഞ്ചിരിച്ചു് അന്തർദ്ധാനം ചെയ്തു" എന്നു പറഞ്ഞു.

കമലാവതി ഒന്നു നടുങ്ങി. "ഇതു വെറും സ്വപ്നം. പക്ഷേ 'സ്വപ്നം ചിലക്ക് ചിലകാലമൊത്തിടും' എന്നുണ്ടല്ലോ. ദേവി ആദ്യം പ്രസാദിച്ചു ദർശനം നൽകിയിട്ടു ഒടുവിൽ തിരുവുള്ളക്കേടോടുകൂടി സോദരനെത്തൊടേണ്ടെന്നു ശാസിക്കുവാൻ എന്താണു സംഗതി?" എന്നു ചോദിച്ചു.

ഹിരണ്മയി (നെടുവീർപ്പിട്ടു്) നിന്റെ സോദരനെത്തൊടാനുള്ള യോഗ്യത എനിക്കില്ലാഞ്ഞിട്ടുതന്നെ. ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ സാക്ഷാൽ മഹാദേവിതന്നെ പാടില്ലെന്നു് അരുളിച്ചെയ്യുമോ? അതിരിക്കട്ടെ സ്വപ്നം ശരിയോ അല്ലയോ എന്നു് ഇപ്പോഴറിയാം. അജയനെ വീരാഗ്രഗണ്യനെന്നു് എല്ലാവരും അഭിനന്ദിച്ചാൽ എന്റെ ആഗ്രഹം സഫലമായി. എന്നാൽ ഞാൻ ആദരപൂർവം കെട്ടിയ ആ മാല ഒരു കുമാരിയുടെ കഴുത്തിലിടാൻ ഇടവരില്ലല്ലോ. അതാ നോക്കൂ! നായാട്ടുകാർ തിരിച്ചുവരുന്നുണ്ടു്.

കമലാ—ഇതെന്താശ്ചര്യമായിരിക്കുന്നു. സോദരൻ, അജയൻ ജയപതാകയും പിടിച്ചു മുസൽമാൻമാരുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ മന്ദസ്മേരമുഖനായി ഇതാ വരുന്നു. മുന്നണിയിൽ അക്ബറുടെ വലത്തുഭാഗത്തു നിന്നു്, അച്ഛൻ അഭിമാനവും വാത്സല്യവും വഴിയുന്ന മിഴികളാൽ വംശപ്രദീപമായ മകനെ കൂടക്കൂടെ കുളുർക്കെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

ആളും വാളും ആർപ്പും വിളിയുംകൊണ്ടു കൊട്ടാരമെങ്ങും മുഴങ്ങി. എല്ലാവരുംവന്നു് അണിനിരന്നുനിന്നു. ഹിരണ്മയി കമ്പിതകരത്താൽ മാലയെടുത്തു് അജയന്റെ ശിരസ്സിനെ ലക്ഷ്യമാക്കി മാളികമുകളിൽ നിന്നെറിഞ്ഞു. ആ മാല അജയന്റെ തലയിൽചെന്നു വീഴാതെ ഭുജത്തിൽതട്ടി പാർശ്വത്തിൽ നിന്നിരുന്ന നീണ്ട താടിക്കാരനും കള്ളനും ഒററക്കണ്ണനുമായ ഒരു മുസൽമാൻ സൈനികന്റെ തലയിലാണു വീണതു്. അവൻ തലപൊക്കി മേൽപ്പോട്ടു നോക്കിച്ചിരിച്ചു രണ്ടു കൈകൊണ്ടും സലാംചെയ്തു് ആ മാല ധരിക്കയും ചെയ്തു.

കമലാവതി നടുങ്ങി, 'ഹാ! ഇതെന്തുകഥ! മാല ആരുടെ കഴുത്തിലാണു കൊണ്ടിട്ടതു്?' എന്നു ചോദിച്ചു.

മൂന്നാം അദ്ധ്യായം

ചക്രവൎത്തിയുടെ അഭ്യൎത്ഥന

രജപുത്രമുസൽമാൻപടയാളികൾ കുതിരപ്പുറത്തുനിന്നു് ഇറങ്ങി രാജധാനിയിൽ പ്രവേശിച്ചു. പ്രതാപസിംഹനും അക്ബരും ഓരോന്നു സംസാരിച്ചുകൊണ്ടു മെല്ലെമെല്ലെ ഉദയപുരാഭിമുഖഃമായി നടന്നുപോയി അക്ബർ ഇങ്ങനെ സംഭാഷണമാരംഭിച്ചു: "രാജൻ! ഞാൻ പറയുന്നകാൎയ്യത്തിൽ നിങ്ങൾ അനുകൂലിക്കാതിരിക്കാൻ കാരണമൊന്നും കാണുന്നില്ലല്ലോ."

"അങ്ങു പറയുന്നതു നടക്കാവുന്ന വിഷയമല്ല. എന്റെ വാൎദ്ധക്യത്തിൽ, അന്തിമദശയിൽ, എനിക്കു് ആധാരയഷ്ടിയും എന്റെ കണ്ണിലുണ്ണിയുമായ മകനെ കണ്ണെത്താത്ത ദിക്കിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകണമെന്നു പറയുവാൻ അങ്ങയ്ക്കു തോന്നിയല്ലോ."

"നിങ്ങൾ ആലോചിച്ചുനോക്കണം. ഞാൻ പറഞ്ഞ സംഗതി നമുക്കു് ഇരുവൎക്കും മംഗളകരമായതാണു്. ഇന്നു നിങ്ങളുടെ പുത്രന്റെ വീൎയ്യവും ശൌൎയ്യവും ഞാൻ കണ്ണുകൊണ്ടുതന്നെ കണ്ടല്ലോ; ആ യുവാവു ദില്ലി ദൎബ്ബാറിൽ ഇരുന്നാൽ, ആയാളിൽ കുടികൊള്ളുന്ന അന്യത്രദുൎല്ലഭങ്ങളായ സദ്ഗുണങ്ങൾ വികസിച്ചു നാലുപാടും പരിമളംപരത്തി പ്രകാശിക്കുവാനവകാശമുണ്ടു്."

"ബപ്പരായരുടെ വംശത്തിൽ പിറന്നവർ വീൎയ്യശൌൎയ്യങ്ങൾ യവനരിൽനിന്നു പഠിച്ചു എന്നു കേൾക്കുവാൻ ഇടവന്നാൽ എന്റെ മൎമ്മംതോറും ശൂലം തറച്ചുപോലെ ആയിത്തീരുമെന്നുള്ളതു് അങ്ങു വിസ്മരിച്ചുപോയതായിത്തോന്നുന്നു."

അക്ബറുടെ ലലാടം മുഹൂർത്തമാത്രം അരുണവൎണ്ണമായി. പക്ഷേ ആ ഭാവമൊന്നും സ്ഫുരിപ്പിക്കാതെ ഉള്ളിലൊതുക്കി പ്പിടിച്ചു് പുഞ്ചിരിയിട്ടു്, "രാജൻ, നിങ്ങളുടെ മകൻ എൻെറ അരികെ പെരുമാറിയാൽ മുസൽമാൻആചാരമൊന്നും പരിശീ ലിക്കുവാൻ ഇടവരില്ല. അക്ബർ രജപുത്രപക്ഷപാതിയാ ണെന്നു് അറിയാത്തവരില്ല. പ്രതാപസിംഹൻെറ വീരകുമാ രനു് ക്ഷാത്രവൃത്തികളെ സഗൗരവം സംരക്ഷിച്ചുപോരുന്നതിനു വേണ്ടതെക്ക എല്ലാ ഏൎപ്പാടുകളും ഞാൻ ചെയ്യുന്നതാണു്. അതിനെപ്പററി ശങ്കിക്കയേ വേണ്ട" എന്നു പറഞ്ഞു.

ഈ ഘട്ടത്തിൽ പിന്നിൽനിന്നു് ആരോ "രാജൻ! ചക്ര വൎത്തി യഥാൎത്ഥമാണു് പറഞ്ഞതു്. ആകാശദേശഗമനത്തിനു മുമ്പു് കോകിലവും കാകാലയത്തിൽകിടന്നു വളരേണ്ടിയിരി ക്കുന്നു" എന്നു പറഞ്ഞതുകേട്ടു.

പ്രതാപസിംഹൻ ആഗതൻെറ നേരെ തിരിഞ്ഞു കോ പാനലജ്വാല കലൎന്ന കണ്ണുകളുരുട്ടി 'നീയാരാണു്?' എന്നു ചോദിച്ചു. സന്ന്യാസിവേഷം പൂണ്ട ആഗതൻ അടുത്തു വന്നു പ്രതാപസിംഹനെ ആശീൎവദിച്ചു് "രാജൻ, അല്പനേരം ഈ സംസാരപരിത്യാഗിയുടെ വാക്കു ശ്രദ്ധിച്ചു കേട്ടാലും! ഇന്നു വൈകുന്നേരം ഉദയസാഗരപാൎശ്വത്തിലുള്ള ഉപാസനാമന്ദിര ത്തിൽ ഞാൻ ഭവാനീപതിയുടെ ധ്യാനത്തിൽ മഗ്നനായിരിക്കു യായിരുന്നു. ആ സമയം ആകസ്മികമായി ഗഗനപടത്തിൽ ത്രിശൂലധാരിയായ ദിഗംബരമൂൎത്തിയുടെ ഛായ ചിത്രിതമായി. ഗംഭീരസ്വരത്തിൽ "വീരവൃന്ദങ്ങളുടെ വിഹാരരംഗമായ ഈ പുണ്യഭൂമി ശ്മശാനമായി പരിണമിക്കുംപോലെ തോന്നുന്നു. വൃദ്ധ നായ പ്രതാപൻ ഗ്വാളിയർരാജകുമാരി ഹിരണ്മയിയെ സ്വപു ത്രനു് വിവാഹംചെയ്തുകൊടുക്കണമെന്നു കരുതിക്കൊണ്ടിരിക്കു യാണു്. ഈ നിമിഷത്തിൽതന്നെ ചെന്നു ആ വിവാഹബന്ധം നടത്തരുതെന്നു പ്രതാപനെ അറിയിക്കൂ" എന്നിങ്ങനെ ആകാ ശവാണി ഉണ്ടായി എന്നു പറഞ്ഞു.

പ്രതാ:—ഇയ്യാളൊരു ഭ്രാന്തൻ, അല്ലെങ്കിൽ കപടവേഷധാരി യായ ഒരു കള്ളൻ. മഹാരഥനായ എൻെറ സുഹൃത്തിൻെറ സന്താനവല്ലി എൻെറ സ്നുഷയായിത്തീരുന്നതു ഭവാനീ പതിക്കു് അനിഷ്ടമാണുപോലും. ഇതെന്തു അസം ബന്ധം?

സന്ന്യാസി:—(എല്ലോളമം കലുങ്ങാതെ) ദേവാധിദേവൻെറ അരുളപ്പാട്ട് അങ്ങനെതന്നെ ഉത്തരക്ഷണത്തിൽ ഞാൻ അങ്ങയെ വന്നു് അറിയിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇനി യഥേഷ്ടം. പക്ഷേ, ഒരു കാൎയ്യം സൂക്ഷിക്കണം. ഭവാനീപതിയുടെ കല്പനയെ അതിലംഘിച്ചു് മീവാരദേശത്തിനു് നാശം വരുത്തിക്കൂട്ടാതിരിക്കണേ.

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു് ആഗതൻ പ്രത്യുത്തരം നിരീക്ഷിക്കാതെ അവിടെനിന്നു പോയി. പ്രതാപസിംഹൻ അല്പനേരം മൌനമായിരുന്നു് ആലോചിച്ചശേഷം, "പ്രഭോ! ഈ അപരിചിതനായ താപസവേഷധാരിയുടെ വാക്കൊട്ടും പ്രമാണിക്കത്തക്കതല്ല. അങ്ങു പറഞ്ഞപ്രകാരം ഞാൻ സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ വിശ്രമശാലയിൽപോയി അല്പം ആശ്വസിച്ചാലും നാളെ വെളുപ്പാൻകാലത്തു് അങ്ങയോടൊന്നിച്ചു ഡില്ലിക്കു പോകേണ്ട വൎത്തമാനമൊന്നും അജയനെ അറിയിച്ചിട്ടില്ലല്ലൊ. അവനോട്ട് അതിനെക്കുറിച്ചെല്ലാം സംസാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു"എന്നു പറഞ്ഞു.

പ്രതാപസിംഹൻ അക്ബറൊന്നിച്ചു് വിശ്രമമന്ദിരത്തിൽചെന്നു് അജയസിംഹനെ വിളിപ്പാനാളയച്ചു. അജയൻ പിതൃസന്നിധിയിൽ അതിവിനീതനായി വന്നുനിന്നു.

പ്രതാപൻ: വത്സ! ചക്രവൎത്തിയങ്ങുന്നു് ഇന്നു നിൻെറ വീരത്വംകണ്ടു പ്രീതനായിരിക്കുകയാണു്. അവിട്ടന്നു് ആവശ്യപ്പെട്ടപ്രകാരം നിത്യസന്നിധിയിലിരുന്നു് ഭാരതവൎഷത്തിൻെറ ഭാവിമംഗളത്തിന്നു വേണ്ട സകല സഹായവും ചെയ്യണം.

അക്ബർ:—വീരകുമാര! നിങ്ങൾ ഇന്നു് എൻെറ പ്രാണരക്ഷണംചെയ്തിരിക്കുന്നു. നിങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നതെല്ലാം സഫലമാക്കേണ്ടതു് എൻെറ കടമയാണു്.

അജയസിംഹൻ ആശ്ചൎയ്യഭാവത്തിൽ അച്ഛനെ നോക്കി അക്ബറോട്ട്, "പ്രഭോ! എനിക്കിഷ്ടമല്ലായിരുന്നുവെങ്കിലും, പിതൃനിയോഗം അലംഘ്യമാണല്ലൊ എന്നു കരുതി നായാട്ടിന്നു പുറപ്പെട്ടതാണു്. കാട്ടുപോത്തിനെ സംഹരിച്ചതു് മൃഗയാധൎമ്മമെന്നല്ലാതെ അങ്ങയുടെ പ്രാണപരിത്രാണം ചെയ്തതായി ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല" എന്നു പറഞ്ഞശേഷം പ്രതാപനോട്ട്, "അച്ഛ! ഞാൻ ഇക്കാലംവരെ അച്ഛൻെറ അരികെനിന്നു

ന്നെ ഇരുന്നു്, ക്ഷത്രിയയോഗ്യമായ ശൌയ്യാദിഗുണങ്ങളെല്ലാം പരിശീലിച്ചു അതിൻെറ പരിണാമം ഇങ്ങനെയോ?" എന്നു ചോദിച്ചു.

പ്രതാപസിംഹൻ: അജയ! നിൻെറ അന്തർഗ്ഗതം എനിക്കു നല്ലപോലെ മനസ്സിലായി. "അലംഘനീയാ കമലാസനാജ്ഞാ." അക്ബർഷാ ഉദാരഹൃദയനാണു്. അദ്ദേഹം ക്ഷത്രിയകുലകളങ്കമായ മാനസിംഹനെ ദാസ്യത്തിൽ ഇരുത്തിട്ടില്ല; സിംഹത്തിൻെറ കുട്ടിയെ സ്വർണ്ണശൃംഖലകൊണ്ടു അദ്ദേഹം കെട്ടിയിടുകയുമില്ല. അതുകൊണ്ടു ഞാനും ഭാരതഭൂമിയുടെ ഭാവിയായ ശുഭാശുഭങ്ങളെക്കുറിച്ചു് അഗാധമായി ആലോചനചെയ്തു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഇഷ്ടപ്രകാരം നിന്നെ ഒന്നിച്ചു് അയയ്ക്കാമെന്നു സമ്മതിച്ചുകഴിഞ്ഞു.

അജയൻ തല കുനിച്ചു് അച്ഛൻെറ ആജ്ഞാനുസരണം നടന്നുകൊള്ളാമെന്നു സൂചിപ്പിച്ചു. പ്രതാപൻ വീണ്ടും "നിൻെറ അമ്മയുടെ അഭിലാഷപ്രകാരം ഗ്വാളിയർ രാജകുമാരിയെ നിനക്കു വിവാഹംചെയ്തു തരുവാൻ ഒരുങ്ങിയിരിക്കയായിരുന്നു. തല്ക്കാലം കുറേദിവസത്തേയ്ക്കു് അതു നീട്ടിവെച്ചിരിക്കുന്നു. ഈശ്വരകാരുണ്യത്താൽ മുടക്കമൊന്നുംഉണ്ടാകാത്തപക്ഷം വിവാഹം നിശ്ചയിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ ഉടനെ നിന്നെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ ഇവിടെനിന്നു ആളെ അയയ്ക്കുന്നതായിരിക്കും" എന്നു പറഞ്ഞു. ഹർഷവികസിതമായ അജയൻെറ മുഖാംബുജം ആകസ്മികമായി വീണ്ടും വാടിക്കരിഞ്ഞുപോയി. രാജകുമാരൻ പുറത്തേയ്ക്കു പോവുകയായിരുന്നു. റാണാ വീണ്ടും വിളിച്ചു് അടുത്തുചെന്നു് വാത്സല്യമസൃണവും ശാന്തഗംഭീരവുമായ ഭാവത്തിൽ "അജയ! നീ നാളെക്കാലത്തു ചക്രവത്തി ഒന്നിച്ചു പുറപ്പെടുന്നതാണല്ലോ. ഇനി കുറേനാൾ കഴിഞ്ഞല്ലേ കാണാൻകഴിയൂ. അച്ഛനെ ഒരിക്കലും മറന്നു പ്രവത്തിക്കരുതു്. ഒന്നാമതു്, യവനസാഹായ്യത്താൽ ഒരിക്കലും ഹിന്ദുക്കളോടു് പോരാടുവാൻ പുറപ്പെടരുതു്. രണ്ടാമതു് വാളില്ലാതെ ഒരിക്കലും ഏതു യവനൻെറയും അംഗസ്പൎശം ചെയ്യരുതു്. ഇതു രണ്ടും നല്ലപോലെ ഓൎമ്മയിരിക്കട്ടെ."

അജയസിംഹൻ എല്ലാം ശിരസാവഹിച്ചു് മ്ലാനവദനനായി ശയനഗൃഹത്തിലേയ്ക്കു പോയി.

നാലാം അദ്ധ്യായം.

സ്വപ്നമയജീവിതം

അർദ്ധരാത്രി. അജയൻ കിടപ്പുമുറിയിലെ കിളിവാതിൽ തുറന്നുവെച്ചു മേല്പോട്ടു നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. കാർമേഘപടലമില്ലെങ്കിലും ആകാശമണ്ഡലം കരിതേച്ചപോലെ കറുത്തിരുണ്ടിരുന്നു. എങ്ങും നിശ്ശബ്ദം. ഇടയ്ക്കിടെ അമംഗളശങ്ക ജനിപ്പിക്കുമാറുള്ള കൂമന്റെ മൂളൽ ആ ഏകാന്തശാന്തതയ്ക്കു ഭംഗം വരുത്തുന്നുണ്ടു്. അജയൻ അതേ ജാലകത്തിൽക്കൂടി, അതേസമയത്തു്, ഇരുട്ടു പടർന്നുപിടിച്ച ആ നൈശാകാശം അനേകം കുറി നോക്കിനിന്നിട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ നിർമ്മേഘമായ നഭസ്സിൽ ഇത്ര ഭയാനകമായ ഇരുട്ടു് ഇതിനുമുമ്പു കണ്ടിട്ടില്ലായിരുന്നു. ഭയമോ വിഷാദമോ രണ്ടിലൊന്നു് അജയന്റെ മനോരംഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. ആ ഭയങ്കരപ്രകൃതിയുടെ പൂർണ്ണപ്രതിബിംബം യുവാവിന്റെ ഹൃദയാന്തരത്തിൽ പതിച്ചുവോ എന്നു തോന്നും. ദീർഘനിശ്ശ്വാസംവിട്ടു് അജയൻ തന്നെത്താൻ "ഞാനൊരു ക്ഷത്രിയൻ! ക്ഷത്രിയകുലാലങ്കാരമായ പ്രതാപസിംഹന്റെ മകനായിത്തന്നെ ഇരിക്കണം! കഷ്ടം! കേവലം ബാലനെപ്പോലെ കല്പിതമായ പ്രകൃതിയുടെ ഭീഷണവേഷം കണ്ടു കമ്പിതനാകുകയോ?" എന്നു് ആത്മനിന്ദനം ചെയ്തു്, ജാലകം അടച്ചു കിടക്കയിൽ ചെന്നുകിടന്നു. കിടന്നുവെങ്കിലും കറുത്തിരുണ്ട ഗഗനതലം കണ്ണിനു മുമ്പാകെ വീണ്ടും കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. ഈ ബ്രഹ്മാണ്ഡകടാഹത്തിൽ മറ്റു യാതൊന്നുമില്ല. ദിഗന്തവ്യാപിയായ അന്ധകാരത്താൽ ആവൃതമായ ആകാശം ഒന്നുമാത്രമേയുള്ളുവെന്നു തോന്നിപ്പോയി. അടിയിൽ, മുകളിൽ, പാർശ്വത്തിൽ—എല്ലാ ദിക്കിലും കരാളമായ കാളാംബരം! അജയൻ കണ്ണടച്ചു കമിഴ്ന്നുകിടന്നു; കൂരിരുട്ടു കൂടിക്കൂടിവന്നു. അങ്ങനെയിരിക്കെ, ഗഗനപടത്തിൽ മോഹനമായ ഒരു മൂർത്തി ചിത്രിതമായിക്കണ്ടു. തന്റെ ബാല്യസഹചാരിണിയായ ഹിരണ്മയിയുടെ മൂർത്തിയായിരുന്നു അതു്. ആ കനകസമാനമായ കാന്തികല്ലോലമാല ക്രമേണ മായുവാൻതുടങ്ങി.

തമോദേവതതന്നെ വായ്തുറന്നു് ആ സൗന്ദര്യ്യരാശിയെ ഗ്രസിക്കുന്നതായി തോന്നി. നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കെ, പെട്ടെന്നു ആ തേജഃപുഞ്ജം ഗാഢാന്ധകാരത്തിൽ നിശ്ശേഷം ലയിച്ചു പോയി. അജയൻ അമ്പരന്നു തട്ടിപ്പിടഞ്ഞെഴുന്നേററു ചഞ്ചലചരണനായി മുറിക്കുള്ളിൽ അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും നടന്നുതുടങ്ങി. ആകസ്മികമായ ഈ ചേതോവികാരത്തിനു കാരണമെന്തു്? താനൊരിക്കലും ഭവിഷ്യത്തുകളെക്കുറിച്ചു ഭയപ്പെടാറില്ല. വീരോചിതമായ വിധത്തിൽ വിപത്തുകളെ വരിച്ചു് അവയെ ജയിക്കുകയാണു പതിവു്. താൻ ഇവിടെനിന്നു പോയശേഷം ഒരു സമയം ഹിരണ്മയിക്കു വല്ല ആപത്തും വന്നുകൂടുമായിരിക്കുമോ? അരികെത്തന്നെ ഇരിക്കുന്നപക്ഷം, അങ്ങനെയുള്ള അനൎത്ഥത്തിൽനിന്നു അവരെ മോചിപ്പിക്കുവാൻ സാധിച്ചെന്നു വരാമല്ലോ. അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ ചക്രവൎത്തിയോടുകൂടി പുറപ്പെടാമെന്നുസമ്മതിച്ചതു ശരിയായില്ല. ഛേ! അങ്ങനെ പറഞ്ഞുകൂടാത്തതാണു്. ഒരു ക്ഷത്രിയകുമാരൻ പിതൃശാസനത്തെ ഉല്ലംഘിക്കുകയോ? സമ്മതിച്ചശേഷം പോകാതിരിക്കുകയോ? ഇങ്ങനെ പലതും പറഞ്ഞും ആലോചിച്ചും രണ്ടാമതും പോയിക്കിടന്നു. ഉറക്കത്തിൽ പത്തുവൎഷംമുമ്പു കണ്ട ആ ഉന്മാദിനി തന്റെ മുമ്പാകെ ചിരിച്ചുകൊണ്ടുനില്ക്കുന്നതായും, "ഇനി നീ എന്താണു പറയാൻ വിചാരിക്കുന്നതു്? ഹിരണ്മയിയെ ഈ ഭ്രാന്തത്തിയുടെ കൈയിൽനിന്നു രക്ഷിക്കാൻ ഛേ! വിരുത! നീ ഇനി എവിടെ? ഒന്നു കാണട്ടെ" എന്നു പരിഹസിച്ചു് ആകാശത്തേയ്ക്കു ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു്, "അങ്ങോട്ടു നോക്കു്, നിന്റെ ഹിരണ്മയി ആ ക്രൂരാക്രൂരിരുട്ടിൽ കുടുങ്ങിപ്പോയി" എന്നു പറയുന്നതു കേട്ടതായും തോന്നി. മുറിക്കുള്ളിൽ ആരെയും കണ്ടില്ല എന്നാൽ ഇതു വെറും സ്വപ്നമോ? വീണ്ടും ചെന്നുകിടന്നു. ആ സമയം തന്റെ കിടപ്പുമുറിയുടെ കുറെ തെക്കുഭാഗത്തുള്ള മുറിയിൽനിന്നു ഒരു സ്ത്രീരോദനം കേട്ടു. അവിടെക്കിടന്നിരുന്നതു ഹിരണ്മയിയും സോദരി കമലാവതിയും ആണു് ഹിരണ്മയിയാണു് കരഞ്ഞിരുന്നതു്. ആ കരച്ചിലോടുകൂടി മറേറതോ ഒരുത്തി പൊട്ടിച്ചിരിച്ച കലകലശബ്ദവും കേട്ടു. ചിരിച്ചതു ഭ്രാന്തത്തി. ആശ്ചൎയ്യത്തോടാശ്ചൎയ്യം!

അജയൻ ആ മുറിയുടെ വാതിലിന്നരികെ ചെന്നുനിന്നു, 'കമലാവതി! എന്താ പേടിച്ചോ' എന്നു ചോദിച്ചു.

കമലാവതി—ജ്യേഷ്ഠ! വേഗം വരു! ഹിരണ്മയി സ്വപ്നംകണ്ടു പേടിച്ചു വിറയ്ക്കുന്നു.

അജയൻ അകത്തുകടന്നു നോക്കി. ഹിരണ്മയി കമലാവതിയുടെ കഴുത്തിൽ കെട്ടിപ്പിടിച്ചു തല അവളുടെ മാറോടണച്ചു കരഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അവളുടെ നീണ്ടുനിവൎന്ന ലളിതകളേബരം ഇളംകാറേററ മാധവീലതപോലെ കുറഞ്ഞൊന്നു കമ്പിതമായ്ക്കൊണ്ടിരുന്നു.

അജയൻ "ഹിരണേ! ഇതെന്തു കഥ?" എന്നു ചോദിച്ചു. ഹിരണ്മയി നനഞ്ഞ നീലകമലംപോലെയുള്ള നീണ്ട നേത്രം കൊണ്ടു പ്രണയപേശലമായൊന്നു നോക്കി. അതുകൊണ്ടുതന്നെ പൂൎണ്ണസുഖാനുഭൂതിയായതുപോലെ "അജയ! വാസ്തവത്തിൽ നിങ്ങൾ അക്ബർഷായോടുകൂടി ആഗ്രായിലേയ്ക്കു പുറപ്പെടുവാൻ സമ്മതിച്ചുവോ?" എന്നു ചോദിച്ചു.

അജയൻ നൈരാശ്യവും വിഷാദവുംഇടകലൎന്നു് ഇളകിപ്പുറപ്പെട്ട ഹിരണ്മയിയുടെ സ്വരം ഇങ്ങനെ സമ്മോഹനമായി മററാരിക്കലും കേട്ടിട്ടില്ലായിരുന്നു; ഭാവനാമയമായിരുന്നെങ്കിലും പ്രേമകോമളമായും, വിഷാദകലുഷിതമായിരുന്നെങ്കിലും അമൃതകലിതമായും ഇരുന്ന ഇങ്ങനെയുള്ള കടാക്ഷങ്ങൾ ഇതിന്നുമുമ്പു കണ്ടിട്ടില്ലായിരുന്നു. ഹിരണ്മയിയുടെ ചോദ്യത്തിന്നു്, 'ഹിരണേ! നിന്നോടാരാണിതു പറഞ്ഞതു്?' എന്നുമാത്രമായിരുന്നു അജയന്റെ ഉത്തരം.

ഹിരണ്മയി അതേ കണ്ഠത്തോടും അതേ കടാക്ഷത്തോടുംകൂടി ഇങ്ങനെ തുടൎന്നു:—നാമിരുവരും പത്തുവൎഷംമുമ്പു് ഒരു ദിവസം വൈകുന്നേരം നദീതീരത്തുവെച്ചു് ഒരു ഭ്രാന്തത്തിയെ കാണുകയുണ്ടായല്ലോ. ഞാൻ കിടന്നുറങ്ങുമ്പോൾ അവൾ മുറിയ്ക്കുള്ളിൽവന്നു് എന്റെ ചെവിട്ടിൽ 'നിന്നെ ഇനി ആരുണ്ടു് രക്ഷിക്കാൻ? നിന്റെ ഗതി എന്തു്? നാളെക്കാലത്തു നിന്റെ അജയൻ അക്ബർഷാ ഒന്നിച്ചു് ഉദയപുരം വിട്ടുപോകും; തിരിച്ചുവരില്ല. ഇനി നിന്നെ നോക്കുന്നതാരാണു്?'" എന്നു പറഞ്ഞു. ഞാൻ പേടിച്ചു് നിലവിളിച്ചു; ഭ്രാന്തത്തി ഉറക്കെച്ചിരിച്ചു് ഇരുട്ടത്തു എവിടേയ്ക്കോ ഓടിപ്പോയി.

അജയൻ ഒന്നു നടുങ്ങി. എങ്ങനെയാണു്, എന്തുപറഞ്ഞാണു് സമാധാനപ്പെടുത്തേണ്ടതെന്നു തോന്നാതെ അയാൾ

നിന്നിമേഷനായി ആ മോഹനവിഗ്രഹത്തെ നോക്കിക്കൊണ്ടു തന്നെ നിന്നു. കണ്ണീർനിറഞ്ഞു കാഴ്ചമങ്ങി. അജയൻ മുഖം തിരിച്ച് "കമലാവതി! ഹിരണ്മയിയെ നീതന്നെ സമാധാനപ്പെടുത്തു! ഭയപ്പെടാനൊന്നുമില്ല. ഞാൻ ആഗ്രായിൽനിന്നു് ഉടനേ തിരിച്ചുവരും" എന്നുപറഞ്ഞു. ഹിരണ്മയിയെ "കണ്ണീർവീഴ്ച്ചയുടൻ നിറഞ്ഞിട്ടുമതിൻ മദ്ധ്യത്തിലീക്ഷിച്ചു്" അജയൻ അവിടെനിന്നു് ഒരുവിധം തെററി കിടപ്പുമുറിയിൽ പ്രവേശിച്ചു തന്നത്താൻ ഇതെന്തു്, വെറും സ്വപ്നമോ? ഈശ്വര! ഈ മനുഷ്യജീവിതംതന്നെ ഒരു ദീർഘസ്വപ്നമല്ലേ? എന്നു് ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു.

അഞ്ചാം അദ്ധ്യായം

ഛായാപടം

ഡില്ലിയിൽ സെലിംയുവരാജാവു് ഉദ്യാനഗൃഹത്തിലെ ഒരു മുറിയിൽ അബുൾഫാസലിൻെറ അനന്തരസപുത്രനായ സഖായതാലി എന്ന സ്നേഹിതനോടുകൂടിച്ചേൎന്നു മദ്യപാനംചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. പാത്രം നിറയേ ഉണ്ടായിരുന്ന മദ്യം മുഴുവൻ ഒരൊററവലിക്കു കുടിച്ചുതീൎത്തു് സെലിം "സഖായതു്! ഇനിയും കാലവിളംബം ചെയ്യുന്നതു ശരിയല്ല. അച്ഛൻെറ അവിവേകത്താൽ ഡില്ലീസിംഹാസനം അധികം താമസിയാതെ ഹിന്ദുക്കളുടെ അധികാരത്തിലാവും" എന്നു വിഷാദിച്ചു.

മദ്യപാനത്തിൽ സഖായതനു് തഴക്കവും പഴക്കവുംകിട്ടീട്ടില്ലായിരുന്നു. ഇന്നത്തെ കുടികൊണ്ടു് അവനു തലയ്ക്കു് നല്ല ലഹരി പിടിച്ചു. അവൻ, എന്തു്? അങ്ങനെ വരുമോ? ഡില്ലിസിംഹാസനത്തിൽ ഒരു കാഫർ കയറി ഇരിക്കുന്നതു ജീവനുള്ള കാലത്തോളം കണ്ടു സഹിക്കുമോ? എന്നു വീൎപ്പുമിളക്കി.

സെലിം:—എന്താ അങ്ങനെ വന്നുക്രൂടാൻ പാടില്ലെന്നുണ്ടോ? കാഫർ മാനസിംഹനു വൈരം വർദ്ധിച്ചിരിക്കയാണെന്നു് അറിയില്ലേ? അവൻഅവൻെറ ഉടപ്പിറന്നവളുടെ മകനായ നിർബ്ബോധഖസ്രൂവിനെ സിംഹാസനത്തിൽ ഇരുത്തുവാൻ വേണ്ടി പല അടിക്കൈകളും അഴിമതികളും ചെയ്തുവരിക യാണു്.

സഹായതൻ:—അങ്ങു് ഒന്നു കല്പിച്ചാൽ മതി. ആ പാപിയുടെ തല ഞാൻ കൊണ്ടുവന്നു കാല്ക്കൽ കാഴ്ചവെയ്ക്കാം.

സെലിം:—കേൾക്കു, കഴിഞ്ഞില്ല, എന്തു വിസ്മയം? അഹമ്മദു നഗരത്തിലെ പടയ്ക്കു് ഒന്നുംതിരിയാത്ത മീശയുംക്രൂടി മുള ച്ചിട്ടില്ലാത്ത—ഒരു രജപുത്രച്ചെറുക്കനെ പടനായകനായി അയച്ചിരിക്കുന്നു! എനിക്കു് ആ പടയ്ക്കു പോകണമെന്നു വളരെ താല്പര്യമുണ്ടായിരുന്നു. അച്ഛനു് അതു സമ്മതമാ യില്ലപോലും!

സഹാ:—അതു വളരെ നന്നായി എന്നാണു് എനിക്കു തോന്നു ന്നതു്. കാട്ടുമൃഗത്തോടു മല്ലിടുന്നതിന്നും മനുഷ്യനോടു പോ രാടുന്നതിന്നും വളരെ അന്തരമുണ്ടെന്നു് ആ കാഫർകുട്ടിക്കു മനസ്സിലായിക്കൊള്ളും.

സെലിം:—നിൻെറ വാക്കിൻെറ സാരം മനസ്സിലാവുന്നില്ല. രണ്ടു പാത്രം കുടിക്കുമ്പോഴയ്ക്കും ഇങ്ങനെ മത്തുപിടി ച്ചാലോ?

സഹാ:—അങ്ങു കേട്ടില്ലെന്നുണ്ടോ? ആ ചെറുക്കൻ പ്രതാപ ൻെറ മകനാണു്; ഒരു കാട്ടുപോത്തിനോടുക്രൂടിപ്പോരാടു ന്നതുകണ്ടു ചക്രവത്തി അവൻെറനേരെ വളരെ സന്തോഷ പ്പെട്ടിരിക്കയാണു്.

സെലിം:—എന്തു്? അവിവേകം! പ്രതാപനോടുക്രൂടി സന്ധിയാ യതുകൊണ്ടു് എന്തു പ്രയോജനമാണുണ്ടായതു്? അതു വിവേകമായെന്നു ആരാണു പറയുക? അവസാനം ഗർവ്വിഷ്ഠ നായ റാണാ പറയുംപോലെ എല്ലാം സമ്മതിക്കുന്നതായി രുന്നാൽ ഇത്ര പണച്ചെലവും രക്തപാതവും പർവ്വതപ്ര ദേശത്തിൽ അന്നപാനീയങ്ങളില്ലാതെയുള്ള ദേഹദ്ദണ്ഡവും എന്തിനുവേണ്ടിയായിരുന്നു? എല്ലാം വെറുതെ.

സഖാ:—അതിനെന്തു സന്ദേഹം? അങ്ങു് കാലവിളംബം കൂടാതെ വീണ്ടും മീവാരദേശത്തോടു പോരിനു് പുറപ്പെടുവാൻ വേണ്ടതൊക്ക ഉപായമൊക്കെ പ്രവത്തിക്കണം. അതിനുവേണ്ടി എന്നാൽ കഴിയുന്ന സഹായം ഞാനും ചെയ്യാം. പ്രത്യുപകാരമായി ഈ സേവകൻ മറ്റൊന്നും ആവശ്യപ്പെടുന്നില്ല. ഒരേ ഒരു അപേക്ഷ.

പ്രകൃത്യാതന്നെ ഒരു ചപലൻ, പോരെങ്കിൽ മദ്യപാനം കൊണ്ടു മത്തുപിടിച്ച തലച്ചോറു്, 'വാനരസ്യ സുരാപാനം' എന്ന നിലതന്നെ. സഖായതാലിഖാൻ സെലിമിന്റെ കാല്ക്കൽവീണു കാൽ രണ്ടും പിടിച്ചു് * ജഹാംഹാന! അങ്ങു മനസ്സുവെച്ചാൽ മീവാരയുദ്ധത്തിൽ പ്രയാസംകൂടാതെ ജയിച്ചുവരാം. ഞാൻ ജീവനിൽ കൊതികൂടാതെ യഥാശക്തി ശ്രമിക്കും. അതിനു പ്രത്യുപകാരമായി അങ്ങു് ഒരുകാര്യം ദയചെയ്തു സാധിപ്പിച്ചുതരണം. കല്പിച്ചാൽ അതു് ഉണത്തിക്കാം.

സെലിം:—സംഗതി എന്താണു്? പറയരുതോ? ഇത്ര മുഖവുരയും ചൊല്ലിയാട്ടവും വേണോ?

സഖായ:—ഇതു് ഗൗനിച്ചുകേൾക്കണം. അങ്ങയുടെ ഈ സേവകനു പണ്ടത്തെപ്പോലെ ആരോഗ്യമില്ല. അത്ര ബലമില്ല, ചൊടിയില്ല, ദേഹം ദിവസംതോറും കൃശമായ്ക്കൊണ്ടുവരുന്നു. ജീവിതംതന്നെ ഒരു മഹാഭാരമായ്ത്തീന്നിരിക്കുന്നു. കാരണം മറ്റൊന്നുമല്ല. ചിന്ത! അഗാധമായ ചിന്ത! ചിന്തയും ചിതയും ഒരുപോലെയാണല്ലോ ദേഹം ദഹിക്കുവാനു.

സെലിം:—എന്തു ചിന്ത?

സഖാ:—എന്തു ചിന്തയാണെന്നോ? ഹാ പ്രേമചിന്ത ആ ഉഡുരാജമുഖിയുടെ, ആ മൃഗരാജകടിയുടെ ചിന്ത! എന്തിനു മറച്ചുവെയ്ക്കുന്നു; തുറന്നു പറയാം. കേൾക്കണം. ഇന്നേക്കു രണ്ടുമാസത്തോളമായി, ചക്രവത്തി ഒന്നിച്ചു ഞാൻ ഉദയപുരത്തേക്കു പോയിരുന്നു. നായാട്ടിനുപോയി രാത്രി ഞങ്ങളൊക്കെ തിരിച്ചുവന്നു. കൊട്ടാരത്തിന്റെ അരികെ വന്നു

---

* ചക്രവത്തി.

നിന്ന ഉടനെ—ഹാ! ഹാ, ഞാൻ എങ്ങനെ പറയട്ടെ, മാളികമുകളിൽനിന്നു് ആ സുന്ദരി—ആ സുരസുന്ദരി ഒരു പൂമാല എൻെറ കഴുത്തിലേക്കായിട്ടു. അന്നുമുതൽക്കു് ഒരു ചിന്ത തീരാവ്യാധിപോലെ പിടികൂടി. രണ്ടുമാസത്തിനുള്ളിൽ അതു ജ്വലിച്ചു് ശരീരമെല്ലാം ദഹിച്ചു. അങ്ങനെ ഒരു മനോമോഹിനി ഈ ഭുവനത്തിലുള്ളതായി ഞാൻ സ്വപ്നത്തിൽകൂടി കണ്ടിട്ടില്ല. ഞാൻ മഹാ അധമൻ, വെറും തൃണം! അല്ലെങ്കിൽ ഈ രത്നം ഇതുവരെ എനിക്കു കിട്ടാതിരിക്കുമോ? ലഭിക്കുവാൻ പ്രയാസമാണെങ്കിൽ, അതിന്നു വേണ്ടി പ്രാണപരിത്യാഗം ചെയ്യാതിരിക്കുമോ? രണ്ടുമാസമായി എനിക്കു യാതൊരു പ്രവൃത്തിയും ചെയ്യാൻ വയ്യാതെയായിരിക്കുന്നു. എൻെറ വാൾ കൊണ്ടുപോയി ചുട്ടുകളയണം. എൻെറ ജന്മംതന്നെ വ്യർത്ഥം!

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിന്നുമദ്ധ്യേ മധുമത്തനായ സഖായതൻ സെലിമിൻെറ കാൽപിടിച്ചു കരയാൻ തുടങ്ങി. സെലിം പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു് "ആ സുന്ദരി ഏതാണെടോ!" എന്നായി.

സഖാ:—ഹാ! ഞാനെങ്ങനെപറയട്ടെ? അങ്ങു് പ്രതാപസിംഹനോടുകൂടി അങ്കത്തിന്നു് ആരംഭിച്ചാൽ എല്ലാം സ്പഷ്ടമായി അറിയാറാവും. ഞാൻ ചന്ദ്രമുഖിയെ, കനകലതയെ, ഒരൊററനോക്കുകൊണ്ടു മനസ്സിലാക്കി. യുവരാജാവേ, യുദ്ധം തുടങ്ങിയാൽ ഞാൻ ജീവിതാശവിട്ടു സഹായിക്കാം. അങ്ങു് ജയിക്കുമെന്നുള്ളതിന്നു സംശയമേയില്ല. 'പ്രാണനേക്കാൾ മാനം വലുതു്.' ആ സുന്ദരിയെ എനിക്കു് അങ്ങു് കല്യാണം കഴിപ്പിച്ചുതരണം. കല്പിച്ചാൽ ഇനി ഒരു പാത്രം കൂടി ആവാം.

സന്ധ്യയിലെ മൃദുവായ അന്ധകാരത്തിൽ ജന്നലിന്നരികെ കീറിയ മുണ്ടും പാറിയ മുടിയും മേലാസകലം വെണ്ണീറും ഇങ്ങനെ വേഷംപൂണ്ട ഒരു ഭ്രാന്തസ്ത്രീ അവരുടെ സംഭാഷണം ശ്രദ്ധിച്ചു കേട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു.

സെലിം:—സഖായത! നീ ബഹു വഷളൻ, നെഞ്ഞൂക്കില്ലാത്തവൻ, വിഡ്ഢി. അല്ലെങ്കിൽ ഒരു കാഫർ. 'കാമിനിമൂലം

കലഹത്തിന്നു പുറപ്പെട്ടുവാൻ ഉത്സാഹിപ്പിക്കുമോ?' എന്നു ചോദിച്ചു. സഹായതൻ കപ്പി നിലത്തെറിഞ്ഞു കരഞ്ഞുകൊണ്ടു് "യുവരാജാവേ, അങ്ങു് എന്താണു് അരുളിച്ചെയ്തതു്? സാധാരണ ഒരു കാഫർസ്ത്രീയോ? കഷ്ടം! എൻെറ നിർഭാഗ്യം. ആ ഭുവനമോഹിനിയെ സാധാരണ ഒരു കാഫർസ്ത്രീയെന്നാണോ അങ്ങു പറഞ്ഞതു്? രണ്ടുമാസത്തോളമായി എൻെറ മനസ്സിൽ കത്തിയെരയുന്ന ഈ താപം തുറന്നു പറഞ്ഞതിൽ അങ്ങു് സഹതപിക്കാതെ സാധാരണ ഒരു കാഫർസ്ത്രീ എന്നാണോ പറഞ്ഞതു്; ഇങ്ങനെ ജീവിച്ചിരുന്നിട്ടു പ്രയോജനമൊന്നുമില്ല. ഇതാ ഞാൻ പോകുന്നു. അങ്ങയുടെ പാനപാത്രം—അങ്ങയുടെ സ്വർണ്ണക്കപ്പി ഇതാ അങ്ങയുടെ കൈയിൽതന്നെ ഇരിക്കട്ടെ. ഇന്നുമുതൽക്കു് ഞാൻ ഒററയ്ക്കിരുന്നു് ഇഷ്ടംപോലെ കുടിച്ചു മരിച്ചോളാം. ഈ ഗുലാം അവിടുത്തെ കാണുന്നതു് ഇതോടുകൂടി അവസാനിച്ചു" എന്നു പറഞ്ഞു് പ്രകൃത്യാ നീചാശയനായ സഹായതൻ നീരസത്തോടെ അവിടെനിന്നു് എഴുന്നേററു് തിട്ടുക്കപ്പെട്ടു നടന്നു പോകുന്നവഴിക്കു ജന്നലിന്നരികേ നില്ക്കുന്ന ഉന്മാദിനിയെക്കണ്ടു ഉടനെ കിടുകിട വിറച്ചു് ഉറക്കെ നിലവിളിച്ചു് "യുവരാജാവേ, ഇവിടെ എന്തോഒന്നു്; വരണേ! ഒരു പിശാചോ, പ്രേതമോ നില്ക്കുന്നു" എന്നു പറഞ്ഞു.

ഉന്മാദിനി മെല്ലെമെല്ലെ അടുത്തടുത്തുവരുന്നതുകണ്ടു സഹായതൻ ആപാദചൂഡം അരയാലിലപോലെ വിറച്ചു സെലിമിൻെറ അടുക്കലേക്കു് ഓടി 'തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് എൻെറ പ്രാണനെ രക്ഷിക്കണേ! എന്നെ ആ ഭൂതം ഇതാ പിടിക്കാൻ വരുന്നു' എന്നു നിലവിളിച്ചു.

സെലിം:—'പേടിക്കേണ്ട! വഷള! അതു പിശാചല്ല. പ്രേതവും അല്ല.'

ഉന്മാദിനി:—ശരി! പിശാചുമല്ല, പ്രേതവുമല്ല! ഭ്രാന്തത്തി! പ്രേതവും ഭൂതവും ഇരുട്ടത്തു് ഒളിച്ചുനിന്നു നിങ്ങളുടെ പ്രേമസല്ലാപം കേൾക്കുമോ? പ്രേതം ഉണ്ടോ ഈ ദേവകന്യകയുടെ പടം ഉടുപ്പിനുള്ളിൽവെച്ചു ദേശദേശാന്തരം അലഞ്ഞു നടക്കുന്നു? ഇതു നോക്കു! പ്രേതം ഒരു സുന്ദരിയുടെ പടം ഇത്ര ചന്തത്തിൽ വരയ്ക്കുമോ? ഈ ചിത്രം ആരുടെയാണു്, നോക്കു! ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു് ഉന്മാദിനി മടിയിൽനിന്നു് ഒരു ചി

ത്രപടം എടുത്തു സെലിമിൻെറ മുമ്പിലേക്കിട്ടു. സെലിം, അതെടുത്തു വിസ്മിതനേത്രനായി നോക്കി. അസാധാരണ സൌന്ദൎയ്യധോരണിയുള്ള ഒരു രമണിയുടെ ചിത്രമായിരുന്നു അതു്. സഖായതൻ അതു സെലിമിൻെറ കയ്യിൽനിന്നു വലിച്ചെടുത്തു നോക്കി. ''ഇതെന്തു കഥ! യുവരാജാവേ! ഇതുതന്നെ ആ സുമുഖി. ഏതു സൌന്ദൎയ്യവഹ്നിയിൽ എൻെറ ഹൃദയം ചുട്ടചാമ്പലായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു, അതേ സൌന്ദൎയ്യരാശിയാണു് ഇതു്. അതേ കവിൾത്തടങ്ങൾ, അതേ കണ്ണുകൾ—ഹേ പ്രേതമേ, നിനക്കു് ഇതെവിടുന്നു കിട്ടി?" എന്നു ചോദിച്ചു. യുവരാജാവു് ഗംഭീരസ്വരത്തിൽ, "എന്നോടു് നേരു പറക, ഇതാരുടെ പടം?"

ഉന്മാ:—അതേ, ആ രാക്ഷസി താരാബായിയുടെ മകൾ ഹിരണ്മയിയുടെ പടം. അവളുടെ പാൎശ്വത്തിൽ കാണുന്നതു പ്രതാപസിംഹൻെറ മകൻ അജയസിംഹൻ. അവൾ അവൻെറ ഭാൎയ്യയാകുവാൻ പോകുന്നുപോലും! ഹാ! അതു് ആലോചിക്കുമ്പോൾ എൻെറ ഹൃദയം പിളരുന്നു. അവൾ അതു തീൎച്ചപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കയാണു്. അവളുടെ ഇഷ്ടം സാധിക്കുമെന്നുവരുമോ?

സെലിം:—ഒരിക്കലും സാധിക്കയില്ല. നീ അക്കാൎയ്യത്തെക്കുറിച്ചു ചിന്തിച്ചു ക്ലേശിക്കേണ്ട. ഈ ചിത്രത്തിൽ വരച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ അത്ര ജഗന്മോഹിനിയാണവളെങ്കിൽ, ആ ക്ഷത്രിയബാലനെ ഒരിക്കലും വരിക്കാനിടവരില്ല. ആ യുവതി ഒരിക്കൽ സെലിമിൻെറ അങ്കത്തിന്നു് അലങ്കാരമായിത്തീരും.

ഉന്മാദിനി:—കാണാമല്ലോ, അവളുടെ ഇഷ്ടമോ ഈ പ്രതിജ്ഞയോ ഏതാണു് നിറവേറുക എന്നു പിന്നീടു് അറിയാം. ഞാൻ ഇനിയൊരിക്കൽ വന്നു കണ്ടുകൊള്ളാം.

ഇപ്രകാരം ജല്പിച്ചു് ഉന്മാദിനി അവിടെനിന്നു് തിരിച്ചു. സെലിം ഒരു പരിചാരകനോടു് "നീ ഈ ഭ്രാന്തത്തിയുടെ പിന്നാലെ പോ. അവൾ പോകുന്ന വഴിയും പാൎക്കുന്ന ഇടവും എല്ലാം അറിഞ്ഞു വാ നാളെ നീ അവളെ ഈ സമയത്തു് ഇവിടെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരികയും വേണം. എല്ലാം ജാഗ്രതയായി

തിക്കണം" എന്നു കല്പിച്ചയച്ചു. ചങ്ങാതിയോടു്, "സഖായത! ഒരു പാത്രംകൂടി നിറച്ചു് ഒഴിച്ചുതരൂ" എന്നു് ആവശ്യപ്പെട്ടു.

ഉന്മാദിനി മെല്ലെ ആടിപ്പാടി ദില്ലിയുടെ ദക്ഷിണപാൎശ്വത്തിൽ പ്രവഹിക്കുന്ന യമുനാനദിയുടെ തീരത്തിലുള്ള വിജനകാനനത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. അവിടെ നൂറു പെൺകിടാങ്ങൾ ഒന്നിച്ചുകൂടി ഇരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അവരെല്ലാം സൗന്ദൎയ്യവതികളായ യുവതികൾ. ഉന്മാദിനിയേകണ്ട ഉടനെ നൂറുപേരും പെട്ടെന്നു് എഴുന്നേററുനിന്നു.

ജനശ്ശൂന്യമായ ആ വനപ്രദേശത്തു് രത്നഖചിതമായ ഒരു വിചിത്രസിംഹാസനം ഇട്ടിരുന്നു. അതിൻെറ ഉപരിഭാഗത്തു് വൃക്ഷശാഖകളിൽ പട്ടുമേലാപ്പു കെട്ടിയിരുന്നു. അവരിൽ ചിലർ ഉന്മാദിനീവേഷം ധരിച്ചിരുന്ന ആ യുവതിയുടെ സുന്ദരശരീരത്തിൽ വേറെ ഉടുപ്പു ധരിപ്പിച്ചു് അലങ്കാരങ്ങളണിയിച്ചു് മോടിപിടിപ്പിച്ചു. രണ്ടുപേർ പൊൻപിടിയുള്ള വെൺചാമരം പിടിച്ചു് വീശി. ഉന്മാദിനി കുറച്ചുനേരം സിംഹാസനത്തിലിരുന്നു വിശ്രമിച്ചശേഷം പാൎശ്വവൎത്തിനിയായ ഒരു യുവതിയോടു് "സഖീ ആ രാക്ഷസിയുടെ മകളുടെ മനോമോഹനമായ രൂപത്തിൽ മദ്യപാനമത്തനായ സെലിമിനു് മനമിളകിത്തീൎത്തിട്ടാണു ഞാൻ വരുന്നതു്. നീ വീണ്ടും ഈ ഉടുപ്പു ധരിപ്പിച്ചതെന്തിനു്? എൻെറ മനസ്സിലെ വൈരജ്വാല കെട്ടു വെണ്ണീറാവുന്നതുവരെ ഈ മോടിയും ധാടിയും ഒന്നും എനിക്കു വേണ്ട. എൻെറ കാൎയ്യസ്ഥിതിക്കു യോജിച്ച ഉന്മാദിനിയുടെ ഉടുപ്പും നടപ്പുംതന്നെമതി" എന്നുപറഞ്ഞു് ഒന്നു ചിരിച്ചു.

ആറാം അദ്ധ്യായം

നവസേനാപതി

ആഗ്രായിൽ നവദുർഗ്ഗത്തിലെ ആസ്ഥാനമണ്ഡപത്തിൽ ചക്രവർത്തിയുടെ മുമ്പിൽ അജയസിംഹൻമാത്രം ഇരിക്കുന്നുണ്ട്. അക്ബർ അല്പനേരം ആലോചിച്ച്, "അജയ! അതു് എങ്ങനെയെങ്കിലും ആകട്ടെ, ഈ വർത്തമാനം വാസ്തവമെന്നു് വിശ്വസിക്കാമോ? ദക്ഷിണദേശത്തിൽ അത്രമാത്രം സൈന്യങ്ങൾ—സഹസ്രാധികം വീരയോദ്ധാക്കൾ ഉണ്ടായിട്ടും യുദ്ധഭാരമെല്ലാം ഒരു അന്തഃപുരനാരി ഒറ്റയ്ക്കു വഹിച്ചുവെന്നു് വരാവുന്നതാണോ?" എന്നു ചോദിച്ചു.

അജയൻ:—അങ്ങു് അതു് അസംഭാവ്യമെന്നും അസ്വാഭാവികമെന്നും ധരിച്ചിരിക്കുന്നതു് കാണുമ്പോൾ എനിക്കു് ആശ്ചര്യം തോന്നുന്നു. ഭാരതീയസ്ത്രീകളുടെ അളവററ ദേശാഭിമാനവും അന്യാദൃശമായ വീരത്വവും അങ്ങു് അറിയില്ലേ? രാജസ്ഥാനത്തിലെ ഓരോ അന്തഃപുരത്തിലും ഓരോ ഹിന്ദുസ്ത്രീകളുടെ മുഖമണ്ഡലത്തിലും ക്ഷാത്രലക്ഷ്മിയുടെ സജീവമായ ഛായ അങ്കിതമായിരിക്കുന്നതു് അങ്ങയുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ പെട്ടിട്ടില്ലേ? ഹിന്ദുവനിതകളുടെ വിസ്മയകരമായ വീര്യശൌര്യങ്ങൾ ഭാരതഭൂമിയുടെ ചരിത്രത്തിൽ കനകലിപിയിൽ രേഖപ്പെടുത്തിവെച്ചിട്ടില്ലേ?

അക്ബർ:—(ചിരിച്ച്) എന്നാൽ, ഈ യുദ്ധഭാരം വഹിച്ചിരിക്കുന്നതു് ഒരു മുസൽമാൻസ്ത്രീയാണെന്നറിയുന്നു; ഹിന്ദുസ്ത്രീയല്ല!

അജയൻ:—മുസൽമാൻസ്ത്രീതന്നെയാകട്ടെ! എങ്കിലും ഭാരതഭൂമിയുടെ സന്താനമാണല്ലോ. ചന്ദനവനത്തിൽ വേപ്പുമരം മുളച്ചുവളർന്നാലും അതിന്നു് ചന്ദനത്തിൻെറ വാസന ഉണ്ടാകും!

അക്ബർ:—അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ മുസൽമാൻസ്ത്രീകൾ രൂപാദിഗുണങ്ങളിലും ഹിന്ദുസ്ത്രീക

ളോട്ട കിടപിടിക്കത്തക്കവരാണെന്നു തോന്നുന്നു. ഇതു നി ങ്ങളുടെ മുഖത്തുനിന്നു കേൾക്കുവാൻതന്നെയാണു് ഞാൻ ഈ സംഗതി പ്രസ്താവിച്ചതു്. ഹിന്ദുക്കളും മുസൽമാന്മാരും പരസ്പരവിവാഹബന്ധംകൊണ്ടു് സങ്കലിതരാകാതെ ഇരിക്കുന്നകാലംവരെ, ഇരുജാതിക്കും ഐക്യം ഉണ്ടായിത്തീരുന്നതല്ലെന്നു് ഭാരതമംഗളകാംക്ഷികളായ ആരും സമ്മതിക്കുന്ന സംഗതിയാണു്. രണ്ടുകൂട്ടരും ഇങ്ങനെ കലന്നു് ഒരു മാല്യത്തിൽ തൊട്ടുത്ത പുഷ്പങ്ങളായിത്തീരാതിരുന്നാൽ ഇന്ത്യാസാമ്രാജ്യത്തിൻെറ അടിസ്ഥാനം ഒരിക്കലും ഊക്കും ഉറപ്പും ഉള്ളതായിത്തീരുകയില്ല.

അജയൻ: പക്ഷേ, ഏതുകാലംവരെ മൊഗൾചക്രവത്തിമാത്രം ഭാരതസിംഹാസനത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്തു് വിസ്തീണ്ണമായ ഈ സാമ്രാജ്യം ഏകച്ഛത്രാധിപത്യത്തിൽ ഭരിക്കുന്നുവോ, അതുവരെ മുസൽമാന്മാരെ പരദ്രവ്യാപഹാരികളെന്നു് ഹിന്ദുക്കൾ പിറുപിറുപ്പോടുകൂടി ആക്ഷേപിക്കാതിരിക്കയില്ല.

അക്ബർ:—ഭാരതഖണ്ഡത്തിൽ മുസൽമാൻമാത്രം ഏകാധിപത്യം നടത്തണമെന്നു് എനിക്കാഗ്രഹമില്ല. അതു കരുതിയാണു്, നിങ്ങളുടെ അച്ഛൻെറ അനുമതിപ്രകാരം മൊഗൾചക്രവത്തിയുടെ മകളെ ക്ഷത്രിയവീരനായ അജയസിംഹനു് വിവാഹം ചെയ്തുകൊടുത്തു്, ഹിന്ദുക്കളോടോ മുസൽമാൻമാരോടോ അക്ബർ പക്ഷപാതരഹിതനാണെന്നു് പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്.

അജയൻ:—പ്രഭോ! അച്ഛൻ അനുവദിച്ചാലും അങ്ങയുടെ ഈ അഭിലാഷം സാധിക്കാവുന്ന ഒന്നല്ല.

അക്ബർ:—നിങ്ങളും ഹിരണ്മയിയും തമ്മിലുള്ള വിവാഹബന്ധത്തിന്നു് പ്രതാപസിംഹൻ അനുകൂലിക്കാതിരുന്നാലോ?

അക്ബർ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കെ, അജയസിംഹൻെറ മുഖം ചുവന്നു; അനന്തരം പാണ്ഡുരവണ്ണമായി; ദേഹമാസകലം സൂചികുത്തിയപോലെ ഒന്നു നടുങ്ങി. അജയൻ അക്ബറെ വിമൃഢദൃഷ്ടിയാൽ നോക്കി, രണ്ടു കൈകൊണ്ടും മുഖംപൊത്തി. അക്ബറുടെ നിസ്സംഗംഭീരമായ മുഖത്തു് പതിന്മടങ്ങു ഗാംഭീ

ത്തും സ്ഫുരിച്ചു. ചക്രവൎത്തി, "അജയ! നിങ്ങളെ ഞാൻ മകനെപ്പോലെയാണു ഭാവിച്ചുവരുന്നതെന്നു വിസ്മരിച്ചുപോയതായി തോന്നുന്നു. കേവലം സ്വാൎത്ഥപരനായി എന്റെ ആഗ്രഹനിവൃത്തിക്കുവേണ്ടി നിങ്ങളുടെ ഭാവിസുഖം ഇല്ലായ്മചെയ്യുന്ന ഒരുവനാണു ഞാനെന്നു വിചാരിച്ചുപോകരുതു്. ഞാനും നിങ്ങളെപ്പോലെ ഒരുകാലത്തു യുവാവുതന്നെയായിരുന്നു. അക്ബരുടെ ഗംഭീരഹൃദയത്തിലും പ്രേമം തടുക്കാൻ പാടില്ലാത്തവിധത്തിൽ പാഞ്ഞൊഴുകിക്കൊണ്ടിരുന്നു. നിങ്ങളുടെ അന്തൎഗ്ഗതം എനിക്കു നല്ലപോലെ മനസ്സിലായി; പറഞ്ഞറിയിക്കണമെന്നില്ല. ഞാൻ—"എന്തോ ഡില്ലിയിൽനിന്നു് ഒരു ദൂതൻ വരുന്നുണ്ടു്" എന്നു പറഞ്ഞു് എഴുന്നേററു് അടുത്തടുത്തു വന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആ അശ്വാരൂഢനെ നോക്കി മുൻകൂട്ടി പറഞ്ഞു:— "ആ അവിവേകി, സെലിം ഡില്ലിദുൎഗ്ഗം ചുട്ടു വെണ്ണീറാക്കിക്കളഞ്ഞെന്നു തോന്നുന്നു. അഥവാ മാനസിംഹന്റെ വെള്ളത്താടി"—പറഞ്ഞുതീരുന്നതിനുമുമ്പു് ആ ദൂതൻ അടുത്തുവന്നു് നിലംതൊട്ടു സലാംചെയ്തു വണങ്ങിനിന്നു. ചക്രവൎത്തി, "എന്താണു വിശേഷം? വേഗം പറയൂ!" എന്നു കല്പിച്ചു.

ദൂതൻ വീണ്ടും നിലംതൊട്ടു സലാംചെയ്തു ചക്രവൎത്തിയുടെ പാദസന്നിധിയിൽ ഒരെഴുത്തു വെച്ചുകൊടുത്തു കല്പനയുംകാത്തുകൊണ്ടുനിന്നു. അക്ബർ കത്തു് മറിച്ചും തിരിച്ചും കുറച്ചുനേരം നോക്കി, പിന്നെ പൊട്ടിച്ചു് വായിച്ചു. അജയൻ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കെ, അക്ബരുടെ വിശാലമായ ലലാടം വിഷാദരേഖകളാൽ കുഞ്ചിതമായി; കണ്ണടച്ചു് തന്നെത്താൻ, "രജപുത്രസ്ത്രീ—സഹായതാലീ ഉദയപുരത്തെ സന്ധി" എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് അജയനെ ഒന്നു് ഉററുനോക്കി. എഴുത്തു തുണ്ടുതുണ്ടമാക്കിക്കീറി, "ആലംഷേർ" എന്നു് ഉറക്കെ വിളിച്ചു. അശ്വരക്ഷകനായ ആലംഷേർ ഓടിവന്നു് വണങ്ങിനിന്നു. ചക്രവൎത്തി: "കൂട്ടത്തിൽ വേഗമേറിയ കുതിരയെ ക്ഷണത്തിൽ കോപ്പിട്ടുകൊണ്ടുവാ" എന്നു് ആജ്ഞാപിച്ചു് ആ സന്ദേശഹാരിയോടു്, "നിന്റെ ജോലികഴിഞ്ഞാൽ പൊയ്ക്കൊൾക" എന്നു കല്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

ആലംഷേരും ദൂതനും അവിടെനിന്നു പോയി. അക്ബർ അജയസിംഹന്റെ കൈപിടിച്ചു്, "പ്രിയ അജയസിംഹ! അഹമ്മദനഗരത്തിലെ യുദ്ധഭാരം നിങ്ങളുടെ കയ്യിൽ സമൎപ്പി

ച്ചിരിക്കുന്ന ജാഗരൂകനായിരിക്കണം രജപുത്രവീരനെപ്പോലെ, പ്രതാപസിംഹന്റെ മകനെപ്പോലെ അക്ബരുടെ പ്രീതിഭാജനമായ സേനാപതിയായി ഈ ഗൌരവമേറിയ കാര്യം നിർവഹിച്ചുവരണം. ഞാനെപ്പോഴാണു തിരിച്ചുവരികയെന്നു തീർച്ചപറയാൻ തരമില്ല. നിങ്ങൾ നാളെക്കാലത്തു സൈന്യസമേതം പുറപ്പെടുക. സശ്രദ്ധനായിരിക്കണം. നാരീസൈന്യനായികയുടെ പ്രൌഢഗംഭീരഭാവം കണ്ടു് ഒട്ടും ചലിച്ചുപോകരുതു്. അവളുടെ ദീപ്തിമത്തായ ദൃഷ്ടികൾകണ്ടു് പരിഭ്രമിക്കയും വേണ്ട. അതിനു സംഭാവനയായി ഞാൻ മുമ്പു പറഞ്ഞിരുന്നതുപോലെ, "മീവാരസുന്ദരി ഹിരണ്മയി" എന്നു പറഞ്ഞു സിദ്ധമായി നിന്നിരുന്ന കുതിരപ്പുറത്തു ചാടിക്കയറി ഓടിച്ചുപോയി. പിന്നാലെ കുതിരച്ചേവകരും പുറപ്പെട്ടു. അവരോടു തിരികെപ്പോകുവാൻ കല്പിച്ചു്, ഏകാകിയായി അക്ബർ വായുവേഗത്തിൽ ഉദയപുരത്തിനു നേരേ തിരിച്ചു.

ഏഴാം അദ്ധ്യായം.

ഒരു സാഹസകൃത്യം.

വൈശാഖത്തിലെ രാത്രി കഴിയാറായി. നിശാനാഥന്റെ പ്രേമനാടകത്തിലെ ചരമാങ്കവും അഭിനയിച്ചു് അവസാനിക്കാൻ പോകുന്നു. രംഗഭൂമിയിലെ രമണീയങ്ങളായ ദീപമാലകൾ ഓരോന്നോരോന്നായി മങ്ങിത്തുടങ്ങി. ഹിരണ്മയി ഏകാകിനിയായി പതുക്കെപ്പതുക്കെ ഉദയപുരരാജധാനിയുടെ പാർശ്വത്തിലുള്ള പൂങ്കാവനത്തിൽ വന്നുനില്ക്കുന്നു. അവൾ പ്രതിദിനം അതേസമയത്തു പൂത്തും തളിർത്തും നില്ക്കുന്ന തരുലതകളാൽ പ്രകൃതിസുന്ദരമായ ആ പുഷ്പോദ്യാനത്തിൽ ചെന്നു് പൂവിറുത്തുകൊണ്ടിരിക്കാറുണ്ടു്. അപ്പോഴത്തെ അവളുടെ മുഖമണ്ഡലം വളരെ മലിനമായിരുന്നു. ഇണപിരിഞ്ഞ കപോതിയുടെ സ്ഥി

തിയിലായിരുന്നു ആ സുകുമാരി. അവളുടെ ഹൃദയാകാശത്തിൽ ഉദയാസ്തമയങ്ങൾ കൂടാതെ എപ്പോഴും 'കതിർവീശി വിളങ്ങി നിന്ന വെൺമതിതാനും സ്തുതിപ്പെട്ടുന്നതിലായി'ത്തീൎന്നു; ജീവിതം നൈരാശ്യമയമായി തോന്നി. അനന്തരം ഉത്തരീയംകൊണ്ടു് ബാഷ്പകണം തുടച്ചു് ഉന്മുഖിയായി കണ്ണടച്ചു്, "ദേവ! ഭവാനീപതേ! ഞാൻ കണ്ട സ്വപ്നം യഥാൎത്ഥമാണെങ്കിൽ, ഞാൻ എന്തു് വ്രതം അനുഷ്ഠിച്ചാലാണു് അജയനു് ആ പത്തിൽനിന്നു് മോചനം ലഭിക്കുക. ഈ അശരണയുടെ നേരെ അവിടുന്നു പ്രസാദിക്കേണമേ" എന്നു പ്രാൎത്ഥിച്ചു.

ആകസ്മികമായി ആകാശം 'ഹര! ഹര!' എന്ന ശബ്ദത്താൽ മുഖരിതമായി. ഹിരണ്മയി കണ്ണുതുറന്നു നോക്കിയപ്പോൾ മുമ്പിൽ കണ്ട ജടാധാരിയും ഭൂതിഭൂഷിതനുമായ യുവയോഗിയുടെ കളേബരം പൂനിലാവോടിടകലൎന്ന പുലർകാലകാന്തിയിൽ പ്രിയദൎശനമായിരുന്നു. ശ്മശ്രുക്കളാലും ജടാജൂടത്താലും ആവൃതമായിരുന്ന ആയാളുടെ മുഖബിംബത്തിൽനിന്നു് അവൎണ്ണ്യമായ ലാവണ്യധോരണി കുതിച്ചുചാടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ജടയുടെ ഇടയിൽകൂടി ആ നയനയുഗളം ചണ്ഡിയിൽ വിടൎന്ന താമരപ്പൂപോലെ പ്രകാശിച്ചു. സന്യാസി കരുണസ്വരത്തിൽ "വത്സ! നിൻെറ ഭവിഷ്യത്പതിയായ അജയസിംഹനു് അമംഗളം ഉണ്ടാകുമെന്നുള്ള ആശങ്കകൊണ്ടു ഭയപ്പെട്ടിരിക്കയാണല്ലേ? ഒട്ടും ഭയം വേണ്ട. ദേവാധിദേവനായ ഭവാനീപതി അനൎത്ഥങ്ങളെല്ലാം നിവാരണംചെയ്യും" എന്നു പറഞ്ഞു.

ഹിരണ്മയി നമസ്കരിച്ചു് അഞ്ജലിബന്ധംചെയ്തു്, 'പൂജ്യപാദരേ, അതേ; അജയനു് അമംഗളം ഭവിക്കാൻപോകുന്നുവെന്നു് ഞാൻ ഒരു സ്വപ്നംകണ്ടിരിക്കുന്നു. സ്വപ്നം യഥാൎത്ഥമാകുന്നപക്ഷം, ഞാൻ എന്തു വ്രതം ആചരിച്ചാലാണു് അജയനു് ആപന്മോചനം ഉണ്ടാകുക, അതു് ഉപദേശിച്ചുതരുവാൻ തിരുവുള്ളമുണ്ടാകണേ'' എന്നു് അൎത്ഥിച്ചു.

സന്യാസി കുറച്ചുനേരം കണ്ണടച്ചു ധ്യാനമഗ്നനായി നിന്നശേഷം, "വത്സ! നിൻെറ സ്വപ്നം ശരിയാണു്. എന്നാലും നിനക്കു് പരിഭ്രമിക്കാനവകാശമില്ല ഇവിടെ സമീപത്തുള്ള ഭവാനീപതിയുടെ പുതിയ ദേവാലയത്തിലേയ്ക്കു നമ്മുടെ കൂടെപ്പോന്നു ദേവാരാധനചെയ്യൂ'' എന്നു് ഉപദേശിച്ചു.

ഹിരണ്മയി സന്യാസിയുടെ മുഖത്തു സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. അദ്ദേഹം ദയാർദ്രസ്വരത്തിൽ, "വത്സേ! നിനക്കു നമ്മുടെകൂടെ വരുവാൻ സങ്കോചമുണ്ടോ? ആ ദേവാലയം ഇവിടെ അടുത്താണു്. ദേവനോടു് നിന്റെ അഭീഷ്ടപ്രാപ്തിക്കായി പ്രാർത്ഥിച്ചു് ഇപ്പോൾതന്നെ മടങ്ങിവരാമല്ലോ" എന്നു തുടർന്നു.

ഹിരണ്മയി ആ യുവയോഗിയോടൊന്നിച്ചുപോയി. ഇരുവരും സ്വല്പം ദൂരെച്ചെന്നു് ഒരു ചെറിയ മന്ദിരത്തിനു സമീപം നിന്നു സന്യാസി:—"മുമ്പിൽ കാണുന്നതു മഹാദേവക്ഷേത്രം. ഉള്ളിൽ പ്രവേശിച്ചു ഭവാനീപതിയുടെ സന്നിധിയിൽ നിന്റെ അഭീഷ്ടസിദ്ധിക്കുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കൂ" എന്നു് അറിയിച്ചു.

സന്യാസിയോടൊന്നിച്ചു യുവതി അകത്തേയ്ക്കു കടന്നു. ഉടനെ പുറത്തുനിന്നു് ആരോ വാതിലടച്ചു. ഹിരണ്മയി ഭക്തിപാരവശ്യത്തോടുകൂടി ദേവബിംബം ദർശിക്കുവാൻ നാലുദിക്കിലേക്കും ഉൽസുകനയനങ്ങളോടിച്ചു. അതു് ഒരു ശ്രീകോവിലാണെന്നു തോന്നിയില്ല. മുസൽമാന്മാരുടെ മസ്ജിദ് ആയിരുന്നു അതു്! ആ സുകുമാരി പേടിച്ചു വിറച്ചു. ഒരു മുക്കിൽ ശിലാനിർമ്മിതമായ ഒരു മേശ കിടക്കുന്നുണ്ടു്. അതിന്മേൽ ഒരു ചുവന്ന വിരിപ്പും ചില പുഷ്പാധാരങ്ങളും വെച്ചിരിക്കുന്നു. ഒരു ദീർഘകായനായ മുസൽമാൻവയോധികൻ അതിന്റെ പാർശ്വത്തിൽ ഇരിക്കുന്നുണ്ടു്. തത്സമീപം രണ്ടു തരുണന്മാരും ഉണ്ടു്. അവരിലൊരുവൻ വളരെ വിലപിടിച്ച ഉടുപ്പും രാജകീയമായ കിരീടവും ധരിച്ചിരിക്കുന്നു. കാഴ്ചയിൽ അതികോമളൻ. മററവനോ?—ഹാ! ഹിരണ്മയി നഖശിഖാന്തം ഇതാ വിറയ്ക്കുന്നു; വിയർക്കുന്നു! ഹിരണ്മയിക്കു് ഇവനെ മുമ്പു് കണ്ട മുഖപരിചയം തോന്നി. വിജയദശമിദിവസം വേട്ടയാടി—ജയാഭിമാനഭരിതനായി എല്ലാവരുടേയും പുരോഭാഗത്തു് പുഞ്ചിരിതൂകിക്കൊണ്ടുവന്ന അജയസിംഹനു് താൻ പൂമാലയിട്ടുകൊടുത്ത അവസരത്തിൽ, കള്ളനും ഒററക്കണ്ണനും, നീണ്ട താടിക്കാരനും ആയ ഒരു മുസൽമാനെ കണ്ടിരുന്നുവല്ലോ. ആ മാല അജയന്റെ ഭുജത്തിൽ തട്ടിത്തടഞ്ഞു് ഇവന്റെതലയിലാണു് ചെന്നു വീണതു്. ആ മർമ്മഭേദകമായ സംഭവം – ആ കരാളച്ഛായ—മറന്നുപോകത്തക്കതോ? ഹിരണ്മയി "ഹരിണരിപുവരസഹിത

ദരിയിലിഹ പോകുമൊരു—ഹരിണിയുടെ വിവശത കലർന്നു” നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കെ, ആ വാമനരൂപി ചിരിച്ചു് അവളുടെ മുമ്പിലേക്കു വന്നു. അവൾ വിഹ്വലഹൃദയത്തോടും വിസ്മിതനേത്രത്തോടുംകൂടി ആ സന്യാസി നിന്നിരുന്നിടത്തേയ്ക്കു നോക്കി. ഇതെന്താശ്ചര്യം! ഇതെന്തുമാരീചമായ! താൻ ഭയങ്കരമായ ആപദ്ദേവതയുടെ ദംഷ്ട്രയിൽപെട്ടതുപോലെ തോന്നി. സന്യാസിയോ? ആ സ്ഥാനത്തു് വികൃതവേഷത്തിൽ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു് ഒരുസ്ത്രീ നില്ക്കുന്നു! ഹിരണ്മയി ചെറുപ്പകാലത്തു് അജയനോടൊന്നിച്ചു് മയിലിനെപ്പിടിക്കുവാൻ പോയപ്പോൾ, അരാവലിമലയുടെയടിവാരത്തിൽവച്ചു പേടിപ്പിച്ചതാരു ? അജയൻ അക്ബറോടുകൂടി ഉദയപുരത്തുനിന്നു പുറപ്പെടുവാൻ ഒരുങ്ങിയതിന്റെ തലേന്നാൾ രാത്രി കിടന്നുറങ്ങിയിരുന്ന ഹിരണ്മയിയെ ഹസ്തതാഡനത്താലും വികടസ്വരത്താലും മററും ഭയപ്പെടുത്തി അന്തർദ്ധാനംചെയ്ത മൂർത്തി ഏതു്? ആരു് ബാല്യംമുതല്ക്കു് പ്രഥമദർശനംമുതല്ക്കു് പല ഉടുപ്പിലും നടപ്പിലും ഹിരണ്മയിയെ പേടിപ്പിച്ചും പീഢിപ്പിച്ചും വന്നിരുന്നു? നമുക്കു ചിരപരിചിതയായ ആ ഉന്മാദിനിയായിരുന്നുഇവൾ!ഹിരണ്മയി ഇപ്പോൾ നോക്കിയപ്പോഴും ഇവൾ പണ്ടത്തെപ്പോലെ കൈകൊട്ടിപ്പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു. ഹിരണ്മയിക്കു് തല തിരിഞ്ഞുതുടങ്ങി, കണ്ണു മങ്ങി, നാലുപാടും അന്ധകാരം പടർന്നുപിടിച്ചതുപോലെ തോന്നി. കാമുകനായ സഖായതാലി മുമ്പോട്ടുചെന്നു് കൈപിടിച്ചു ചുംബിച്ചു് പാർശ്വസ്ഥനായ സെലിമിനോടു്, “യുവരാജാവേ! ഇനി കാജിസാഹെബ്ബ് വിവാഹച്ചടങ്ങുകളെല്ലാം നടത്തുവാൻ വൈകുന്നതെന്തിനാണു്? അങ്ങെന്താണു് ഒന്നും മിണ്ടാതിരിക്കുന്നതു്?” എന്നു ചോദിച്ചു.

സെലിം ആ അമൃതരാശിയെ ദൃഷ്ടിപറിക്കാതെ നോക്കി, “അകൃത്രിമദ്യുതിരനവദ്യേയം - അടുത്തുചെന്നിനി അനുപശ്യേയം — ആകൃതികണ്ടാലതിരംഭേയം” എന്നമട്ടിൽ പലതും മനോരംഗത്തിൽ ചൊല്ലിയാട്ടംകഴിച്ചു് തലകുലുക്കിക്കൊണ്ടു് നില്ക്കുകയായിരുന്നു. സഖായതൻ ‘ഇജ്ജബും കബൂലും’(കല്യാണത്തിനു വധൂവരന്മാരന്യോന്യം നടത്താറുള്ള ചോദ്യവും സമ്മതവും) രണ്ടും കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഈ വിവാഹത്തിനു് എന്റെ പ്രേമഭാജനത്തിനു് ആക്ഷേപമൊന്നുമില്ല. കാജിസാഹെബ്ബ് ഇനി താമസിക്കുന്നതെന്തിനാണു്? എന്നു ചോദിച്ചു.

സാഹെബ്ബ് എഴുന്നേററുനിന്നു് വെള്ളത്താടി തടവിക്കൊണ്ടു്, "ഇജൂബിന്നും കബൂലിന്നും സാക്ഷികളാരു്?" എന്നു ചോദിച്ചു.

സഹായതൻ: സാക്ഷികഠം, സാക്ഷാൽ യുവരാജാവു്—പിന്നെ ഈ ഉന്മാദിനി.

കാജി കൊറാൻപുസ്തകം തുറന്നു് ഗംഭീരസ്വരത്തിൽ വിവാഹപ്രകരണം എടുത്തു വായിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. ആ സമയം പെട്ടെന്നാരോ മസ്ജിദിന്റെ വാതില്ക്കൽ ഉറക്കെ മുട്ടി, ഇടിവെട്ടുംപോലെ "അകത്താരു്? വേഗം വാതിൽ തുറക്കു്. അല്ലെങ്കിൽ, ചവിട്ടിപ്പൊളിച്ചു് മുസൽമാൻ മസ്ജിദിനു് ഗൌരവക്ഷയം വരുത്താനും മടിക്കില്ല" എന്നിങ്ങനെ അതിഗംഭീരമായി ശബ്ദിക്കുന്നതുകേട്ടു്, കൊറാൻ കാജിയുടെ കൈയിൽനിന്നു വീണുപോയി. യുവരാജാവിന്റെ ഉഷ്ണീഷം തലയിൽനിന്നു താഴെ വീണുരുണ്ടു. സഹായതൻ വിയൎത്തു വിറച്ചു് സംഭ്രമത്തോടുകൂടി നിലത്തുപതിച്ചു. ഉന്മാദിനിയുടെ മൂടുപടം തലയിൽനിന്നു നീങ്ങി മണ്ണിൽക്കിടന്നിഴഞ്ഞു. സാലഭഞ്ജികപോലെ നിന്നിരുന്ന ഹിരണ്മയി ആകാശവാണിയോടൊത്ത ആ സാന്ദ്രമധുരസ്വരം കേട്ടു് ദിവാസ്വപ്നത്തിൽനിന്നുണൎന്നു് നാലുദിക്കിലേക്കും അമ്പരന്നു നോക്കി. അകത്തുള്ളവരാരും തുറന്നുകൊടുക്കാഞ്ഞതുകൊണ്ടു് പുറത്തുനിന്നു കതകു് കാൽകൊണ്ടു് ഉറക്കെ ചവിട്ടി. ആ ചവിട്ടിന്റെ ഊക്കു് താങ്ങാൻവയ്യാതെ മരക്കതകു് മുറിഞ്ഞു പടപടശബ്ദത്തോടെ താഴെ മറിഞ്ഞുവീണു. ആഗതൻ അകത്തേക്കു കടന്നു. "വെയിലിലകമുലഞ്ഞുവാനിൽനോക്കും മയിലിനുമുന്നിൽവലാഹകാകണക്കെ" ഹിരണ്മയി കണ്ടതു് ഭാരതചക്രവൎത്തിയായ അക്ബറെയാണു്.

എട്ടാം അദ്ധ്യായം

ചക്രവത്തി അകത്തു പ്രവേശിച്ചു് രോഷകലുഷങ്ങളായ കണ്ണുകളാൽ സെലിമിനെ നോക്കി. ഗംഭീരമായ ആ വിലോകനം ഭാരതഭൂമിയുടെ ഭാവിനാഥന്റെ മമ്മങ്ങളിൽ ശരംപോലെ ചെന്നുതറച്ചു. അയാൾ കിടുകിടെ വിറച്ചു. കൈയിലുണ്ടായിരുന്ന ഖഡ്ഗം നിലത്തൂന്നി നമ്രമുഖനായി നിന്നു. അക്ബർ പുരികം ചുളിച്ചു് കാജിയേയും സഹായതനേയും തീക്ഷ്ണമായി നോക്കി. അനന്തരം ഹിരണ്മയിയെ കുളക്കെ ഒന്നു കടാക്ഷിച്ചു്, ഉന്മാദിനിയുടെ നേരേ തിരിഞ്ഞു, "നീയാരു്?" എന്നു ചോദിച്ചു. അവൾ നീലോല്പലംപോലെയുള്ള നീണ്ട കണ്ണുകളുരുട്ടി, കറുനിര കൈകൊണ്ടു വേർപെടുത്തി. ചുണ്ടു കടിച്ചു് കൈകൊട്ടി പൊട്ടിച്ചിരിച്ചുകൊണ്ടു നിന്നു. അക്ബർ വീണ്ടും "ഇവളൊരു ഭ്രാന്തത്തിയായിരിക്കുമോ" എന്നു സശങ്കം പറഞ്ഞു.

ഉന്മാദിനി:—(വീണ്ടും ചിരിച്ചു്)ഞാനാരാണെന്നോ, തിരുമേനി! എന്റെ വിവരമെല്ലാം വഴിയേ മനസ്സിലായിക്കൊള്ളും. അതു പറഞ്ഞറിയിക്കാനുള്ള അവസരമല്ലാ ഇതു്. അതൊക്കെ ഇരിക്കട്ടെ. വളരെ നാളായി എന്റെ മനസ്സിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ആശ ഇന്നു സാധിച്ചു ഇതു നോക്കൂ. നിഷ്ഠുരനായ ഗ്വാളിയർരാജാവിന്റെയും രാക്ഷസി താരാബായിയുടേയും മകൾ ഇന്നു് നീചകുലജാതനായ ഒരു മുസൽമാന്റെ ധമ്മപത്നിയായിത്തീൻ്നു. അതിനു് യുവരാജാ സെലിമും ഈ കാജിയും ഞാനും സാക്ഷികളാണു്.

ഇങ്ങനെ ജല്പിച്ചു് ഉന്മാദിനി ഹിരണ്മയിയുടെ പുരോഭാഗത്തുവന്നു് കൈകൊട്ടി അട്ടഹസിച്ചു. അവിടെനിന്നു ശീഘ്രം തിരിച്ചു. അതുവരെ വിസ്മയാകുലയായി നിന്നിരുന്ന ഹിരണ്മയിയുടെ ഹൃദയത്തിൽ അപ്പോൾ നടന്ന കഥയെല്ലാം ഒന്നായി നിഴലിച്ചു. സന്യാസവേഷം പൂണ്ട ഉന്മാദിനിയുടെ വഞ്ചന—കല്പിതമായ മഹാദേവവിഗ്രഹം—കാജിയുടെ കൊറാൻവായന—സഹായതന്റെ കരസ്പർശം ഇവയോരോന്നും ആ കുമാരിയുടെ സ്മരണസരണിയിൽ അണിയണിയായി നിരന്നു. ഹിര

ണ്മയി 'പരിതാപപരിഭ്രത'യായി മോഹാലസ്യപ്പെട്ടു തൽക്ഷണം നിലത്തുപതിച്ചു! സഹായതൻ സാഹസികമായി എണിററുനിന്നു. ഹിരണ്മയിയെ താങ്ങുവാൻ കൈനീട്ടി മുമ്പിലേക്കു ചെന്നു. ചക്രവത്തി വജ്രഗംഭീരസ്വരത്തിൽ, "ഗുലാം സൂക്ഷിച്ചോ. ഈ യുവതിയെ തൊട്ടുപോകരുതു്" എന്നു ശാസിച്ചു.

സഹായതൻ ഭയപ്പെട്ടു പിന്നോക്കം മാറി കൈകൂപ്പി "ജഹാപാന! അടിയൻ വിവാഹംകഴിച്ചവളാണു് ഈ സ്ത്രീയെന്നു് തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ധരിച്ചിട്ടില്ലെന്നു തോന്നുന്നു. അവിടുന്നു് യുവരാജാവിനോടു് കല്പിച്ചു ചോദിച്ചാൽ എല്ലാം വിശദമാകും" എന്നു് ഉണത്തിച്ചു.

സഹായതൻെറ സംസാരം ശ്രദ്ധിക്കാതെ അക്ബർ സെലിമിൻെറ നേരേ തിരിഞ്ഞു്, "സെലിം, മൊഗൾവംശത്തിനു ധൂമകേതുവായ ധൂത്ത, ഞാൻ അനേകം തവണ നിൻെറ ദുർവൃത്തികളെ ക്ഷമിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ നിൻെറ ഇന്നത്തെ ഈ ഘോരാപരാധത്തിനു കഠോരമായ ശിക്ഷ നിനക്കു നൽകേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ആ ശിക്ഷ ഏതുതരത്തിലാണു വേണ്ടതെന്നു് ഞാനിനിയും നിശ്ചയിച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടില്ല" എന്നു കോപതാപങ്ങളെ വെളിപ്പെടുത്തി ശകാരിച്ചു.

സെലിം ഉറക്കെ "കുററംചെയ്യുവക്കു് ശിക്ഷ കല്പിക്കേണ്ടതു് ആവശ്യംതന്നെ; ഇന്നത്തെ അപരാധത്തിനെല്ലാം ഉത്തരവാദി ഈ നില്ക്കുന്ന പാപാത്മാവായ സഹായതനത്രെ; ഞാൻ അതിനു സാക്ഷിയാണു്. അങ്ങു കല്പിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലുംകൂടി, ഞാൻ തന്നെ അവനു തക്ക ശിക്ഷ കൊടുക്കാതിരിക്കയില്ല" ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു സെലിം മിന്നൽവേഗത്തിൽ വാൾ ഉറയിൽനിന്നൂരി സഹായതൻെറ മാറിടത്തെ ലക്ഷ്യമാക്കി ഒരൊററവെട്ടു്. സഹായതൻ ഭയങ്കരമായി ശബ്ദിച്ചു നിലത്തുവീണു് അന്ത്യശ്വാസംവലിച്ചു. സാധു സഹായതനു്, "ഗന്ധർവ്വനഗരത്തിലാകാശഭിത്തിയാ കോട്ട ഗന്ധമാദനത്തോളംപൊക്കത്തിൽ കെട്ടേണം പോൽ."

അക്ബറുടെ മുഖം ചെങ്കനൽക്കട്ടപോലെ ജ്വലിച്ചു. വാളൂരിപ്പിടിച്ചു സെലിമിൻെറനേക്കു തിരിഞ്ഞു. പക്ഷേ തൽക്ഷണം ആ ഭാവം അടക്കി. "വികാരഹേതൌ സതി വിക്രിയന്തേ യേഷാം ന ചേതാംസി ത ഏവ ധീരാഃ" ഗംഭീരസ്വര

ത്തിൽ അദ്ദേഹം മെല്ലെമെല്ലെപ്പറഞ്ഞു:—"പാപത്തിനമേലേ പാപം! ദുഷ്ടതയ്ക്കുമേലേ ദുഷ്ടത! നിൻെറ ദുരിതമയമായ ദുരഭിലാഷം ഞാൻ ധരിച്ചിട്ടില്ലെന്നാണോ കരുതിയതു്? അതിരിക്കട്ടെ!—ഞാനിപ്പറയാൻപോകുന്നതു് ശ്രദ്ധിച്ചുകേൾക്കുക. അപ്രകാരം നീ നടക്കുന്നപക്ഷം നിൻെറ ശതാപരാധത്തോടുകൂടി ഇന്നത്തെ പൈശാചികകൃത്യവും ഞാൻ ക്ഷമിക്കാം. മനസ്സിലായോ? ഞാനീ രജപുത്രരമണിയെ അരമനയിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി എൻെറമകളെപ്പോലെ പാലിച്ചുപോരുവാൻ വിചാരിക്കുന്നു. ആ കുട്ടി ലൌകികാചാരപ്രകാരം ഒരു മുസൽമാനു പരിണീതയായിരിക്കുന്നു; അതുകാരണം ഇനി ഹിന്ദുരാജധാനിയിൽ പ്രവേശം ലഭിക്കില്ല. നീ ആ ബാലികയെ നിൻെറ ദുരാഗ്രഹത്തിനു വശംവദയാക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നപക്ഷം, ആ ശതാപരാധങ്ങൾക്കും ഏകകാലത്തിൽതന്നെ തക്ക ശിക്ഷ നൽകുന്നതാണെന്നു ഖണ്ഡിതമായി ധരിച്ചോളൂ! ഇക്ഷണം നീ എൻെറ അരികത്തുനിന്നു പോ" എന്നു കല്പിച്ചു. അക്ബർ "തനയനുടെശീലം മദചപലമേററം മനസിനിരുപിച്ചും - ഹൃദയപരിതാപം മുഹുരപി ജനിച്ചും" നിശ്ചേഷ്ടനായി നിന്നുപോയി.

സെലിം, മൂർച്ഛിതയായി വീണുകിടക്കുന്ന ഹിരണ്മയിയുടെ അലൌകികലാവണ്യവിഭൂതിയെ കൂടെക്കൂടെ നോക്കി അവിടെനിന്നു് ഒരുവിധത്തിൽ തെററി കുതിരമേലേറി തനിയെ ആഗ്രാഭിമുഖമായി പുറപ്പെട്ടു.

ഒൻപതാം അദ്ധ്യായം

മനുഷ്യനാരിയോ കിന്നരിയോ?

അക്ബറുടെ പ്രശാന്തരമണീയമായ ഭരണകാലത്തു്, ദക്ഷിണദേശസിംഹാസനം അലങ്കരിച്ചിരുന്നതു ചാന്ദസുൽത്താനയായിരുന്നു. ഈ മഹിളാമണി എല്ലാ സംഗതികളിലും അക്ബറോടു സദൃശയായിരുന്നുവെന്നു ചരിത്രലേഖകന്മാർ സന്ദേഹം

കൂടാതെ സമ്മതിക്കുന്നുണ്ട്. ഒരു നൂററമ്പതു വർഷത്തോളം നടന്ന ഭീഷണമായ രാഷ്ട്രീയവിപ്ലവഘട്ടത്തിൽ, കാളാന്ധകാരത്തിൽ കനകദീപംപോലെയും മരുഭൂമിയിൽ മന്ദാകിനിപോലെയും ആവിർഭവിച്ച സൽഗുണസമ്പന്നയായ ആ വീരാംഗന മൂലം ദാക്ഷിണാത്യർ കുറേക്കാലം ശാന്തിയും സമാധാനവും ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരുന്നു. പക്ഷേ ചാന്ദസുൽത്താനയ്ക്കു് ആ ക്ഷേമൈശ്വര്യങ്ങൾ അധികകാലം അനുഭവിക്കുവാൻ സംഗതിയായില്ല. അവർ അഹമ്മദ്നഗരാധികാരം സ്വീകരിച്ചു് അധികംനാൾ കഴിയുന്നതിന്നുമുമ്പു്, വിപുലവിക്രമിയായ മൊഗൾചക്രവർത്തിയുടെ സൈന്യപ്രവാഹം പ്രബലവേഗത്തിൽ ദക്ഷിണദേശാഭിമുഖമായി തള്ളിയലച്ചുവന്നു. ചാന്ദസുൽത്താനയ്ക്കു് ഒരു നിമിഷംപോലും വെറുതെയിരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല; ഊണും ഉറക്കവുംകൂടി ശരിക്കില്ലായിരുന്നു. ആ മഹതി സേനാപതികൾക്കുമററും യഥോചിതം ഉപദേശങ്ങൾ കൊടുത്തിരുന്നതിന്നുപുറമെ, അഹമ്മദ്നഗരത്തിലെ മഹാദുർഗ്ഗത്തിന്റെ ഓരോമുക്കും മൂലയും പരിശോധിച്ച താൻതന്നെ ആയുധങ്ങളെല്ലാം പരീക്ഷിച്ചുനോക്കി, സ്വഭടന്മാർക്ക് സരസപ്രൗഢഗംഭീരമായ വാഗ്ധോരണികൊണ്ടു് ഉയിരും ഉണർച്ചയും ഉണ്ടാക്കിയിരുന്നു.

ഒരുദിവസം 'പകലെല്ലാം പണിപ്പെട്ടു്' അന്തിയായപ്പോൾ ആയാസപരിഹാരത്തിന്നുവേണ്ടി രാജമന്ദിരത്തിന്റെ പാർശ്വത്തിലുള്ള നദീതീരത്തു കുറേ സഖിമാരോടൊന്നിച്ച ചാന്ദസുൽത്താന സരസസല്ലാപം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. രാജ്ഞി അവരിലൊരുത്തിയോടു് ജൂലേഖേ! ഇന്നു് എന്തുഷ്ണം? സൂര്യൻ അസ്തമിച്ചെങ്കിലും ഈ ചൂടു് അസഹ്യമായിരിക്കുന്നു. ദേഹമെല്ലാം വല്ലാതെ തപിക്കുന്നു. മല്ലാരരാഗം ആലാപിച്ചാൽ മഴ പെയ്യുമെന്നുണ്ടു്. ഈ രാഗത്തിൽ ഒരു കൃതി പാടൂ. നിന്റെ മധുരസ്വരത്താൽ ആകാശത്തുനിന്നു് കുറച്ചു മഴയെങ്കിലും ചാറട്ടെ."

ജൂലേഖ:—അവിടുന്നു് ആജ്ഞാപിക്കുംപ്രകാരം നടക്കുന്നതിന്നു് ഇവൾ വല്ലപ്പോഴും വിസമ്മതം ഭാവിച്ചിട്ടുണ്ടോ? എന്തിനാണു് ഇവളെപ്പരിഹസിക്കുന്നതു്?

ജൂലേഖ തംബുരുവെടുത്തു പാടുവാൻ തുടങ്ങി. സംഗീതകലാകുശലയായ ആ സഖിയുടെ കർണ്ണാനന്ദകരമായ ഗാനാമൃതം ആസ്വദിക്കുവാൻ ചാന്ദസുൽത്താന ഒരുങ്ങിയിരുന്നു.

കൃതി പാടിക്കഴിഞ്ഞുകൂട്ടമ്പോഴയ്ക്കും രാജ്ഞി ആകാശത്തേക്കു നോക്കി പുഞ്ചിരിയിട്ടു്, "സഖീ, നീ പാടിയകൃതിയുടെ മാധുര്യം കൊണ്ടും താളലയങ്ങളുടെ വിശുദ്ധികൊണ്ടും ആകാശത്തിൽ വാസ്തവമായും ഒരു മേഘശകലം തലകാട്ടിയിരിക്കുന്നു ഇതേ രീതിയിൽ ഒരു കൃതികൂടി പാടിയാൽ നിശ്ചയമായും മഴപെയ്യും" എന്നു പറഞ്ഞു.

"അവിടുന്നു കല്പിച്ചാൽ ഒന്നല്ല നൂറു കൃതിവേണമെങ്കിലും പാടാനൊരുക്കമാണു്. പക്ഷേ ഇങ്ങനെ പരിഹസിക്കാതിരിക്കണമെന്നു് അപേക്ഷയുണ്ടു്. വേനലിന്റെ ഒടുവിൽ കാറു പിടിച്ചു മഴയുണ്ടാകാറുള്ളതു പ്രകൃതിനിയമമാണു്. അതിരിക്കട്ടെ; ജഡജഗത്തിനെ കണ്ഠസ്വരംകൊണ്ടു വശീകരിപ്പാൻ മനുഷ്യനാൽ സാദ്ധ്യമോ?"

ജ്ജലേഖ വീണ്ടും തംബുരുവെടുത്തു മുമ്പിലത്തേപ്പോലെ മധുരമായി പാടുവാൻതുടങ്ങി. എന്തോ ഏതോ, യുവതിസമൂഹം പരിഭ്രമത്തോടെ പിടഞ്ഞെഴുന്നേററു. പെട്ടെന്നു കമ്പിപൊട്ടിയ വീണപോലെ ജ്ജലേഖയുടെ കളകണ്ഠം നിന്നുപോയി. കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന തംബുരു നദീതടത്തിൽ പതിച്ചു; തരംഗിണിയുടെ കലകലധ്വനിയും മരങ്ങളുടെ മർമ്മരവും മാരുതന്റെ ഫൂത്കാരവും നിലച്ചു. ദൂരത്തു നദീതീരത്തുള്ള വനമദ്ധ്യത്തിൽനിന്നു് വീണാനിനാദത്തോടു മേളിച്ച മല്ലാരരാഗത്തിലുള്ള ഒരു ഗീതം കേട്ടുതുടങ്ങി. പ്രകൃതിദേവി നിശ്ശബ്ദയായി ചിത്രാർപ്പിതയായതുപോലെ കാണപ്പെട്ടു. ചാന്ദ്രസൽത്താന ജ്ജലേഖയെ കളിയാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കെ പൂർവ്വാകാശദേശത്തു് അവ്യക്തമായി ഒരു മഷിഗുളികപോലെ കണ്ടിരുന്ന കാർമേഘശകലം പെട്ടെന്നു മദിച്ചു് അനേകം ആനകളുടെ ആകാരം ധരിച്ചു തുമ്പിക്കൈകളുടിച്ചും ഗംഭീരഗർജ്ജിതം പുറപ്പെടുവിച്ചും നഭോമാർഗ്ഗത്തിൽ പുളച്ചുപാഞ്ഞു് വാരിധാര വർഷിച്ചു. ആപാദമധുരമായ ആ ഗീതം ക്രമേണ അത്യുച്ചത്തിൽ മുഴങ്ങി.

യുവതീസമൂഹം ജലപ്രവാഹമദ്ധ്യത്തിൽ പകച്ചുനിന്നുപോയി. സംഗീതശബ്ദവും ക്രമേണ അടുത്തെത്തിത്തുടങ്ങി. കുറേ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒരു സ്ത്രീ കൈയിൽ വീണയുംപിടിച്ചു് പാടിക്കൊണ്ടു മെല്ലമെല്ലെ ചാന്ദയുടെ സമീപത്തു വന്നുനിന്നു. അവൾ പാട്ടു നിർത്തി വീണയെ ചുംബിച്ചു മാറോടണച്ചു. എല്ലാവർക്കും പരിഭ്രമം പതിന്മടങ്ങു വദ്ധിച്ചു.

ജുലേഖ ആശ്ചര്യവും ഭയവും ഇടകലർന്ന് 'ആരാണത്? ഒരു മനുഷ്യനാരിയോ കിന്നരിയോ?' എന്നു ചോദിച്ചു. ഗായിക ജുലേഖയുടെ മുമ്പിലേക്കു ചെന്നു. ആ സമയം ഒരു മിന്നൽപിണർ പായുകയാൽ ആ പ്രഭാപ്രസരത്തിൽ അവളെ മലിനവസ്ത്രമുടുത്ത ഒരു യാചകിയായിട്ടാണു കണ്ടത്. നീ ഒരു ഭിക്ഷക്കാരത്തിയാണെന്നു തോന്നുന്നുവല്ലോ. എവിടെനിന്നാണു വരുന്നത്? എന്നുള്ള ചോദ്യത്തിനു 'ഞാൻ ഭിക്ഷക്കാരത്തിയല്ല, ഭ്രാന്തത്തി' എന്നായിരുന്നു മുദുസ്വരത്തിലുള്ള ഉത്തരം.

ചാന്ദ:—ഈ അപരിചിതയോട് ഒന്നുംതന്നെ ചോദിക്കേണ്ട. അന്തഃപുരത്തിലേക്ക് ആദരപൂർവ്വം കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി ഉപചരിക്കുക.

ചാന്ദ കോവിലകത്തുചെന്ന് ആർദ്രവസനം മാററിയുടുത്തു. പരിചാരികയെ വിളിച്ച് "എൻെറ മുറിയിൽനിന്ന് ഈ ഗായികയ്ക്കു വിലയേറിയ ഉടുപ്പുകൾ കൊണ്ടുവന്നുകൊടുക്കു" എന്നു കല്പിച്ചു.

പരിചാരിക അപ്രകാരം ചെയ്തു. ആ ഗായിക "കൊള്ളാം. ഈ മോടികൂടിയ വസ്ത്രധാരണം എനിക്കു യോഗ്യമോ?" എന്നു പറഞ്ഞു് ഒന്നു ചിരിച്ചു.

ചാന്ദ:—തോഴിമാരോട്, "ഗായികയുമായി എനിക്കു പലതും സംസാരിക്കുവാനുണ്ട്. നിങ്ങളാരും എൻെറ അരികിൽ വരാതിരുന്നാൽ കൊള്ളാം."

രാജ്ഞി ആ സ്ത്രീയെ ശയനഗൃഹത്തിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി കവാടം അടച്ചു.

പത്താം അദ്ധ്യായം

ഉന്മാദിനിയുടെ പൂർവ്വവൃത്താന്തം

ചാന്ദസുൽത്താനയുടെ ശയ്യാഗൃഹത്തിൽ ദീപമാലകൾ പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. മനോഹരമായ ചിത്രാലങ്കാരങ്ങൾ കണ്ണിനും കരളിനും ആഹ്ളാദം ജനിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു് ആ മുറിയിൽ ഒരു സ്വർഗ്ഗീയകാന്തിയെ വിതരണം ചെയ്യുന്നുണ്ടു്. പരിമളധോരണി നാലുപാടും പ്രസരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ ആകർഷകമായ ആ സ്ഥലത്തു് ചാന്ദയും ഉന്മാദിനിയും കുറേ നേരം മൌനമായി നിന്നു. അനന്തരം ഉന്മാദിനി "അവിടുന്നു് ഒരു മഹാറാണി; ഈ സാധുവിനോടു് അവിടേയ്ക്കു് എന്തു രഹസ്യമാണു് അരുളിച്ചെയ്യാനുള്ളതു്?" എന്നു ചോദിച്ചു.

ചാന്ദ:—(നെടുവീർപ്പിട്ടു്) മുംതാജ്! ഞാൻ നിന്നെത്തിരിച്ചറിയില്ലെന്നാണോ വിചാരിച്ചതു്? ഇന്നു് നിന്നെക്കണ്ടു സന്താപവും സന്തോഷവും അത്ഭുതവും കൗതുകവുംകൊണ്ടു് എൻെറ മനസ്സു് ഇളകിമറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എനിക്കു് ഒരക്ഷരവും പറയാൻ തോന്നുന്നില്ല.

ഉന്മാ:—നിങ്ങളൊന്നും പറയേണ്ട. എല്ലാം ഞാൻതന്നെ പറഞ്ഞോളാം. ഇരിക്കു. ഞാനിവിടെനിന്നുതന്നെ എല്ലാം അറിയിച്ചോളാം. ഇന്നേയ്ക്കു് ഇരുപതു വർഷമായി, ബാല്യകാലത്തു് ഞാൻ ചരിത്രകഥകൾ പറയുമ്പോൾ മനസ്സിരുത്തി അതൊക്കെ നിങ്ങൾ കേൾക്കാറുണ്ടായിരുന്നില്ലേ? ഒരിക്കൽ ഇങ്ങനെ ദീപശോഭിതമായ ഈ മുറിയിൽ ഇതേമാതിരിതന്നെ നിങ്ങളിരുന്നു ഞാൻപറഞ്ഞ ഒരുചരിത്ര സംഭവം—ബഹമിനിവംശത്തിലെ ക്രൂരന്മാരായ മുസൽമാന്മാർ രാജകുമാരനെ അന്യായമായിവധിച്ച കഥ—കേട്ടു കണ്ണീർചൊരിഞ്ഞില്ലേ? അതിപ്പോൾ സ്മരിക്കുന്നുണ്ടോ? ഇന്നും അങ്ങനെതന്നെ ഇരുന്നു് മന്ദഭാഗ്യയായ ഈ മുംതാജയുടെ ദയനീയമായ വൃത്താന്തം കേൾക്കൂ, പറയാം. ഞാൻ ഇഹലോകത്തിൽ ഇല്ലെന്നാണു നിങ്ങളൊക്കെ വിചാരിച്ചിരിക്കുന്നതു്; അല്ലേ? അതുകൊണ്ടാണു നദീതീരത്തു പാടി

കൊണ്ടുവന്ന ഇവളെക്കണ്ടു് പ്രേതമോ ഭൂതമോ മനുഷ്യനാരിയോ കിന്നരിയോ എന്നും മററും ശങ്കിച്ചതു്: ഇതുവരെ ഒന്നും മിണ്ടാതെ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നതും അതുകൊണ്ടുതന്നെയായിരിക്കാമെന്നു തോന്നുന്നു.

"മിണ്ടാതെ നിന്നതു ശരിതന്നെ. ഭയപ്പെട്ടിട്ടല്ല. വ്യസനാധീനയായി ശബ്ദമൊന്നും പുറപ്പെടാതെ നിന്നുപോയതാണു്. ജനങ്ങളൊക്കെ നീ ഈ ലോകത്തില്ലെന്നാണു ധരിച്ചിരിക്കുന്നതു്. പക്ഷേ, ഞാനാകട്ടെ നീ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടെന്നുതന്നെയാണു കരുതിയിട്ടുള്ളതു്. ഇത്രകാലം കഴിഞ്ഞശേഷം നിന്നെ ഈ അവസ്ഥയിൽ കണ്ടപ്പോൾ ഒന്നുംതന്നെ പറയുവാൻ നാവു പൊന്തിയില്ല."

"എന്നാൽ കേൾക്കു പറയാം. നിങ്ങളുടെ വിവാഹാനന്തരം അഹമ്മദുനഗരത്തിലേക്കു നിങ്ങൾ പോന്നു. ഈ പ്രിയസോദരി—നിങ്ങളുടെ വലിയച്ഛൻെറ മകളായ മുംതാജ്—അച്ഛൻെറ കാലശേഷം ബാല്യത്തിൽതന്നെ വിപുലൈശ്വര്യത്തിന്നു് അധികാരിണിയായി അവിടെത്തന്നെ താമസിച്ചു. അല്പകാലാനന്തരം കാമകോമളനായ ഒരു ഹിന്ദുയുവാവു് നിങ്ങളുടെ സോദരിയായ ഈ പാപിഷ്ഠയുടെ കണ്ണിൽപെട്ടു. ഗ്വാളിയറിലെ ക്ഷത്രിയരാജകുമാരനായിരുന്നു ആ യുവാവു്. അയാളുടെ വീരകൗമാരകാന്തികണ്ടു് അന്നു പതിനഞ്ചുവയസ്സുമാത്രം പ്രായം ചെന്ന ഇവളുടെ ഹൃദയം അനുരാഗപരവശമായി. ഇവൾ രഹസ്യമായി ആ രാജകുമാരനോടു് ഈ പ്രേമവൃത്താന്തം പ്രസ്താവിച്ചു. എന്തിനേറെ പറയുന്നു? മഹമ്മദീയദ്വേഷിയായ ആ ഹിന്ദുരാജകുമാരൻ ഗൂഢമായി എന്നെ പരിഗ്രഹിച്ചുകൊള്ളാമെന്നു സമ്മതിച്ചു. അക്കാലം ആയാളുടെ പട്ടമഹിഷിയും രണ്ടുവയസ്സായ മകളും മീവാരരാജധാനിയിൽ പ്രതാപസിംഹൻെറ രക്ഷയിലായിരുന്നു. അതങ്ങനെയിരിക്കട്ടെ! ഒടുവിൽ ഇവളുടെ ദുരഭിലാഷം ഫലിച്ചു. അല്പകാലത്തിന്നുള്ളിൽ മുസൽമാൻയുവതിയുടെ ഗർഭത്തിൽ ഹിന്ദുരാജകുമാരനു ലാവണ്യവതിയായ ഒരു പുത്രി ജാതയായി. ഗത്യന്തരമില്ലാതെ ഇവൾ ഹിന്ദുരാജാവിൻെറ ചരണയുഗളത്തിൽ വീണു രോദനംചെയ്തു. വീരനായ ആ ക്ഷത്രിയൻെറ ഉദാരമായ ഹൃദയം ഉരുകി. ആയാളുടെ പ്രഥമപത്നി ഈ വിവരമെല്ലാം അറിഞ്ഞു് പ്രതികൂലാചരണത്തിൽ പ്രവൃത്തയായി. അവളുടെ ഗൂഢതന്ത്രത്താൽ ആ

പ്രാണധനം എന്റെ കൈയിൽനിന്നു് അപഹൃതമായി; അദ്ദേഹം ഏതോ ഒരു ദൂരദിക്കിലേക്കു് അജ്ഞാതവാസത്തിന്നു പോകുവാൻ പ്രേരിതനായിത്തീൎന്നു. അനന്തരം ഈ ദുർഗ്ഗബീറാർരാജവംശത്തിലേക്കു പരിണീതയായ വൃത്താന്തമെല്ലാം നിങ്ങൾക്കുതന്നെ അറിയാവുന്നതാണല്ലൊ. കുറേക്കഴിഞ്ഞ ശേഷം നിങ്ങളുടെ ദുരിതനിധിയായ ഈ സോദരിയുടെ ഭൎത്താവു് പ്രാണത്യാഗം—"

പറഞ്ഞുതീരുന്നതിനുമുമ്പു് ചാന്ദ എഴുന്നേററു്, രോഷകാലുഷ്യത്തോടെ "മിണ്ടാതിരിക്കു പാപിഷ്ഠേ! പാപകരമായ ആ വൃത്താന്തം എടുത്തു പറയാതിരിക്കൂ" എന്നു തടഞ്ഞു.

ഉന്മാദിനി വീണ്ടും ആരംഭിച്ചു—ബഹുജനപ്രസ്താവം കേട്ടു് അതു വാസ്തവമാണെന്നു നിങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നപോലെ തോന്നുന്നു. ശുദ്ധമേ അബദ്ധം! ഞാൻതന്നെ എന്റെ ഭൎത്താവിനെ വിഷംകൊടുത്തു കൊന്നു് നാടുവിട്ടുപോയെന്നാണല്ലോ ജനശ്രുതി! അതു വെറും പൊളി. എന്റെ ദോഷംകൊണ്ടുതന്നെ—എന്റെ ഘോരപാപംകൊണ്ടുതന്നെ—എന്റെ വല്ലഭനെ മൃത്യു അകപ്പെടുത്തു്. ശരി, പക്ഷേ എന്റെ കൈകൊണ്ടല്ല മൃതനായതു്. എന്നു് എന്റെ പ്രാണപ്രിയനെ എന്നിൽനിന്നു് അകററി അന്യദിക്കിലേക്കു പോകുവാൻ ഇടവരുത്തിയോ, അന്നുതുടങ്ങി എന്റെ ഹൃദയത്തിൽ തീക്ഷ്ണമായ തീജ്വാല പിടിപെട്ടു. അതു് അടക്കിഒതുക്കി വെച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു; ഒരാളെയൊട്ടറിയിച്ചതുമില്ല. രാപ്പകൽ വ്യസനംകൊണ്ടു വാടിയ എന്റെ മുഖ കണ്ടു ചിന്താകുലനായി. അതിന്നു സംഗതിയെന്തെന്നു് അദ്ദേഹം പലപ്പോഴും ചോദിച്ചു് എന്നെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കാറുണ്ടു്. എങ്ങനെയാണു്, എന്താണു് ഉത്തരംപറയേണ്ടതെന്നു തോന്നാതെ ഞാൻ വല്ലാതെ കുഴങ്ങി. അദ്ദേഹം സമാധാനകരവും മധുരവുമായ വചനാമൃതംകൊണ്ടും മററും എന്നെ മയക്കി വളരെ താണപേക്ഷിച്ചു. ഞാൻ ആദ്യന്തം എല്ലാം വിവരിച്ചു പറയുവാൻ നിർബദ്ധയായി. മൌനമായി അദ്ദേഹം എല്ലാം മനസ്സിരുത്തികേട്ടു. അന്നുരാത്രി എന്റെ പ്രിയൻ എന്റെ അറിവിൽപെടാത്ത വിധത്തിൽ വിഷപാനംകൊണ്ടു ജീവത്യാഗം ചെയ്തു. എന്റെ മനസ്സിലെ അഗ്നി അധികം ജ്വലിച്ചുതുടങ്ങി. കോവിലകത്തെ വിലപിടിച്ച രത്നങ്ങളും കനകക്കട്ടികളും മററുമെടുത്തു്, നൂറു യുവതികളെയുംകൂട്ടി കുതിരപ്പുറത്തും

കാൽനടയുമായി ദേശദേശാന്തരം സഞ്ചരിക്കുവാൻ ഞാൻ ആരംഭിച്ചു. സിന്ധുനദീതീരത്തിലും, ആരാവലിപർവ്വതനിരകളിലും, ബികാനിർ മരുഭൂമിയിലും തേടിനടന്നു വേഷച്ഛന്നയായി മീവാരാരാജധാനിയിലും ചെന്നു. അവിടെനിന്നു് ഗ്വാളിയർരാജാവു് യവനയുദ്ധത്തിൽ പരേതനായെന്നും അദ്ദേഹത്തിൻെറ പാപിഷ്ഠയായ പത്നി അനുമൃതയായെന്നും കേട്ടു. ആ രാക്ഷസിയുടെ നേരെയുള്ള പക വീട്ടണമെന്നു കരുതിക്കൊണ്ടിരിക്കയായിരുന്നു. ആ ആശ നിർമ്മൂലമായിപ്പോയി. മനസ്സിൻെറ ആ വികൃതാവസ്ഥയിൽ ഞാൻ ഉന്മാദിനിയെപ്പോലെ ആയി. അനന്തരം സംഗീതവും ചിത്രമെഴുത്തും പരിശീലിച്ചു. മനുഷ്യരുണ്ടോ മറ്റുള്ളവരുടെ മനോവേദന അറിയുന്നു? പക്ഷേ; പ്രേമമയിയായ പ്രകൃതിദേവിയുടെ ഹൃദയം പരപരിതാപത്തിൽ അലിയാതിരിക്കയില്ല ഇതുകരുതി നിർജ്ജനകാനനത്തിലും, പ്രാണിശൂന്യമായ ഗിരിഗുഹകളിലും, ഏകാന്തസുന്ദരമായ പല നദീതീരങ്ങളിലും വീണവായിച്ചും പാടിയും മനോവ്യഥ . സങ്കോചക്കൂടാതെ തുറന്നുപറഞ്ഞു് സഞ്ചരിച്ചുംകൊണ്ടിരുന്നു. വൃക്ഷലതാദികൾ ദീർഘനിശ്വാസം പുറപ്പെടുവിച്ചു കരുണസ്വരത്തിൽ മർമ്മഭേദകമായ എൻെറ ഗാനത്തോടൊന്നിച്ചു പാടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. പുളച്ചൊഴുകുന്ന പുഴകളാകട്ടെ ശാന്തമൃദുളശബ്ദത്താൽ സഹതാപം സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

"ഇന്നു നിങ്ങൾ എൻെറ ഗാനരീതി ഒരുവിധം മനസ്സിലാക്കിയല്ലോ. എന്നാൽ, സ്വകപോലകല്പിതമായ ഈ ചിത്രപടം കണ്ടാൽ നിങ്ങൾ വിസ്മയപ്പെടും. പതിനാറുവർഷം മുമ്പേ എൻെറ മടിയിൽ കിടന്നു സ്തന്യപാനംചെയ്ത ആ പൊന്നോമനക്കുട്ടി ശൈശവംവിട്ടു് നവയൌവനാവസ്ഥയിൽ പ്രശോഭിക്കുന്നവിധത്തിൽ ഒരു ചിത്രം ഞാൻ വരച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ പതിനാറുവർഷം പ്രതിദിനവും പ്രതിമുഹൂർത്തവും ആ പൂഞ്ചോലവല്ലിയെ ഞാൻ എൻെറ മനോദൃഷ്ടിയാൽ കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇതുവരെ ആ വിവരമെല്ലാം നിങ്ങളോടല്ലാതെ മററാരോടും പറഞ്ഞിട്ടില്ല. ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾ ഒരു രാജരാജേശ്വരി! നിങ്ങളുടെ വിസ്തൃതരാജ്യത്തിൽ എവിടെയോ ഒരു ഏകാന്തസ്ഥലത്തു് എൻെറ ആ പ്രിയപുത്രി ജീവിച്ചിരുപ്പുണ്ടായിരിക്കും. ഏതുവിധേനയെങ്കിലും അവളെ ഒരു നിമിഷനേരം എനിക്കു കാട്ടിത്തരുമോ? ഒരു നിമിഷമാത്രം അവളെ ചുംബിച്ചു മാറോട

ണച്ച് ഉന്മത്തമായ എന്റെ ഹൃദയത്തെ ഞാൻ ഒന്നു ശീതളമാക്കട്ടെ.'' ഇങ്ങനെപറഞ്ഞു് മുംതാജ് ചാന്ദയുടെ ഉത്തരീയംകൊണ്ടു കണ്ണീർ തുടച്ചു. വീണ്ടും ഒരു ഭ്രാന്തത്തിയെപ്പോലെ ചിരിച്ച് പറയുവാൻതുടങ്ങി:—'ഹാ ഹാ! ഒരു കാര്യം പറയാൻ വിട്ടുപോയി. ആ രാക്ഷസി താരാബായിയുടെ നേരേയുള്ള പ്രതികാരേച്ഛ അപ്പോൾതന്നെ സാധിച്ചു. അവളുടെ മകളായ ഹിരണ്മയിയെ നീചകുലത്തിൽ ജനിച്ച ഒരു മുസൽമാനെക്കൊണ്ടു വിവാഹം കഴിപ്പിച്ചു. എന്നാലിനി ഒരു പ്രതിക്രിയയുംകൂടി ബാക്കിയുണ്ടു്. അതിനുവേണ്ടിയാണു ഞാനിപ്പോൾ നിങ്ങളുടെ അരികെ വന്നതു്. അതുംകൂടി കഴിഞ്ഞാൽ ജീവനുള്ള കാലംവരെ ഇനി ഞാൻ നിങ്ങളുടെ അരികെവന്നു ഒന്നും അപേക്ഷിക്കുന്നതേയില്ല. ആഗ്രായിലിരിക്കുമ്പോൾ, മൊഗൾചക്രവർത്തി നിങ്ങളോടുകൂടി യുദ്ധംചെയ്യുന്നതിനു ഹിരണ്മയിയുടെ ഭവിഷ്യത്പതിയെ സേനാനായകനായി നിയമിച്ച് ഒരു സൈന്യത്തെ അയച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നുള്ള വർത്തമാനം കേൾക്കുകയുണ്ടായി. നിങ്ങൾ ദയചെയ്തു് ആ യുവാവിനോടു് എതിരിടുന്നതിനു എനിക്കു് ഇടയുണ്ടാക്കിത്തരണം.'

സുൽത്താന ഉന്മാദിനിയുടെ കൈപിടിച്ചു ദയാർദ്രഹൃദയയായി ''പ്രിയസോദരി, സമാധാനപ്പെടു. പ്രതിക്രിയയ്ക്കുള്ള അഭിലാഷം വിട്ടേയ്ക്കു. മനുഷ്യസാദ്ധ്യമാണെങ്കിൽ, നഷ്ടപ്രായയായ ആ പുത്രി വന്നു നിങ്ങളുടെ മടിയിൽ ഇരിക്കും. ദേശദേശാന്തരം ജനങ്ങളെ അയച്ച് അന്വേഷിപ്പിക്കാം. ഇപ്പോൾ ഇവിടെത്തന്നെ വിശ്രമിക്കുക. നിങ്ങളുടെ നാരീസേനയും എന്റെ കൊട്ടാരത്തിൽ താമസിക്കട്ടെ'' എന്നു് ആശ്വസിപ്പിച്ചു.

പതിനൊന്നാം അദ്ധ്യായം

മോഹനവീണ

നേരം പാതിരയായി. അഹമ്മദനഗരത്തിൽ മൊഗളരുടെ പാളയത്തിൽ നവീനസേനാപതിയായ അജയസിംഹൻ ഏകാകിയായി തൻെറ മുറിയിൽ കിടക്കുകയാണു്. രജനി തമോരാശികൊണ്ടു് അംഗലേപനം ചെയ്തതുപോലെ ഇരിക്കുന്നു. പടൎന്നുപിടിച്ച ആ അന്ധകാരത്തിൽ ആകാശവും, ഭൂമിയും, നിശ്ചലമായും നിശ്ശബ്ദമായും കാണപ്പെട്ടു മൊഗളരുടെ കൂടാരത്തിലെങ്ങും യാതൊരനക്കവുമില്ല. നിദ്രാദേവിയുടെ പരിരംഭണസുഖത്തിൽ എല്ലാവരും ലയിച്ചിരിക്കയാണു്. അജയസിംഹൻ ഉറങ്ങിയിട്ടില്ല. ആയാളാകട്ടെ തുറന്നുവച്ച വാതായനത്തിൽകൂടെ കറുത്തിരുണ്ട ഗഗനമണ്ഡലത്തിലേക്കു നോക്കി വിചാരവിചിയിൽ വിഹരിക്കയായിരുന്നു. ഉദയപുരംവിട്ടു ചക്രവൎത്തിയൊന്നിച്ചു പോന്നതിൻെറ തലേന്നാം "ഓമൽക്കണ്ണിണനീരണിഞ്ഞതവദനപ്പൂവോടു" കൂടിയ ഹിരണ്മയിയോടു പ്രയാസപ്പെട്ടു യാത്രപറഞ്ഞു പിരിഞ്ഞ രാത്രിയും ഇതുപോലെതന്നെ ആകാശം അന്ധകാരപരിപൂൎണ്ണമായിരുന്നു. താൻ പോന്നശേഷം ഹിരണ്മയിക്കു് എന്തോ വിപത്തു സംഭവിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നുള്ള ഒരു വിചാരം കൂടക്കൂടെ മനസ്സിനെ പീഡിപ്പിച്ചു. ഉദയപുരത്തുനിന്നു പോന്നതു വലിയ അവിവേകമായെന്നും, തൻെറ പ്രാണസൎവ്വസ്വത്തിനു മൎമ്മഭേദകമായ ഒരു മഹാപരാധമാണു താൻ ചെയ്തതെന്നും, അതുകൊണ്ടാണു് ഹിരണ്മയിക്കു് അനൎത്ഥം വന്നുകൂടിയിരിക്കുകയെന്നും മററുമുള്ള വിചാരവിദ്യുല്ലതകൾ മനോരംഗത്തിൽകൂടി ശക്തിയായി പാഞ്ഞു "അതീതകാൎയ്യാനുശയേന കിം സ്യാത്?" സമരസമാപ്തിക്കു മുമ്പു് തിരിച്ചുപോകുന്നതായാൽ ചക്രവൎത്തിക്കു ഒരു വലിയ വിശ്വാസഘാതകനായിത്തീരും, എന്നുതന്നെയല്ല, ക്ഷത്രിയധൎമ്മത്തിൽനിന്നു ഭ്രഷ്ടനായെന്ന ലോകാപവാദത്തിനും ഇടയുണ്ടു്. പുറപ്പെട്ടുപോരുമ്പോൾ താൻകണ്ട പ്രേമകല്ലോലിതമാലാകടാക്ഷവും, ശ്രുതിപുടത്തിൽ സുധാബിന്ദു തുളിക്കുന്ന ആവേഗമയമായ കണ്ഠസ്വരവും സ്മൃതിപഥത്തിൽ പലപ്രാവശ്യവും പ്രവേശിച്ചു. ഹിരണ്മേ! 'എന്നു ഞാനിനി

നിൻെറ പുഞ്ചിരിക്കളുർനിലാവിന്നൊരു കമുദമായ് സംഭവി ക്കുന്നു?' 'ബാലേ-എന്നു നിന്നപാംഗമാം ഭൃംഗമണ്ഡലിക്കൊരു-പുണ്ഡരീകമായ്ത്തുരുമെന്നുടെവദനവും' എന്നിങ്ങനെ വിരഹവിധു രീഭാവത്തിൽ ഒരു മൂളിപ്പാട്ടുപാടി ഉഷ്ണളമായ ഒരു ദീർഘനിശ്വാ സംവിട്ടു കണ്ണുനീർ തുടച്ചു.

ആ സമയം ആകസ്മികമായി അഗ്നിപർവ്വതം പൊട്ടിത്തെ റിച്ചു തീജ്ജ്വാല തള്ളിയപോലെയുള്ള ഘോരശബ്ദത്താൽ ആ കാശദേശം മുഖരിതമായി, മൊഗളരുടെ കൂടാരം കിടുകിടെ വിറ ച്ചു. അപ്പോഴാകട്ടെ, മൊഗൾസേനകൾ സമരശങ്കകൂടാതെ നിശ്ചിന്തരായ് നിദ്രയിൽപെട്ടിരിക്കയായിരുന്നു. ഭടന്മാർ അട ക്കവാൻ വയ്യാത്ത ആശ്ചര്യത്തോടുകൂടി തൽക്ഷണം പിടഞ്ഞെ ഴന്നേററു പുറത്തേക്കു പാഞ്ഞുവന്നു കോട്ടയുടെ നേരേ നോക്കി. അപ്പോൾ കണ്ടകാഴ്ച എന്തായിരുന്നു? ദ്വാദശാദിത്യന്മാർ ഉദിച്ചു യന്നപോലെയുള്ള ഒരു പ്രഭാപ്രളയം! അതോടുകൂടി നാലുദിക്കും നടുങ്ങുമാറുള്ള ഗംഭീരഗർജ്ജിതം! ആകപ്പാടെ ഒരു കോലാഹലം! അഹമ്മദനഗരം ഒന്നായിച്ചുട്ടു വെണ്ണീറാക്കണമെന്നുകരുതി മൊ ഗൾപട്ടാളം കോട്ടയുടെ സമീപം ഗൂഢമായി ഖനികളുണ്ടാക്കി അവയിൽ കരിമരുന്നു നിക്ഷേപിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അജയസിം ഹൻ വന്നുനോക്കിയപ്പോൾ തൻെറ കൌശലമെല്ലാം ശിഥില മായെന്നുതോന്നി. ശത്രുപക്ഷക്കാർ പ്രതികൂലമായി ഖനികൾ കഴിച്ചു മരുന്നുനിറച്ചു രണ്ടുപാർശ്വത്തിലും തീ കൊളുത്തിയിരി ക്കുന്നു. ജയോല്ലാസഭരിതരായ പരിപന്ഥികൾ മൊഗളരുടെ നേരേ ഉണ്ടകൾ ഊക്കിൽ വർഷിച്ചു. ഈ പോരാട്ടത്തിൽ അപജയം നിശ്ചയമെന്നു് അജയസിംഹനുതോന്നി, എന്നാലും തൽക്ഷണം മനസ്സിൽ, ഒരു മൂന്നാമത്തെ ഖനിക്കു തീവെച്ചാൽ ദുർഗ്ഗത്തിൻെറ ഒരുഭാഗമെങ്കിലും പൊളിഞ്ഞുവീഴുമെന്നുറച്ചു സൈന്യത്തോടു് അതിഗംഭീരസ്വരത്തിൽ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു: "ഈ ഇരുപതിനായിരം ഭടന്മാരിൽ വല്ലവരും ശത്രുക്കൾ ചൊ രിയുന്ന വെടിയുണ്ടകളെ അഗണ്യമാക്കി, തീജ്വാലയുടെ ഇടയിൽ കൂടി സധൈര്യം കടന്നു കോട്ടയുടെ പൂർവ്വഭാഗത്തുള്ള ഖനിക്കു തീവെച്ചു പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യുന്നതിനു സന്നദ്ധരാണെങ്കിൽ, ഇരുപതിനായിരം വീരന്മാരും യുദ്ധത്തിൽ പരാജിതരായെന്നുള്ള അപവാദംകൂടാതെ കഴിക്കാം. നിങ്ങളിൽ അങ്ങനെയുള്ള ശൂ രന്മാരുണ്ടെങ്കിൽ ഒരുഇരുപതുപേരെങ്കിലും മുന്നിട്ടുവന്നു പാഞ്ഞു പോയി ഈവിധം പ്രവർത്തിക്കുന്നതു കാണട്ടെ."

ആരും മുന്നോട്ടു വരികയോ പ്രത്യുത്തരം പറയുകയോ ചെയ്യാഞ്ഞതുകൊണ്ടു് അജയസിംഹൻ അടുത്തുനിന്നിരുന്ന ചക്രവത്തികുമാരനായ മുറാദിനോട്, "യുവരാജൻ! ദില്ലിചക്രവത്തി ചൊടിയും ചുണയും ഇല്ലാത്ത പടജനങ്ങളെ വെച്ചുകൊണ്ടാണ യുദ്ധം ചെയ്യുന്നതു്. നിങ്ങൾ സേനാനായകത്വം വഹിച്ചാലും! ഞാൻതന്നെ പോയി ആ ഖനിക്കു തീകൊളുത്തി ആ തീയ്യിൽ ആത്മപരിത്യാഗം ചെയ്യുന്നുണ്ടു്. അല്ലെങ്കിൽ ഇന്നു ജയം ലഭിക്കുവാൻ യാതൊരു മാർഗ്ഗവും ഇല്ല."

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് അരനിമിഷത്തിനുള്ളിൽ അശ്വാരോഹണംചെയ്തു് അജയൻ അവിടെനിന്നു പാഞ്ഞു. പക്ഷെ, ദൈവഗത്യാ ആയാൾക്കു് അഗ്നിയിൽ ആത്മവിസജ്ജനം ചെയ്യേണ്ട ആവശ്യമുണ്ടായില്ല. അടുത്തെത്തുംമുമ്പേ തീപ്പൊരി പാറി മൂന്നാമത്തെ ഖനിക്കു തീപിടിച്ചു് അതിഭയങ്കരമായി കത്തിജ്ജ്വലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കെ ഇടിയും കൊട്ടകാറവും ഇടചേൎന്നു മുഴങ്ങിയപോലെയുള്ള ബ്രഹ്മാണ്ഡഭേദിയായ ശബ്ദകോലാഹലത്തോടുകൂടി കോട്ടയുടെ ഒരു ഭാഗം ഇടിഞ്ഞു പൊളിഞ്ഞുവീണു. അതോടുകൂടി സഹസ്രാധികം ശത്രുസേനയും ആ അഗ്നിയിൽ പതിച്ചു. മൊഗൾസേന പുതുതായി ഉണൎന്ന ഉത്സാഹത്തോടും ഉയിരോട്ടംകൂടി ശത്രുദുർഗ്ഗത്തെ ആക്രമിച്ചു. വൈരികൾ അവിചാരിതമായി കോട്ട ഇടിഞ്ഞു പൊളിഞ്ഞു വീണതുകണ്ടു് മനസ്സുമടുത്തു പിന്മാറി. അസംഖ്യം അലകൾ അടിച്ചുകയറുന്നതുപോലെ മൊഗൾസൈന്യം ഏകകാലത്തിൽത്തന്നെ കോട്ടയെ ആക്രമിച്ചതുകൊണ്ടു് അവരെ എതിൎക്കുന്നതു് ശത്രുക്കൾക്കു് അത്ര എളുപ്പമല്ലായിരുന്നു. ഒരു കൂട്ടം പടയാളികൾ ആയുധങ്ങളിട്ടു് ഓടിക്കളഞ്ഞു; കുറേപ്പേർ അഭയം യാചിച്ചു് അടിമകളായി. ആ വലിയ ശത്രുസൈന്യം കുറേനേരം പോരാടി. അധികഭാഗവും മരിച്ചും മുറിവേറ്റും പതിച്ചു. മൊഗൾപ്പടയുടെ ജയശബ്ദം ആകാശമെങ്ങും മാറെറാലികൊണ്ടു.

പെട്ടെന്നു്, ഈ ശ്രവണഭേദിയായ രണകോലാഹലത്തെ അതിക്രമിച്ചു് ഒരു വീണാനാദം കേൾക്കാറായി. ആദ്യം മൃദുമധുര—അസ്പഷ്ടസ്വരം—അനന്തരം താളലയപൂൎണ്ണമായ ലളിതഗീതം—വീണാനാദത്തോടു് സമ്മിളിതമായ ആ സംഗീതാമൃതം ക്രമത്തിൽ ഉയൎന്നുയൎന്നു ദിഗന്തമെങ്ങും വ്യാപിച്ചു.

പീരങ്കികളുടെ ഗർജ്ജനവും, ഖഡ്ഗങ്ങളുടെ ഝനഝനശബ്ദ വും, മൊഗൾസേനയുടെ വിജയകോലാഹലവും, ആഹതരുടെ ആർത്തനാദവും എല്ലാം ഒരേനേരത്തു നിന്നുപോയി. എല്ലാ ശബ്ദപ്രപഞ്ചവും സർവ്വാകർഷകമായ ആ ഒരേ ശബ്ദധാരയിൽ വിലീനമായതുപോലെ തോന്നി. ആ വീണയുടെ തന്ത്രികളിൽ എന്തൊരു മോഹനമന്ത്രശക്തിയാണുള്ളതെന്നു് ആർക്കറിയാം? ഉഭയപക്ഷക്കാരും നിശ്ചേഷ്ടരായി നിന്നേടത്തുതന്നെ നില്പായി. മൊഗൾസേനകളുടെ ഓങ്ങിയ വാളുകൾ ശത്രുക്കളുടെ ഗള ത്തിൽ പതിക്കാതെ ആ നിലയിൽത്തന്നെ നിന്നു. ഇങ്ങനെ എല്ലാവരും സ്തബ്ധരായി നാലുപാടും നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കെ, ചാന്ദസുൽത്താന കുതിരപ്പുറത്തുകയറി പ്രളയകാലത്തെ മേഘ മാലകളുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ സൌദാമിനിപോലെ വന്നുനിന്നു്, അംഗുലീസംജ്ഞകൊണ്ടു് ഭടന്മാരെ ഓടിപ്പോകരുതെന്നു് വില ക്കുന്നു. കൂടെയുള്ള ഈ സ്ത്രീ ഏതാണു? വീണാനാദത്തോടിട കലർന്ന ഹൃദയംഗമമായ പാട്ടുപാടി ചാന്ദയുടെ പാർശ്വത്തിൽ അശ്വാരൂഢയായി ഒരു രമണി രണാങ്കണത്തിലേക്കു് വന്നുകൊ ണ്ടിരിക്കുന്നു. അവൾ ആപാദചൂഡം രത്നഖചിതമായ ഉടുപ്പാ ണു് ധരിച്ചിരിക്കുന്നതു്. കാളഭുജംഗംപോലെ നീണ്ടിരുണ്ട വേ ണീഭാരംമാത്രം പുറത്തു് കാണാനുണ്ടു്. കടിബന്ധത്തിൽ ഒരു വാൾ കിടന്നു് ആടിക്കളിക്കുന്നു. ഓടിപ്പോയിരുന്നവരെല്ലാം കൂട്ടംകൂട്ടമായി തിരിച്ചുവന്നുതുടങ്ങി. അജയസിംഹൻ സ്വസേ നയെ ഉത്സാഹപ്പെടുത്തി മുന്നണിയിൽ വന്നുനിന്നു. ആ സമ യം അവൾ വീണ നിലത്തെറിഞ്ഞു് അജയസിംഹന്റെ മുമ്പി ലേക്കു പാഞ്ഞുവന്നു് വാളൂരി ഓങ്ങിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു് 'അജയ സിംഹാ!' എന്നു് ഉറക്കെ ഉദ്ഘോഷണംചെയ്തു. അജയന്റെ ദേഹ മാസകലം മുള്ളുതറച്ചതുപോലെയായി; തെല്ലൊന്നു പരിഭ്രമി ച്ചു. തൽക്ഷണം ചക്രവർത്തി അന്നൊരുദിവസം, "സൂക്ഷി ച്ചോളൂ. നാരീസൈന്യനായികയുടെ പ്രൌഢഗംഭീരഭാവംകണ്ടു ഒട്ടും ചലിച്ചുപോകരുതു്. അവളുടെ ദീപ്തിമത്തായ ദൃഷ്ടികൾ കണ്ടു പരിഭ്രമിക്കയുംവേണ്ട" എന്നുപറഞ്ഞ മൊഴികൾ ഓർമ്മ യിൽവന്നു. ചേതോവികാരം തടഞ്ഞുകൊണ്ടു് അജയൻ വാ ളോങ്ങിപ്പിടിച്ചു. ആ സ്ത്രീ, 'ഒരു അബലയുടെ നേരേ ഇൗ ശൌര്യമെല്ലാം കാണിച്ചിട്ടു് എന്താണു് പ്രയോജനം? ഇതാ നോക്കൂ! നിങ്ങളുടെ സൈന്യമെല്ലാം യുദ്ധരംഗംവിട്ടോടിപ്പോകു ന്നതു നോക്കൂ' ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു ചിരിച്ചു. അവളുടെ ആ

വികടമായ ചിരി അജയസിംഹൻെറ മർമ്മത്തെ ബലമായി സ്പർശിച്ചു. മന്ത്രബദ്ധനായതുപോലെ ക്ഷത്രിയരാജകുമാരൻ ആ സ്ത്രീയെ ഉററുനോക്കിക്കൊണ്ടുതന്നെ നിന്നുപോയി! വീണ്ടും ചിരിച്ചു് അവൾ മുഖത്തുനിന്നു മൂടുപടം നീക്കി. അജയൻ നടുങ്ങി "ഇതെന്തു കഥ! ഇവൾ ആ ഉന്മാദിനി" എന്നു് ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു.

പന്ത്രണ്ടാം അദ്ധ്യായം

ഒരു ആശാഭംഗം

യുദ്ധം കുറേക്കാലം നടന്നു. ഒടുവിൽ ചാന്ദ്സുൽത്താന മൊഗളരുമായി സന്ധിചെയ്തു. ആ രണശൂരയുടെ അസാമാന്യസാമർത്ഥ്യം കണ്ടു് ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു മൊഗളർ ഭഗ്നോത്സാഹരായിത്തീർന്നു. ഒരു വീരാംഗനയാണു് ചാന്ദബീബി എന്നുള്ളതിനുപുറമേ ഏതോ ഒരു ദേവതോപാസനകൊണ്ടു് ആ മഹതിക്കു പല ദുർഘടസംഗതികളും സുസാദ്ധ്യമായിരുന്നു എന്നും നിർജ്ജീവമായ സേനയെ സജീവമാക്കിത്തീർക്കുവാനുള്ള ശക്തി അവൾക്കുണ്ടായിരുന്നുവെന്നും, മനോമോഹനമായ വീണാപ്രയോഗംകൊണ്ടു ശത്രുക്കളെ സ്തംഭനം ചെയ്യുവാൻ സാധിച്ചിരുന്നുവെന്നുമാണു് മൊഗളർ വിചാരിച്ചിരുന്നതു്. മഹാറാണി സ്വജനങ്ങളിൽ ഐകമത്യവും ദൃഢചിത്തതയും കുറവാണെന്നു കണ്ടു ചക്രവർത്തിയുമായി വളരെനാൾ എതിർത്തുനില്ക്കുന്നതിനു് സൈന്യബലം പോരെന്നുകരുതി സന്ധിയാണു സമുചിതമെന്നുനിശ്ചയിച്ചു. ഈ വിവരം ചരിത്രം വായിച്ചിട്ടുള്ളവർക്കൊക്കെ അറിയാവുന്നതാണല്ലോ അജയസിംഹൻ സന്ധിക്കു സമ്മതിക്കയും ചെയ്തു.

ഉഷ്ണകാലത്തിലൊരുദിവസം മദ്ധ്യാഹ്നശേഷം അജയൻ ഏകാകിയായി ഉദയപുരം കൊട്ടാരത്തിൻെറ മുമ്പിൽ തൻെറ ഭാനവഭമനനെന്ന കുതിരമേൽനിന്നിറങ്ങി. "ഉഗ്രഷ്മതകൊണ്ടു വരട്ടിച്ചമച്ചുള്ള ഗ്രീഷ്മകാലത്തിൻെറ" കഠോരപ്രഹാരമേററു വിശാലമായ ആ രാജധാനി നിശ്ചലമായി നീരവമായി കിടന്നി

ന്നു. ദ്വാരപാലകന്മാരിൽ ചിലർ നിലത്തുകിടന്നു നിദ്രാദേവിയെ ഉപാസിക്കുന്നു. മററു ചിലർ മതിലുംചാരി തോക്കു മാറോടണച്ചും കണ്ണടച്ചും അവീൻ പൂർണ്ണമാത്ര സേവിച്ചതുകൊണ്ടുള്ള സുഖം അനുഭവിക്കുന്നു. കുതിരയുടെ കൊളമ്പടിനാദം കേട്ടു കണ്ണുമിഴിച്ച് എല്ലാവരും എഴുന്നേററു യഥാക്രമം അജയനെ അഭിവന്ദിച്ചു. "അച്ഛൻ എവിടെ" എന്ന് അജയൻ ചോദിച്ചു.

കാവൽക്കാരിൽ ഒരു വയസ്സൻ "തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു രണ്ടു ദിവസംമുമ്പു പാദുഷായെ സന്ദർശിക്കുവാൻ എഴുന്നള്ളിയിരിക്കുന്നു. വീണ്ടും അക്ബർഷായുമായി യുദ്ധം തുടങ്ങുവാൻ ഭാവമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു" എന്ന് അറിയിച്ചു.

"എന്തിന്?"

"അധികവിവരം അന്തഃപുരത്തിൽ എഴുന്നള്ളിയാൽ അറിയാം".

അജയസിംഹൻെറ ഹൃദയം അതിശക്തിയോടെ അടിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. അന്തഃപുരത്തിൽ ചെന്നാൽ ഹിരണ്മയിയെ കാണുമോ? അജയൻ വേറെ യാതൊന്നും ചോദിക്കാതെ മന്ദഗതിയായി അങ്ങോട്ടുചെന്നു. എങ്ങും നിശ്ശബ്ദം! വീശികൊണ്ടിരുന്നവർ അങ്ങനെതന്നെ വിശറിയുംപിടിച്ചു വീണുകിടക്കുന്നു. അത്ഭുതയിതരായ ചിലർ താണസ്വരത്തിൽ പകുതി വിഴുങ്ങി എന്തോ ചിലതു സംസാരിക്കുന്നുണ്ട്. അവിടെ വളത്തിവരുന്ന മാങ്കുട്ടി ചുമരരികെക്കിടന്നു ശൂന്യദൃഷ്ടിയോടെ ആകാശത്തേക്കു നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. പ്രിയഹിരണ്മയി അവിടെയെങ്ങും കാണുന്നില്ല. ആനന്ദകോലാഹലങ്ങളോടുകൂടിയിരുന്ന ആ അന്തഃപുരം ഇതുപോലെ ശൂന്യമായും ചൈതന്യരഹിതമായും ഇതേവരെ കണ്ടിട്ടില്ല. അജയൻ പരിഭ്രമിച്ചു പതുക്കെപ്പതുക്കെ പാദന്യാസംചെയ്തു ഹിരണ്മയിയുടെ ശയ്യാഗൃഹത്തിനടുത്തുചെന്നു ഗദ്ഗദസ്വരത്തിൽ "ഹിരണ്മേ," എന്നുവിളിച്ചു. നിശ്ശബ്ദമായ ആ മുറിയുടെ ഉള്ളിൽ "ഹിരണ്മേ" എന്നു വികടമായി പ്രതിധ്വനിച്ചു. അജയൻ അവിടെനിന്നു പിന്തിരിഞ്ഞപ്പോൾ കമലാവതി ഓടിവന്നതുകണ്ടു. അജയൻ ഉൽക്കണ്ഠാപൂർവം "കമലാവതീ 'ഹിരണ്മ' എവിടെ?" എന്നു ചോദിച്ചു.

കമലാവതി ഉത്തരീയംകൊണ്ടു കണ്ണീർതുടച്ച്, "ജ്യേഷ്ഠ!" എന്നു പറഞ്ഞപ്പോഴേക്കും തൊണ്ടയിടറി.

അജയൻവീണ്ടും—കമലാവതി! ഹിരണ്മ ഇഹലോകത്തിലില്ലേ?

കമലാ:—(അശ്രുധാര ചൊരിഞ്ഞു) ജ്യേഷ്ഠ! ഹിരണ്മയി മരിച്ചിട്ടില്ല; മരിച്ചെങ്കിൽകൂടി ഇത്ര ദുഃഖത്തിന് ഇടവരില്ലായിരുന്നു.

അജയ:—(കോപത്തോടെ) എന്തായാലും വേഗം പറയൂ! ഹിരണ്മ എവിടെ?

കമലാ:—ഹിരണ്മയി ഇപ്പോൾ ദില്ലീപാദുഷായുടെ അന്തഃപുരത്തിൽ! ഹിരണ്മയിയെ ബലാല്ക്കാരമായി ഒരു മുസൽമാൻ വിവാഹംചെയ്തുവെന്നാണു ജനശ്രുതി.

അജയന്റെ മുഖം വിളർത്തു, തൽക്ഷണം അരുണവർണ്ണോജ്ജ്വലമായി സാവധാനം പുറത്തേക്കു പോന്നു. കമലാവതി ബാഷ്പപര്യാകുലയായി ജ്യേഷ്ഠനോട് അല്പം ഇരുന്നു വിശ്രമിക്കുവാൻ അപേക്ഷിച്ചു. അജയൻ യാതൊന്നും ഉത്തരം പറയാതെ ആംഗ്യംകൊണ്ട് അതെല്ലാം നിഷേധിച്ച്, ആരോടും ഒന്നും ചോദിക്കാതേയും, ആരുടെവാക്കും ശ്രദ്ധിക്കാതെയും ആശാഭംഗത്തോടുകൂടി കുതിരമേൽ ചാടിക്കയറി. ദാനവദമനൻ യജമാനന്റെ ഇംഗിതമറിഞ്ഞു് വായുവേഗത്തിൽ പാഞ്ഞു.

പതിമൂന്നാം അദ്ധ്യായം.

ഒരു ഛായാപടം.

അക്ബർചക്രവർത്തി ആഗ്രാദുർഗ്ഗത്തിലെ ഒരു ഏകാന്തമായ മുറിയിലിരുന്ന് ഒരെഴുത്തു വായിക്കുന്നു. അഹമ്മദനഗരത്തിൽനിന്ന് ഒരു ദൂതിയാണ് ആ കത്തു കൊണ്ടുവന്നു കൊടുത്തതു്. പാർസിഭാഷയിൽ എഴുതിയിരുന്ന അതിലെ സംഗതി ഇതാണ്:—

രാജരാജൻ, ജനങ്ങളെല്ലാം അങ്ങയെ ഔദാര്യത്തിന്റെ അവതാരമാണെന്നു സ്തുതിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് ലജ്ജാകരമായ ഒരു രഹസ്യസംഗതി, ഒരു സ്ത്രീയാണെങ്കിലുംകൂടി, അങ്ങയെ അറിയിക്കണമെന്നുതന്നെ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്ന മഹിളാമണിയായ ചാന്ദസുൽത്താനയുടെ മുഖത്തുനിന്ന്, അങ്ങ് ശത്രുക്കളെ

കൂടി തിരസ്കരിക്കുന്ന ആളല്ലെന്നു ഞാൻ കേട്ടിരിക്കുന്നു. ഇതു ശരിയോ അല്ലയോ എന്നെനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. പക്ഷേ, ഞാൻ അങ്ങയുടെ ശത്രുവല്ല—കാരണം, ചാന്ദസുൽത്താന അങ്ങയോടു കൂടി സന്ധിയായല്ലൊ—സന്ധിയിലെ നിശ്ചയപ്രകാരം റാണി ബീറാർദേശം അങ്ങയ്ക്കു വിട്ടുതന്നു. ഹാ! സന്ധികാര്യത്തെ പ്പററി ഞാനെന്താണു പറയേണ്ടതു്? സുൽത്താന പ്രാണഭയം കൊണ്ടു സന്ധിക്കു സമ്മതിച്ചതാണെന്നു് അങ്ങു വിചാരിച്ചിട്ടു ണ്ടായിരിക്കും. അവൾക്കു യുദ്ധത്തിൽ അനവധി ജീവനാശം ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതു ശരി. എന്നാലും അവരുടെ വശം അ സംഖ്യം ആഭരണങ്ങളുണ്ടു്, അനവധി അമൂല്യരത്നങ്ങളുണ്ടു്. അവയെ തൊട്ടിട്ടില്ല. വളരെ സൈന്യങ്ങളെ മൊഗളർ ധൂളി പ്പിച്ചെങ്കിലും, എന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട മൂലബലം അങ്ങയുടെ സേ നയോടു് എതിർക്കുന്നതിനു് രണരംഗത്തിൽ വന്നിട്ടില്ല. എനിക്കു നൂറുപേർ നാരിമാരടങ്ങിയ കാലാൾപ്പടയുണ്ടു്. ഞാൻതന്നെ അവരെ യുദ്ധമുറകളും ഖഡ്ഗപ്രയോഗവും വീണാവാദനവും അഭ്യസിപ്പിച്ചു. അങ്ങയുടെ അയ്യായിരം മൊഗൾപ്പട്ടാളവും എന്റെ ഈ നൂറു നാരിസൈന്യത്തോടു കിടപിടിക്കുന്നതല്ല. പുറമെ, എന്റെ സ്വന്തം സഞ്ജീവനീവീണ, ശത്രുസംഹാരക മായ ഖഡ്ഗം, എല്ലാത്തിലുംമേലെ, ആരേയും കൂട്ടാക്കാത്ത എന്റെ വജ്രകഠിനമായ ഹൃദയം! അങ്ങയുടെ പുതിയ സേനാ പതിയോടു ചോദിച്ചാൽ മുംതാജ്ബീഗം വെറുതെ വീരാഹ ങ്കാരം പറയുന്നവളല്ലെന്നു മനസ്സിലാവും. എന്നാൽ സുൽത്താന ഇങ്ങനെ ഒരു സന്ധിചെയ്തതു് എന്തിനു്? എന്റെ പ്രേരണ പ്രകാരം മാത്രമാണു്. ഈ ഭാഗ്യഹീനയായ മുംതാജയുടെ മനോ വേദന കണ്ടു് അനുകമ്പതോന്നി അവളുടെ അഭീഷ്ടസിദ്ധിക്കു വേണ്ടിയാണു് ഈ സന്ധിക്കു സമ്മതിച്ചതു്. എനിക്കു് അങ്ങ യെ ഒരു കാര്യം പറഞ്ഞുകേൾപ്പിക്കാനുണ്ടു്. അതു ഞാനെ ങ്ങനെ പറഞ്ഞറിയിക്കട്ടെ! പറയാൻ ഭാവിച്ചാൽ മനസ്സു സമ്മ തിക്കുന്നില്ല. നാവു പൊന്തുന്നില്ല. എഴുതുന്നതിനു തൂലികയും നീങ്ങുന്നില്ല. തിരുമേനി ക്ഷമിക്കണം. സംഗതികളൊക്കെ ഒരു പ്രാവശ്യംകൊണ്ടു പറഞ്ഞുകഴിയില്ല—എല്ലാം അറിഞ്ഞിട്ടു പ്രയോജനവുമില്ല. അതു് ഒരു ദീർഘകഥ—മററൊരു അവ സരത്തിൽ അതൊക്കെ അറിയിച്ചുകൊള്ളാം.

ഗ്വാളിയർ രാജാവിനും താരാബായിക്കും മകളായി പിറ ന്ന ഹിരണ്മയിയെ നീചകുലജാതനായ ഒരു മുസൽമാൻ കല്യാ

ണംകഴിച്ച ആ ദിനം — ഹാ! അതു് എന്തു സുദിനം — ഒരു ഉന്മാദിനി വന്നു ചില വർത്തമാനമെല്ലാം അങ്ങയോടു് പറഞ്ഞതു് ഓർക്കുന്നുണ്ടോ? ആ ഉന്മാദിനി ആരാണെന്നു് ഇപ്പോൾ മനസ്സിലായിരിക്കും. ഇനിയൊരിക്കൽ എന്റെ പൂർണ്ണവിവരം ധരിപ്പിച്ചുകൊള്ളാം. ഒന്നായി എല്ലാം അറിയിക്കാൻ അസാദ്ധ്യമായതുകൊണ്ടു പ്രകൃതലേഖനത്തിൽ ഒരു ഛായാപടം അടക്കംചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. അങ്ങയുടെ ഇഷ്ടപ്രകാരം ബീറാർ രാജ്യം വിട്ടുതന്നു യുദ്ധം നിറുത്തി അങ്ങയുമായി സന്ധിചെയ്തു് അങ്ങയുടെ പുതിയ സേനാപതിയുടെ ശരീരത്തിലെ രക്തപാനംകൊണ്ടു് എന്റെ വാളിന്റെ ദാഹം ശമിപ്പിക്കാതെ ഞാൻ അയാളെ വിട്ടു. അതിനു പകരം എനിക്കു് ഒരപേക്ഷയുണ്ടു്. വേറൊന്നുമല്ല, ഈ ഛായാപടത്തിൽകാണുന്ന ആ കുമാരിയെ എനിക്കു തേടിപ്പിടിച്ചു തരണം. അവളെവിടെയാണെന്നു് അങ്ങു് ചോദിക്കുമായിരിക്കും. അതിനെപ്പററി എനിക്കു് ഒന്നുംതന്നെ അറിയില്ല. യാതൊരു സാന്ത്വനംകൊണ്ടും എനിക്കു് ശാന്തിലഭിക്കയുമില്ല. എന്റെ ഹൃദയം അങ്ങയോടു തുറന്നു പറഞ്ഞാൽ കാര്യം സാധിക്കുമെന്നു് എന്റെ ചെവിയിൽ ആരോ മന്ത്രിച്ചതായിത്തോന്നി. ആര്യാവർത്തം ഒട്ടുക്കും അങ്ങയുടെ നഖദർപ്പണത്തിൽ നിഴലിച്ചിരിക്കുന്നു. ഹിമാലയശിഖരം തുടങ്ങി വംഗോപസാഗരതീരംവരെയുള്ള ഓരോ കുടിലും കൊട്ടാരവും അങ്ങേയ്ക്കു് കരതലാമലകം ആണു്. ദില്ലിചക്രവർത്തി ഇന്നു രത്നസിംഹാസനത്തിൽ വാണരുളുന്നു; നാളെ അദ്ദേഹത്തെ ഗോദാവരീപുളിനത്തിലെ ഒരു തപോവനത്തിൽ വേഷച്ഛന്നനായി കാണാം. അതുകൊണ്ടു്, ആ കുമാരി അങ്ങയുടെ ദൃഷ്ടിയിൽപെട്ടുവെന്നും വരാം. ഒരു വ്യാഴവട്ടത്തിലധികമായി ആ ഓമനയെ തേടിപ്പിടിപ്പാൻ വേണ്ടി ഞാൻ ഉന്മാദിനീവേഷത്തിൽ ഗിരിഗുഹകളിലും നിർജ്ജനവനങ്ങളിലും അലഞ്ഞു നടക്കുകയാണു്. സന്ന്യാസിവേഷം ധരിച്ചു് വിന്ധ്യഗിരിയുടെ ശീതശിലാതലത്തിൽ ഞാൻ എത്രരാത്രി കഴിച്ചുകൂട്ടിയിരിക്കുന്നു! എന്നിട്ടും എന്റെ ആഗ്രഹം ഫലിച്ചില്ല. ഭാരതസാർവ്വഭൗമ! അങ്ങു് എന്റെ അഭീഷ്ടം സാധിപ്പിച്ചുതരികയില്ലേ! ഈ ഭാഗ്യംകെട്ട ഭ്രാന്തത്തിയുടെ ദുഃഖവൃത്താന്തംകേട്ടു് അങ്ങേയ്ക്കു ചിരിയോ അനുതാപമോ കോപമോ ഉണ്ടാകുന്നതെന്നു് എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.

എന്നു് "മുംതാജ് ബീഗം"

അക്ബർ എഴുത്തുവായിച്ചു് അതിലുള്ള ഛായാപടം നോക്കി "മുംതാജ് ബീഗം—ഇതെന്താശ്ചൎയ്യം!" എന്നു പറഞ്ഞു. ആ സമയം ഒരു ദ്വാരപാലകൻ വന്നു് "സേനാപതി അജയസിംഹൻ വന്നു് അവസരംകാത്തു നില്ക്കുന്നുണ്ടു്" എന്നുണൎത്തിച്ചു. അതിന്നിടയ്ക്കുതന്നെ അജയൻ പ്രവേശിച്ചു. അയാളുടെ മുഖം വിവൎണ്ണത കലൎന്നും ഉടലാസകലവും വിയൎപ്പുപൊടിഞ്ഞും വളരെ ക്ഷീണിച്ചിരുന്നു. അക്ബർ അയാളെ നോക്കി "അജയസിംഹകുമാര! മാൎഗ്ഗശ്രമംകൊണ്ടു വളരെ തളൎന്നിരിക്കുന്നതായിത്തോന്നുന്നു. അല്പം വിശ്രമിക്കു. നിങ്ങളോടു വളരെയൊക്കെ സംസാരിപ്പാനുണ്ടു്. എല്ലാം പിന്നീടായ്ക്കൊള്ളാം. അഹമ്മദനഗരത്തിലെ യുദ്ധത്തിൽ നിങ്ങൾ വീരസേനാപതിയെപ്പോലെതന്നെ കാൎയ്യം നിൎവ്വഹിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിന്നു സംഭാവനയായി—

പറഞ്ഞുതീരുന്നതിനിടയ്ക്കു് അജയസിംഹൻ ഇടച്ചയോടുകൂടി, "അതിന്നു സംഭാവനയായി-രാജന്യരമണിയായ ഹിരണ്മയിയെ മൊഗളരുടെ അങ്കത്തിന്നു് അലങ്കാരമാക്കി! ക്ഷത്രിയകുലാംഗാരമായ അജയസിംഹന്റെ ഈ സ്വൎഗ്ഗീയഖഡ്ഗത്തിനു യവനരക്തത്തിലുള്ള പിപാസ ഇനിയും ശമിച്ചിട്ടില്ല."

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കെ, അജയസിംഹൻ അക്ബറുടെ സ്വൎണ്ണസിംഹാസനത്തിന്റെ താഴെ തലതിരിഞ്ഞു വീണുപോയി.

പതിനാലാം അദ്ധ്യായം

അംബരകുമാരി

ഹിരണ്മയി ആഗ്രാദുൎഗ്ഗത്തിൽ അക്ബറുടെ അന്തഃപുരത്തിലാണു്. അവളെ പുത്രീനിൎവ്വിശേഷമായ വാത്സല്യത്തോടുകൂടിയാണു് അക്ബർ സംരക്ഷിച്ചുവരുന്നതു്. ഒരു പ്രത്യേകസ്ഥലം ആ യുവതിക്കായി ഒഴിച്ചുകൊടുത്തു് ശുശ്രൂഷയ്ക്കു ഹിന്ദു

പരിചാരികമാരെ നിയമിച്ചിട്ടുണ്ട്; അവൎക്കല്ലാതെ മററാൎക്കും അവിടെ പ്രവേശവും അനുവദിച്ചിട്ടില്ല. ഇതു നാട്ടിലൊക്കെ പ്രസിദ്ധസംഗതിയാണു്.

ഒരുദിവസം വൈകുന്നേരം ഹിരണ്മയി ഏകാകിനിയായി ചിന്താസാഗരത്തിൽ മുഴുകിയിരിക്കയായിരുന്നു. ആ സമയം ജനലിൻെറ പുറത്തുനിന്നു് ആഭരണങ്ങളുടെ കിലുകിലുക്കം കേൾക്കുമാറായി. അതോടുകൂടി സ്ത്രീസഹജമായ മൃദുലസ്വരത്തിൽ "ഹിരണ്മയിഅമ്മേ!" എന്നു വിളിക്കുന്നതു കേട്ടു. അവളങ്ങോട്ടു തിരിഞ്ഞുനോക്കി. ആ ദുൎഗ്ഗത്തിൽ വന്നുചേൎന്നശേഷം ആരും അവളെ പേരെടുത്തു വിളിച്ചിട്ടില്ല. വീണ്ടും പുറത്തുനിന്നു് ആ കാമിനീകണ്ഠം ശുദ്ധരാജപുത്താനഭാഷയിൽ "ഹിരണ്മയിഅമ്മേ! നിങ്ങളോടൊരപേക്ഷയുണ്ടു്. അങ്ങോട്ടു കടന്നുവരാൻ ഒന്നനുവദിക്കു. നിങ്ങൾ ഇവിടെ വന്നിട്ടു കുറേനാളായല്ലോ. നിങ്ങളെക്കണ്ടു രണ്ടുവാക്കു പറയുന്നതിനു് ഇതേവരെ എനിക്കു ഭാഗ്യമുണ്ടായില്ല. വരുമ്പോഴൊക്കെ, പാദുഷായുടെ കല്പനയില്ലെന്നുപറഞ്ഞു് കാവൽക്കാർ അകത്തേക്കു വിടുന്നില്ല. നിങ്ങളുടെ അനുവാദമുണ്ടെങ്കിൽ, പാദുഷായ്ക്കു് എൻെറ നേരേ നീരസമുണ്ടാകാൻ വഴിയില്ല. മുസൽമാൻസ്ത്രീയോടൊന്നിച്ചു സംസാരിച്ചതുകൊണ്ടൊന്നും ജാതി പോകയില്ല. ഞാനകത്തേക്കു വരട്ടയോ?'' എന്നു ചോദിച്ചു.

ഹിരണ്മയി, 'ആരാണെന്നു മനസ്സിലായില്ല. അകത്തേക്കു വരൂ!' അവൾ ഉള്ളിലേക്കു കടന്നുവന്നു. അതിസൗന്ദൎയ്യവതിയായ ഒരു യുവതി! "ലാവണ്യക്കടലിൽ കളങ്കമിയലാതുണ്ടായ വാർതിങ്കൾ''തന്നെ. കേവലം ബാലികാസഹജമായ സരളചഞ്ചലദൃഷ്ടി. അകസ്മാദുന്മീലന്മൃദുഹസിതംകൊണ്ടു് വികസിതമായ മുഖസരോജം. കല്ലുംകൂടി അലിയുന്ന കണ്ഠസ്വരം. വസ്ത്രധാരണംകൊണ്ടു് ഒരു യവനവനിതയാണെന്നു് ഊഹിക്കാം. രത്നരാജിയാൽ വിരാജിതമായ ഉടുപ്പാണു് ധരിച്ചിരിക്കുന്നതു്. കണ്ഠഹാരത്തിലും, കനകവലയത്തിലും, നൂപുരത്തിലും രത്നങ്ങൾ തിളങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. വിരലുകളിൽ വിലയേറിയ വജ്രമോതിരം. മുഖത്തു ചിന്നിച്ചിതറിക്കിടക്കുന്ന അളിശ്യാമളമായ അളകങ്ങളെ കരപല്ലവംകൊണ്ടു പതുക്കെ ഒതുക്കി അവൾ "എൻെറ ഉടുപ്പുകണ്ടു് ആശ്ചൎയ്യപ്പെടുന്നുണ്ടായിരിക്കാം. നിങ്ങളെപ്പോലെതന്നെ ഈ മുസൽമാൻഉടുപ്പിൽ എനിക്കും വെറുപ്പു

തോന്നിയിരുന്നു. ഈ മൂട്പടവും ഉത്തരീയവും നോക്കി എനിക്കു ചിരിവരാറുണ്ടായിരുന്നു. ഇപ്പോഴാകട്ടെ മുസൽമാന്മാരുടെ വസ്ത്രധാരണമാണു് രജപുത്രരുടേതിനേക്കാൾ ഭംഗിയേറിയതെന്നു തോന്നിത്തുടങ്ങി'' എന്നു പറഞ്ഞു. ഹിരണ്മയി അവളെ നോക്കി ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു്, "ഒരു രജപുത്രരമണിയായ നിങ്ങൾ എന്നാൽ യുവരാജ സെലിമിന്റെ പത്നി അംബരകുമാരിതന്നെയായിരിക്കണം."

അംബര:—(ചിരിച്ചു്) അതെ. ഞാൻതന്നെ ആ നിർഭാഗ്യവതി. നിങ്ങളുടെ മോഹനമുഖം ഒന്നു് അടുത്തുകാണണമെന്നു് എനിക്കു് ആശയുണ്ടായിരുന്നു. പാദുഷായുടെ അന്തഃപുരത്തിലുള്ളവരെപ്പോലെ രൂപവതികൾ ഈ പ്രപഞ്ചത്തിലില്ലെന്നാണു് അവരുടെ അഭിമാനം. അതു നിങ്ങൾ നിശ്ശേഷം നീക്കിക്കളഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ആ യുവതീമണ്ഡലമദ്ധ്യത്തിൽ നിങ്ങളെ ഇരുത്തി അവരെ ഒന്നു ലജ്ജിപ്പിക്കണമെന്നു് എനിക്കു ഒരു ആഗ്രഹമുണ്ടു്. കഷ്ടം! മുടി മുഷിഞ്ഞു ചിന്നിച്ചിതറിക്കിടക്കുന്നു. എന്താണു് ഇങ്ങനെ ഇട്ടിരിക്കുന്നതു്? അടുത്തിരിക്കു. ഞാൻ മുടി മെടഞ്ഞുകെട്ടട്ടെ.

ഹിരണ്മയി:—(വിരസഭാവത്തിൽ) മുടി മിനുക്കിക്കെട്ടാനും മററും ഇതു നല്ല അവസരം! നിനക്കു മനസ്സിനു നല്ല സുഖവും സമാധാനവുമുണ്ടു്. അതില്ലാത്തവർക്കു് എന്തു സൌന്ദര്യചിന്ത?

അംബര:—അതിരിക്കട്ടെ. കാർമ്മേഘംപോലെ ഇരുണ്ടു ചുരുണ്ട ഈ കുന്തളഭാരം ഇങ്ങനെ പൊടിപുരണ്ടു കിടക്കുന്നതുകാണുമ്പോൾ മനസ്സിനു വല്ലാത്ത വല്ലായ്മതോന്നുന്നു. മുസൽമാൻജാതി തൊട്ടുകൂടുമ്പോഴയ്ക്കും ഭ്രഷ്ടുവരില്ല.

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു് അംബരകുമാരി ചിരിച്ചു് രണ്ടുകൈകൊണ്ടും ഹിരണ്മയിയുടെ ചികുരഭാരം പിടിച്ചു് മെടഞ്ഞുകെട്ടുവാൻ തുടങ്ങി. അവൾ ഹിരണ്മയിയുടെ കൈപിടിച്ചു്, "ഞാനൊരു കാര്യം പറയാൻപോകുന്നു. കേൾക്കു. എന്നെ നിങ്ങളുടെ സോദരിയാണെന്നു കരുതണം. കപടംകൂടാതെ എന്നോടു എല്ലാം തുറന്നു പറഞ്ഞാലൊന്നുമില്ല. എന്റെ പ്രിയൻ യുവരാജസെലിം നിങ്ങൾമൂലം അസ്വാസ്ഥനായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു.

അദ്ദേഹമൊന്നിച്ച ഡില്ലീസിംഹാസനം അലങ്കരിക്കുവാൻ നിങ്ങൾക്ക സമ്മതമില്ലെന്നു കേട്ടു. അതു വാസ്തവമാണോ?" എന്നു ചോദിച്ചു.

അംബരകുമാരി വീണ്ടും പറയാൻതുടങ്ങി. "നല്ലപോലെ ആലോചിച്ചുനോക്കൂ. ഞാനൊരുകാലം ഇങ്ങനെയൊക്കെ വിചാരിച്ചിരുന്നു. വിവാഹത്തിനുമുമ്പ് എത്രമാത്രം ചിന്തിച്ചു ക്ലേശിച്ചു. യവനരോടുകൂടി ചിരകാലവാസം ചെയ്യുന്നതെങ്ങനെ? യവനശയ്യയിൽ സഹശയിക്കുന്നതെങ്ങനെ? എങ്ങനെ യവനൻെറ ഉച്ഛിഷ്ടം ഭുജിക്കും? ഇപ്രകാരമോരോന്നു് ആലോചിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇപ്പോൾ അതൊക്കെപ്പോയി. മുസൽമാൻമതത്തേക്കാൾ പരിശുദ്ധതരമായ മതം പ്രപഞ്ചത്തിലില്ലെന്നു ബോധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. യുവരാജസെലിമിനെപ്പോലെ കാമകോമളനായ ഒരു പുരുഷനെ ആക്കു ലഭിക്കും? ആയിരം ഗുണമുണ്ടെങ്കിലും എന്തു വില? ഒരു സംഗതികൂടി ആലോചിച്ചുനോക്കു. പാദ്ഷായ്ക്കു വാൎദ്ധക്യമായി. ഭാരതസിംഹാസനം വൈകാതെ സെലിമിൻെറ കൈയിലാകുമെന്നുള്ളതിനു സന്ദേഹമില്ല. ഭഗിനി! ഭാരതനാഥയാകുവാൻ ആൎക്കാണു മോഹമില്ലാതിരിക്കുക?"

ഹിര:—ഛീ! അംബരകുമാരി! ഇങ്ങനെയുള്ള വാക്കു് എന്നോടു പറയുന്നതിനു നിനക്കു നാണമില്ലല്ലോ? ഒരു സപത്നി വേണമെന്നു നിനക്കു് അത്ര ആശയുണ്ടെങ്കിൽ നിന്നെപ്പോലെ "നീചകൎമ്മനിരതയായ മറെറാരു രജപുത്രസ്ത്രീയോടു് ഇങ്ങനെയെല്ലാം പോയ്പറഞ്ഞോളൂ."

അംബര:— (ചിരിച്ചു്) കഷ്ടം! ഇവിടെയുണ്ടോ സപത്നികൾക്കു ക്ഷാമം? നിങ്ങളിവിടെ ഇരിക്കുന്നപക്ഷം സോദരികളായ നമുക്കിരുവൎക്കും പരമാനന്ദമാണു്. ഒരു യവനസ്ത്രീ ഭാരതചക്രവൎത്തിനിയാകാതെ നിങ്ങൾ ആ സ്ഥാനം അലങ്കരിക്കുകയാണെങ്കിൽ എനിക്കു് അതിലധികം സന്തോഷകരമായ സംഗതിയുണ്ടോ?

ഹിര:—(കണ്ണീർതുടച്ചു്) ഈ ചുടുന്ന മനസ്സിനെ പുണ്ണിൽ അമ്പുതറച്ചതുപോലെ ആക്കിത്തീൎക്കാതിരിക്കൂ.

അംബര:—അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ ഞാനെന്തു പറയാനാണു്! നിങ്ങൾക്കു പ്രതിനിമിഷം അനൎത്ഥത്തെ പ്രതീക്ഷിക്കേണ്ടിവരുമെന്നാണു തോന്നുന്നതു്. എന്തുചെയ്യട്ടെ!

ഹിര: എൻെറ പ്രാണൻ എൻെറ കൈവശംതന്നെയാണു് ഇരിക്കുന്നതു്.

അംബരകുമാരി എഴുന്നേററു. ബാലയെപ്പോലെ ലീലാശീലയായിരുന്ന അംബര പെട്ടെന്നു ഭാരതാധീശ്വരിയെപ്പോലെ ഘോരഗംഭീരഭാവം അവലംബിച്ചു്, "കേൾക്കു നിങ്ങൾക്കു സുഖത്തിനുള്ള വഴി കാട്ടിത്തരുവാനാണു് ഇത്രയൊക്കെ സംസാരിച്ചതു്. നിങ്ങളുടെ വാക്കു കേൾക്കുമ്പോൾ രാജപുത്രസ്ഥാനത്തിൻെറ പൂർവ്വഗൌരവം ലോപപ്പെട്ടവാൻ ഇനിയും വളരെ കാലവിളംബം വേണ്ടിവരുമെന്നു വിശ്വസിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. നിങ്ങളെപ്പോലെയുള്ള ധീരനാരിമാർ അധിവസിക്കുന്ന രാജ്യമുണ്ടോ പരജാതിക്കു പദാനതമായിത്തീരുന്നു? നിങ്ങളുടെ ഭാവിസുഖത്തിനുവേണ്ടി ഭാരതസിംഹാസനംകൂടി വിട്ടുതരുവാൻ ഞാൻ സന്നദ്ധയായിരുന്നു. അതു പോകട്ടെ, ഇനി ഞാൻ മറെറാരുപ്രകാരത്തിൽ സഹായിക്കാം. നിങ്ങൾക്കു് ഒരു ആഭരണം ഞാൻ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ടു്.

"ആഭരണമോ?"

"അതേ .നോക്കൂ! ഈ ആഭരണം! ഒരു രജപുത്രനാരിയുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ വിപൽകാലത്തു് ഇതിലും പ്രിയതരമായ മറെറാരലങ്കാരം ഇല്ല."

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു് അംബരകുമാരി ഉടുപ്പിനുള്ളിൽനിന്നു മൂർച്ചയുള്ള ഒരു വാളെടുത്തു കാണിച്ചു. ദീപപ്രഭയിൽ അതിൻെറ ശ്യാമളമായ അലകു് തെളുതെളെ ശോഭിച്ചു. അംബരകുമാരി "ഇതു നോക്കൂ! നിങ്ങൾക്കു് ഈ ആഭരണം യോജിച്ചതോ അല്ലയോ? എല്ലാ ആശയും എല്ലാ വിശ്വാസവും നിർമ്മൂലമാകുമ്പോൾ ഈ അലങ്കാരത്തിൻെറവില അറിയും. എന്നാൽ എൻെറ ഒരു അപേക്ഷ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കണേ! ഈ ഭൂഷണം എൻെറ പ്രിയൻേറതാണു്. ഇതു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ അംഗത്തെ സ്പർശിക്കാനിടവരാതെ സൂക്ഷിക്കണം!" എന്നു പറഞ്ഞു.

അവർ വീണ്ടും, "എപ്പോഴെങ്കിലും വല്ല സഹായവും വേണ്ടിവന്നാൽ പറഞ്ഞയയ്ക്കു, യഥാശക്തി ശ്രമിക്കാം" എന്നു പറഞ്ഞു് വാൾ കൊടുത്തു് അംബരകുമാരി അവിടെനിന്നു തിരിച്ചു. ഹിരണ്മയി അതെടുത്തു ചുംബിച്ചു മാറോടണച്ചു.

മറെറാരു വ്യക്തി ആ ഭിത്തിയുടെ പാർശ്വത്തിൽ ഇരുട്ടത്തു് ഇതെല്ലാം കണ്ടും കേട്ടും നിന്നിരുന്നു. ആ രൂപത്തെ അംബരകുമാരിയാകട്ടെ ഹിരണ്മയിയാകട്ടെ കണ്ടതുമില്ല. അതു് സെലിം ആയിരുന്നു.

പതിനഞ്ചാം അദ്ധ്യായം

ഒരു ശ്രദ്ധസന്ദർശനം

പൌർണ്ണമിരാത്രി. ഹിരണ്മയി ഒരു പരിചാരികയോടുകൂടി സമീപത്തുള്ള പൂങ്കാവനത്തിലേക്കു വന്നിരിക്കുന്നു. 'നാഴി പാൽകൊണ്ടു നാടെല്ലാം കല്യാണം' ആയ ആ സമയം പുഷ്പവാടി പുളകിതമായും ശീതളമായും ശോഭിച്ചു. പുഞ്ചിരി പൊഴിക്കുന്ന പൂക്കളെച്ചുംബിച്ചും തരുലതകളെ നർത്തനംചെയ്യിച്ചും മന്ദമാരുതൻ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അപ്പോഴാകട്ടെ, 'ആലസ്യമാണ്ടമുഖമൊട്ടുകുനിച്ചു വേർത്തഫാലസ്ഥലം മൃദുകരത്തളിരാലെതാങ്ങി' ഹിരണ്മയി ചിന്താസന്തപ്തയായി ഇരുന്നുപോയി. ശൈശവകാലത്തെ സ്മരണ മനോമദ്ധ്യത്തിൽ കൂടക്കൂടെ ഉദിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ബാല്യസുഹൃത്തായ അജയൻെറ പ്രേമപ്രഫുല്ലമായ മുഖസരോജം ചിത്തപടത്തിൽ തെളിഞ്ഞു ചിത്രിതമായി കണ്ടു. ആ തരുണീഹൃദയം ഭേദിച്ചു പുറപ്പെട്ട ഒരു ദീർഘനിശ്വാസത്തോടുകൂടി പരിചാരികയെ നോക്കി, "എവിടെ അംബരകുമാരി എവിടെ? അവളിവിടെ ഉണ്ടെന്നല്ലേ പറഞ്ഞതു"?" എന്നു ചോദിച്ചു.

പരിചാരിക ഒന്നും പറയാതെ അവിടെനിന്നു മാറി. ആ സമയം പിൻവശത്തുനിന്നു് ആരോ ഒരാൾ ഇടറിയ സ്വരത്തിൽ 'ഹിരണേ!' എന്നു വിളിച്ചതു കേട്ടു.

ഹിരണ്മയി വല്ലാതെ പരിഭ്രമിച്ചു. 'അജയ' എന്നു ഒരു ശബ്ദം അറിയാതെ ആ മോഹനമുഖത്തുനിന്നു താനേ

ഉല്ഗളിച്ചു. അജയൻതന്നെ—ആ ചിത്രിതമൂത്തിതന്നെ—ഹിരണ്മയിയുടെ മുമ്പിൽ ആവിർഭവിച്ചു. ആ യുവമിഥുനം പരസ്പരം കടാക്ഷവിനിമയംചെയ്തു് അല്പനേരം മൌനം അവലംബിച്ചു നിന്നു. അനന്തരം ഹിരണ്മയി ചേലാഞ്ചലംകൊണ്ടു നയനജലം തുടച്ചു, "നിങ്ങളെന്തിനാണു ഇവിടേക്കു വന്നതു്?" എന്നു, ഗൽഗദസ്വരത്തിൽ ചോദിച്ചു.

ഹിരണ്മയിയുടെ വാക്കിൻെറ അത്ഥം മനസ്സിലാകാതെ അജയൻ, 'എന്താണു പറഞ്ഞതു ഹിരണേ! ഞാൻ ഇവിടെ വന്നതു് എന്തിനാണെന്നോ?'

ഹിര—ഇതു മൊഗൾചക്രവത്തിയുടെ അന്തഃപുരം; ഇവിടെ പ്രതിനിമിഷം പ്രാണഭയം!

അജയ—പ്രാണഭയമോ? ഹിരണേ! നിൻെറ മുഖത്തുനിന്നു് ഒടുവിൽ ഇങ്ങനെയുള്ള വാക്കാണോ കേൾക്കാൻ ഇടയായതു്? ഹിരണ മൊഗളരുടെ അന്തഃപുരത്തിൽ ബന്ധനസ്ഥയായിരിക്കെ, അജയസിംഹൻ പ്രാണഭയത്തോടുകൂടി ജീവിച്ചിരിക്കയോ?

ഹിരൺമയി—(തേങ്ങിക്കരഞ്ഞു്) തലയിലെഴുത്തു തലോടിയാൽ പോകുമോ? എനിക്കുവേണ്ടി അങ്ങു് അകാരണമായി എന്തിനു് ഇത്രയൊക്കെ സാഹസപ്പെടുന്നു; ജീവനുംകൂടി ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ ഉറച്ചു പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു? എൻെറ ദൗർഭാഗ്യശക്തികൊണ്ടു് ഇങ്ങനെയൊക്കെ ആയി!

അജയൻ തലതിരിഞ്ഞു മെല്ലെ മെല്ലെ നിലത്തിരുന്നുപോയി. പൂർണ്ണചന്ദ്രൻെറ കിരണപ്രവാഹത്തിൽ മുഴുകിക്കിടന്നിരുന്ന ഭൂതലം പെട്ടെന്നു ഘോരാന്ധകാരത്തിൽ വിലീനമായതുപോലെതോന്നി! കണ്ണുപൊത്തി അജയൻ ഇടറിയ സ്വരത്തിൽ 'ജഗദീശ്വര! അക്ബർഷാ മിഥ്യാവാദി! എൻെറ ഹൃദയകലശത്തിലെ പ്രേമപീയൂഷമായ ഹിരണ! ഹാ! കഷ്ടമേ! വാസ്തവമായും യവനപാതി!' എന്നു വിഷാദിച്ചു.

ഹിരണ്മയി: ശാന്തം പാപം! അജയ! അങ്ങയ്ക്കു വല്ല ബുദ്ധിഭ്രമവുമുണ്ടോ? ഈ അസംബന്ധപ്രലാപം പരമാത്ഥമാണെന്നു കരുതിയിരിക്കയാണോ? എന്നു ചോദിച്ചു.

അജയൻ കണ്ണുമിഴിച്ചു കൈ മാറത്തു വെച്ചു്, "അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ ആ കനകപാരിജാതം യവനസ്പൎശംകൊണ്ടു കളങ്കിതമായിട്ടില്ലെന്നു പറയു. എൻെറ ഹൃദയം കത്തിക്കാളുന്നു, സഹിക്കാൻ വയ്യ."

ഹിരണ്മയി: യവനസ്പൎശംകൊണ്ടു കളങ്കിതയായെങ്കിൽ, തൽക്ഷണം പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യാതിരിക്കത്തക്ക നീചശീലയാണു് ഈ ഹിരണ്മയിയെന്നോ ധരിച്ചിരിക്കുന്നതു്? ഛീ!

അജയൻ എഴുന്നേററു. ക്രുദ്ധക്രൂരതകൾ അയാളുടെ മുഖം ആശയാലും ഉത്സാഹത്താലും വികസിതമായി. "എന്നാൽ എൻെറ സുരസുന്ദരി ഈ ദേവഭവനത്തിൽ ഇരിക്കുന്നതെന്തിനു്? പുറത്തുവരൂ! ഹിരണേ! ഞാൻ നിന്നെ വക്ഷസ്സിൽ വഹിച്ചു് ഈ ഖഡ്ഗത്തിൻെറ ഏകസഹായത്താൽ സഹസ്രയവനരുടെ നിരോധത്തേയും പുല്ലുപോലെ അതിക്രമിച്ചു് ഉദയപുരത്തുകൊണ്ടുചെന്നാക്കുന്നുണ്ടു്" എന്നു പറഞ്ഞു കൈ നീട്ടി.

ഹിരണ്മയി അല്പം പിന്നോക്കം മാറി. "അജയ! അങ്ങയോടു് ഒരപേക്ഷയുണ്ടു്. എന്നെത്തേടേണ്ട! അങ്ങയുടെ പവിത്രമായ രസനാഗ്രംകൊണ്ടു് ഈ ദുരിതചരിതയുടെ നാമം ഉച്ചരിക്കയും വേണ്ട" എന്നു തടഞ്ഞു. മുഴുത്തിങ്കളിൻെറ തിളക്കത്തിൽ അജയൻെറ കണ്ണുകളിൽനിന്നു വാരിധാര പുറപ്പെടുന്നതു് അവൾ കണ്ടു. അതുവരെ അയാളുടെ കണ്ണിൽ ബാഷ്പകണം പൊടിഞ്ഞു് അവൾ കണ്ടിട്ടില്ലായിരുന്നു. ഹിരണ്മയിയുടെ ഇടനെഞ്ഞു കലങ്ങി; ഉടനേ മുന്നോട്ടു ചെന്നു മൃണാളമൃദുലമായ ബാഹുയുഗളംകൊണ്ടു് അജയനെ കണ്ഠാലിംഗനം ചെയ്തു് "അങ്ങു് ആരെക്കുറിച്ചു് എന്തിനു കരയുന്നു? ഞാൻ മൂലമോ? അങ്ങയ്ക്കു് ഇവൾ തൃണത്തിലും തുച്ഛമായ പദാൎത്ഥം! അങ്ങയുടെ കണ്ണുകൾ അശ്രുകലുഷിതങ്ങളായ്കണ്ടു് എൻെറ മനസ്സു് ഉരുകുന്നു."

അജയ:—നിൻെറ വാക്കും പോക്കും എനിക്കു മനസ്സിലാവുന്നില്ല ഹിരണേ!

ഹിരണ്മയി:—(വീണ്ടും പിന്നോക്കം നീങ്ങി) കേൾക്കു. അജയ, അങ്ങു വീരനായ പ്രതാപസിംഹരാജാവിൻെറ പുത്രൻ! ഒരു നിൎഭാഗ്യവതിയായ പെണ്ണിനുവേണ്ടി മിവാരഭൂമിയുടെ പാവനമായ നാമത്തിൽ കളങ്കാരോപണംചെയ്യുകയോ?

അജയയുടെ വൃദ്ധനായ പിതാവിൻെറ ആശയെ നിർമ്മൂലമാക്കുകയോ? അരുതു്! പ്രാണനുള്ളിടത്തോളം ഹിരണ്മയിയെ യവനൻ സ്പൎശിക്കയില്ല; തീൎച്ചതന്നെ. എന്നാൽ ഞാനിപ്പോൾ പാദുഷായുടെ അന്തഃപുരത്തിലാണല്ലോ. ലൌകികാചാരപ്രകാരം ഞാൻ ഇപ്പോൾ ഒരു യവനനു പരിണീതയായവളാണു്. ഇനി അങ്ങു്, ഇവളെ വിവാഹം ചെയ്യുയെന്നതു് അസംഭാവ്യം. അതുകൊണ്ടു് എന്നെ മറന്നുകളയണമെന്നു് അപേക്ഷിക്കുന്നു. അങ്ങയുടെ ഹിരണ്മ ഇഹലോകത്തിലില്ലെന്നു കരുതിക്കോളൂ. എനിക്കു ഗതി എന്തെന്നു ചോദിക്കുകയാണെങ്കിൽ, ഇതാ നോക്കൂ (എന്നു പറഞ്ഞു് അരക്കെട്ടിൽനിന്നു വാളെടുത്തു) ഭാഗ്യവശാൽ ഈ ഘോരമായ വിപത്തിൽ ഈശ്വരൻ എനിക്കു ഒരു ബന്ധുവെത്തന്നിരിക്കുന്നു.

അജയ: ഹാ! ഹിരണ്മേ, ഇതു കൊള്ളാം! നിന്നെ മറന്നു ഞാൻ കാൽനിമിഷമെങ്കിലും ജീവിച്ചിരിക്കുമെന്നു കരുതുന്നുണ്ടോ? പ്രാണൻപോയാലും ഹൃദയം നൂറുഖണ്ഡമായിത്തകൎന്നാലും പ്രാണപ്രിയയായ ഹിരണ്മയുടെ സ്മരണയുണ്ടോ വിട്ടുപോകുന്നു? നീ പാദുഷായുടെ അന്തഃപുരത്തിലാണെന്നു കേട്ടതുമുതല്ക്കു ഞാനനുഭവിക്കുന്ന മനോവേദന നീ എങ്ങനെ അറിയും? ഹൃദയം വ്രണപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. തുറന്നു കാണിക്കുവാൻ കഴിയുമായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഈ ഹൃദയത്തിൽ എങ്ങനെയുള്ള രക്തമാണു പ്രവഹിക്കുന്നതെന്നു് അറിയാമായിരുന്നു.

ഹിരണ്മയി: (കണ്ണീർചൊരിഞ്ഞു് ഉച്ച ഇടറി) കേൾക്കു, അജയ! അങ്ങു മീവാരരാജവംശത്തിലെ രത്നദീപം! അങ്ങനെയിരിക്കുന്ന അജയസിംഹൻ ഭാഗ്യഹീനയായ ഹിരണ്മയിയെ വിവാഹം ചെയ്യുന്നതു കുലദേവതയായ സിംഹവാഹിനിക്കു ഇഷ്ടമല്ല. ഉദയപുരത്തുനിന്നു് അങ്ങു പുറപ്പെട്ട പിറേറദിവസം ഭഗവതി നിദ്രയിൽ പ്രത്യക്ഷയായി, സൂക്ഷിച്ചോ! ഹിരണ്മയീ, നീ അജയസിംഹനു യോജിച്ചവളല്ല എന്നു് അരുളിച്ചെയ്തു. അപ്പോൾ അതു കേവലം സ്വപ്നമെന്നാണു ഞാൻ കരുതിയതു്. അതു വെറും ഒരു കിനാവല്ല. എന്നോടു ക്രീഡിച്ചെന്നാൽ അങ്ങയ്ക്കു് അതിരററ അനൎത്ഥമുണ്ടാകുമെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല.

അജയ: ഹിരണ്മേ, യവനൻ സ്പർശിച്ചിട്ടില്ലാതിരിക്കെ, ഞാൻ നിന്നെ പാണിഗ്രഹണംചെയ്യുന്നപക്ഷം, എന്നെ ഒരു രജപുത്രനും പതിതനെന്നു കരുതുകയില്ല. വരൂ, ഓമന വരൂ. നിന്നെ അച്ഛന്റെ അരികെക്കൊണ്ടുചെന്നാക്കട്ടെ! അച്ഛന്റെ അഭിപ്രായംപോലെ പ്രവർത്തിക്കാം.

അജയൻ അവളെ പരിരംഭണംചെയ്യുന്നതിനു് കൈനീട്ടി. തത്സമയം പിന്നിൽനിന്നു് "ഏതൊരു ചോരനാണു് ഇന്ത്യാചക്രവർത്തിയുടെ അന്തഃപുരം പ്രവേശിക്കുവാൻ ധൈര്യപ്പെട്ടതു്, അവന്റെ ശിരസ്സു് ഇതാ ഇക്ഷണം സെലിമിന്റെ വാളിന്നിരയായിത്തീരും" എന്നു് ഒരു ഗംഭീരശബ്ദം പുറപ്പെട്ടതോടുകൂടി അജയന്റെ തലയ്ക്കുമീതെ ഒരു നീണ്ട വാൾ ചന്ദ്രകിരണത്തിൽ തെളുതെളെ പ്രകാശിച്ചു! പക്ഷെ ആ ഖഡ്ഗം അജയന്റെ ശിരസ്സിനെ സ്പർശിക്കാനിടകിട്ടിയില്ല; അപ്പോഴയ്ക്കും ആരോ ആ വാൾ മറെറാരു വാൾകൊണ്ടു പ്രചണ്ഡവേഗത്തിൽ വെട്ടിവീഴ്ത്തി; ഝനഝനശബ്ദത്തോടുകൂടി അതു് നിലത്തുപതിച്ചു. സെലിം ഇങ്ങനെ ഭഗ്നമനോരഥനായി, "രാജാവുതന്നെ കള്ളനു് അഭയംനൽകുന്ന രാജ്യം അധികം വൈകാതെ അധഃപതിക്കാതിരിക്കില്ല" എന്നു ജല്പിച്ചു് അവിടെനിന്നു തൽക്ഷണം മാറി. അജയസിംഹൻ നോക്കിയപ്പോൾ വാൾ വെട്ടിവീഴ്ത്തിയതു് അക്ബർചക്രവർത്തിയാണെന്നു കണ്ടു! അക്ബർ, "അജയസിംഹ, എന്റെകൂടെ വരൂ" എന്നു് സസ്നേഹം പറഞ്ഞു.

അജയസിംഹൻ മന്ത്രബദ്ധനെപ്പോലെ അക്ബരൊന്നിച്ചു പോയി. പുറത്തുവന്നു് അക്ബർ "എന്റെ കല്പനപ്രകാരംതന്നെയാണു് പരിചാരിക നിങ്ങളെ ഹിരണ്മയിയുടെ അടുക്കലേക്കു് കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയതു്. മുസൽമാൻ ഹിരണ്മയിയെ സ്പർശിച്ചിട്ടില്ലെന്നു ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറഞ്ഞില്ലേ? അതിന്റെ പരമാർത്ഥം ആ രൂപവതിയുടെ മുഖത്തുനിന്നുതന്നെ കേട്ടു് നിങ്ങൾക്കു സന്തോഷമായില്ലേ?" എന്നു ചോദിച്ചു.

അജയസിംഹൻ ഉത്തരമൊന്നും പറഞ്ഞില്ല. അക്ബർ സംഭാഷണം തുടന്നു. "റാണാപ്രതാപസിംഹൻ രാജ്യകാര്യാർത്ഥം ഇവിടെ എത്തുന്നുണ്ടു്. നാളെ എന്നെവന്നു കാണുന്നതാണു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായമറിഞ്ഞു് നിങ്ങൾക്കും

ഹിരണ്മയിക്കും തമ്മിലുള്ള വിവാഹമഹോത്സവം അടുത്തദിവസം നടത്തണമെന്ന് നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു.

അജയൻ ഉന്മുഖനായി ആകാശത്തേക്ക് നോക്കി വിയർപ്പുതുള്ളികൾ പൊടിഞ്ഞ കപോലതലം തുടച്ച്, "ഇന്നു ചന്ദ്രകിരണങ്ങൾക്ക് ഇത്ര പ്രചണ്ഡമായ താപം എന്താണ്?" എന്ന് തന്നത്താൻ പറഞ്ഞു.

പതിനാറാം അദ്ധ്യായം

ഒരു ശപഥം

അക്ബർ വിശ്രമമന്ദിരത്തിൽ ഇരിക്കയാണ്. അരികെ ഒരു കനകാസനത്തിൽ വൃദ്ധനായ റാണാ പ്രതാപസിംഹനും ഇരിക്കുന്നുണ്ട്. ഇരുവർക്കും മൗനാവലംബം. ഇവരുടെ മുഖമണ്ഡലത്തിലും ഗംഭീരമായ ചിന്താരേഖ പ്രകടമായി കാണുന്നു. ഒടുവിൽ അക്ബർ പ്രതാപസിംഹനെ സംബോധനംചെയ്ത്, "നമുക്ക് ഗൌരവമേറിയ ഒരു കാര്യത്തെക്കുറിച്ച് ആലോചിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. ഞാൻ പറയാൻ പോകുന്നത് സാധാരണമായ ഒരു സംഗതിയാണെന്നു കരുതി ഉപേക്ഷ കാണിക്കരുതേ" എന്നു പറഞ്ഞു.

റാണാ:—(ഉൽക്കണ്ഠയോടെ) കേൾക്കട്ടെ!

എന്താണ് എങ്ങനെയാണ് പറയേണ്ടതെന്നു തോന്നാതെ, ചക്രവർത്തി അല്പനേരം ഗംഭീരഭാവത്തിൽ പ്രതാപനെ നോക്കി. അനന്തരം "ഗ്വാളിയർരാജകുമാരി ഇപ്പോൾ എന്റെ അന്തഃപുരത്തിലാണെന്നുള്ള വിവരം നിങ്ങൾക്കു നിശ്ചയമുണ്ടല്ലോ" എന്ന് ആരംഭിച്ചു.

റാണാ രോഷകലുഷിതനായി വെളുത്ത മീശ പിരിച്ച് "ഉണ്ട്, നിശ്ചയമുണ്ട്. കുറുനരി ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്ന സിംഹത്തിന്റെ ഗുഹയിൽ കടന്നു പ്രിയപ്പെട്ട കുട്ടിയെ അപഹരിച്ചുകൊ

ണ്ടുപോയി! മൃതപ്രായനായ പ്രതാപസിംഹൻ അതുകണ്ടു സ ഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു! ഇനി എന്താണുള്ളതു്? കേൾക്കട്ടെ"

അക്ബർ:—ഞാൻ ഹിരണ്മയിയെ എന്റെ മകളെപ്പോലെയാ ണു സംരക്ഷിച്ചുവരുന്നതെന്നു നിങ്ങൾ അറിഞ്ഞിരിക്കും. ആ കുട്ടി ഇപ്പോൾ എന്റെ അന്തഃപുരത്തിൽ കളങ്കരഹി തയായ ഒരു രജപുത്രകന്യകയായിത്തന്നെ ഇരിക്കുന്നു.

റാണാ വിഷാദത്തോടെ, "നിസ്സഹായയായ ആ രജപു ത്രകുമാരിയുടെ നേരെ കാണിക്കുന്ന കൃപാകടാക്ഷത്തിനു ഞാൻ അങ്ങയ്ക്കു വളരെ കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇനി എന്താണുള്ളതു്?" എന്നുചോദിച്ചു.

അക്ബർ: ഇപ്പോൾ എനിക്കുള്ള ആഗ്രഹം ഹിരണ്മയിയെ ഒരു ഉൽകൃഷ്ടകുലജാതനായ രജപുത്രയുവാവിനു വിവാഹം ചെയ്തുകൊടുക്കണമെന്നാണു്.

പ്രതാപ: (പരുക്കെച്ചിരിച്ചു്, പരിഹാസമായി) അങ്ങയുടെ സ ഭാമണ്ഡലത്തിൽ ആഭിജാത്യമുള്ള രജപുത്രന്മാർക്കുണ്ടോ ക്ഷാ മം? അങ്ങയുടെ പ്രിയമാനസിംഹൻ, ഭഗവാൻദാസൻ, വീര ബലൻ മുതലായ സദസ്യന്മാർ സദ്വംശജാതന്മാരെന്നു ഗ ണിക്കപ്പെട്ടവരല്ലേ? അങ്ങയ്ക്കു് ഇഷ്ടമുണ്ടെങ്കിൽ, അവരുടെ ഏതെങ്കിലും ഒരു വംശത്തിലേയ്ക്കു ഹിരണ്മയിയെ വിവാ ഹംചെയ്തുകൊടുക്കാമല്ലോ.

അക്ബർ: ഹിരണ്മയി ഒരു ഉത്തമകുലജാതയാണെന്നുള്ളതിനു നിങ്ങൾക്കു സംശയമില്ല. അതുകൊണ്ടു് ആ കുമാരിയെ മീവാരരാജവംശത്തിലേയ്ക്കു വിവാഹംചെയ്തുകൊടുക്കുന്നതാ യാൽ ആ രാജവംശത്തിന്റെ ഗൌരവത്തിനു യാതൊരു ലാഘവവും ഉണ്ടാവാൻ തരമില്ലല്ലോ.

പ്രതാപ: മതി. മതി. നീചാശയനായ യവനൻ ചോരനെ പ്പോലെ എന്റെ അന്തഃപുരത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു്, വീരസ്പ ർദ്ധാംപ്രാപിച്ച എന്റെ സുഹൃത്തിന്റെ സന്താനവല്ലിയെ അപഹരിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. നന്ദനവനത്തിലെ പാവന മായ പാരിജാതം നരകത്തിൽ പതിച്ചാൽ പിന്നെ ദേവാ രാധനത്തിനു അയോഗ്യമായിത്തീരുമല്ലോ. പ്രതാപസിംഹ ന്റെ പാഷാണപ്രായമായ പ്രാണൻ ആ കുട്ടംകൈയും സ

ഹിച്ചു. അങ്ങു ക്ഷമിക്കണം, മൃതശരീരത്തെ വാൾകൊണ്ടു വീണ്ടും വെട്ടുന്നതെന്തിനാണ്?

അക്ബർ: നിങ്ങൾ ഇങ്ങനെ വിവേകം വിടരുതു്. സ്ഥിരചിത്തനായി ഒന്നുചിന്തിച്ചുനോക്കൂ. കേവലം ആവശ്യമില്ലാത്ത ഒരു വിഷയമായിരുന്നെങ്കിൽ ഇത്രയൊക്കെ പ്രസ്താവിക്കുകയില്ലായിരുന്നു. ദൃഷ്ടാന്തമായി പറയാം: ഒരുസമയം, മീവാരരാജവംശത്തിലെ ഒരു യുവാവിനും ഈ യുവതിക്കും പരസ്പരം പ്രണയം ബലപ്പെട്ടുവന്നു പരിണയത്തിന്നു് ഇടയാകാതെ അവരുടെ ഭാവി ദുഃഖഭൂയിഷ്ഠമായി പരിണമിക്കാവുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ, നിങ്ങൾ പറയുന്ന സാമാന്യമായ ആക്ഷേപം ഉണ്ടായിരുന്നാലും, അവർക്കു ദാമ്പത്യബന്ധം അപേക്ഷണീയമല്ലയോ?

പ്രതാപ: മീവാരരാജവംശത്തിൽ അങ്ങനെയുള്ള ഭാഗ്യശാലി യാരാണു്? കേൾക്കട്ടെ.

അക്ബർ: ആ യുവാവു രാജസ്ഥാനത്തിലെ ബാലരവിയായ അജയസിംഹൻ. ഈ വിഷയത്തിൽ നൈരാശ്യത്തിന്നാണു സംഗതിയെങ്കിൽ ആ കുമാരനു ചിത്തഭ്രമം ബാധിച്ചേക്കും.

ഉടനെ വൃദ്ധറാണാവിൻെറ മുഖമണ്ഡലം രണോന്മത്തനായ സേനാപതിയുടെ എന്നപോലെ ഭയങ്കരാകാരം ധരിച്ചു! ദൃഷ്ടികൾ ചെമ്പരത്തിപ്പൂപോലെ ശോണവർണ്ണമായി. നെററിത്തടത്തിൽ ഞരമ്പുകൾ പിടച്ചു. കിരീടം നിലത്തുപതിച്ചു. എണീററു് ഉറയിൽനിന്നു വാളൂരി വജ്രമുഷ്ടിപിടിച്ചു ചക്രവർത്തിയുടെനേരെ പുരികംചുളിച്ചു തീവ്രമായി ഒന്നു നോക്കി.

“യവനരാജൻ, ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്നസിംഹത്തെ വീണ്ടും വീണ്ടും ചവിട്ടി ഉണർത്തുകയാണു്. അവൻെറ പരാക്രമം ഇപ്പോഴൊന്നു പരീക്ഷിച്ചുനോക്കിയാലും” എന്നു ഗർജ്ജിച്ചു.

അക്ബർ അമാനുഷികസഹിഷ്ണുതയും, അളവില്ലാത്ത മാനസികശക്തിയുള്ള മഹാപുരുഷനെന്നു സുപ്രസിദ്ധമാണു്. “അഗ്നിശമനത്തിന്നഗ്നിനന്നല്ലല്ലോ മഗ്നമാക്കേണംജലത്തിലതേ നല്ലൂ” എന്നു് അദ്ദേഹം ധരിച്ചിരുന്നു. മീവാരരാജാവിൻെറ ക്രോധം ശമിക്കുന്നതുവരെ അക്ബർ നേരേ നോക്കിക്കൊണ്ടു് അനങ്ങാതെനിന്നു. പ്രതാപസിംഹൻ ചക്രവർത്തി

യുടെ കലക്കവും കലുക്കവുമില്ലാത്ത മുഖഭാവം കണ്ടു വീണ്ടും ആസനം സ്വീകരിച്ചു സംഭാഷണം തുടൎന്നു: "എന്താണു പറഞ്ഞതു്? എന്റെ കണ്ണിലുണ്ണിയായ മകൻ; മീവാരരാജ്യത്തിന്നു് ആധാരഭൂതൻ, ആത്മാവത്തത്തിൽ അവശേഷിച്ച വീരനായ അജയസിംഹൻ യവനകരസ്പൃഷ്ടയും, കളങ്കിതയും, മൊഗൾചക്രവൎത്തിയുടെ അന്തഃപുരനിവാസിനിയുമായ ആ കുട്ടിയെ പാണിഗ്രഹണം ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ ഉന്മത്തനായിത്തീരുമെന്നോ? അസംബന്ധം! ഞാൻ അങ്ങയുടെ ഈ വാക്കു വിശ്വസിക്കുകയില്ല; എനിക്കു അതിനുതക്ക ലക്ഷ്യം കാണിച്ചുതരണം."

അക്ബർ സുസ്ഥിരഭാവത്തിൽ, "എന്റെ വാക്കു വിശ്വാസയോഗ്യമായി തോന്നാത്തപക്ഷം നിങ്ങൾതന്നെ അജയസിംഹനോടു ചോദിച്ചുനോക്കു!"

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു് അക്ബർ ദ്വാരപാലകനോടു അജയസിംഹനെ വിളിച്ചുകൊണ്ടുവരുവാൻ ആജ്ഞാപിച്ചു. പ്രതാപസിംഹൻ അപ്പോൾ ഇങ്ങനെ ആത്മഗതംചെയ്തു: "അസംബന്ധമോ? അങ്ങനെ വന്നുചേരാൻ പാടില്ലെന്നുണ്ടോ? പ്രതാപസിംഹന്നു് എങ്ങനെയുള്ള ദുരദൃഷ്ടമാണു സംഭവിച്ചുകൂടാത്തതു്? പ്രപഞ്ചമെല്ലാം വഞ്ചനയാലും വിശ്വാസഘാതകതയാലും നിറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഹാ! അക്ബർഷാ! നിങ്ങൾ ഉദാരഹൃദയനെന്നാണു ഞാൻ ധരിച്ചിരുന്നതു്. നിങ്ങൾ ഭാരതേശനാണെങ്കിലും ജാതിയിൽ യവനനാണെന്നു മനസ്സിലായിരുന്നിട്ടുകൂടി, എന്റെ പ്രിയപുത്രനെ വാൎദ്ധക്യത്തിൽ ഏകാവലംബമായ അജയനെ നിങ്ങളുടെവശം ഭരമേല്പിച്ചു. ഇന്നു് അതിന്നു തക്ക പ്രതിഫലം എനിക്കു സിദ്ധിച്ചു."

ഇങ്ങനെയുള്ള മനോഗതങ്ങൾക്കു മദ്ധ്യേ അജയസിംഹൻ വന്നുചേൎന്നു. പ്രതാപൻ കരൾ കരിഞ്ഞു് കലുഷങ്ങളായ കണ്ണുകളോടുകൂടി അജയന്റെ മോഹനമുഖത്തേക്കു നോക്കി ഉച്ചസ്വരത്തിൽ, "വത്സ! ഇന്നു ചക്രവൎത്തി നിന്റെമേൽ ഘോരമായ ഒരു കളങ്കം ആരോപിച്ചിരിക്കുന്നു. അതു നേരോ? പറയു! ശരിയോ അല്ലയോ എന്നു വേഗം പറയു!"

അജയൻ: എന്തു സംഗതിയാണെന്നറിഞ്ഞില്ല.

പ്രതാപസിംഹൻ: ഹാ! വത്സ! ഇതിൽ വാസ്തവം ലേശമില്ലെന്നു് എനിക്കറിയാം യഥാൎത്ഥമാണെങ്കിൽ സംഗതി നിന്നു

ക്കറിയുമായിരുന്നു. അക്ബർഷായുടെ വാക്കിൽനിന്നു്, യവനാധിനയായ ആ കളങ്കിതയുവതിയെ നീ പാണിഗ്രഹണംചെയ്യുവാൻ ഭ്രാന്തുപിടിച്ചുനടക്കുന്നുവെന്നു് മനസ്സിലാക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

അജയൻ ബാഷ്പകണം നിറഞ്ഞ കണ്ണുകളോടുകൂടി പ്രതാപനെ നോക്കി വികൃതസ്വരത്തിൽ "അച്ഛ! അക്ബർഷാ പറഞ്ഞതു ശരിയാണു്! ഹിരണ്മയി മൊഗൾഅന്തഃപുരത്തിലാണെന്നുകേട്ടതുമുതല്ക്കു് ആ വിചാരം ഞാൻ തള്ളിക്കളയുവാൻ ശ്രമിച്ചു; എന്നിട്ടും മനസ്സു സമ്മതിക്കുന്നില്ല" എന്നു് അറിയിച്ചു.

പ്രതാപസിംഹൻെറ ചുവന്ന മുഖം വിളത്തു; സ്വേദബിന്ദുക്കൾ പൊടിഞ്ഞു; നേത്രങ്ങൾ നിമീലിതങ്ങളായി. ക്രമേണ തലതിരിഞ്ഞു് സുവർണ്ണപീഠത്തിൽനിന്നു് താഴെ പതിച്ചു അജയൻ ആ സംജ്ഞാശൂന്യമായ ശരീരം താങ്ങി മടിയിൽ കിടത്തി വെള്ളം തളിച്ചു് ഉപചരിച്ചു. ചക്രവർത്തിതന്നെ വിശറിയെടുത്തുവീശി. പ്രതാപൻ ബോധക്ഷയാവസ്ഥയിൽ ഇങ്ങനെ ജല്പിച്ചു: "ദേവി അംബികേ! നീയെവിടെ? ഹാ! ജനനി! ഇക്കാലംവരെ ഈ അധമൻെറനേരേ നീ ദയാദൃഷ്ടി കാണിച്ചു. നിൻെറ ആ ഭുവനമോഹനമൂർത്തിയെവിടെ? നിൻെറ കണ്ഠത്തിലെ കപാലമാലയും രക്തധാരചൊരിയുന്ന രസനയും എവിടെ? രക്തബീജകുലധ്വംസിനി! ദാനവരുധിരംപുരണ്ടു് ചുവന്ന ആ കരാളകരവാളം ഈ ദുർദ്ദിനത്തിൽ എന്നെ ആശ്വസിപ്പിക്കുമോ? ഈ വിപൽക്കാലത്തിൽ, എൻെറ ആ ഉപാസനാരൂപം ഒന്നു പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുമോ? ഈ ദാനവയുദ്ധത്തിൽ, ഈ അന്ധകാരത്തിൽ ആ അട്ടഹാസം എൻെറ കണ്ണുപുടങ്ങളിൽ അമൃതധാര വർഷിക്കുമോ? ഈ വയസ്സുകാലത്തും പ്രതാപൻെറ ബാഹുക്കൾക്കു ബലമുണ്ടെന്നു കാണട്ടെ!"

അല്പംകഴിഞ്ഞു പ്രതാപനു് ബോധം വീണപ്പോൾ തീപ്പൊരിപാറുന്ന തീവ്രദൃഷ്ടികളെ അജയൻെറനേരേ എറിഞ്ഞു് എഴുന്നേററുനിന്നു്, "ഹാ! മിവാരരാജവംശത്തിനു് കളങ്കഭൂത! നിൻെറ സ്പർശംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന മഹാപാപം തീയിലിട്ടു ചുട്ടാലും വിട്ടുപോകയില്ല. പോ, ദൂരെ, തൊടരുതു്. ശരി ഇതെല്ലാം യഥാർത്ഥമായിരിക്കണം. ദില്ലീശ്വര! ഞാൻചെയ്ത അപരാധം ക്ഷമിക്കണേ! അകാരണമായി അങ്ങയെ മിഥ്യാവാദിയെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞുപോയി. അജയ! നീ എന്താണു പറഞ്ഞതു്?

യവനാന്തഃപുരത്തിൽ ഇരിക്കുന്ന ഹിരണ്മയിയെ നിനക്കു വിവാഹംചെയ്യണമെന്നോ? കൊള്ളാം. ഹാ! പ്രതാപൻെറ പ്രാണധനമേ! മീവാരരാജകുലത്തിലെ ഭദ്രദീപമേ! ഉണ്ണീ! അടുത്തു വാ!'' എന്നിങ്ങനെ പറയുമ്പോഴേയ്ക്കും കോപാനലജ്വാല അദമ്യമായി ആക്രമിച്ചു ഭാവപ്പകൎച്ചയോടുകൂടി, "നിൻെറ ആ പാപഭരിതമായ ഹൃദയം ഈ വാൾകൊണ്ടു് ഞാൻ രണ്ടുതുണ്ടാക്കി വെട്ടിവീഴ്ത്തുന്നുണ്ടു്'' എന്നു ഗൎജ്ജിച്ചു.

അജയൻ മുന്നോട്ടുവന്നു ലേശം അധൈര്യപ്പെടാതെ അതിവിനീതനായി വിരിഞ്ഞ മാറിടം അച്ഛൻെറ അസിപ്രഹാരത്തിനു ലാക്കാക്കിനിന്നു. പ്രതാപൻ കൈവിരയലോടെ നീണ്ടിരുണ്ട കൃപാണി ഉറയിൽനിന്നൂരി ഓങ്ങിപ്പിടിച്ചു. അക്ബർ മിന്നൽവേഗത്തിൽ അടുത്തെത്തി, ആ പൊക്കിയ കൈപിടിച്ചു്, "പ്രതാപസിംഹ! ഞാൻ ഇതുവരെ നിങ്ങളെ ഒരു വീരപുരുഷനെന്നാണു വിചാരിച്ചതു്. എന്നാൽ ഇന്നത്തെ ഈ പ്രവൃത്തി വീരത്വമല്ല; പൈശാചികമായ നിഷ്ഠുരത! എന്നു ഭൎത്സിച്ചു.

പ്രതാപൻ അസഹ്യകോപത്താൽ പല്ലു കടിച്ചു് വാൾ നിലത്തൂന്നി മതിമറന്നവനെപ്പോലെ ആസനത്തിൽ ഇരുന്നു്, "ഹാ! അക്ബർഷാ! അങ്ങു് പ്രതാപൻെറ ജാതകത്തിലെ പാപഗ്രഹം! അടിക്കടി അങ്ങയുടെ പ്രതിബന്ധം?'' എന്നു പറഞ്ഞു് ഒന്നു നെടുവീൎപ്പിട്ടു.

പ്രതാപൻ കുറച്ചുനേരം രണ്ടുകൈകൊണ്ടും കണ്ണുപൊത്തി, പിന്നീടു് അജയനെ മിഴിച്ചുനോക്കി, "ഇന്നു് എൻെറ ഈ ഖഡ്ഗപ്രഹാരംകൊണ്ടു് നിൻെറ പാപചരിപൂൎണ്ണമായ ഹൃത്തടം രണ്ടുതുണ്ടമായി മുറിഞ്ഞുപോയിരുന്നെങ്കിൽ, ഈ കളങ്കം നീങ്ങുമായിരുന്നു—മീവാരഗൌരവം തേഞ്ഞുമാഞ്ഞുപോകാതെ സുരക്ഷിതമാകുമായിരുന്നു. എന്നാൽ ഈശ്വരേച്ഛ അങ്ങനെയല്ല! നീ എൻെറ കല്പന മനസ്സിരുത്തിക്കേൾക്കുക ഹിരണ്മയിയെ മറന്നുകളയുന്നതാണു നല്ലതു്. ഞാൻ നിനക്കു് ഇനി രണ്ടുവൎഷത്തെ ഇട തന്നിരിക്കുന്നു. മീവാരരാജവംശത്തിൽ പിറന്നവനാണു് നീ; ദേവനായ സംഗ്രാമസിംഹൻെറ രക്തമാണു് നിൻെറ ധമനികളിൽ പ്രവഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്.

ഈ രണ്ടുവൎഷം കഴിഞ്ഞിട്ടും നിൻെറ ഹൃദയം നേർവഴിക്കു വരാത്തപക്ഷം ആ ഉറയിൽ കിടക്കുന്ന പവിത്രമായ

ഖഡ്ഗത്താൽ നിൻെറ ഹൃദയം ഛേദിച്ച് യമുന, ഗംഗാ, ഗോദാവരി, അഥവാ നമ്മദ ഈ നദികളിലേതിലെങ്കിലും നിക്ഷേപിക്കുക. എൻെറ ഈ ആജ്ഞപ്രകാരം നടന്നുകൊള്ളാമെന്നു ശപഥംചെയ്യണം" എന്നു ശാസിച്ചു.

അജയസിംഹൻ (ത്തൊണ്ടയിടറി) ഈ വാൾതൊട്ടു ശപഥംചെയ്യുന്നു. 'അച്ഛൻെറ ഇഷ്ടപ്രകാരം ആ വിഷയത്തിൽനിന്നു വിരമിക്കുവാൻ ഞാൻ രണ്ടുവർഷം സവ്പ്രയത്നവും ചെയ്യുന്നുണ്ടു്. എന്നിട്ടും ഹൃദയം സ്വാധീനമാകാത്തപക്ഷം ഈ വാൾകൊണ്ടു് ഈ ദുരിതപൂരിതമായ ഹൃദയം കീറിപ്പറിച്ചു് യമുന, ഗംഗ, ഗോദാവരി അഥവാ നമ്മദ ഇതിലേതിലെങ്കിലും ഇട്ടുകൊള്ളാം.'

> "ഹാ! രാഗമാം പുഴയെയെങ്ങു തടസ്ഥമാറ
> നേരാം വഴിയ്ക്കൊഴുകുവാൻ വിധി സമ്മതിപ്പൂ:—ഉള്ളൂർ

പതിനേഴാം അദ്ധ്യായം.

യമുനാതരണം

അർദ്ധരാത്രി. യമുനാനദിയുടെ വക്ഷസ്സിൽ ഒരു തോണി അതിവേഗം പൊയ്ക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അതിൽ അജയസിംഹൻ തനിച്ചു കണ്ണടച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടു്. ആററിലെ നീലസലിലത്തിൽ നക്ഷത്രമാലകളാൽ അലംകൃതമായ നീലാകാശം നിമ്മലമായി കാണപ്പെട്ടു. ചന്ദ്രകിരണങ്ങൾ ജലോപരി ചാഞ്ചാടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. നീലദുകൂലധാരിണിയായി വജ്രഹാരമണിഞ്ഞ യമുനാദേവി പ്രേമലഹരിയിൽ ലയിച്ചു പുളകിതയായി ഒഴുകുന്നുണ്ടു്. അജയസിംഹൻ തോണിക്കാരെ ഉറക്കെ വിളിച്ചു്, "തോണി അതിവേഗത്തിൽ എത്തിക്കാമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ നിങ്ങൾക്കു നല്ല സമ്മാനം തരാം" എന്നു പറഞ്ഞു.

തോണിക്കാരൻ—എജമാനനേ! തോണി എവിടേക്കാണു് എത്തിക്കേണ്ടതാവോ?

അജയൻ—വളരെ ദൂരത്തേക്കു്. ആ ക്രൂരിരുട്ടുള്ള സ്ഥലത്തേക്കു്. വേഗമാകട്ടെ!

ഹാ! കുമാര! അജയസിംഹ! പാപപരിപൂർണ്ണമായ ഈ ലോകത്തു്, ധമനികളിൽ രക്തം തിളച്ചൊഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാലത്തു്, ഏതു വീരപുരുഷനാണു് ഹൃദയത്തോടു പോരാടി ജയിക്കുന്നതു്?

അവർ തോണി വളരെ വേഗത്തിൽ തുഴഞ്ഞുതുടങ്ങി. ആ സമയം, അടുത്തു പുഴക്കരയിൽനിന്നു് ആരോ ഉറക്കെ ഇങ്ങനെ പാടുന്നതായി കേട്ടു.

മോഹനമുഖവും മിഴിയും
സ്നേഹസുധാബിന്ദു പൊഴിയുമൊരു മൊഴിയും
ആഹന്ത! കാന്തിഭരിതം
ദേഹവുമെൻദേവ! തീക്ഷ്മോ ദുരിതം?

ഇതെന്തു ? സ്വപ്നമോ? വളരെക്കാലം മുമ്പു്, കേവലം ബാല്യകാലത്തു്—ഈ പദ്യം ഇതേ മധുരസ്വരത്തിൽ ഇതേ താളത്തിൽ അനേകം പ്രാവശ്യം കേട്ടു് പരിചയിച്ചിട്ടുള്ളതായി തോന്നി. ബാല്യകാലത്തു് ഹിരണ്മയി ഈ പാട്ടുതന്നെ പാടി അജയൻെറമേൽ പൂവെറിഞ്ഞു് ഓടിപ്പോകാറുണ്ടായിരുന്നു. ഹിര[redacted]യി ഇവിടെ വരികയോ? അജയൻ സ്വപ്നംകാണുകയോ? നാലുഭാഗത്തേക്കും തിരിഞ്ഞുനോക്കി. യമുനയുടെ തരളവക്ഷസ്സിൽ നിശാകരൻ കളിയാടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അജയൻെറ കൈവശം ഉള്ള വജ്രഹാരം പൂനിലാവിൽ പ്രോജ്ജ്വലിക്കുന്നുണ്ടു്. നദീതീരത്തു് വീണ്ടും അതേ സംഗീതംതന്നെ കേൾക്കുന്നു. അജയൻ എണീററുനിന്നു് ഭ്രാന്തനെപ്പോലെ ഉച്ചസ്വരത്തിൽ 'ഹിരണേ!' എന്നു വിളിച്ചു. നാലുദിക്കിലും ആ വികടശബ്ദം മാറെറാലിക്കൊണ്ടു. യമുനയുടെ ചെറുതിരമാലകളിലും ആകാശദേശത്തിലും 'ഹിരണേ!' എന്ന ശബ്ദം പ്രതിദ്ധ്വനിതമായി. അജയൻ ഒരു കൈ മാറത്തുവെച്ചു് മറേറ കൈകൊണ്ടു കണ്ണു പൊത്തി അവിടെത്തന്നെ ഇരുന്നു യമുനാദേവി തരംഗരംഗത്തിൽ നടനംതുടങ്ങി. അതോടുകൂടി തോണിയും നൃത്തംചെയ്തു് ഓടിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

രണ്ടാംഭാഗം.

ഒന്നാം അദ്ധ്യായം.

വിന്ധ്യഗിരി

അജയസിംഹൻ ആ സുഗ്രീവാജ്ഞയെ നിർവ്വഹിക്കുവാൻ ഉദയപുരത്തിന്നും ആഗ്രാനഗരത്തിനും വളരെ ദൂരെ കിടക്കുന്ന ഒരു ദേശാന്തരത്തിലേക്കാണു തിരിച്ചതു്. പ്രസന്നസലിലയായ യമുനയുടെ പ്രകൃതികോമളമായ ലീലാതടത്തിലാകട്ടെ, ജിതേന്ദ്രിയന്മാരായ മാമുനിമാർ വസിക്കുന്ന ശാന്താശ്രമങ്ങളിലാകട്ടെ, ബങ്കാളഭൂമിയുടെ സസ്യശാമളവും മലയജശീതളവുമായ ഉടലിലാകട്ടെ അജയസിംഹൻ ആശ്രയം പ്രാപിച്ചിട്ടില്ല. ആയാൾ ജനകോലാഹലശൂന്യമായ വിന്ധ്യഗിരിയുടെ ശിലാതലത്തെ സങ്കേതംപ്രാപിച്ചു്, ഹൃദയം അതുപോലെ ഉറപ്പുള്ളതാക്കിത്തീൎക്കുവാൻ തീൎച്ചപ്പെടുത്തുകയാണു ചെയ്തതു്. ആ മാമലയിൽ പൂത്തും തളിൎത്തും നില്ക്കുന്ന തരുലതകൾ പുഞ്ചിരിതൂകിക്കൊണ്ടിരുന്നു. തളിരുകളുടെ ഇടയിൽ തത്തിക്കളിക്കുന്ന കിളികളുടെ കാകളി എങ്ങും മുഴങ്ങുന്നുണ്ടായിരുന്നു. കല്ലുകളും കട്ടകളും തട്ടിയുടച്ചു് പുളച്ചൊഴുകി ചെറുകല്ലോലിനികൾ ആ കുലഗിരിയുടെ വിശാലവക്ഷസ്സിൽ കളിയാടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടു്. ആ സ്ഥലത്തും പ്രലോഭിനിയായ പ്രകൃതിദേവി നാനാവിധവിലാസങ്ങളോടുകൂടി വിഹരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. എവിടെ നോക്കിയാലും തന്റെ ബാല്യസഹചാരിയായ ഹിരണ്മയിയുടെ മനോമോഹനരൂപത്തിന്റെ സ്മരണയെ ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുന്നതായിട്ടേ കാണുന്നുള്ളു. എവിടേയ്ക്കാണു് ഇനി പോകുന്നതു്? എങ്ങുചെന്നാലാണു് പ്രകൃതിയുടെ പ്രലോഭനമായ കൈയിൽനിന്നു് തെററിപ്പോകുവാൻ കഴിയുക? ആ വിശാലശൈലത്തിലെവിടെയാണു് മനസ്സിനു കലക്കവും കലുക്കവും കൂടാതെ ശാന്തി ലഭിക്കാവുന്നതു്? അജയൻ ചഞ്ചലചരണത്തോടും കലങ്ങിമറിഞ്ഞ കരളോടുംകൂടെ അവിടെനിന്നു തിരിച്ചു് അന്ധകാരഭരിതമായ ഗിരിഗുഹകളെ തേടി

പ്പിടിക്കുവാൻ ഒരുങ്ങി വളരെദൂരം നടന്നുതളൎന്നു, ഒടുവിൽ ഒരു നി ശ്ശബ്ദമായ പ്രദേശം കണ്ടു. അവിടെ നാലുപാടും പാറക്കൂട്ടം. പുഴകളുടെ പ്രവാഹശബ്ദം ഇല്ല, കിളികളുടെ കളനാദങ്ങളും ഇ ല്ല. ആ പ്രദേശത്തു് ഏകാകിയായിരുന്നു ഹിരണ്മയിയുടെ സ്മ രണ ഹൃദയത്തിൽനിന്നു തേഞ്ഞുമാഞ്ഞുപോകുന്നതുവരെ കഠി നമായ തപസ്സുചെയ്യുവാനുറച്ചു.

പകൽ അവസാനിച്ചു; പ്രദോഷത്തിന്റെ പ്രാരംഭമായി. നിശ്ശബ്ദമായ ആ ശൈലതലം അപ്പോൾ പത്തിരട്ടി നിശ്ശബ്ദ മായി. എങ്ങും ഭയങ്കരമായ കൂരിരുട്ടു പടൎന്നുപിടിച്ചു. നാലു പാടും യാതൊന്നും കാണാതായി. മേൽഭാഗത്തു തമോരാശി യാൽ ആവൃതമായ ആകാശം! ആ ആകാശത്തിൽ കറുത്തിരുണ്ട മുകിൽമാലകൾ ഘോരഗൎജ്ജിതം പുറപ്പെടുവിച്ചു് വാരിധാര വ ൎഷിച്ചു. ജീവജാലങ്ങളില്ലാത്ത പ്രദേശത്തു്, ആ ജലപ്രവാഹമ ധ്യത്തിൽ, അജയസിംഹന്റെ ദേഹം ക്രമേണ അവശമായി; ര ക്തപരിവാഹം മന്ദീഭവിച്ചു. മനസ്സിൽ ഒരു മാതിരി പേടിയും കടന്നുകൂടി. ആ ഏകാന്തദശയിൽ മനസ്സിൽ ഹിരണ്മയിയുടെ ഛായ മറന്നുകളയുന്നതുപോയിട്ടു് ഉജ്ജ്വലവൎണ്ണത്തിൽ പ്രകാശി തമായി. “വെള്ളത്തിൻവേഗമേറുംഗതി മണലണയെ ത്തട്ടിനീക്കു ന്നപോലെ” വലുതായുള്ള ചേതോവികാരം തള്ളത്തള്ളിപ്പുറന്നു. “ഹാ! അജയസിംഹ! ഹിരണ്മയെ ഇജ്ജന്മത്തിൽ മറന്നുകളയു വാൻ സാധിക്കുമോ?” എന്നു തന്നത്താൻ പറഞ്ഞുപോയി. പാൎശ്വത്തിൽ ആരോ “ഇവിടെനിന്നു പോകുന്നതാണു നല്ലതു്. കോരിച്ചൊരിയുന്ന മഴ! ഭയങ്കരമായ ഇരുട്ടു്!” എന്നു പറഞ്ഞതു പോലെ തോന്നി.

ഇതെന്തു്? മനുഷ്യശബ്ദമോ? ഒരു ജീവിപോലുമില്ലാത്ത ഈ ശൈലതലത്തിൽ ഭയങ്കരമായ ഈ നട്ടക്കൊണ്ടരാവിൽ, മ നുഷ്യനുണ്ടോ വരുന്നു? പക്ഷേ ഇതു് അജയന്റെ മനോവേദന കണ്ടു കരളലിഞ്ഞു സഹായിക്കുവാൻ ആരെങ്കിലും വന്നതായിരി ക്കുമോ? “ആരാണതു്? മനുഷ്യനോ അഥവാ വല്ല ദേവത യോ?” എന്നു വിവിധവികാരങ്ങളോടുകൂടിച്ചോദിച്ചു.

പാൎശ്വത്തിൽനിന്നു് ഉത്തരം: “ഞാനും അങ്ങയെപ്പോ ലെ ഭഗ്നഹൃദയനായ ഒരു സന്ന്യാസി. അങ്ങയെപ്പോലെതന്നെ മനോവേദനയാൽ സമാധാനമില്ലാതെ ഞാനും ശാന്തി ലഭിക്കു വാൻ അന്ധകാരത്തെ അഭയംപ്രാപിച്ചിരിക്കയാണു്.”

അജയന്റെ മനസ്സിൽ ഒരുവിധം സമാധാനമുണ്ടായി. ഹാ! ഹാ! ഈ ജഗത്തിൽ എന്നെപ്പോലെ ദൈവഹതനായ മറെറാരുവൻകൂടിയുണ്ടോ? വരൂ പ്രിയസോദര! ഏകഹൃദയത്തോടുകൂടി നമുക്ക് അന്യോന്യം ആലിംഗനംചെയ്യുക.

അജയൻ ആഗതനെ ആശ്ലേഷിപ്പാൻ കൈ നീട്ടി. പക്ഷെ, ആ ദേഹം പിന്നോക്കം മാറി. "ഇന്നത്തെരാത്രി വളരെ ഭയങ്കരമായിരിക്കുന്നു." എന്നു പറഞ്ഞു.

അജയൻ: ശരിയാണ് ഭയങ്കരമായ രാത്രിതന്നെ.

ആഗതൻ: എന്നാൽ നമുക്കിരുവക്കും ഇവിടെനിന്ന് എങ്ങോട്ടെങ്കിലും പോവുക.

അജ: എവിടേക്ക്, പറയൂ!

ആഗ: നഗരത്തിലേക്ക് — ജനകോലാഹലമദ്ധ്യത്തിലേക്ക്. അന്ധകാരം വദ്ധിച്ച സ്മരണയെ പതിന്മടങ്ങു പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു! ചിതാതുല്യമായ ചിന്തയ്ക്ക് നിജ്ജനപ്രദേശത്താണ് അത്യധികമായ ദാഹകശക്തി.

സമദുഃഖന്മാക്ക് സമാഗമയോഗം ലഭിച്ചാൽ നിശിതമായ നൈരാശ്യം പെട്ടെന്നവെ ആനന്ദമായി പരിണമിക്കുന്നു. അജയസിംഹൻ—"ഹേ! നിരാശനായ താപസ! നിങ്ങൾ പറഞ്ഞതു യഥാത്ഥമാണ്. ഏകാന്തമായ അന്ധകാരത്തിൽ ചിന്താഗ്നി അധികം ജ്വലിക്കുന്നു. ഭഗ്നമനോരഥരായ നാമിരുവരും ജനസങ്കുലമായ ഏതെങ്കിലും സ്ഥലത്തേക്കു പോവുക. ആ പരിസരം നമ്മുടെ മനോഗതിക്ക് എന്തു മാററമാണുണ്ടാക്കുക എന്നുനോക്കി അനന്തരകരണീയത്തിലേക്കു പ്രവേശിക്കാം. അതല്ലേ നല്ലതു്?" എന്നു ചോദിച്ചു.

അജയൻ എഴുന്നേററു മെല്ലെ മെല്ലെ നടന്നു; ആ അപരിചിതനും പിന്തുടന്നു. ആ ക്രൂരരൂട്ടത്തു പവ്വതപ്രദേശത്തിലെ ദുഗ്ഗമാഗ്ഗം കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ പ്രയാസം. വളരെനേരം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഉഷസ്സിന്റെ കിരീടകാന്തി ഉജ്ജ്വലിക്കുവാൻതുടങ്ങി. ആ പ്രഭാപ്രസരത്തിൽ അനായാസം ആ പവ്വതത്തിൽനിന്നിറങ്ങാമെന്നു കരുതി അജയൻ മുമ്പിട്ടു നടന്നു. എന്നാൽ പോകേണ്ട സ്ഥലവും വഴിയും മനസ്സിലാകാതെ ആഗതനോട്

"എവിടേക്കു്, ഏതുവഴിക്കു പോകുവാനാണു വിചാരിക്കുന്നതു്?" എന്നു ചോദിച്ചു.

ആ അപരിചിതന്റെ ഉത്തരമൊന്നും കേൾക്കാഞ്ഞതുകൊണ്ടു് അജയൻ പിന്തിരിഞ്ഞു നോക്കി; അയാളെ കാൺമാനില്ല. ക്ഷീണിച്ചു് അയാൾ വഴിയിൽ തങ്ങിയിരിക്കാമെന്നു കരുതി പല പ്രാവശ്യം ഉറക്കെ വിളിച്ചുനോക്കി; ഉത്തരമില്ല. വളരെ ദൂരം പിന്നോക്കം പോയി അന്വേഷിച്ചിട്ടും കണ്ടെത്തിയില്ല. വളരെ നേരം കാത്തുനിന്നു. ഭഗ്നമനോരഥനായ ആ സന്യാസി തിരിച്ചുവന്നതേയില്ല.

രണ്ടാം അദ്ധ്യായം

ഗി രി റാ ണി

കാലം ഒന്നു പകന്നു. സൂര്യൻ "നിറകതിർവീശിന നീലപുഷ്കരത്തിൽ" ഇതാ ഒരു വെളുത്ത മേഘശകലം ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. വെള്ളിത്തകിടുപോലെ വിളങ്ങുന്ന ആ മേഘഖണ്ഡത്തിന്റെ പൂർണ്ണപ്രതിബിംബം നദീവക്ഷസ്സിൽ ഓടിക്കളിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. തടങ്ങളെയലങ്കരിച്ചിരുന്ന തരുനിരകളുടെ അന്തരാളങ്ങളിലും മയൂഖമാലകൾ ഒളിച്ചുകളിച്ചു അവിടെനിന്നു് അല്പം അകലെയായി സമനിരപ്പുള്ള ഒരു കുന്നിന്മുകളിൽ ഒതുങ്ങിയതും ഉയരം കുറഞ്ഞതുമായി ഒരു കൊട്ടാരം ഗിരിശൃംഗം പോലെ നയനാനന്ദകരമായു് കാണുന്നുണ്ടു്. അജയസിംഹൻ നടന്നു തളർന്നു നദീതീരത്തു് ഒരു മരച്ചുവട്ടിൽ കിടന്നുറങ്ങി. അല്പം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒരു വേണുനാദം അയാളുടെ നിദ്രയ്ക്കു ഭംഗംവരുത്തി. ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു തിരിഞ്ഞുനോക്കിയപ്പോൾ, "മേലൊത്ത ചിത്രമൊരുഴിച്ചിൽ കഴിച്ചപോലെ, മെന്താർശരം വെയിലണഞ്ഞു വിരിഞ്ഞപോലെ" നവയൌവനസംഗത്താൽ നയനാഭിരാമയായ ഒരു രമണി തോഴിമാരോടുകൂടി, മധുരമായ വേണുനാദത്താൽ നിശ്ശബ്ദമായ ആ കാനനപ്രദേശത്തെ ശബ്ദ

പൂർണ്ണമാക്കി, അടുത്തുള്ള കുന്നിൽനിന്നിറങ്ങി, അയാളുടെ അരികെ വന്നുനിന്നു. കനകകാന്തി കുതിച്ചു ചാടുന്ന അവളുടെ കളേബരം നവവികസിതമായ നാനാകുസുമദാമങ്ങളാൽ അതിമനോഹരമായി അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. കഴുത്തിൽ ഉണ്ടമല്ലിയുടെ മാല; കൈയിൽ ചെമ്പകവള; നെററിത്തടത്തിൽ മാതളപുഷ്പതിലകം; ഇങ്ങനെ പ്രത്യംഗം പുഷ്പതിലകം. ഇങ്ങനെ പ്രത്യംഗം പുഷ്പാഭരണങ്ങളാണു് അണിഞ്ഞിരിക്കുന്നതു്. വേണുനാദം പെട്ടെന്നു നിന്നു. ആ വനസുന്ദരി ഇളക്കമില്ലാത്ത ഇടിമിന്നൽപോലെ നിന്നു്, വിശാലവിലോചനങ്ങളാൽ അജയനെ ആപാദചൂഡം ഒന്നു് ഉഴിഞ്ഞു. അവളുടെ മോഹനമുഖത്തു് ആശ്ചര്യചിഹ്നങ്ങൾ കാണപ്പെട്ടു. ചരണങ്ങളെ ചുംബനം ചെയ്യുന്ന നീണ്ടുചുരുണ്ട നീലവേണീലത അല്പം കമ്പിതമായി; ഗണ്ഡമണ്ഡലം പുലർകാലത്തുപൂത്ത കമലംപോലെ ചുവന്നു; പാടലപേലവമായ അധരപുടം കുറച്ചൊന്നു വിറച്ചു. ഇളംകാറേററു് ഇളകിക്കളിയ്ക്കുന്ന താമരത്തണ്ടുപോലെ ബാഹുയുഗളം വലിച്ചു് ആ സുകുമാരി പാർശ്വത്തിൽ നില്ക്കുന്ന തോഴിയുടെ തോളിൽ പിടിച്ചു മൃദുസ്വരത്തിൽ "സഖി! ഇയ്യാളാരായിരിക്കും!" എന്നു ചോദിച്ചു.

സഖി:— ഒരു വഴിപോക്കൻ. വഴിതെററി നമ്മുടെ വനവസതിയിലേക്കു് വന്നതായിരിക്കാമെന്നു തോന്നുന്നു.

ഗിരിറാണി:— ആരാണെന്നു ചോദിക്കൂ! അറിയാമല്ലോ.

സഖി: നിങ്ങൾക്കുതന്നെ ചോദിച്ചാലെന്താ?

ഗിരി:— എനിക്കു ലജ്ജയാകുന്നു. നീതന്നെ ചോദിച്ചുനോക്കൂ!

സഖി:—(അല്പം ചിരിച്ചു് മുന്നോട്ടു ചെന്നു് അജയസിംഹനോട്) "ഞങ്ങളുടെ ഗിരിറാണിക്കു് അവിടുത്തെ വിവരം അറിഞ്ഞാൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ടു്" എന്നുപറഞ്ഞു.

അജയൻ:– ഞാനൊരു വഴിപോക്കൻ. നടന്നു ക്ഷീണിച്ചു് ഇവിടെ ഇരുന്നു് അല്പം വിശ്രമിച്ചതാണു്.

ഗിരി: സഖി! നമ്മുടെ അതിഥിശാലയിൽ വന്നു വിശ്രമിച്ചുകൊള്ളാമെന്നു് അദ്ദേഹത്തോടു പറയൂ.

ഇതിനൊന്നും അനുകൂലിക്കരുതെന്നു് അജയൻ മനസ്സിൽ കരുതി. സൌന്ദര്യമകരന്ദം ഒഴുകുന്ന അവളുടെ അംഗ

ലതികയെ അജയൻ നോക്കി; ആ നയനസരോജങ്ങളെ ദൃഷ്ടി പറിക്കാതെ നോക്കി. ആ കണ്ണുകൾ മനസ്സിലാവാത്ത ശബ്ദശൂന്യഭാഷയിൽ "നിങ്ങളെന്റെ ശാസനയെ ആദരിക്കയില്ലയോ?" എന്നു പറയുമ്പോലെ തോന്നി. അജയൻ നാലു ദിക്കിലേക്കും ദൃഷ്ടിയോടിച്ചു. ഒരു ഭാഗത്തു തരംഗതരളമായ നദി പുളച്ചൊഴുകുന്നു. മറെറാരിടത്തു് പല്ലവഭാരംകൊണ്ടു് നമ്രമായ പൂങ്കുലകളാൽ പ്രശോഭിതമായ ദ്രുമശ്രേണി മന്ദമാരുതനിൽ നടനംചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. മേലേ ആകാശം ചന്ദ്രനെ വക്ഷസ്സിനോടുചേർത്തു് ആലിംഗനംചെയ്യുന്നുണ്ടു്. അജയസിംഹൻ "എന്നാൽ പോവുക. നിങ്ങളുടെ ഗിരിറാണിയുടെ ഗൃഹമെവിടെ?" എന്നു ചോദിച്ചു.

ഗിരിറാണി സഖിമാരൊന്നിച്ചു് അജയനെ കൊട്ടാരത്തിലേക്കു് കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. ഒരു സഖി, "റാണി! ഒരിക്കൽ കൂടി ഈ വേണുവിൽ വസന്തഭൈരവി ആലാപിച്ചുകൂടേ?" എന്നു ചോദിച്ചു. ഗിരിറാണിയുടെ മുഖത്തു് ഒരു "ചെറുപുഞ്ചിരി സഞ്ചരിച്ചു." ഓടക്കുഴലെടുത്തു് രാഗാലാപനം തുടങ്ങി. മുരളിയിൽ ശരിയായ രാഗം പുറപ്പെടുന്നില്ല. വസന്തഭൈരവി ആലാപിച്ചാൽ നീലാംബരിയാണു പുറപ്പെടുന്നതു്. നീലാംബരി ശരിപ്പെടുത്തുവാൻ തുടങ്ങിയാൽ കല്യാണിയായ്പ്പോകുന്നു. അതുകൊണ്ടു്, ഗിരിറാണി അന്നു രാഗാലാപം ചെയ്തതേയില്ല.

മൂന്നാം അദ്ധ്യായം

ഗോകുലദാസൻ

അജയസിംഹൻ ഗിരിറാണിയോടുകൂടി കൊട്ടാരത്തിൽ കടന്നു. ആ രാജമന്ദിരം കല്ലുകൊണ്ടു കെട്ടിപ്പടുത്തതും ഒരുനിലയുള്ളതും ആയിരുന്നു. ചുററും ഉയന്ന മതിൽക്കെട്ടു്, നാടുവിൽ ഗിരിറാണിക്കും സഖിമാക്കും കൂടിയുള്ള ഗൃഹം; അതിന്റെ മുമ്പിൽ വിസ്തീർണ്ണമായ ഒരു നടുമുററവും അതോടുതൊട്ടു് ഒരു

പൂങ്കാവനാവും; അടുത്തു ഭടവേശ്മവും ആയുധശാലയും; ആകപ്പാടെ അതു് ഒരു ചെറിയ ദുർഗ്ഗംതന്നെയെന്നു് പറയാം.

അജയസിംഹന്നു വിശ്രമിക്കുവാൻ ആയുധശാലയ്ക്കടുത്തുള്ള ഒരു മുറി ഏർപ്പാടുചെയ്തു കൊടുത്തു. രാത്രി അജയൻ ജാലകത്തിന്നരികേനിന്നു് ആററിലെ അലകളിൽ പൂർണ്ണചന്ദ്രൻ വിഹരിക്കുന്നതു നോക്കിക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കെ, ഗിരിറാണി സഖീസമേതം ആ മുറിയിലേക്കു കടന്നുവന്നു്, "അങ്ങയ്ക്കിവിടെ അസുഖമൊന്നുമില്ലല്ലൊ?" എന്നു് അന്വേഷിച്ചു.

ആ യുവതിയുടെ കമനീയമായ കണ്ഠസ്വരം അമൃതധാരപോലെ അജയൻെറ ശ്രുതിപുടത്തിൽ പതിച്ചു എന്തുത്തരമാണു പറയേണ്ടതെന്നു് ആലോചിക്കുന്നതിന്നിടയ്ക്കു് വീണ്ടും അവൾ "ഇന്നിവിടെ അച്ഛൻ ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ അങ്ങയെ കണ്ടു വളരെ പ്രീതിപ്പെട്ടുമായിരുന്നു" എന്നു തുടൎന്നു:

അജയൻ:—അച്ഛനെവിടെ?

ഗിരിറാണി: അച്ഛൻ യോഗാഭ്യാസത്തിനു് പുഷ്കരതീർത്ഥത്തിലേക്കുപോയിട്ടു രണ്ടുമാസമായി. പോകുമ്പോൾ, രണ്ടു മാസത്തിനുള്ളിൽ തിരിച്ചുവരാത്തപക്ഷം, ഗോകുലദാസനോടു് ചോദിച്ചു തൻെറ വിവരമെല്ലാം അറിഞ്ഞുകൊള്ളണമെന്നു പറഞ്ഞിരുന്നു. ഇന്നേയ്ക്കു രണ്ടു മാസം തികഞ്ഞു.

അജ:—ഗോകുലദാസനാരാണു്?

ഗിരി:—അദ്ദേഹം എൻെറ പ്രധാനസേനാപതി. അച്ഛൻെറ ചെറുപ്പകാലംമുതൽക്കുള്ള ചങ്ങാതി. പരിമളേ! നീ പോയി ഗോകുലദാസനോടു് ഒന്നു് ഇവിടത്തോളം വരാൻ പറയൂ അച്ഛൻെറ വർത്തമാനം ചോദിക്കട്ടെ

പരിമള ഗോകുലദാസനെ വിളിച്ചുകൊണ്ടുവരുവാൻ പോയി. അനന്തരം ഗിരിറാണി ഭയപ്പെട്ടു ജനലിൻെറ അടുക്കലേക്കു ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു്, "വീണ്ടും അതാ! നോക്കൂ" എന്നു് പറഞ്ഞു. അജയൻ അങ്ങോട്ടു നോക്കി. ജനലിൻെറ പിൻപുറത്തു നീണ്ട രോമരാശിയിൽ പകുതി മറഞ്ഞ താടിയുള്ള ഒരു മുസൽമാൻെറ മുഖം ഭയങ്കരദൃഷ്ടിയോടുകൂടി മുറിക്കുള്ളിലെത്തി നോക്കുന്നതും, ഉത്തരക്ഷണത്തിൽ അന്തർദ്ധാനം ചെയ്യുന്നതും കണ്ടു. അജയസിംഹൻ എഴുന്നേററു വാളൂരിപ്പിടിച്ചു പുറത്തി

റങ്ങി നാലുടിക്കിലും അന്വേഷിച്ചു. ആരെയും കാണ്മാനില്ല. അല്പം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ സമീപത്തു കുതിരയുടെ കുളമ്പടിശബ്ദം കേൾക്കാറായി. ആ അശ്വാരൂഢനെ പിന്തുടൎന്നു പോകണമെന്നു് അയാൾ കരുതി. പക്ഷേ കുതിര കുതിച്ചുപായുന്ന ശബ്ദം കേട്ടതുകൊണ്ടു വ്യൎത്ഥമെന്നു വിചാരിച്ചു പിന്തിരിഞ്ഞു് മുറിയിലേക്കുതന്നെ വന്നു. അപ്പോൾ അവിടെ ഗിരിറാണിയാകട്ടെ തോഴിമാരാകട്ടെ ഇല്ലായിരുന്നു. വിളക്കിന്നരികെ ഒരു വയസ്സൻ നില്ക്കുന്നുണ്ടു്. അയാൾ കുറേനേരം കണ്ണെടുക്കാതെ അജയനെ നോക്കി, "ഇതെന്തു്, സ്വപ്നമോ" എന്നു തന്നെത്താൻപറഞ്ഞു് വിളക്കെടുത്തു് അജയൻെറ അരികെച്ചെന്നു മുഖത്തു് ഉററുനോക്കി. വിളക്കു് അവിടെത്തന്നെ വച്ചു് അജയനെ സാഷ്ടാംഗം നമസ്കരിച്ചു. വൃദ്ധനു ചിത്തഭ്രമമുണ്ടോ എന്നു ശങ്കിച്ചു് അജയൻ "എന്താണിതു്? ഈ നമസ്കാരവും മററും എന്തിനു്?" എന്നു ചോദിച്ചു.

വയസ്സൻ: ഞാൻ അവിടുത്തെ നല്ലപോലെ അറിയും; അങ്ങു് പൂജ്യനായ പ്രതാപസിംഹമഹാരാജാവു്തിരുമനസ്സിലെ പുത്രൻ അജയസിംഹരാജകുമാരൻ.

അജയൻ: (ആശ്ചൎയ്യപ്പെട്ടു്) നിങ്ങളാരു്?

വയസ്സൻ: ഈ ഭൃത്യൻെറ പേരു് ഗോകുലദാസൻ.

നാലാം അദ്ധ്യായം

യോഗീശ്വരൻ

ഗോകുലദാസൻ: അങ്ങു് തക്ക അവസരത്തിലാണു് ഇവിടെ വന്നുചേൎന്നതു്. ഈ രാജധാനി ഇപ്പോൾ അനാഥമായി അരക്ഷിതമായി കിടക്കുന്നു. അനിവാൎയ്യമായ ആപൽക്കാലമാണിപ്പോൾ. ഈ ദുൎഘടഘട്ടത്തിൽ ജഗദീശ്വരൻ ഗിരിറാണിയേയും ഞങ്ങളേയും ശത്രുബാധയിൽനിന്നു മോചനം ചെയ്യുവാൻ വീരകുമാരനായ അങ്ങയെ സദയം ഇങ്ങോട്ടുതിരിച്ചുവിട്ടതായിരിക്കണം.

അജയ: നിങ്ങളുടെ രാജകുമാരയുടെ അച്ഛനെവിടെ?

ഗോകല: ഹാ! ആ കുട്ടിയുടെ അച്ഛനോ? ആ വീരക്ഷത്രിയരാജാവു് രാജപുത്താനയിലെ രണാങ്കണത്തിൽ വിരോചിതമാകുംവണ്ണം പോരാടി സ്വർഗ്ഗലോകം പ്രാപിച്ചു. എന്നാൽ ആ വൎത്തമാനമൊന്നും അങ്ങിപ്പോൾ അറിഞ്ഞിട്ടു് ആവശ്യമില്ല. ക്രമേണ എല്ലാം മനസ്സിലാവും. ആ കുട്ടി ആരെ അച്ഛനെന്നു വിളിക്കുന്നുവോ അദ്ദേഹത്തെപ്പററി കേട്ടാലും. ഈ ദുർഗ്ഗത്തിന്റെ നാഥൻ ഒരു യോഗീശ്വരനാണു്. ആ മഹാത്മാവു് രാജപുത്താനയിലെ വിഖ്യാതവംശത്തിൽ ജനിച്ച ആളാണു്. അങ്ങയുടെ അച്ഛനു വലിയ ഒരു സഹായിയുമായിരുന്നു. പതിനഞ്ചുവർഷത്തോളമായി അദ്ദേഹം സംഗതിവശാൽ വീരഖഡ്ഗത്തിന്നുപകരം യോഗദണ്ഡം സ്വീകരിച്ചിരിക്കയാണു്. അന്നു് എന്തോ ഒരു വിശേഷകാരണവശാൽ ഈ കുമാരിയുടെ അച്ഛനായ ക്ഷത്രിയരാജാവു് സ്വപുത്രിയെ ഈ രജപുത്രയോഗിയുടെ കൈയിലേല്പിച്ചു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആഗ്രഹംപോലെ, അദ്ദേഹം കൊടുത്ത പണംകൊണ്ടു്, ഈ കോട്ട കെട്ടിച്ചു് ഇവിടെ യോഗം അഭ്യസിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതിനുപുറമേ, ഈ കുട്ടിയെ സംരക്ഷിച്ചുപോരികയും ചെയ്തിരുന്നു രണ്ടുമാസംമുമ്പു് ഒരു രാത്രി അദ്ദേഹം ഞാൻ കിടന്നിരുന്ന മുറിയിൽവന്നു് എന്നെ വിളിച്ചുണർത്തി ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു: "ഗോകലദാസ! ഞാൻ ഭവാനീപതിയുടെ ധ്യാനത്തിൽ നിമഗ്നനായിരിക്കുമ്പോൾ, അതിഭയങ്കരമായ ഒരു ഭവിഷ്യത്തു് എനിക്കു മനോഗോചരമായി. അല്പകാലത്തിനുള്ളിൽ ഈ ഗിരിദുർഗ്ഗത്തിന്നു ഘോരമായ ഒരു അനർത്ഥം ഉണ്ടാവാൻപോകുന്നു. ഏകാന്തമായ ഈ സ്ഥലത്തു മനുഷ്യരക്തം പ്രവഹിച്ചു് എന്റെ പുത്രീസമാനയായ ഗിരിറാണിക്കു വലിയ വിപത്തു സംഭവിക്കും. അവളുടെ തലയിലെഴുതിയ ഈ ആപത്തറിഞ്ഞു് എന്റെ ഉറപ്പുള്ള കരളുംകൂടി കലങ്ങിപ്പോകുന്നു. എങ്ങനെയാണു് ഈ അനർത്ഥം കണ്ടു സഹിക്കുന്നതു്? അവളെ അതിൽനിന്നു് ഉദ്ധരിക്കുവാൻ എനിക്കു് സാദ്ധ്യമല്ല. അതുകൊണ്ടു് ഞാനിപ്പോൾ പുഷ്കരതീർത്ഥത്തിൽ പോയി ആ ഭാവിയായ അമംഗളത്തെ നിവാരണംചെയ്യുവാൻ തപോനിഷ്ഠയിലിരിക്കാം. കാര്യസിദ്ധിയാ

യാൽ രണ്ടുമാസത്തിനകം തിരിച്ചുവരാം. ഇല്ലെങ്കിൽ എന്നെ ആരും എന്നും കാണുകയില്ല. അപകടം ഉണ്ടാകുന്ന അവസരത്തിൽ നിങ്ങൾ കുട്ടിയെ രക്ഷിക്കുവാൻ കഴിയുന്നപോലെ പ്രയത്നിക്കു. അതിനുമേൽ ബ്രഹ്മസങ്കല്പംപോലെ വരട്ടെ." യോഗി ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു് ദുർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടുപോയി. അതുമുതല്ക്കു ദുർഗ്ഗത്തിൽ ഭയങ്കരമായ ദുർലക്ഷണങ്ങൾ കണ്ടുവരുന്നു. നിശ്ശബ്ദമായ അർദ്ധരാത്രി കാനനപ്രദേശത്തു കുതിരകളുടെ കുളമ്പടിനാദം കേൾക്കുന്നു; ജാലകങ്ങളിൽക്കൂടെ ഭയങ്കരമായ മുസൽമാൻതല കാണുകയും തൽക്ഷണം മറയുകയും ചെയ്യുന്നു; നദീതീരത്തു് എന്തോ ഒരസ്ഫുടമായ ധ്വനി കേൾക്കുന്നു; ഇങ്ങനെയൊക്കെ ഇരിക്കുന്നതുകൊണ്ടുതന്നെയാണു്, ധീരനായ അങ്ങയെ ഈശ്വരൻ ഈ കാലക്കേടിൽ ഇങ്ങോട്ടു തിരിച്ചുവിട്ടതെന്നു ഞാൻ ആദ്യംതന്നെ പറഞ്ഞതു്. അങ്ങു മാർഗ്ഗക്ലേശംകൊണ്ടു ക്ഷീണിച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ ഇപ്പോൾ വിശ്രമിച്ചാലും. നാളെ വെളുപ്പാൻകാലത്തു കർത്തവ്യത്തെക്കുറിച്ചു നമുക്കാലോചിക്കാം.

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു് ഗോകുലദാസൻ അജയനെ വന്ദിച്ചു് അവിടെനിന്നു പോയി. അജയനാകട്ടെ ഏകാകിയായിക്കിടന്നു ഓരോന്നാലോചിച്ചുതുടങ്ങി. അനാഥയായ ഗിരിറാണിക്കു പെട്ടെന്നവെ ആപത്തുണ്ടാകുമെന്നുകേട്ടു് അയാളുടെ വിരഹഹൃദയം വിഗളിതമായി. അങ്ങനെയുള്ള അപായത്തിൽനിന്നു് അവളെ ഉദ്ധാരണംചെയ്യുകയെന്നതു തനിക്കു സാദ്ധ്യമാണെങ്കിൽ, ക്ഷാത്രധർമ്മത്തെ പരിപാലിക്കാതിരിക്കാമോ? എന്തു് അനർത്ഥമാണു ഗിരിറാണിക്കു ഉണ്ടാവാൻപോകുന്നതു്? അതു് എത്ര നാളുകൾക്കുള്ളിൽ സംഭവിക്കുമായിരിക്കും? താൻ അതുവരെ ആ ദുർഗ്ഗത്തിൽതന്നെ വസിക്കയോ? ആ ഭൂലോകമേനകയുടെ അമൃതപൂർണ്ണമായ വേണുനാദംകേട്ടു ചഞ്ചലമായ ചേതസ്സിന്നു ദൃഢത ലഭിക്കുമോ? അജയനാകട്ടെ, ഹൃദയതടത്തിൽനിന്നു ഹിരണ്മയിയുടെ സ്മരണയെ വേരോടെ പറിച്ചുകളയുവാൻ ഭാവിക്കയാണു്. അതിന്നുവേണ്ടി താപസധർമ്മം അവലംബിച്ചു് ഏകാന്തപ്രദേശത്തിരുന്നു്, തപോനിഷ്ഠയാൽ മനഃസംയമനം ചെയ്യണമെന്നു് സങ്കല്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇതു് ആ യോഗാഭ്യാസമോ? ഇതു ആ കഠോരവ്രതത്തിന്നു തക്ക അനുഷ്ഠാനമോ? നേരേമറിച്ചു് വാ

സന്തീലതയോടൊത്ത വപുസ്സും, കിലികിഞ്ചിതംപോലെയുള്ള കണ്ഠസ്വരവും, വിലോഭനീയങ്ങളായ വിലോചനങ്ങളും, കണ്ണാമൃതമായ വേണുനാദവും എല്ലാംകൂടി അജയൻെറ മനസ്സിനെ ഇളക്കിമറിച്ചു. "പടയുംപേടിച്ചു പന്തളത്തോട്ടുചെന്നപ്പോൾ അവിടെ പന്തവുംകൊളുത്തിപ്പട" എന്ന കണക്കായി. വീരരാജകുമാരനായ അജയൻ അനാഥയും അതിമൃദുലശീലയുമായ ആ ബാലികയെ രക്ഷിക്കുവാൻ സാഹസപ്പെടാതിരിക്കുമോ? അധികം നേരം ആയാൾ ആലോചനയിൽ മുഴുകിക്കിടന്നു. മനസ്സിൽ കൂടി പല ചിന്തകളും പാഞ്ഞു. അങ്ങനെ വളരെസമയം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ നിദ്രാധീനനാകയും ചെയ്തു.

അജയൻ അരുണോദയത്തിനുമുമ്പ് ഉണൎന്നു ഗോകുലദാസനെ അന്വേഷിച്ചു. ആ വയസ്സൻ അടുത്ത ഉദ്യാനത്തിൽ ദേവാരാധനത്തിനു പൂവിറുത്തുകൊണ്ടിരിക്കയായിരുന്നു. അജയൻ അയാളെ നോക്കി, "ഗോകുലദാസ! ഞാനിതാ ഇവിടെനിന്നു പോകുന്നു"

ഗോ-ദാ: (ആശ്ചൎയ്യപ്പെട്ടു മിഴിച്ചുനോക്കി) എന്തു്? പ്രതാപസിംഹരാജാവിൻെറ വീരകുമാരൻ അഭിപ്രാൎത്ഥനയെ അലക്ഷ്യമാക്കി ഇവിടെനിന്നു പിന്തിരിയുകയോ? അത്ഭുതം!

അജ: (പരിഭ്രമത്തോടെ) ഗോകുലദാസ! ഞാൻ നിങ്ങളുടെ റാണിക്കു സൎവ്വസഹായവും ചെയ്യാൻ സന്നദ്ധനാണു്. ഞാനൊരുദ്ദേശസിദ്ധിക്കുവേണ്ടി രണ്ടുവൎഷത്തോളം ജനശൂന്യമായ പ്രദേശത്തിരുന്നു കഠിനമായ വ്രതം അനുഷ്ഠിക്കുവാൻ സങ്കല്പിച്ചിരിക്കയാണു്. നിങ്ങളുടെ ദുൎഗ്ഗത്തിലിരുന്നാൽ, എൻെറ വ്രതത്തിനു വിഘാതമുണ്ടാകും. അല്പകാലം ഇതിന്നടുത്ത കാട്ടിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടണമെന്നു കരുതിയിരിക്കുന്നു. അനൎത്ഥമുണ്ടാകുമെന്നു ശങ്കതോന്നിയ ഉടനെ കോട്ടപ്പുറത്തുള്ള ഭേരിയടിച്ചാൽ ശബ്ദംകേട്ട ക്ഷണത്തിൽ ഞാൻ ഇവിടെ എത്തിക്കൊള്ളാം.

ഗോ-കു—അവിടത്തെ ഇഷ്ടംപോലെ; കല്പിച്ചപോലെചെയ്യാം.

അജയൻ അസ്വസ്ഥചിത്തനായി അവിടെനിന്നു സാവധാനം നടന്നുപോയി. ഗോകുലദാസൻ നോക്കിയിരിക്കെ അല്പം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഗിരിറാണി ഏകാകിനിയായി തൻെറ അരികിലേക്കു പതുക്കെപ്പതുക്കെ വരുന്നതു കണ്ടു. ആ ബാലിക

യുടെ സുപ്രസന്നമായ മുഖാംബുജം വല്ലാതെ വാടിയിരിക്കുന്നു. എന്തോ ഒരു ചിന്ത അവളുടെ ഹൃദയത്തെ കലക്കിമറിക്കുന്നതു പോലെ തോന്നി. പുത്രീനിർവിശേഷമായ വാത്സല്യത്തോടുകൂടി യാണു് ആ വയസ്സൻ കുമാരിയെ നോക്കിപ്പോരുന്നതു്. ഭാവി യായ അനൎത്ഥത്തെക്കുറിച്ചാലോചിച്ചു വൃദ്ധന്റെ മനസ്സു് തീരെ വിവശമായി. രാപ്പകൽ ആ വിശ്വസ്തഭൃത്യന്റെ ചിന്ത അതു തന്നെയായിരുന്നു. രാജൎഷി പുഷ്കരതീൎത്ഥത്തിലേക്കു പോയ പ്പോൾ പറഞ്ഞ വൎത്തമാനമൊന്നും ആ കുട്ടി അറികയില്ല. അവളെ ശോകാകുലയാക്കിത്തീൎക്കരുതെന്നു കരുതി രാജർഷി ഉട നെ തിരിച്ചുവരുമെന്നും മററും പറഞ്ഞു സമാധാനപ്പെടുത്തുക യാണു ഗോകുലദാസൻ ചെയ്തിരുന്നതു്. പക്ഷെ, അവളുടെ മു ഖമണ്ഡലം കൂടെക്കൂടെ വിവൎണ്ണമായിത്തീരുന്നതെന്താണു്? ത നിക്കു ഭാവിയിലിരിക്കുന്ന അനൎത്ഥം കാണേണ്ടെന്നു കരുതി അച്ഛൻ പുറപ്പെട്ടുപോയതാണെന്നു് അവൾ അറിഞ്ഞിരിക്കാ മോ? ഗോകുലദാസൻ 'റാണി! അകാരണമായി നിങ്ങൾ വിചാ രപ്പെടേണ്ട! അച്ഛൻ കാൎയ്യസിദ്ധിയായാൽ ഉടനെ തിരിച്ചുവരും' എന്നു സമാധാനിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു.

ഗിരിറാണി: ഇന്നലെ രാത്രി നിങ്ങൾ എന്നോടു പറഞ്ഞതു് അച്ഛൻ തീൎത്ഥയാത്ര കഴിഞ്ഞ ഉടനേ തിരിച്ചുവരുമെന്നാണ ല്ലൊ; അതുകൊണ്ടു ഞാൻ അതിനെപ്പററി ഒട്ടും ചിന്തിച്ചി ട്ടില്ല.

ഗോ-ദാസൻ: എന്നാൽപിന്നെ നിങ്ങളുടെ മുഖം എന്താണു വല്ലാതെ വാടിയിരിക്കുന്നതു്?

ഗി-റാണി: ഒന്നുമില്ല. നിങ്ങളോടു് ഒരു സംഗതിയെക്കുറിച്ചു ചോദിക്കണമെന്നു കരുതിവന്നതാണു്. ഇന്നലെ രാത്രിയി ലെ അതിഥിഎവിടെ? കിടന്നമുറിയിൽ ഇല്ലല്ലൊ. നിങ്ങളു ടെ അടുത്തുണ്ടായിരിക്കുമെന്നു കരുതിവന്നുനോക്കിയപ്പോൾ ഇവിടേയും കാണുന്നില്ല. അയാൾ പോയിരിക്കാമോ?

ഗോ-ദാസൻ: നമ്മുടെ ദുൎഗ്ഗത്തിലിരിക്കുന്നതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്ഥിതിഗതികൾക്കു് അനുകൂലമല്ലാത്തതിനാൽ അടുത്ത വനത്തിൽ വസിക്കുന്നതാണെന്നു പറഞ്ഞുപോയി. വീണ്ടും കാണാമെന്നുപറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്.

ഗി-റാണി: (വ്യസനഭാവത്തിൽ) അയാൾ തനിച്ചു കാട്ടിലിരു ന്നാൽ വല്ല അപായവും സംഭവിക്കുകയില്ലയോ?

ഗോ-ദാസൻ: അദ്ദേഹം ഒരു ക്ഷത്രിയവീരൻ, കൈയിൽ ഖഡ്ഗമുണ്ടു്. ആ യുവാവു് ആപത്തിനെ ഭയപ്പെടുന്ന ആളല്ല.

ഗിരിറാണി മൌനമായിനിന്നു്, ഗോകുലദാസൻ ശേഖരിച്ചുകൊണ്ടുവന്ന പുഷ്പങ്ങൾ നോക്കിക്കൊണ്ടു വീണ്ടും "ഗോകുലദാസ, ആയാൾ ഇനി എപ്പോഴാണു് ഇവിടെ വരിക?"

ഗോ-ദാസൻ: അക്കാര്യം ഖണ്ഡിതമായി പറയുവാൻ തരമില്ല.

ഗിരിറാണിയുടെ കണ്ണുകളിൽ അശ്രുക്കൾ നിറഞ്ഞതു് ആ വയസ്സൻ കണ്ടില്ല.

അഞ്ചാം അദ്ധ്യായം.

താപസകുമാരൻ

സന്ധ്യാസമയം. ഗിരിറാണി സഖിമാരോടുകൂടി പൂർണ്ണാനദീതീരത്തു് വളരെനേരം ലാത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. വേണുവിൽ അവൾ നാനാരാഗങ്ങളെ നാനാതാളങ്ങളിൽ പ്രയോഗിച്ചു. ആ വിദേശീയനായ യുവാവു് അന്നു വരാതിരിക്കയില്ലെന്നു് അവൾ വിചാരിച്ചിരുന്നു. ക്രമേണ നിശാന്ധകാരം പരന്നു; അപ്പോൾ നിരാശയായി നെടുവീർപ്പിട്ടു് ആ യുവതി കോട്ടയിലേയ്ക്കു മടങ്ങി.

ഉദയഗിരി ചുവന്നതോടുകൂടി ഗിരിറാണി അരികെക്കിടന്നിരുന്ന സഖിയെ വിളിച്ചുണർത്തി, "പരിമളേ! നമ്മുടെ കാനനം ശരൽക്കാലവിലാസത്താൽ ഫലപുഷ്പങ്ങൾനിറഞ്ഞു രമണീയമായിരിക്കുന്നുവെന്നു നീ പറഞ്ഞുവല്ലോ. ഇന്നുനമുക്കു് അവിടെപ്പോയി നോക്കിവരാം."

പരിമള—നിർജ്ജനവനത്തിൽ നമുക്കെന്തെങ്കിലും അനർത്ഥം അകപ്പെട്ടാൽ നാമെന്തുചെയ്യും?

ഗി. റാണി അന്നു് ഇവിടെവന്ന യുവാവു് ആ കാട്ടിലുണ്ടെന്നാണു് ഗോകുലദാസൻ പറഞ്ഞതു്. ആയാൾ ക്ഷത്രിയവീര

നാണത്രെ! കൈവശം ഖഡ്ഗവുമുണ്ടത്രെ! ആ സ്ഥിതിക്ക നമുക്ക വല്ല വിപത്തും ഉണ്ടായാൽ അദ്ദേഹം രക്ഷിക്കാതിരിക്കുമോ?

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കെ ആ കുമാരിയുടെ മൃദുലകപോലം അല്പം പാടലമായി. ഗിരിറാണിയേക്കാൾ പരിമള രണ്ടുമൂന്നു വയസ്സിനു മൂത്തവളാണ്. സഖി സ്വാമിനിയുടെ മുഖത്തു നോക്കി ഒന്നു മന്ദസ്മിതം ചെയ്തു് 'എന്നാൽ വേണുകൂടെ കൈയിലിരിക്കട്ടെ. ഞാൻ മററുള്ളവരെ വിളിച്ചുകൊണ്ടുവരാം' എന്നു പറഞ്ഞു.

പരിമള സഖിമാരെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ പോയി. പോകുമ്പോൾ അവൾ തന്നെത്താൻ 'ഒരൊററദിവസം കാണുമ്പോഴേയ്ക്കും ഇങ്ങനെ പ്രാണൻ കളയുന്ന കൂട്ടത്തിലാണെന്നു ഞാൻ കരുതിയിരുന്നില്ല എന്നു പറഞ്ഞു.

അല്പം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കാട്ടിൽ അതിലളിതമായി കരുണസ്വരത്തിലുള്ള ഗിരിറാണിയുടെ മുരളീരവം കേൾക്കാറായി. ഹൃദയംഗമങ്ങളായ പല രാഗങ്ങളും ആലാപിച്ചു് ആ ജനശൂന്യപ്രദേശത്തെ ശബ്ദായമാനമാക്കി. ഇന്നു വേണുവിന്നു വിരാമമില്ല, ഗിരിറാണിക്കു ശ്രമവും തോന്നുന്നില്ല. ഒടുവിൽ പരിമള സ്വാമിനിയുടെകൈപിടിച്ചു "റാണി! ഇന്നു വേണു മടിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. അതിന്നു പൂർണ്ണവിരാമം കൊടുക്കണേ! ആകാശത്തേക്കു നോക്കു! നേരം എത്രയായി! വെയിലേററു മുഖം വല്ലാതെ വാടിയിരിക്കുന്നു. വരൂ! നാം കോവിലകത്തേക്കു മടങ്ങുക" എന്നു പറഞ്ഞു.

ഗിരിറാണി അധരപുടത്തിൽനിന്നു് ഓടക്കുഴലെടുത്തു് ഒരു ദീർഘനിശ്ശ്വാസം ചെയ്തു് 'എന്നാൽ പുറപ്പെടുക' എന്നായി.

ഗിരിറാണിയും സഖിമാരും ഗൃഹാഭിമുഖമായി നടന്നു. ആ സമയം ഒരു യുവയോഗി അവളുടെ മുമ്പാകെ വന്നുനിന്നു അഭിവാദ്യംചെയ്തു. എല്ലാവരും അങ്ങോട്ടു നോക്കി. ജടകൊണ്ടു മൂടിയ ആയാളുടെ മുഖപദ്മത്തിൽനിന്നു് അസാമാന്യമായ അഴകൊഴുകുന്നുണ്ടായിരുന്നു. യുവസന്യാസി ഗിരിറാണിയെ നോക്കി "ദേവി! അജയസിംഹനെ കാട്ടിൽ കണ്ടില്ലേ?"

ആ ചോദ്യം കേട്ട റാണി ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു. അജയസിംഹനാരു്? വിദേശീയനായ ആ ക്ഷത്രിയയുവാവിനെക്കുറിച്ചാണു പറയുന്നതെന്നു തോന്നുന്നു. ആയാളുടെ പേരു് അജയസിംഹനെന്നോ? നിങ്ങളായാളെ അറിയും അല്ലേ?, എന്നു ചോദിച്ചു.

താപസകുമാരൻ മൃദുസ്വരത്തിൽ, 'ഉവ്വ്', ദേവി! ഞാനയാളെ അറിയും' എന്നു് ഉത്തരം പറഞ്ഞു.

ഗിരിറാണി: അയാളെവിടെ?

താ: കുമാരൻ: ആയാളിക്കാട്ടിൽതന്നെയുണ്ടു്. ഒരു പ്രത്യേകസംഗതിമൂലം നിങ്ങളുടെ കോവിലകത്തുവന്നു വസിക്കുന്നതിനു് ആയാൾക്കു ഇഷ്ടമില്ല. അതിരിക്കട്ടെ, ആയാൾ വിജനപ്രദേശംവിട്ടു നിങ്ങളുടെ രാജഗൃഹത്തിലെ ആതിഥ്യം സ്വീകരിക്കുമാറാക്കിത്തീർക്കുവാൻ ഞാൻ ഉത്സാഹിക്കാം. ഉടനെ നിങ്ങൾക്കു് ആയാളെ കാണാനിടവരും. അന്നുവൈകുന്നേരം ആയാൾ നിങ്ങളുടെ ദൃഷ്ടിമാർഗ്ഗത്തിൽ പെട്ടസമയം, അകലെനിന്നു ഞാൻ എല്ലാം നോക്കിക്കണ്ടിരിക്കുന്നു. ദേവി അനുവദിക്കുന്നപക്ഷം, മറെറാരു സംഗതികൂടി അറിയിക്കാം.

ഗി: റാണി: എന്താണു പറയൂ!

താ: കുമാരൻ ആയാളുമായി പരിചയപ്പെട്ടാൽ നിങ്ങൾക്കെല്ലാം അറിയാറാവും. ആ യുവാവു് ജഗൽപൂജിതമായ ഒരു രാജവംശത്തിൽ പിറന്ന ആളാണു്. ത്രിലോകദുർല്ലഭമായ ആ മോഹനരൂപത്തിനു് അനുഗുണമായി അയാളുടെ ഹൃദയവും സൽഗുണസമ്പന്നമായിത്തന്നെ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. നിങ്ങളാണെങ്കിൽ, സാക്ഷാൽ ലക്ഷ്മിയുടെ അവതാരം. ആ രാജകുമാരനും നിങ്ങളും കൂടിയാൽ 'രത്നകനകങ്ങളുടെ ഘടനയേ ഘടന!'

കുമാരിയുടെ കവിൾത്തടം ലജ്ജകൊണ്ടു പെട്ടെന്നു ചുവന്നു. തോഴിമാരെല്ലാം ഉറക്കെച്ചിരിച്ചു. സന്യാസി തുടർന്നു പറഞ്ഞു: എന്നാൽ, നിങ്ങളോട്ടു് എനിക്കു് ഒരു അപേക്ഷയുണ്ടു്. നിങ്ങൾക്കതു വലിയൊരു കാര്യമല്ല. ഒന്നു ദയവിചാരിച്ചാൽ അതു് എളുപ്പത്തിൽ സാധിക്കും. ഞാൻ വളരെ ദേശങ്ങളിലൊക്കെ ചുററിത്തിരിഞ്ഞു് വല്ലാതെ പരവശനായിരിക്കുന്നു. ശക്തി

യൊക്കെ ക്ഷയിച്ചു. ഈ പ്രദേശം വിട്ടുപോകുവാൻ വയ്യാതായിരിക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെയും അജയസിംഹൻെറയും തമ്മിലുള്ള വിവാഹം കഴിഞ്ഞശേഷം, ഈ ദിക്കിൽ കൊട്ടാരത്തിൻെറ മുമ്പിലുള്ള ഏകാന്തകാന്താരത്തിൽ ഒരു പൎണ്ണകുടീരം കെട്ടി ആജീവനാന്തം അതിലിരിക്കുന്നതിന്ന് സദയം അനുവദിക്കുമാറാകണം. ഞാൻ ദൂരത്തുനിന്നും ദമ്പതികളായ നിങ്ങളുടെ പ്രേമവികസിതമായ വദനയുഗളം നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കാം. അമൃതധാര ചൊരിയുന്ന നിങ്ങളുടെ വേണുനാദവും കേട്ടുകൊണ്ടിരിക്കാം. അകലെനിന്നു നിങ്ങളുടെ പ്രണയകേളികളെ നോക്കി ഈ ഭക്തൻെറ ചരണങ്ങൾ ആനന്ദാശ്രുക്കൾകൊണ്ടു് നനച്ചു് അവിടെ നിർബാധം നിവസിച്ചുകൊള്ളാം.

താപസകുമാരൻ വീണ്ടും ഇടറിയ സ്വരത്തിൽ; "ദേവി! എൻെറ ഈ അപേക്ഷയെ സാധിപ്പിക്കുകയില്ലയോ?" എന്നു കഷ്ടിച്ചു് പറയുമ്പോഴേയ്ക്കും എന്തോ ശബ്ദംപുറപ്പെടാതായി. രണ്ടു കണ്ണുകളേയും ഭേദിച്ചു് ജലം പ്രവഹിച്ചു. "ഇനിയൊരിക്കൽ നിങ്ങളെവന്നു കണ്ടുകൊള്ളാം" എന്നു സഗൽഗദം പറഞ്ഞു്, പ്രത്യുത്തരം കേൾക്കാൻ നില്ക്കാതെ അവിടെനിന്നു തിരിച്ചു.

ഒരു സഖി:—ഈ സന്ന്യാസി നിശ്ചയമായും ഒരു ഭ്രാന്തനാണു്. അയാളിതേവരെ പറഞ്ഞതിനൊന്നും അൎത്ഥമില്ല.

മറ്റൊരു സഖി: ഭ്രാന്തനെന്നു പറയുന്നതിനു സന്ദേഹമോ? ഭ്രാന്തനല്ലെങ്കിൽ, ഇങ്ങനെയുള്ള മോഹനമുഖം മുഴുവനും ഭസ്മംതേച്ചു് ജടയും ധരിച്ചു് ഇങ്ങനെ സന്ന്യാസിയായി അലഞ്ഞുനടക്കുമോ?

"ഭ്രാന്തനാണെങ്കിലും, ആ കണ്ണുകളും ചുണ്ടുകളും അതികമനീയം."

പരിമള:—അയാളൊരിക്കലും ആണല്ല. അതുപോലെ ഒരു കുററവും കുറവുമില്ലാത്ത അഴകൊഴുകുന്ന മുഖം ആണുങ്ങൾക്കുണ്ടോ കാണുന്നു? ഇനിയൊരിക്കൽകൂടി കണ്ടെങ്കിൽ, എനിക്കു് ആദ്യംതന്നെ അയാളുടെ ആ ജടയൊന്നു് അഴിച്ചുനോക്കണം.

ഗിരിറാണി യാതൊന്നും മിണ്ടാതെ സഖിമാരോടുകൂടി മേടത്തിലേക്കു മടങ്ങി.

ആറാം അദ്ധ്യായം

ഒരു ഉപദേശം

മാസം രണ്ടുകഴിഞ്ഞു. ചന്ദ്രികയില്ലാത്ത രാത്രി. അജയസിംഹൻ പൂർണ്ണാനദീതീരത്ത് ഏകാകിയായിരുന്ന് തമോമയമായ ആകാശത്തിലേക്ക് നോക്കി ആലോചനയിൽ മുഴുകി. ഈ രണ്ടുമാസത്തിനുള്ളിൽ അജയൻ അനേകം തവണ ദുർഗ്ഗത്തിലേക്ക് പോകാറുണ്ടായിരുന്നു. ചെല്ലുമ്പോഴൊക്കെ ശോകുലദാസനോടുകൂടി ഗിരിറാണിക്കുണ്ടാകാവുന്ന വിപത്തിനെപ്പററി സംസാരിക്കയും പതിവായിരുന്നു. റാണി അയാളെക്കണ്ട ക്ഷണം ഹർഷത്തോടുകൂടി അരികെ ഓടിവരും. ആ യുവാവ് അവിടെനിന്നു പോകുന്നതുവരെ ആ വീരകൌമാരകാന്തിയെ "ആനന്ദഭാരംകൊണ്ടു് നിഷ്പന്ദമായ കണ്ണാൽ പാനംചെയ്തു" സരസസല്ലാപം കേട്ടുകൊണ്ടിരിക്കും. അയാൾ പുറപ്പെടാറായി എന്നു കണ്ടാൽ ആ ബാലയുടെ നീലവിലോചനങ്ങൾ ചുവന്ന് ബാഷ്പപര്യാകുലമായ്ത്തീരും. ഇതെന്ത്, പ്രേമമോ? ഗിരിറാണി അജയനിൽ അനുരക്തയായിത്തീർന്നുവോ? ആ യുവാവ് വരാറുള്ള സമയം തെററിപ്പോയാൽ, അയാളെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ ആളയയ്ക്കും. പലപ്പോഴും സഖീസമേതം കാട്ടിൽചെന്ന് ഓടക്കുഴലൂതിക്കൊണ്ടിരിക്കും. അയാളെക്കാണാഞ്ഞാൽ ആ തന്വിയുടെഹൃദയം തപിക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കുമോ? അന്യൂനാനുരാഗം അങ്കുരിതമായ് കഴിഞ്ഞുവോ? അല്ലെങ്കിൽ, അതു കേവലം ബാല്യസുലഭമായ ചാപല്യമോ? ആയാളടുത്തുള്ളപ്പോൾ അവളുടെ മുരളിയിൽനിന്ന് നിർഗ്ഗളിക്കുന്നതു് ആഹ്ലാദജനകങ്ങളായ രാഗാവലികളാണു! അതല്ല അയാൾ അകലെക്കാട്ടിലാണെങ്കിൽ കരുണസ്വരത്തിൽ മർമ്മഭേദകമായ മട്ടിലാണ് ആലാപനം. ഇതൊക്കെ സ്പഷ്ടമായ പ്രേമലക്ഷണങ്ങൾതന്നെയാണെന്നു തോന്നുന്നു! അഥവാ, കുറഞ്ഞൊരു രണ്ടു മാസത്തിനകം ആ ബാലയുടെ മൃദുലഹൃദയത്തിൽ പ്രേമം മുളച്ചിട്ടുണ്ടാവില്ലെന്ന് എങ്ങനെ പറയാം? എന്നാൽ ആ പ്രേമാങ്കുരം സമൂലം പറിച്ചുകളയാതിരുന്നാൽ അതു തഴച്ചുവളന്നു പ്രബലമായി വേരുറച്ചുപോകുവാൻ ഇടയുണ്ടു്. അങ്ങനെയായാൽ, അജയൻ ആ അനാഥകുമാരിയെ ആയുഷ്കാലംമുഴുവൻ നിരാശപ്രേമത്തിന്റെ നിശിതവേദനയ്ക്കു പാത്രമാക്കുവാൻ ഹേതുവാ

യ്തീരാമോ? നല്ലവാക്കുപറഞ്ഞു് അവളുടെ ആ ഭ്രമം ഇല്ലാതെ യാക്കണമെന്നു് അജയൻ മനസ്സിൽ വിചാരിക്കാറുണ്ടു്. പക്ഷേ, അവളുടെ അരികെച്ചെന്നുനിന്നു്, ആ സുപ്രസന്നമായ വദനം നോക്കി ശ്രവണാമൃതമായ വേണുനാദം കേൾക്കുമ്പോൾ ഒന്നുംതന്നെ പറയുവാൻ തോന്നാതെ മൌനം അവലംബിച്ചുപോകുന്നു! അങ്ങനെയുള്ള അവസരത്തിൽ ഈ ക്രൂരവാക്ശരംകൊണ്ടു് ആ സരളഹൃദയയുടെമർമ്മം തുളയ്ക്കാമോ? എന്നു് അജയൻ തന്നത്താൻ ചോദിക്കും. എന്നാൽ, ഒന്നും പറയാതെ അവളുടെ സഹവാസംവിട്ടു്, ദർശനാഭിലാഷംതന്നെ അടക്കിയൊതുക്കി, പെട്ടെന്നു ദൂരദേശത്തിലേയ്ക്കു പോകുന്നതാണോ ഉചിതം? ഇങ്ങനെ ആലോചിക്കുമ്പോൾ മനസ്സു വല്ലാതെ വ്യാകുലപ്പെടുന്നു. അച്ഛനില്ലാതെ അശരണയായ ആ കോമളകുമാരിയെ ഈ വിപൽകാലത്തിൽ 'കണ്ണീരും കൈയുമായിക്കഴിയണമിനിമേൽ' എന്ന നിലയിൽ ഇട്ടെറിഞ്ഞു പോകുന്നതു പരമദുഷ്ടത! എന്നാൽ താനും പ്രേമം പ്രദർശിപ്പിക്കുകയോ? എന്ന ഈ ചോദ്യം പെട്ടെന്നു മിന്നൽപിണർപോലെ മനസ്സിൽ ജ്വലിച്ചു! മനോവൃത്തിയെപ്പരിശോധിച്ചുനോക്കുവാൻ കണ്ണടച്ചിരുന്നു. പ്രാണനുള്ളിൽ, അന്ധകാരഭരിതമായ ഹൃദയാന്തർഭാഗത്തിൽ, ചിരപ്രേമമയിയായ ദേവിയുടെ മൂർത്തിയൊന്നുമാത്രം തെളിഞ്ഞു കണ്ടു. ചെറുപ്പംമുതൽക്കേ ഉറക്കത്തിലും ഉണർച്ചയിലും സന്തോഷത്തിലും സന്താപത്തിലും ഉത്സവത്തിലും മത്സരത്തിലും യാതൊരു സ്വരൂപം മനസ്സിൽ വിരാജമാനമായിരുന്നുവോ, അതേസ്വരൂപംതന്നെ ഇപ്പോഴും പ്രകാശിച്ചുകണ്ടു. ഏതു പ്രതിമയെ വിസർജ്ജനംചെയ്യുവാനായിരുന്നു അജയൻ നാടും വീടും വിട്ടു് എത്രയോ കാതംവഴി ദൂരെപ്പാഞ്ഞു വന്നു ഗിരിഗുഹകളിലും ഘോരാന്ധകാരത്തിലും സന്ന്യാസിയെപ്പോലെ അലഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നതു്, അതേ പ്രതിമ ഇപ്പോഴും അതേ ഗൌരവത്തിലും സൌന്ദര്യത്തിലും മനോമധ്യത്തിൽ പ്രശോഭിച്ചു. ഗിരിറാണിയാണെങ്കിലോ! ആ തേജോമയമായ ഹിരണ്മയീവിഗ്രഹത്തിന്റെ ചരണതലത്തിൽ അസ്പഷ്ടമായി അലക്ഷ്യമായി ഒരു നിഴലടിച്ചതുപോലെ കാണപ്പെടുന്നു. നിഴലിനെ പിടിച്ചു ബിംബമാക്കി പൂർണ്ണഗൌരവമുള്ള യഥാർത്ഥപ്രതിമ ഇരിക്കുന്ന പീഠത്തിന്മേൽ സ്ഥാപിച്ചു പ്രാണപ്രതിഷ്ഠ ചെയ്കയെന്നതുണ്ടാകുമോ? ഇതിനുവേണ്ടിയാണോ ദൈവം അജയനെ ഗിരിറാണിയുടെ അടുക്കലേക്കു തിരിച്ചുവിട്ടതു്?

ഈ സമയം ആരോ പിന്നിൽനിന്നു് "അജയസിംഹ!" എന്നു വിളിച്ചതായിത്തോന്നി; പിന്തിരിഞ്ഞുനോക്കി. ഒരു താപസകുമാരൻ അരികെ നിൽക്കുന്നതു കണ്ടു. അജയൻ "എന്തു് എനിക്കു് ഹിരണ്മയിയെ മറക്കുവാൻ കഴികയില്ലെന്നോ? ഈ അപരിചിതസന്ന്യാസിയുടെ ശബ്ദംകേട്ടു് ഹിരണ്മയിയുടേതാണെന്നു് ഞാൻ ഭ്രമിച്ചുപോയി!" എന്നു മനോഗതം ചെയ്തു

താ-കുമാരൻ:—അജയസിംഹ! നിങ്ങൾ വളരെ നിർദ്ദയൻ! ആ സരളശീലയായ ഗിരിറാണി നിങ്ങളെക്കാണാതെ അത്യന്തസന്തപ്തയായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. നിങ്ങളാകട്ടെ മനഃപൂർവ്വമായി ആ ബാലികയെ പീഡിപ്പിക്കയും ചെയ്യുന്നു.

അജയ:—അങ്ങാരാണു്? വളരെദിവസംമുമ്പു് വിന്ധ്യപർവ്വതത്തിൽ ഭീഷണാന്ധകാരംപരന്ന ഒരു ഗുഹയിൽവെച്ചു് ഒരു സന്ന്യാസിയെ ഞാൻ കണ്ടിരുന്നു. അതു് അങ്ങായിരിക്കുമോ?

"ഈ സാധുവിൻെറ സംഗതി ഇരിക്കട്ടെ! എനിക്കു് നിങ്ങളോടു് പറഞ്ഞറിയിക്കാനുള്ള വിവരം ആദ്യം കേൾക്കൂ. ഗിരിറാണിക്കു ബഹുഭയങ്കരമായ ആപത്തു് അത്യാസന്നമായിരിക്കുന്നു; ആ സുശീലയ്ക്കു മാത്രമല്ല നിങ്ങൾക്കും അതു നേരിടും."

"എങ്ങനെ? എന്നെപ്പററി അവിടയ്ക്കറിയാമോ?"

ആവക വിവരങ്ങളൊക്കെ സംസാരിക്കുവാനുള്ള അവസരമല്ലാ ഇതെന്നു് ഞാനിപ്പോൾതന്നെ പറഞ്ഞില്ലേ? ഒരു അഭീഷ്ടസിദ്ധിക്കായി ഞാനീ വനത്തിൽ ഭവാനീപതിയെ ആരാധിച്ചു ധ്യാനമഗ്നനായിരിക്കയായിരുന്നു. അപ്പോൾ കുറേ മുസൽമാൻഭടന്മാർ ഒന്നായിച്ചേൎന്നു് അന്യോന്യം ചിലതു് ആലോചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു കേട്ടു് സർവ്വാംഗകമ്പോദയത്തോടുകൂടി നിങ്ങളുടെ അടുക്കലേക്കു് ഓടിവന്നതാണു്. അവരിലൊരുത്തൻ—"ഇപ്പോൾ നിങ്ങളുടെ അഭിപ്രായമെന്താണു്? എന്നെ സ്സഹായിക്കുമോ ഇല്ലയോ?" എന്നു ചോദിച്ചതിനു്, വേറൊരുത്തൻ—"എനിക്കു് മറെറാരു ആഗ്രഹവും ഇല്ല ആ ഗിരിറാണിയെ ബലാല്ക്കാരേണ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോകണമെന്നുള്ള ഒരേ ഒരു ആശ. എനിക്കു തുണയ്ക്കു് ആളുകൾ ധാരാളമുണ്ടു്. അതുകൊണ്ടു് നിങ്ങളുടെ വീരഭടന്മാർ ഒന്നു സഹായിച്ചാൽ ഈകാൎയ്യം

ഏളുപ്പത്തിൽ നിറവേറും!" എന്നൊന്നാം പറഞ്ഞു. ഒന്നാമത്തവൻ—"അജയസിംഹനെ ഉപായത്തിൽ പിടിച്ചൊതുക്കിത്തടവിലിടുകയാണു് ആദ്യം ആവശ്യം. അവനെക്കൊന്നുകളയരുതു്. ഗിരിറാണിയുടെ കോട്ടകാവൽക്കാർ അവനെ പിന്തുണയ്ക്കു് എത്തിയാൽ നിങ്ങളുടെ സൈന്യസഹായം അത്യാവശ്യമായ്വരും" എന്നു് പറഞ്ഞു. ഇതാ ഈ വാക്കുകേട്ട ഉടനെ ഞാൻ നിങ്ങളെ അന്വേഷിച്ചു ഓടിവന്നിരിക്കുന്നു. ഇപ്പോഴെന്താണു് കർത്തവ്യമെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി, ഉടനെ ഗിരിറാണിയുടെ അരികെപ്പോയി ആ കുമാരിയെക്കാത്തു രക്ഷിക്കുവാൻ വേണ്ട കരുതൽ ചെയ്യൂ."

അ-സിംഹൻ: ഗിരിറാണിക്കു് അനർത്ഥമുണ്ടാകുമെന്നു ഞാൻ മുമ്പുതന്നെ അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ആ യുവതിക്കു് യഥാശക്തി സഹായം ചെയ്യണമെന്നു കരുതിത്തന്നെയാണു് ഇതുവരെ ഇവിടെത്താമസിച്ചതു്; അല്ലെങ്കിൽ ഈ സമയംകൊണ്ടു് എത്രയോ ദൂരെച്ചെന്നെത്തുമായിരുന്നു.

താ-കുമാരൻ: അങ്ങനെ വിചാരമുള്ള ആളാണെങ്കിൽ ഗിരിറാണിയുടെ ദുർഗ്ഗത്തിൽ താമസിക്കാതെ ഇങ്ങനെ കാട്ടിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നതെന്താണു്?

അജയസിംഹൻ ആ ചോദ്യത്തിനു് ഉത്തരം പറഞ്ഞില്ല. സന്യാസി "ശരി, ശരി മനസ്സിലായി; നിങ്ങൾക്കൊരു പേടി തോന്നിയിട്ടുണ്ടു്. ആ ദുർഗ്ഗത്തിൽ താമസിക്കുന്നതായാൽ ചേതോഹരയായ ആ ബാലഹരിണീസഹവാസത്താൽ മോഹിതനായി വീണ്ടും സംസാരിയായിത്തീരുമെന്നുള്ള ഭയംകൊണ്ടല്ലേ അകന്നിരിക്കുന്നതു്?" എന്നു ചോദിച്ചു.

അജയസിംഹൻ പരിഭ്രമിച്ചു്, "ത്രികാലജ്ഞനായ തീർത്ഥപാദരേ! അങ്ങു പറഞ്ഞതു യഥാർത്ഥമാണു്. ആ യുവതിയുടെ സവിധവാസത്തിൽ ആസക്തിയില്ലാതെ, അഭ്യർത്ഥനകളൊന്നും കൂട്ടാക്കാതെ പോന്നു് ഈ ജനശൂന്യവനത്തിൽ വസിക്കയാണു്! ഈ വ്രതം എന്റെ ജീവകാലത്തിൽ വിട്ടുകളയുവാൻ ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല."

താ-കുമാ: നിങ്ങളുടെ ഹൃദയം വിഷയഭ്രമത്തിൽ ഉഴഞ്ഞാലാടുന്നതായി തോന്നുന്നു. നിങ്ങളൊരു ക്ഷത്രിയവീരൻ; പോരെങ്കിൽ ഇളംപ്രായം. എന്റെ മനസ്സിൽ തോന്നുന്നതു ശരി

യാണെങ്കിൽ, നിങ്ങളേതോ ഒരു ഉന്നതവും വിഖ്യാതവും ആയ രാജവംശത്തിൽ ജനിച്ച ആളാണ്. ഈ സന്ന്യാസം നിങ്ങൾക്കു ഭൂഷണമോ? യവനരാൽ ദളിതമായി ദാസ്യത്തിൽ കിടന്നു കേഴുന്ന ഭാരതമാതാവു നിങ്ങളെപ്പോലെയുള്ള വീരതരുണന്മാരുടെ സാഹായ്യത്തെ അപേക്ഷിച്ചുകൊണ്ടാണിരിക്കുന്നതു്. യവനരുടെ കരാളഗ്രാസത്തിൽനിന്നു പുണ്യഭൂമിയായ ആര്യാവൎത്തത്തെ ഇപ്പോഴും ഉദ്ധരിക്കാമല്ലോ. നിങ്ങളുടെ ജന്മഭൂമി അധഃപതിച്ചു് അലമുറയിടുന്നതുകണ്ടു് നിങ്ങളുടെ വീരഹൃദയം വിഗളിതമാകാതെപോയോ? ഏതു സൌഭാഗ്യവതിയായ യുവതി നിങ്ങളെ ഈ ബ്രഹ്മചാരിവ്രതത്തിൽനിന്നു മോചിപ്പിക്കുമോ, അങ്ങനെയുള്ള മഹിളാമണിയെ ഞാൻ ദേവിയെന്നു ഭാവിച്ചു് അവരുടെ പാദാരവിന്ദങ്ങളെപ്പൂജിക്കും.

അ-സിംഹൻ:—ഇവിടുന്നു് എന്റെ ഹൃദയത്തിലെ അവസ്ഥ നന്നായി അറിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ, എന്നെ ഇങ്ങനെ നിന്ദിക്കയില്ലായിരുന്നു.

താ-കുമാരൻ:—അജയസിംഹ! ഗിരിറാണി ഗുണത്തിലും രൂപത്തിലും സാക്ഷാൽ ലക്ഷ്മി! നിങ്ങൾക്കാണെങ്കിൽ യൌവനകാലം; കമനീയകാന്തിയുള്ള രൂപം,—ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിന്നിടയ്ക്കു പെട്ടെന്നു സന്ന്യാസിയുടെ കണ്ഠസ്വരം ഏതോ ഒരു അവിഭാവ്യമായ ചിത്തവൃത്തിയുടെ വേഗത്താൽ കമ്പിതമായതുപോലെ കാണപ്പെട്ടു. ആ താപസകുമാരന്റെ കണ്ണുകൾ വാരിധാര ചൊരിഞ്ഞിരുന്നതു് അന്ധകാരത്തിൽ അജയൻ കണ്ടില്ല. യുവസന്ന്യാസി വീണ്ടും പറയാൻ തുടങ്ങി: കമനീയകാന്തിയുള്ള രൂപം... ഗിരിറാണിയോടു കൂടിച്ചേൎന്നാൽ എത്ര സുന്ദരതരമായിരിക്കും! അതുകൊണ്ടു് ഗിരിറാണിയും നിങ്ങളും ദമ്പതികളായിത്തീരട്ടെ എന്നു ഭവാനീപതിയോടു ഞാൻ നിത്യവും പ്രാൎത്ഥിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. നിങ്ങൾ ഈ ബ്രഹ്മചൎയ്യം വിട്ടു് രാജധൎമ്മദീക്ഷിതനാകുക. ജഗന്മോഹിനിയായ ഗിരിറാണിയെ പാണിഗ്രഹണംചെയ്തു് യവനപീഡിതമായ പുണ്യഭൂമിയുടെ ഭാവിശ്രേയസ്സിന്നു ശ്രമിക്കുക. നിഷ്കാമധൎമ്മചാരിയായ ഞാൻ ഈ കാട്ടിലിരുന്നു്, ഭവാനീപതിയോടു നവദമ്പതികൾക്കു പ്രതിദിനം മംഗളം പ്രാൎത്ഥിച്ചു് അവശിഷ്ടകാലം കഴിച്ചുകൊള്ളാം.

അജയസിംഹൻ വിസ്മയാകുലനായി സന്ന്യാസിയുടെ മുഖമണ്ഡലം സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. ആ സമയം ഗിരിദുർഗ്ഗത്തിൽ അപ്രതീക്ഷിതമായി ഒരു പ്രഭാപ്രളയം കണ്ടു; അനേകം ജനങ്ങളുടെ കോലാഹലം കേട്ടു. അതോടുകൂടെ ദുർഗ്ഗദ്വാരത്തിൽനിന്നു ഭേരീനാദവും മുഴങ്ങി. അജയസിംഹൻ വാളൂരിപ്പിടിച്ചു ദുർഗ്ഗാഭിമുഖമായ് പാഞ്ഞുപോയി. താപസകുമാരനും അയാളെ അനുഗമിച്ചു.

ഏഴാം അദ്ധ്യായം.

ഒരു രണരംഗം

അജയസിംഹൻ കോട്ടയിൽചെന്നു നോക്കിയപ്പോൾ, ദ്വാരത്തിന്നരികെ ചില ഭടന്മാരുടെ മൃതശരീരങ്ങൾ കിടക്കുന്നു. കൊള്ളക്കാർ ഉള്ളിലുണ്ടായിരിക്കുമെന്നു കരുതി, അവിടെ ച്ചെന്നു ഗിരിറാണിയെത്തിരഞ്ഞു നോക്കി. കോട്ടയെ ആക്രമിച്ച അടയാളങ്ങളൊന്നും കണ്ടില്ല. സ്ത്രീകൾമാത്രം അകത്തു മുറവിളികൂട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ട്. ഗിരിറാണി അവിടെയില്ല. എന്തോ ഒരു കോലാഹലം കേട്ടിടത്തേക്ക് അജയൻ ഓടിച്ചെന്നുനോക്കിയപ്പോൾ അവിടെക്കണ്ട കാഴ്ച എന്തായിരുന്നു? ഇരുപത്തഞ്ചു കാലാൾസൈന്യം നൂറു കുതിരപ്പടയാളികളോട് എതിർത്തു നില്ക്കുന്നുണ്ട്. വൃദ്ധനായ ഗോകുലദാസൻ ഉന്മത്തനെപ്പോലെ സാഹസപ്പെട്ടു വാൾ വീശിക്കൊണ്ടിരിക്കയാണ്. ഗിരിറാണിയോ, ഒരു അശ്വഭടൻ കുതിരപ്പുറത്തു പിടിച്ചിരുത്തിയ ഉടനെ മൂർച്ഛിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. ഒരു നിമിഷത്തിനുള്ളിൽ അജയൻ പോയി ഗോകുലദാസൻെറ ദക്ഷിണപാർശ്വത്തിൽ നിന്നു. ആ യുവാവിൻെറ ഖഡ്ഗപ്രഹാരമേററു പന്ത്രണ്ടു കുതിരച്ചേവകർ നിലത്തു പതിച്ചു. അജയൻ ഒരു കുതിരപ്പുറത്തു ചാടിക്കയറി. ആ യുവാവിൻെറ ബാഹുബലവും, തട്ടും തടവും സുപ്രസന്നമായ ധീരമുഖകാന്തിയുംകണ്ടു്, ആ മുസൽ

മാൻകള്ളന്മാൎക്കു് അയാളോടു പോരാടിജ്ജയിക്കുന്നതു പ്രയാസമാണെന്നു തോന്നി. ബോധശൂന്യയായ ഗിരിറാണിയെ പിടിച്ചിരിക്കുന്ന അശ്വാരൂഢൻ ഉച്ചസ്വരത്തിൽ "നിങ്ങളെല്ലാം ആ കാഫറെ എതിൎത്തുനിൎത്തിയാൽ ഞാൻ പത്തു് അശ്വഭടന്മാരോടുകൂടി വേഗം ഇവിടെനിന്നു തിരിക്കുന്നുണ്ടു്." ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു് ആ അശ്വവാഹൻ ഒരു കൈകൊണ്ടു ഗിരിറാണിയേയും മറേറക്കൈകൊണ്ടു കടിഞ്ഞാണും പിടിച്ചു കുതിരയെ ദ്രുതഗതിയിൽ വിട്ടു. ബാക്കിയുള്ള കുതിരപ്പടയാളികൾ അജയസിംഹനേയും ദുർഗ്ഗഭടന്മാരേയും ആക്രമിച്ചു. ഓടിപ്പൊയ്ക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന അശ്വസേനയെപ്പിന്തുടൎന്നു്, ഗിരിറാണിയെ വീണ്ടുകൊണ്ടുവരാത്തപക്ഷം, രക്തപാതം വ്യൎത്ഥമെന്നാലോചിച്ചു്, അജയൻ അവിടെയുള്ള മുസൽമാന്മാരോടു പോരാടുന്നതിനു ഗോകുലദാസനെ ഏല്പിച്ചു്, പുറപ്പെടുവാൻ പിന്തിരിഞ്ഞു നോക്കി. ഗോകുലദാസൻ മൃതനായി 'വീണിതല്ലോ കിടക്കുന്നു ധരണിയിൽ!' ആ വൃദ്ധൻ ഗിരിറാണിയെത്തട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുന്ന ശത്രുസംഘത്തെ എതിൎത്തു നിൎത്തുവാൻ നോക്കിയപ്പോൾ, അവരുടെ വാളിന്നിരയായ്ത്തീൎന്നു. അജയസിംഹൻ വ്യാകുലചിത്തനായി, ഇനി ആരുടെ കൈയിലാണു യുദ്ധഭാരം ഏല്പിച്ചു പോകേണ്ടതെന്നുകരുതി നാലുപാടും നോക്കുകയായിരുന്നു. ഒരു പാൎശ്വസ്ഥിതൻ "അജയസിംഹ! ഞാനിവിടെ നോക്കിക്കൊള്ളാം. അങ്ങു ഗിരിറാണിയെ പിന്തുടൎന്നുപോയാലും! ഈ രണരംഗത്തിൽ ഞാൻ നായകത്വം വഹിച്ചുകൊള്ളാം" എന്നു സധൈൎയ്യം വിളിച്ചുപറഞ്ഞു.

ഗോകുലദാസൻ പതിച്ചു ഉടനെ, നമ്മുടെ താപസകുമാരൻ ഒരു അശ്വഭടനെ പ്രഹരിച്ചു മറിച്ചിട്ടു്, അവൻെറ വാൾ വശത്താക്കി, ആ കുതിരമേലേറി അജയൻെറ പാൎശ്വത്തിൽ ചെന്നു നില്ക്കുന്നതു് ആയാൾ കണ്ടില്ല. ശബ്ദംകേട്ടു് ആശ്ചൎയ്യപ്പെട്ടു തിരിഞ്ഞുനോക്കിയപ്പോൾ കണ്ടതു്, "ഉൽഫുല്ലബാലരവിപോലെ കാന്തിമാൻ" ആയ ആ യുവയോഗിയേയാണു്. ജടാജാലത്താൽ മുഖം മുഴുവൻ മൂടിയിരുന്നതിനാൽ, കണ്ണു രണ്ടും മാത്രമേ ലക്ഷ്യമായിരുന്നുള്ളു. ആ കണ്ണുകൾ അജയൻ കാണാത്ത കണ്ണുകളോ? ആ മോഹനനയനങ്ങൾ മറവാക്കാനുണ്ടാവുക? പ്രേമപ്രകാശം ഒഴുകുന്ന അമൃതശീതളമായ കടാക്ഷങ്ങളും അവയുടെ അലോകലാവണ്യലഹരിയും അന്യത്ര ദുർല്ലഭം!

യോഗി വീണ്ടും:—"അജയസിംഹ! വേഗം ചെല്ലൂ, ഗിരിറാണിയെ വീണ്ടുകൊണ്ടുവരൂ!" എന്നു പറഞ്ഞു.

വീണ്ടും അതേ മധൂളീമധുരമായ, അതേ മാനസോന്മാദകമായ കണ്ഠസ്വരം! അജയസിംഹൻ എതിരാളികളെ പ്രചണ്ഡമായി വെട്ടിവീഴ്ത്തി, കുതിരപ്പുറത്തു് ഒരു ഭ്രാന്തനെപ്പോലെ ഇരുന്നു കടിഞ്ഞാൺ പിടിച്ചുവലിച്ചു കുതിരയെ ചമ്മട്ടികൊണ്ടു് അടിച്ചു് "അങ്ങു വാസ്തവത്തിൽ ഒരു അപരിചിതസന്യാസിയാകട്ടെ; അഥവാ ഞാൻ ചെറുപ്പംമുതൽക്കു് ആരാധിച്ചുവരുന്ന ആ ദേവിയുടെ ദിവ്യവിഗ്രഹമാകട്ടേ; എന്തായാലും എൻെറ ഹൃദയത്തിൽ പീയൂഷവർഷം ചെയ്തപോലെ തോന്നുന്നു. ഇതാ! നോക്കൂ! അങ്ങയുടെ കല്പനപ്രകാരം ആയിരം യവനന്മാരെ എൻെറ കാലിൻെറ ചുവട്ടിലിട്ടു ചവിട്ടിത്തേക്കുന്നതു് അജയന്നു് അത്രയ്ക്കു വലിയ ഒരു കാൎയ്യമല്ല" എന്നായിരുന്നു പ്രത്യുത്തരം.

ചമ്മട്ടികൊണ്ടുള്ള അടിയുടെ കാഠിന്യത്താൽ കുതിര കുതിച്ചുപാഞ്ഞു. അജയസിംഹൻെറ വാൾ ഇടവിടാതെ വിദ്യുല്ലതപോലെ ചലിച്ചു. അമൃതപാനത്താൽ മതിമറന്ന ആ സേനാപതിയുടെ മാൎഗ്ഗം തടയുവാൻ ആൎക്കാണു സാധിക്കുക! ഒരു നിമിഷത്തിനുള്ളിൽ ആ വീരകുമാരൻ മാൎഗ്ഗനിരോധം ചെയ്ത ഭടന്മാരെ ഭസ്മമാക്കി തന്നിയെ ഗിരിറാണിയെപ്പിന്തുടൎന്നു. കുണ്ടും കുന്നും ഗണിക്കാതെ ആ കുതിര വായുവേഗം കുതിച്ചു. അല്പം ദൂരത്തായി ആ അശ്വഭടന്മാർ ദൃഷ്ടിമാൎഗ്ഗത്തിൽപെട്ടു; അജയൻ അവരുടെ മുമ്പിൽ പാഞ്ഞെത്തി അവരെത്തടഞ്ഞു. ഏകാകിയായ അജയനെനോക്കി പടയാളികൾക്കു് അശേഷം ക്രൂസലുണ്ടായില്ല. ഗിരിറാണിയെ പിടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഒരു വൃദ്ധഭടൻ പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു്, 'സാധു! രണശൂരന്മാരായ ഈ പത്തുപേരോടു് എതിൎത്തു് എന്തിനു ഈ യുവാവു് വൃഥാ പ്രാണൻ കളയുവാൻ തുനിഞ്ഞു' എന്നു നിന്ദിച്ചു.

അജയസിംഹൻ:—"ജീവനിൽ കൊതിയുണ്ടെങ്കിൽ ഗിരിറാണിയെവിട്ടു വേഗം പോവുക! അല്ലെങ്കിൽ നിങ്ങളെപ്പോലെയുള്ള നൂറുപേർ വന്നാലും എൻെറ ഘോരഖഡ്ഗത്തിൻെറ മുമ്പിൽ നില്ക്കുകയില്ല."

പത്തുപേരും ഒരേസമയം അജയൻെറ നേരെ വാൾ വീശി. ധനുവേദം കലക്കിക്കുടിച്ച ആ ആൎയ്യയുവാവിനുണ്ടോ

കലുക്കം? ഒരൊററ വാളെങ്കിലും അജയൻെറമേൽ തട്ടിയില്ല. അയാളുടെ നീണ്ടവാാം ഝനത്ഝനശബ്ദത്തിൽ വീശുന്ന വേഗത്താൽ അവയെല്ലാം പ്രതിഹതമായി. രണ്ടുപേരുടെ ഖഡ്ഗം തെറിച്ചു ദൂരെപ്പോയിവീണു; മററൊരുത്തൻെറ ഒരു കൈ വാളോടുകൂടി നിലത്തുപതിച്ചു; നീണ്ട താടികൊണ്ടുമൂടിയ ഒരു തല വേർവിട്ടു ദൂരെവീണരുണ്ടു. എന്നാൽ ആ സമയം മററൊരു ദളം ശത്രുസൈന്യം വന്നുചേൎന്നു അജയനെ എതിൎത്തു. അവരിലൊരുവൻെറ വെട്ടേററു കുതിര വീണുപോയി. അജയൻ അതൊന്നും കൂട്ടാക്കാതെ, നിലത്തുനിന്നു ഊക്കിൽ വാാം വീശിത്തുടങ്ങി. ഭടശിരസ്സുകൾ അററുവീണു, രക്തം പ്രവഹിച്ചു. എന്നിട്ടും യുദ്ധം ഇടവിടാതെ നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. നാലുപാടും യവനസേന! ശരീരത്തിൽ യവനന്മാരുടെ രുധിരധാര! പദതലത്തിൽ യവനദേഹം, യവനശിരസ്സു! എന്നാൽ എത്രനേരം ഇങ്ങനെ ഒററയ്ക്കു എതിൎത്തുനില്ക്കും? അജയൻ ഇന്നു അന്ത്യദിനമാണെന്നു സങ്കല്പിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയാണു നിരാശനായിപ്പോരാടുന്നതു. ക്രമേണ ബാഹുബലം ക്ഷയിച്ചുതുടങ്ങി; മുറിവുകളിൽനിന്നു രക്തം ഒഴുകി ശരീരം ക്ഷീണിച്ചു; ഖഡ്ഗം കമ്പിതമായി! തല തിരിഞ്ഞു, ബോധക്ഷയമായിത്തുടങ്ങി! അപ്പോൾ ശത്രുസൈന്യത്തിൽനിന്നു "യുദ്ധം നിൎത്തുവിൻ! രജപുത്രയുവാവിനെ ജീവനോടെ തടവുകാരനാക്കിപ്പിടിക്കുവിൻ!" എന്നു ആരോ ഉറക്കെപ്പറയുന്നതു കേട്ടു.

ദൂരത്തുനിന്നു മററൊരാൾ മേഘഗൎജ്ജിതംപോലെ, "ഭാരതചക്രവൎത്തിയായ അക്ബൎക്കു പുത്രാധികപ്രിയനായ അജയസിംഹൻെറ ദേഹം തൊടുവാനാക്കാണു ധൈൎയ്യം!" എന്നു ശബ്ദിച്ചുകഴിയുമ്പോഴേക്കും വേറൊരു ധ്വനി അജയൻെറ ശ്രവണപുടത്തിൽ പതിച്ചു. അതുനിമിത്തം അജയൻെറ ക്ഷതമായ ഹൃദയത്തിൽ അമൃതധാര ചൊരിഞ്ഞപോലെയായി, തളൎന്ന തനുവിൽ ചൈതന്യം പ്രകാശിച്ചു. "ജയ! മഹാറാണാ പ്രതാപസിംഹ, വീരകുമാര അജയസിംഹ ജയ" എന്നു അത്യുച്ചത്തിൽ ഉച്ചരിക്കുന്ന ആ ഗംഭീരമധുരസ്വരം അജയൻെറ കൎണ്ണപുടങ്ങളെ കുളൂപ്പിച്ചു. ഈ രണ്ടു ധ്വനികളും ഗഗനത്തിൽ മുട്ടി ആ സ്ഥലമെങ്ങും മാറെറാലിക്കൊണ്ടു അജയൻ തിരിഞ്ഞുനോക്കിയപ്പോൾ, ചക്രവൎത്തിയും ആ താപസകുമാരനും അരികെ നില്ക്കുന്നതാണു കണ്ടതു! ആ യുവയോഗിയുടെ മെയ്യെല്ലാം

രക്തമയം! കൈയിലുള്ള അളിശ്യാമളമായ അസിലത ചോരപ്പുരണ്ടു ചുവന്നിരിക്കുന്നു!

അക്ബർ, "വത്സ! അജയസിംഹ! വീരാരാധകനായ സ്നേഹിതൻ അക്ബർ അരികേ ഉണ്ടു്. വളരെയൊക്കെ തേടി നടന്നശേഷം, നിങ്ങൾ ഇവിടെയുണ്ടെന്നറിഞ്ഞു് ഒന്നു കാണുവാൻ, ദൂരെ പഞ്ചാബ്ദേശത്തുനിന്നാണു് ഞാൻ വരുന്നതു്."

താപസകുമാരൻ:—"ഞാനൊരു താപസൻ; വീരനായ അജയസിംഹന്റെ മംഗളകാംക്ഷിയായി, തദർത്ഥം പ്രാണസമർപ്പണം ചെയ്യുവാൻകൂടി സന്നദ്ധനായിരിക്കയാണു്. കേൾക്കൂ! അജയസിംഹ! ഞാനിന്നുവഹിച്ച യുദ്ധഭാരത്തിൽ ഈ മഹാരഥന്റെ പിന്തുണയാൽ ജയം നേടി" എന്നു പറഞ്ഞു.

വീണ്ടും അതേ മനോമോഹനമായ കണ്ഠസ്വരം! അജയൻ താപസകുമാരന്റെ മുഖത്തു ബദ്ധദൃഷ്ടിയായി നോക്കി. ജടാകലാപത്തിനിടയിൽ, അതേ കാന്തികല്ലോലിതമായ, അമൃതവർഷിയായ വിശാലവിലോചനങ്ങൾ! അജയൻ നിർജ്ജീവനെപ്പോലെ സന്ന്യാസിയുടെ ചരണതലത്തിൽ പതിച്ചുപോയി!

എട്ടാം അദ്ധ്യായം

ഒരു പ്രാർത്ഥന.

അക്ബർ യുദ്ധരംഗത്തിൽ നാലുപാടും നോക്കി, പിന്നിൽ നിന്നിരുന്ന ഒരു ഭടനോടു് 'ഹേ! മൂർഖ! സെലിം! വേഷച്ഛന്നനായ നിന്നെ തിരിച്ചറിയില്ലെന്നാണോ വിചാരിച്ചതു്' എന്നു ചോദിച്ചു.

യുവരാജസെലിം ഉത്തരമൊന്നും പറയാതെ തല താഴ്ത്തി നിശ്ചേഷ്ടനായി നിന്നു. അക്ബർ വീണ്ടും പറഞ്ഞു:— "ഇന്നത്തെ യുദ്ധത്തിന്റെ പരിണാമം ഭാരതസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ഭവിഷ്യൽപതിയുടെ സ്ഥിതിക്കു വളരെ അനുരൂപമായിരിക്കുന്നു!

പോക്കളം ഒന്നു കണ്ണുതുറന്നു നോക്കു! ഒരു ഹിന്ദുയുവാവിൻെറ ഖഡ്ഗം ഇരുപത്തഞ്ചു മുസൽമാൻകള്ളന്മാരുടെ തലകാം കൊയ്തിട്ടതു് ഇതാ നിലത്തു കിടന്നുരുളുന്നു; ഒരു സമയം ഞാനിവിടെ എത്തിയിരുന്നില്ലെങ്കിൽ നിൻെറയും നിൻെറ നീചസ്നേഹിതന്മാരുടെയും ഗതി ഇതുതന്നെ ആകുമായിരുന്നു. ഇന്നുമുതൽക്കു്, കൈയൂക്കും കരളുറപ്പുമുള്ള ഈ രജപുത്രയുവാവിനെ ആദർശരൂപനായി ഗണിച്ചു പൂജിക്കേണ്ടതായിട്ടാണിരിക്കുന്നതു്. നീ ഈ കള്ളന്മാരുടെ തലവനായി ഗിരിറാണിയുടെ അന്തഃപുരം പ്രവേശിച്ചു് ആ കുമാരിയെ അപഹരിച്ചതെന്തിനു്? വേഗം പറയൂ.'' സെലിം, ''ഞാൻ ഗിരിറാണിയെ ഹരണംചെയ്യുവാനല്ലാ, അവിടുന്നു് ആരെ വീരനെന്നു് ആരാധിക്കുന്നുവോ, ആ രജപുത്രചോരനു തക്കശിക്ഷ കൊടുക്കുവാനാണു് ഇവിടെ വന്നതു്. എന്നു് ആ കാഫർ കള്ളനെപ്പോലെ മൊഗൾചക്രവത്തിയുടെ അന്തഃപുരത്തിൽ കടന്നുവോ; അന്നുതന്നെ അബലാശയനായ ദില്ലിചക്രവത്തി ഒരു തടസ്സമായി തീരാതിരുന്നെങ്കിൽ, തീഷ്ണയായും ഞാൻ അതിൻെറ ഫലം കാണിച്ചുകൊടുക്കുമായിരുന്നു. അനന്തരം പെരുങ്കള്ളനായ ആ രജപുത്രൻ അങ്ങയുടെ അടുക്കെ സന്ന്യാസിവേഷം പൂണ്ടുവന്നു് ദില്ലീരാജാന്തഃപുരത്തിൽനിന്നു ഹിരണ്മയിയെ അപഹരിച്ചുകൊണ്ടു് ഇങ്ങോട്ടോടിപ്പോന്നു.''

ആ സമയം, മൂർച്ഛിച്ചുകിടക്കുന്ന അജയസിംഹനെ ഉപചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന താപസകുമാരൻ; ''ശുദ്ധമേ അസത്യം! അസംബന്ധം! വീരനായ അജയസിംഹൻെറമേൽ ദോഷാരോപണംചെയ്യുന്നവനാണു ചോരൻ. യവനസ്പർശത്താൽ കളങ്കിതയും ദുർഗ്ഗയുമായ ഹിരണ്മയിയുടെ സ്മരണ മനസ്സിൽനിന്നും മാർജ്ജനം ചെയ്യുവാൻ അജയസിംഹൻ ഗിരിഗുഹകളിലും വിജനവനങ്ങളിലും പോയി വാസംചെയ്തിരുന്നതായി എനിക്കു നല്ലപോലെയറിയാം'' എന്നു തടഞ്ഞു പറഞ്ഞു.

സന്ന്യാസിയെ നോക്കി അയാളുടെ മുമ്പിലേക്കു സെലിം അടുത്തുവരുന്നതായി കണ്ടു്, ചക്രവത്തി തടുത്തു്, ''ശരി, അതു കളവാണെന്നു് എനിക്കും അറിയാം; വേഗം പറയൂ. എന്തിനു നീ ആ കുമാരിയെ അപഹരിച്ചു?''

സെലിം: ഗിരിറാണിയെ കട്ടുകൊണ്ടുപോകുവാൻ വന്നു കോട്ടയെ ആക്രമിച്ചവർ അവളേയുംകൊണ്ടു് ഇതാ ഇപ്പോൾ തന്നെ ഓടിപ്പോയിട്ടേ ഉള്ളൂ.

താപസകുമാരൻ: പ്രഭോ! ആരെ രക്ഷിക്കുവാൻവേണ്ടിയാണ് ഈ രക്തപ്രവാഹമുണ്ടായതു്, അജയസിംഹൻ സ്വന്തം ചോരചൊരിഞ്ഞു നിശ്ചേതനനായി നിലത്തുപതിച്ചതു് ആർക്കുവേണ്ടിയാണു്, അങ്ങനെയുള്ള ആ അബലാരത്നത്തെ അങ്ങുന്നു ദയചെയ്തു രക്ഷിക്കുവാൻ നോക്കണേ!

ഈ സമയം കോട്ടയിലെ ശേഷിച്ചിട്ടുള്ള ഭടന്മാർ അവിടേക്കു വന്നു. അക്ബർ അവരോടു്, "നിങ്ങൾ ഇവിടെയിരുന്നു അജയസിംഹനെ വേണ്ടവിധം ശുശ്രൂഷിക്കുക. ഞാൻ പോയി നിങ്ങളുടെ ശിബിരാണിയെ അന്വേഷിച്ചുവരാം. സെലിം! നീ നിൻെറ തസ്കരസംഘത്തോടുകൂടി എൻെറ പിന്നാലെ വരണം" എന്നു ശാസിച്ചു്, ഉടനെ അവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ടു. സെലിം കൂട്ടുകാരൊന്നിച്ചു "മങ്ങിനമുഖത്തോടും മാനവിപ്ലവത്തോടും" കൂടി അക്ബറെ അനുഗമിച്ചു. താപസകുമാരൻ ദുർഗ്ഗഭടന്മാരെ നോക്കി, "നിങ്ങൾ പോയി കോട്ടയിൽനിന്നു് ഒരു പല്ലക്കു കൊണ്ടുവരുവിൻ! ഞാനിവിടെ ഇരുന്നു് ശുശ്രൂഷിച്ചുകൊള്ളാം" എന്നു താല്പര്യപ്പെട്ടു.

താപസകുമാരൻ അജയൻെറ അചേതനമായ ശരീരം മടിയിൽവെച്ചു് ഉപചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അയാളുടെ കണ്ണുകളെ ഭേദിച്ചു് അജസ്രമായി അശ്രുധാര പുറപ്പെട്ടു് അജയൻെറ ക്ഷതമായ ദേഹം ക്ഷാളിതമായി! ആ അമൃതധാരയാൽതന്നെയെന്നപോലെ അജയസിംഹൻെറ ഉടലിൽ ക്രമേണ ഉയിരും ഉണർച്ചയും ഉണ്ടായിത്തുടങ്ങി.

പ്രഭാതത്തിൽ താപസകുമാരൻ പുഴയിൽപോയി മെയ്യിൽപുരണ്ട രക്തം കഴുകിക്കളിച്ചു് കൃത്രിമജടയും കാഷായാംബരവും വെള്ളത്തിൽ ഒഴുക്കിക്കളഞ്ഞു. നിലത്തുകിടന്നിഴയുന്ന നീണ്ടുനിബിഡമായ കുന്തളഭാരം മെടഞ്ഞു ചുററിക്കെട്ടി, അതു് ഒരു അരുണാംശുകംകൊണ്ടു് ആച്ഛാദനംചെയ്തു. കഴുത്തുമുതൽ കാൽവരെ ഒരു കുപ്പായവും അഴഞ്ഞ കാലുറയും ധരിച്ചു് ഇങ്ങനെ വേഷംമാറി. നീലജലത്തിൽ തൻെറ മുഖംനോക്കി പുഴയിലെ മണ്ണെടുത്തു് കണ്ണെഴുതി വെള്ളത്തിൽ കരി അരച്ചു് ചുണ്ടിലും തേച്ചു. ഹാ! കല്പിതവേഷധാരിയായ താപസകുമാര! അമൃതാധാരമായ ഓഷ്ഠാധരവും ഭുവനവിജയികളായ ആ നയനസരോജങ്ങളും ഈ ഉപായത്താൽ അല്പംപോലും സൌന്ദര്യഹീനങ്ങളായിത്തീരുമെന്നാണോ കരുതിയതു്? ഹിരണ്മയി വീണ്ടും

നദിയിലെ സ്വച്ഛജലത്തിൽ തൻെറ പ്രതിബിംബം നോക്കി, "ഇപ്പോൾ ഒരുമാതിരി ആയെന്നു തോന്നുന്നു; ഇരുട്ടത്തു് ആരും അത്രവേഗം തിരിച്ചറിയില്ല. പക്ഷേ, കണ്ഠസ്വരം മാററുവാൻ സാദ്ധ്യമല്ലല്ലോ! ഈശ്വര! അജയൻ ഗിരിറാണിയെ വിവാഹംചെയ്തു് ആ പ്രേമപ്രവാഹത്തിൽ മുഴുകി നിർഭാഗ്യയായ ഹിരണ്മയിയുടെ നിഷ്പ്രഭമായ സ്മരണ അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഹൃദയത്തിൽനിന്നു മങ്ങിനീങ്ങിപ്പോകുന്ന ഒരു ദിവസം വരുമല്ലോ. ഇതെന്തു്? അജയസിംഹൻെറ നാമം ഉച്ചരിച്ചമാത്രയിൽ മനസ്സു കലങ്ങിമറിയുന്നു? അംബരകുമാരിയുടെ സാഹായ്യത്താൽ മുസൽമാൻ ദുർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു് വേഷപ്രച്ഛന്നയായി നിർഗ്ഗമിച്ചു് പ്രാണപ്രിയനായ അജയനെ കാട്ടിലും മലയിലുംവെച്ചു് അടുത്തും അകലെയുമായി കണ്ണുകൾക്കു തൃപ്തിയാകുന്നതുവരെ ഞാൻ നോക്കിക്കണ്ടിരിക്കുന്നു. അതുമുതല്ക്കു് ഇതുവരെ മനസ്സിനു് ഇത്ര ഒരു ഇളക്കമുണ്ടായിട്ടില്ല ദേവ! ഭവാനീപതേ! എൻെറ ജീവനായ അജയനെ എന്നിൽനിന്നു വേർപെടുത്തി, ഗിരിറാണിയോടു് സംയോജിപ്പിക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ, ഈ മൃദുലഹൃദയം കാതരമാകാതിരിക്കേണമേ. എൻെറ അജയനെ ശൈശവത്തിലെ സഖാവായും, കൌമാരത്തിലെ സഹചരനായും യൌവ്വനത്തിലെ പ്രേമസ്വപ്നമായും, എൻെറ അന്ധകാരമയമായ ജീവിതത്തിനു് പൂർണ്ണചന്ദ്രനായും, സന്താപസാഗരത്തിനു തരണിയായും എൻെറ ഉപാസനാമൂർത്തിയായുംഉള്ള പ്രിയഅജയനെ—നിർമ്മലവും നിരാകുലവും നിർഭയവുമായ ഹൃദയത്തോടുകൂടി ഗുണവതിയായ ഗിരിറാണിയോടു് സംഘടിപ്പിക്കുവാനുള്ള എൻെറ ശ്രമത്തിൽ, എന്നെ സഹായിക്കേണമേ!" എന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചു.

ഹിരണ്മയി വളരെനേരം കൈകൂപ്പി, കണ്ണടച്ചു്, ഉന്മുഖിയായി നിന്നു. അനന്തരം രണ്ടുകൈയും മാറത്തുവെച്ചു് മൌനമായിരുന്നു. പ്രസന്നസലിലയായ ആ നദി മൃദുകല്ലോലമാലകളിൽ ഹിരണ്മയിയുടെ അശ്രുധാരയെ വഹിച്ചൊഴുകി.

ഒമ്പതാം അദ്ധ്യായം

രജപുത്രഭടൻ.

അർദ്ധരാത്രി. ഗിരിദുർഗ്ഗത്തിലെ ഒരു ഏകാന്തമായ മുറിയിൽ അജയസിംഹൻ കിടന്നുറങ്ങുകയാണ്. പാദാന്തികത്തിൽ ഒരു രജപുത്രഭടൻവന്ന് മഗ്നമായിരിക്കുന്നുണ്ട്. അജയസിംഹൻ മുസൽമാൻയുദ്ധത്തിൽ മുറിവേററുകിടന്നിട്ട് ഇന്നയ്ക്ക് മൂന്നുദിവസമായി. കുറേ സുഖപ്പെട്ട് ഇന്നു നിദ്രാദേവിയുടെ ആലിംഗനസുഖം അനുഭവിക്കുകയാണ്. ഈ ഭടൻ രാത്രിതോറും ഉറക്കമൊഴിച്ച് ആയാളെ ശുശ്രൂഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. പകൽ അവിടത്തെ പരിചാരകന്മാരാണ് ശുശ്രൂഷക്കാർ. ഭൃത്യന്മാരുടെ അനുവാദംവാങ്ങി, രാത്രി താൻതന്നെ ആ ഭാരം വഹിക്കുന്നതിൽ തല്പരനാണ് ഈ ഭടൻ. നിദ്രയില്ല; ആലസ്യമില്ല! പ്രദോഷംമുതൽ പ്രഭാതംവരെ അനന്യമനസ്കനായി ആ സൈനികൻ ദീനശയ്യാഗതനായ അജയസിംഹൻെറ പാദസവിധത്തിൽ വസിച്ച് ആയാളുടെ മുഖബിംബം നയനങ്ങളാൽ നുകർന്നുകൊണ്ടിരിക്കും. ആ രജപുത്രഭടൻ ആരാണെന്ന് വായനക്കാരെ പറഞ്ഞറിയിക്കണമെന്നില്ല.

നേരം പുലരുന്നതിനുമുമ്പ് അജയൻ കണ്ണുതുറന്നു നോക്കി; ലോകമെല്ലാം നിദ്രയിൽപ്പെട്ട് 'കല്ലോലമില്ലാത്ത ഴമാഴിപോലെ' കിടക്കുന്നു. മുറിയിൽ ഒരു ചെറിയ വിളക്ക് മങ്ങിമങ്ങി കത്തുന്നുണ്ട്. അജയസിംഹൻ ആ ദീപത്തിനരികെ നോക്കി തലപൊക്കി ഉൽക്കണ്ഠയോടെ 'ആരാണത്?' എന്നു ചോദിച്ചു.

'ഒരു രജപുത്രഭടനാണ്.'

അജയസിംഹൻെറ തല വീണ്ടും ഉപധാനത്തിന്മേൽ തന്നെ ചാഞ്ഞു. ഭടൻ അതു താങ്ങി മടിയിൽവെച്ചു. രാജകുമാരൻ നൈരാശ്യഗർഭമായ നയനങ്ങളാൽ ആ ഭടനെ വീക്ഷിച്ച് "അന്നത്തെ യുദ്ധത്തിലുണ്ടായിരുന്ന യുവസന്ന്യാസിയെ നിങ്ങളാരും പിന്നെ കാണുകയുണ്ടായില്ലേ?" എന്നു ചോദിച്ചു.

"ആ സന്ന്യാസി യുദ്ധംകഴിഞ്ഞശേഷം എവിടെയ്ക്കോ പോയി. പിന്നെ ആരും ആയാളെ കണ്ടില്ല."

അജയസിംഹൻ: ഞാനൊരു സ്വപ്നംകണ്ടു. മുസൽമാൻകളള ന്മാരോടുകൂടി പോരാടിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ, ഞാൻ നിശ്ചേഷ്ടനായി നിലത്തുപതിച്ചു. അപ്പോൾ ആ താപസകുമാരൻ എൻെറ ദേഹം മടിയിൽവെച്ചു് ചുംബനംചെയ്തു. ആയാളുടെ അമൃതമയമായ അധരസ്പർശംകൊണ്ടു് ശീതളമായ എൻെറ ജഡദേഹത്തിൽ രക്തസഞ്ചാരം ഉണ്ടായി. അനന്തരം ആ താപസകുമാരൻെറ കണ്ണുകളിൽനിന്നു് എൻെറ കവിൾത്തടത്തിൽ സുധാബിന്ദുക്കൾ പൊഴിച്ചു ആ സുധാസേചനത്താൽ എൻെറ നിർജ്ജീവദേഹത്തിൽ പ്രാണൻ വീണു. ആ സന്ന്യാസി മാനസോന്മാദകമായ സ്വരത്തിൽ എന്നെ 'അജയ' എന്നു സംബോധനംചെയ്തപ്പോൾ, എൻെറ ശൂന്യഹൃദയം തെളിഞ്ഞു് തളച്ചുതീൎന്നു ഞാനെണീററു് ആയാളെ അവലോകനംചെയ്തു. സന്ന്യാസിയുടെ ജടാഭാരം അഴിഞ്ഞുവീണു്, നീണ്ടു ചുരുണ്ട വാർകുന്തളം നിലത്തുകിടന്നിഴഞ്ഞിരുന്നു. താപസകുമാരൻ എൻെറ ബാല്യബന്ധുവും മനോമന്ദിരത്തിലെ മണിദീപവുമായ ആ സുരസുന്ദരിയുടെ സുകുമാരസ്വരൂപം ധരിച്ചു് എൻെറ മുമ്പിൽ നിന്നു ഞാൻ പരിഭ്രാന്തചിത്തനായി പ്രാണപ്രിയയെ പരിരംഭണംചെയ്യുവാൻ കൈ നീട്ടി. ഹിരണ്മയി ചടുലകടാക്ഷലക്ഷ്യങ്ങൾകൾ എന്നെ ലക്ഷ്യമാക്കി തന്നെ തൊടേണ്ടെന്നു സംജ്ഞകാണിച്ചു് ദയാർദ്രസ്വരത്തിൽ, "ഹ! വീര! അജയ! ഇത്രനാളായിട്ടും, കളങ്കിതയായ ഈ നാരിയെ വിസ്മരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെന്നോ? ഞാൻ പറയുന്നതു കേൾക്കണേ! എന്നെ മറന്നുകളയൂ! മനസ്സിനെ സ്വാധീനപ്പെടുത്തുവാൻ ശ്രമിക്കു. ഗിരിറാണിയെ പ്രണയിക്കുവാൻ നോക്കിയാലും!" എന്നു പറഞ്ഞു് എന്നെ ഘോരാന്ധകാരത്തിൽ വിട്ടു് അന്തർദ്ധാനംചെയ്തു.

അജയൻെറ ദുർബ്ബലദേഹം കിടുകിടെ വിറച്ചു. ഭടൻ എഴുനേററു് ആയാളുടെ കാലിന്നരികെച്ചെന്നിരുന്നു. അജയൻെറ കാലിന്മേൽ ഒരു ചുടുനീർക്കണം വീണു. 'എന്തിനാണു നീ കരയുന്നതു്?' എന്നു് അജയൻ ചോദിച്ചു.

ആ യുവഭടൻ രണ്ടു കൈകൊണ്ടും അജയൻെറ കാൽ പിടിച്ചു് 'അങ്ങയോടു് ഒരു അപേക്ഷയുണ്ടു്' എന്നു് അറിയിച്ചു.

'എന്നാലാകുന്നതാണെങ്കിൽ, യഥാശക്തി ഉത്സാഹിച്ചു സാധിക്കാൻ നോക്കാം; പറയൂ'

ഭടൻ: ഞാൻ ഗിരിറാണിയുടെ ഭൃത്യനാണ്. അവരുടെ സുഖംതന്നെ എന്റെ സുഖം! ഭാഗ്യംകെട്ട ആ സുശീല, അച്ഛനില്ലാതെ അശരണയായിരിക്കുന്നു. അവരുടെ വിശ്വസ്തബന്ധുവായിരുന്ന ശോകുലദാസനും അവരെ എന്നെന്നേക്കുമായി വിട്ടുപിരിഞ്ഞു! അവരെ കണ്ടാലാരും 'കരയുമലിയും കല്ലിനൊത്തൊരുഹൃത്തും.' അങ്ങയുടെ കൃപാകടാക്ഷം അവരുടെ നേരേ ഉണ്ടായിരിക്കില്ലേ?

അജയ: എന്നെക്കൊണ്ടാകുന്നതിലധികം സഹായം ചെയ്യാൻ ഞാനൊരുക്കമാണ്.

ഭടൻ: ഗിരിറാണി ഉടനെ തിരിച്ചുവരും. വന്ന ഉടനെ അവരെ പാണിഗ്രഹണംചെയ്തു എന്റെ അഭീഷ്ടം സഫലമാക്കണേ!

അ-സിംഹ: ഹേ! രജപുത്രഭട! ഞാനിക്കാര്യം സ്വീകരിക്കയെന്നതു ഒരിക്കലും ഉണ്ടാകാൻ പാടില്ലാത്തതാണെന്നു നിനക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. എന്റെ ഉള്ളു പൊളിച്ചുകാട്ടുവാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ നിനക്കു കാണാമായിരുന്നു: ഈ ഹൃദയത്തിൽ ഗിരിറാണിക്കു എള്ളോളം ഇടമില്ല. ബാല്യത്തിൽ ബുദ്ധിയുറച്ചമുതൽക്കു, സൗന്ദര്യസമ്പന്നമായ ഒരു പ്രതിമ എന്റെ അന്തരംഗത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിതമായി. ആ ദേവിയുടെ പ്രേമാമൃതലഹരിയിലും, കമനീയകടാക്ഷങ്ങളിലും, നാനാസുഖാനുഭൂതിയിലും ലയിച്ചു ബാല്യം കഴിഞ്ഞു ക്രമേണ യൌവനവും വന്നുദിച്ചു. അങ്ങനെയിരിക്കെ പെട്ടെന്നു ഒരുദിവസം നിർമ്മേഘമായ നഭസ്സിൽ ഇടിനാദംപോലെ 'ദുർഭഗനായ അജയസിംഹ! നിന്റെ പ്രാണേശ്വരിയുടെ പ്രതിമയെ ഹൃദയത്തിൽനിന്നു നീക്കിക്കളയൂ!' എന്നു ഒരശരീരിവാക്യം എന്റെ കർണ്ണപുടങ്ങളിൽ ശല്യസമാനം പതിച്ചു. അതു ഈശ്വരശാസനമാണെന്നു സങ്കല്പിച്ചു അപ്രകാരം പ്രവർത്തിക്കുവാൻ ഞാൻ പ്രതിജ്ഞയുംചെയ്തു. മററാരുടെ ശിരസ്സിലും വരയ്ക്കാത്ത ഈ ഭയങ്കരപ്പോരാട്ടത്തിൽ ഹൃദയം ക്ഷതവിക്ഷതമായിപ്പിളൎന്നുപോയാലും ആ ഹൃദയാന്തർഭാഗത്തിൽ രക്തംപതയ്ക്കുന്ന ഓരോ ധമനിയി

ലും എൻെറ പ്രണയസർവ്വസ്വത്തിൻെറ പ്രതിമ പൂർണ്ണഗൗരവത്തിൽ പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. അതുകൊണ്ടു നിൻെറ ഗിരിറാണിക്കു് ഈ ഹൃദയത്തിൽ എള്ളോളം ഇടമില്ല.

'മനസ്വിമർമ്മനസ്സംഭിവതശക്യമൊരംളിലൂന്നിയാൽ'

അജയൻെറ കാലിന്മേൽ പിന്നെയും ഉഷ്ണോദകം വീണു. ഇത്തവണ തുള്ളിതുള്ളിയായിട്ടല്ല വീണതു്; അജസ്രധാരമായി പ്രബലപ്രവാഹമായിട്ടാണു് രജപുത്രഭടൻെറ നേത്രസേതുവെ ഭേദിച്ചു ജലം പുറപ്പെട്ടതു്!

ഈ സമയം കോട്ടയുടെ പുറത്തു് അനേകം കുതിരകളുടെ ഖുരനാദവും ബഹുജനങ്ങളുടെ ആർപ്പും വിളിയും കേൾക്കാറായി. പുറത്താരോ ഗംഭീരസ്വരത്തിൽ, "ഗിരിദുർഗ്ഗത്തിലെ ഭടന്മാരെ നോക്കുവിൻ! നിങ്ങളുടെ ഗിരിറാണി ഇതാ തിരിച്ചെത്തിയിരിക്കുന്നു!" എന്നു വിളിച്ചു പറയുന്നതായി കേട്ടു.

ഭടന്മാരെഴുന്നേററു പുറത്തുവന്നു് ആ വക്താവിനെ വന്ദിച്ചു. അദ്ദേഹം, "ഏതു് വീരപുരുഷൻ കാരണമാണു് നിങ്ങൾക്കു നിങ്ങളുടെ ഗിരിറാണിയെ ലഭിച്ചതു്, ആ ക്ഷത്രിയതിലകനായ അജയസിംഹനെ വന്ദിക്കുവിൻ! ആയാൾ എവിടെയാണു്, എങ്ങനെയിരിക്കുന്നു? അതു് ആദ്യം കേൾക്കട്ടെ"

ഉത്തരം:—അവിടുത്തേക്കു് നല്ല സുഖമായിരിക്കുന്നു; അകത്തു് ഉണ്ടു്.

ആഗതൻ:—ഭടന്മാരെ! ഗിരിറാണിയുടെ സഖിമാരെ! മററു് മംഗളകാംക്ഷികളെ! കേൾക്കുവിൻ! നിങ്ങളുടെ ഗിരിറാണി അഭിജാതകുലത്തിൽ ജനിച്ച ഒരു രാജന്യരമണിയാണെന്നു് നിങ്ങൾക്കെല്ലാം നല്ലപോലെ അറിവുള്ള സംഗതിയാണല്ലോ. പക്ഷേ അജയസിംഹൻെറ ചരിത്രമൊന്നും നിങ്ങളറിഞ്ഞിരിക്കയില്ല. ആയാൾ ക്ഷത്രിയകുലതിലകനും വിശ്വവിഖ്യാതനുമായ പ്രതാപസിംഹൻെറ പുത്രനാണു്; ആര്യാവർത്തത്തിലെ അഭിമാനപതാകയാണു് ആ കുമാരൻ; ഭാരതചക്രവർത്തിയുടെ ദക്ഷിണബാഹുവും പ്രാണസുഹൃത്തുമാണു് അജയസിംഹൻ. എന്നെ നിങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കയില്ല. ഞാൻ തന്നെ ആ അക്ബർ. ഞാൻ പറയുവാൻ പോകുന്നതു മനസ്സിരുത്തി കേൾക്കുവിൻ! ഇന്നു മുതൽ രണ്ടാഴ്ചയ്ക്കുള്ളിൽ നിങ്ങൾ ഒരു ശുഭദിവസം നോ

ക്കി നിശ്ചയിക്കണം. ആ ശുഭമുഹൂർത്തത്തിൽ ദില്ലീരാജഭണ്ഡാരംവക ചെലവായി, എൻെറ സമക്ഷം ഗിരിറാണിയെ അജയസിംഹനു വിവാഹം ചെയ്തുകൊടുക്കുന്ന മഹോത്സവം നടക്കും. നവദമ്പതികൾക്കു പരിണയപാരിതോഷികമായി ഇരുപതിനായിരം വരാഹൻ വിലയുള്ള പണ്ടങ്ങളും വിസ്തീർണ്ണമായ ഒരു ഭൂഖണ്ഡവും ഞാൻ കൊടുക്കുന്നതായിരിക്കും. ഇന്നുമുതൽ ഉത്സവത്തിനുവേണ്ട ചടങ്ങുകൾ എല്ലാം തുടങ്ങണം! ഈ ശുഭവർത്തമാനം നാടെങ്ങും വിളംബരപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യണം.

എല്ലാവരും ഹർഷഭാരത്താൽ ഹസ്തതാഡനംചെയ്തു "അക്ബർചക്രവർത്തി ജയിക്കട്ടെ! നവദമ്പതികളാകുവാൻപോകുന്ന ഗിരിറാണിയും അജയസിംഹകുമാരനും ജയിക്കട്ടെ!" എന്നു അത്യുച്ചത്തിൽ ആർത്തുവിളിച്ചു.

ആ രാത്രിസമയം ആകാശഭേദിയായ ആ ജനദ്ധ്വനി ദീനശയ്യയിൽ കിടക്കുന്ന അജയസിംഹൻെറയും അരികെ ഉപചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന രജപുത്രഭടൻെറയും കർണ്ണപുടങ്ങളിൽ പതിച്ചു. അജയൻെറ നയനങ്ങൾ നിമീലിതങ്ങളായി; തല ഉപധാനത്തിൽനിന്നു നീങ്ങി നിലത്തു വീണു, രജപുത്രഭടൻ നടുങ്ങി; കൈകൊണ്ടു മാറിടം അമർത്തിപ്പിടിച്ചു.

പത്താം അദ്ധ്യായം

അരുണകിരണങ്ങൾ നാലുപാടും പരന്നു; പ്രകൃതിസ്ഥിതിപാഠകനായ ഇളംകാററു പുതുതായി വിരിഞ്ഞ പൂങ്കുലകളുടെ പരിമളസർവ്വസ്വത്തെ അപഹരിച്ചു സഞ്ചരിച്ചുതുടങ്ങി അജയസിംഹൻ കണ്ണുതുറന്നു നോക്കി; രജപുത്രഭടനെ അവിടെയെങ്ങും കാണാനില്ല. ഗിരിറാണിയും സഖി പരിമളയും തലയ്ക്കൽസമീപം നില്ക്കുന്നുണ്ടു്. യുവാവു് ആ മോഹനാംഗിയെ നഖശിഖാന്തം ഒന്നു നോക്കി. അവളുടെ വദനാരവിന്ദത്തിൽ പുതുതായ ഒരു പ്രസാദവും പുതുതായ ഒരു ചൈതന്യവും കളിയാടുന്നുണ്ടായിരു

ന്നു. ആ കുമാരി അജയൻെറ അരികേ ഇരുന്നു ശരീരം സ്പശിച്ചു "അജയസിംഹ! നിങ്ങഠം ഇയ്യുള്ളവളെ രക്ഷിക്കാൻവേണ്ടി രക്തം ചൊരിഞ്ഞിട്ടാണല്ലോ ഈ ദീനശയ്യയിൽ ഇങ്ങനെ കിടക്കാറായതു്! ഞാൻ ഇജ്ജന്മത്തിൽ അതിനു് ഒരു പ്രത്യുപകാരവും ചെയ്യാൻ കാണുന്നില്ല".

അജയൻ: ഞാൻ ഭവതിയെ പരിത്രാണംചെയ്തതു ക്ഷത്രിയ ധമ്മാചരണമെന്നല്ലാതെ, മററുവിധത്തിൽ ചിന്തിച്ചിട്ടല്ല.

ഗിരിറാണി: (അശ്രുകലുഷയായി) ഹം! അജയസിംഹാ! നിങ്ങളറിയുന്നില്ല ഞാൻ എന്തു മഹാസമുദ്രത്തിലാണു വീണതെന്നു പറയാൻ പ്രയാസം. നിങ്ങളില്ലെങ്കിൽ എന്താകുമായിരുന്നു എൻെറ ഗതി! മുസൽമാൻകള്ളൻെറ കുതിരമേൽ ഞാൻ ബോധരഹിതയായിരിക്കെ രണകോലാഹലത്തിനിടയിൽ പെട്ടെന്നു നിങ്ങളുടെ കണ്ഠസ്വരംകേട്ടു; അല്പം ബോധംവീണു കണ്ണുമിഴിച്ചു നോക്കിയപ്പോഠം, നിങ്ങഠം എതിരാളികളെ തടുത്തുനിറുത്തുവാൻ വാഠം വീശിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതു കണ്ടു. അതേസമയത്തു്, കള്ളൻ എന്നെയുംകൊണ്ടു രണരംഗം വിട്ടുകളഞ്ഞു. പിന്നെ നിങ്ങളെ കാണുകയുണ്ടായില്ല വീണ്ടും ഞാൻ മോഹാലസ്യപ്പെട്ടു ആ മൂർഛിതാവസ്ഥയിൽ, ഒരു സ്വപ്നത്തിൽ നിങ്ങളുടെ മുഖമണ്ഡലം എൻെറ ഹൃദയത്തിൽ തെളിഞ്ഞു കണ്ടു. അല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ ജിവിച്ചിരിക്കയില്ലായിരുന്നു.

പരിമള:—ഈ സുഖദിവസം ആ ദുഃഖവത്തമാനം എന്തിനാണു്? ദില്ലീചക്രവത്തിയുടെ മുഖത്തുനിന്നുകേട്ട സംഗതി അദ്ദേഹത്തോടു് പറയൂ! ഇതാ നോക്കൂ! പാദുഷതന്നെ ഇങ്ങോട്ടു് എഴുന്നള്ളുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു!

ഗി-റാണി:—സഖി! വരൂ! നമുക്കിവിടെനിന്നു പോവുക. ചക്രവത്തിതന്നെ ഇന്നലെരാത്രി കഴിഞ്ഞ സംഗതി അറിയിച്ചോളും.

ഗിരിറാണി സഖിയോടൊന്നിച്ചു് പുറത്തേക്കുപോന്നു.

പരിമള: "റാണി ഇങ്ങോട്ടുവരൂ. ഈ മറവിൽനിന്നും അവരുടെ സംഭാഷണം കേഠക്കാം"

ഗി-റാണി: വേണ്ട! എന്തോ എൻെറ മനസ്സിൽ ഒരു ഭയവികാരം കടന്നുകൂടിയിരിക്കുന്നു. എൻെറ നെഞ്ചു് ഒന്നു

തൊട്ടുനോക്കു; എന്താണിങ്ങനെ കലശലായി ഇടിക്കുന്നതു്!

പരിമള: എന്തുഭയം?

ഗിരിറാണി മ്ലാനവദനയായി സഖിയെ നോക്കി "പരിമളെ! അജയസിംഹൻ ഒരുസമയം ചക്രവൎത്തിയുടെ അഭിപ്രായത്തോടു യോജിച്ചില്ലെങ്കിലോ!" എന്നു ശങ്കിച്ചു.

പരിമള: അങ്ങനെയുള്ള വിഡ്ഢികളുണ്ടോ? കടലിൽനിന്നു വിലപിടിച്ച ഒരു രത്നം കിട്ടിയിട്ടു അതു വെറും ചിപ്പിയാണെന്നു ഭാവിച്ചു് ഉപേക്ഷിക്കുന്നതാരാണു ?

ഗി-റാണി: നീ പരിഹസിക്കുകയാണു്. എന്നാൽ എനിയ്ക്കോ പേടിയാകുന്നു. അജയസിംഹൻ ജഗൽപൂജിതനായ റാണാ പ്രതാപസിംഹന്റെ പുത്രനാണെന്നു നീ കേട്ടില്ലേ? ഞാൻ ഏതുപ്രകാരത്തിൽ നോക്കിയാലും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദാസിയാകുവാൻകൂടി യോഗ്യതയുള്ളവളല്ല.

ഗിരിറാണി പരിമളയുടെ കൈയുംപിടിച്ചു് ദൂരെയുള്ള തന്റെ മുറിയിലേക്കു പോയി.

അജയസിംഹൻ ചക്രവൎത്തിയെ അഭിവദിച്ചു. അക്ബർ അയാളെ ആലിംഗനംചെയ്തു് മന്ദസ്മിതത്തോടുകൂടി "അജയസിംഹ! വീരജനസുഹൃത്തായ അക്ബർ നിങ്ങളുടെ വീരത്വത്തെ അഭിനന്ദിക്കുവാൻ ആഗ്രഹിച്ചിരിക്കുകയാണു്."

അജയൻ: ക്ഷത്രിയയോദ്ധാക്കൾ ധൎമ്മാനുസൃതമായി പോരിൽ പരാക്രമം കാണിച്ചാൽ അതിനു് ഒരു അഭിനന്ദനം അപേക്ഷിക്കാറില്ല

അക്ബർ: വീരപുരുഷന്മാർ കീൎത്തിലോലുപന്മാരല്ലെങ്കിലും, അവരെ യഥാവിധി മാനിക്കേണ്ടതു് രാജധൎമ്മമാണു്. ഞാൻ നിങ്ങളോടൊരിക്കൽ, ഒരു സമ്മാനദാനത്തെപ്പററി പറഞ്ഞിരുന്നതു് ഓൎക്കുന്നുണ്ടോ?

അജയസിംഹന്റെ മുഖം വിവൎണ്ണമായി. അക്ബർ തുടൎന്നുപറഞ്ഞു:—"അജയസിംഹ! കേൾക്കു. ഞാൻ വളരെയൊക്കെ പരീക്ഷിച്ചുനോക്കി. സരളശീലയായ ഗിരിറാണിയാണു് അജയസിംഹന്റെ വീരത്വത്തിനു അനുരൂപമായ സംഭാവന. അതുനിമിത്തം, ഇന്നലെ രാത്രി ഞാൻ ഇവിടെവന്ന ഉട

ന്നെ, രണ്ടാഴ്ചയ്ക്കുള്ളിൽ ഗിരിറാണിയെ രത്നാഭരണവിഭൂഷിതയാക്കി എൻെറ പ്രിയസേനാപതിയുടെ പാൎശ്വത്തിൽ, വിസ്തീൎണ്ണഭദ്രഖണ്ഡത്തിലെ സിംഹാസനത്തിൽ ഇരുത്തി അഭിഷേകം ചെയ്യുവാൻ ആജ്ഞാപിച്ചിരിക്കുന്നു."

അജ: പ്രഭോ! എന്തു കഠിനാപരാധം നിമിത്തമാണു് ഇന്നു് ഈ ബ്രഹ്മചൎയ്യാവലംബിയായ എനിക്കു് ഇത്ര നിഷ്ഠുരമായ ശിക്ഷ വിധിച്ചതു്!

അക്ബരുടെ മുഖത്തു് വിരസഭാവം സ്ഫുരിച്ചു. അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:—"പ്രതാപസിംഹൻെറ പുത്രൻ കൃതഘ്നതയെന്തെന്നു് അറിയാത്ത ദ്രോഹമാണു്. ശരി. കൊള്ളാം, ഹിരണ്മയിയുടെ സ്മരണ ഇനിയും നിങ്ങളുടെ മനസ്സിൽനിന്നു് മാഞ്ഞുപോയിട്ടില്ല. കേൾക്കൂ അജയസിംഹ! നിങ്ങളൊരു ക്ഷത്രിയവീരൻ! സ്വമനോവികാരങ്ങളോടു മല്ലിട്ടു് തോററുപോകുന്നതു കേവലം ലജ്ജാവഹം! നിരാലംബയായ ഗിരിറാണി നിങ്ങളുടെ നേരേ പ്രണയപരവശയായിരിക്കുന്നുവെന്നു നിങ്ങളറിയുന്നില്ലേ? നിങ്ങളുടെ സഹവാസസുഖത്തിന്നു് അവൾ എത്ര താല്പൎയ്യപ്പെടുന്നു? അവളെ ഇട്ടെറിഞ്ഞുപോകുന്നതായാൽ ആ സുശീലയുടെ ഗതി എന്തായിരിക്കും? രണ്ടുവൎഷം മുമ്പു് നിങ്ങൾ അച്ഛനോടുചെയ്ത ശപഥം മറന്നുവോ? ഇപ്പോൾ ഈശ്വരൻ ആ പ്രതിജ്ഞ നിറവേററുവാൻ ഒരു വഴി കാണിച്ചുതന്നിരിക്കുന്നു. പിതൃനിയോഗപ്രകാരം നടക്കണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ ഞാനിപ്പറയുന്നതു് ശ്രദ്ധിക്കൂ. നിങ്ങളുടെ പ്രാണസുഹൃത്തും ഗുണകാംക്ഷിയുമായ അക്ബരുടെ ഉപദേശം കേൾക്കൂ. ഗിരിറാണിയെ സനാഥയാക്കി ക്ഷത്രിയധൎമ്മം പരിപാലിക്കുകയാണു വേണ്ടതു്!"

അജയസിംഹൻ അക്ബരുടെ മുഖത്തു് ഉററുനോക്കി കുറേനേരം മൌനമായിരുന്നു് ആലോചിച്ചു. അയാളുടെ കണ്ണു രണ്ടും കലങ്ങി, ബാഷ്പബിന്ദുക്കളിൽ കുളിച്ചു. അജയൻ കണ്ണു തുടച്ചു് എണീററുനിന്നു് ഇടറിയ സ്വരത്തിൽ:—"ഈശ്വരാ! സമസ്തജഗത്തും എൻെറ നേരേ ദ്രോഹത്തിനു പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു—അച്ഛൻെറ ആജ്ഞ ഭാരതചക്രവൎത്തിയുടെ പ്രേരണ—രജപുത്രഭടൻെറ കണ്ണീരു്—സന്ന്യാസിയുടെ ഉപദേശം—ഇതെല്ലാം ഒത്തുചേൎന്നു് എന്നെ ഉന്മത്തനാക്കിത്തീൎക്കുവാൻ ക്ഷുദ്രപ്രയോഗം ചെയ്യുന്നതുപോലെ തോന്നുന്നു. ദില്ലീശ്വര! അങ്ങയു

ടെ ആഗ്രഹത്തോട്ട് ഞാൻ ഇപ്പോ൦ യോജിച്ചിരിക്കുന്നു. ഹാ! ലാവണ്യലതികേ ഹിരണ്മയി!. ഇന്നു കരിങ്കല്ലുപോലെ കഠിനമനസ്സുള്ള അജയസിംഹന്ന് ചിരകാലപ്രതിഷ്ഠിതമായ നിൻെറ പാവനപ്രതിമയെ ഇതാ പാപകലുഷിതമായ ഈ അന്തരംഗത്തിൽനിന്നു് ഇപ്പോ൦ നീക്കിക്കളയേണ്ടതായി വന്നിരിക്കുന്നു."

അതുവരെ ഗവാക്ഷത്തിൻെറ പാശ്വത്തിൽ തനിയേ നിന്ന ആ രജപുത്രഭടൻ അവരുടെ സംസാരം മനസ്സിരുത്തിക്കേട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. അജയസിംഹൻ പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞ ഉടനെ, ആ ഭടൻ മമ്മാഹതഹൃദയനായി ഉറക്കെ ഒരു ദീർഘനിശ്വാസംചെയ്തു. അതു് ആരും കേട്ടില്ല കാരണം, മുറിയുടെ മറെറാരുഭാഗത്തുനിന്നു് ഇവരുടെ സംഭാഷണം ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്ന പരിമളചക്രവത്തിയുടെ അഭിപ്രായത്തോട്ട് അജയൻ യോജിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു സൂചിപ്പിച്ചു ഉടനെ കൈയിലുണ്ടായിരുന്ന ശംഖു വിളിച്ചു് മംഗളദ്ധ്വനി പുറപ്പെട്ടവിച്ചു. രജപുത്രഭടൻെറ ഗംഭീരവും മമ്മഭേദിയുമായ നെടുവീപ്പു് ആ ശംഖനാദത്തിൽ വിലീനമായിപ്പോയി.

പതിനൊന്നാമദ്ധ്യായം

ഒരു അത്ഭുതരഹസ്യം.

അക്ബർചക്രവത്തി നദീതീരത്തു് അടിച്ചിട്ടുള്ള കൂടാരത്തിൽ ഏകാകിയായി ഒരു ഛായാപടം സൂക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. കുറേനേരം നോക്കിയശേഷം സ്വയമേവ "ഇതെന്തു് ആശ്ചയ്യകരമായ സാദൃശ്യം! ഇതിൽ അല്പവും ആശങ്കയ്ക്കു വഴി കാണുന്നില്ലല്ലോ. ഇതേവരെ ഈ അത്ഭുതസംഗതി തീരെവിസ്മരിച്ചതു് അതിലും അത്ഭുതമായ്തോന്നുന്നു" എന്നു പറഞ്ഞു.

ആ സമയം ഒരു ദ്വാരപാലൻ തിടുക്കപ്പെട്ടുവന്നു് നമസ്കരിച്ചു്, "മൂടുപടം ധരിച്ച ഒരു സ്ത്രീ തിരുമുമ്പിലേക്കു് ഇതാ മുഖംകാണിപ്പാൻ ബദ്ധപ്പെട്ടു് കടന്നുവരുന്നു. എത്ര തടുത്തുപറഞ്ഞിട്ടും കേ൦ക്കാൻ ഭാവമില്ല" എന്നുണത്തിച്ചു.

ചക്രവൎത്തി അല്പം സംഭ്രമിച്ചെഴുന്നേററു്, ആ സ്ത്രീയെ ആദരപൂൎവ്വം കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ ആജ്ഞാപിച്ചു.

ചക്രവൎത്തി കല്പിച്ചുകഴിയുമ്പോഴയ്ക്കും ഉന്മാദിനി കടന്നു വന്നു മൂടുപടം നീക്കി; ക്ഷണമാത്രം നിശ്ശബ്ദമായ്നിന്നു് പിന്നെ ഇങ്ങനെ അറിയിച്ചു: "മഹാപ്രഭോ! അങ്ങുന്നു് ഔദാൎയ്യത്തിൻെറ അവതാരമാണല്ലൊ. അങ്ങയുടെ അനല്പഗുണംകൊണ്ടാണു് ഈ വിസ്തീൎണ്ണസാമ്രാജ്യം മന്ത്രബദ്ധമായതുപോലെകാണുന്നതു്. അങ്ങനെയിരിക്കുന്ന അങ്ങു് ഒരു മനുഷ്യാധമനെപ്പോലെ, കേവലം സ്വാൎത്ഥപരനെപ്പോലെ ഒരുസ്ത്രീയുടെ ദീനപ്രലാപത്തിൽ അശേഷം അനുകമ്പ തോന്നാതെ, ഉദാസീനനായിരിക്കുന്നതു് എന്താണു്? കഷ്ടം! ഇങ്ങനെയാണെന്നറിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ, ബീറാർദേശം മൊഗൾചക്രവൎത്തിക്കു വിട്ടുകൊടുക്കുമായിരുന്നോ? എൻെറ ശതനാരീസൈന്യം സഹസ്രാധികം മൊഗൾപ്പട്ടാളത്തെപ്പൊടിതുള്ളിച്ചു് ലോകമൊട്ടുക്കു് കിടുകിടെ വിറപ്പിക്കാതിരിക്കുമോ?"

"ഹ! ഞാനിതാദ്യം അറിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ, രക്തദാഹമുള്ള എൻെറ വാൾ അങ്ങയുടെ പുതിയ സേനാപതിയെ വെറുതേ വിട്ടയയ്ക്കുമായിരുന്നോ? എന്നെ സഹായിക്കുന്ന സംഗതി ഇരിക്കട്ടെ; എൻെറ ഉള്ളുതുറന്നുകാണിച്ചിട്ടും കനിവു തോന്നാതെ അങ്ങുതന്നെ എൻെറ നേരേ വൈരിയെപ്പോലെ ആചരിക്കുകയാണോ വേണ്ടതു്? ഞാൻ എന്തു് അപരാധം ചെയ്തിട്ടാണു് അങ്ങു് ഇങ്ങനെ വൈരനിൎയ്യാതനത്തിനു് ഇറങ്ങിപ്പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു്?"

ചക്ര: രാജ്ഞി! നിങ്ങൾക്കിത്ര പരിഭ്രമിക്കാനൊന്നുമില്ല. നിങ്ങളുടെ ആഗ്രഹം അചിരേണ സാധിക്കും. ഈ ഛായാപടത്തിൽ കാണുന്ന ബാലാംഗനയെ ഞാൻ ഇതേവരെ കണ്ടിട്ടില്ല.

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു് അക്ബർ കൈയിലിരിക്കുന്ന പടമെടുത്തു് ഉന്മാദിനിക്കു് കൊടുത്തു. ആ സ്ത്രീ അതു വലിച്ചെറിഞ്ഞു് പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു് ഇങ്ങനെ പറയാൻ തുടങ്ങി: "എനിക്കു് പടം നോക്കി സാദൃശ്യം മനസ്സിലാക്കണമോ? ഈ കരിങ്കല്ലുപോലെയുള്ള ഹൃദയത്തിൽ ഭുവനമോഹനമായ ആ വിഗ്രഹം ഉജ്ജ്വലവൎണ്ണത്തിൽ പതിഞ്ഞുകിടക്കുന്നുണ്ടു്. എൻെറ പ്രാണധനത്തെ മാറോടണച്ചു് ഒന്നു ചുംബനംചെയ്വാൻവേണ്ടി ഇതു

വരെത്തിരഞ്ഞുനടന്നു. എന്റെ ഓമനയുള്ള സ്ഥലം കണ്ടുപിടിച്ച് എന്റെ അടുക്കൽക്കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ ചാന്ദസുൽത്താന സ്വസൈന്യങ്ങളെ പല ദിക്കിലേക്കും അയച്ചു. അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ, ഉപായത്തിൽ എന്റെ ജീവിതസർവ്വസ്വത്തെത്തട്ടിക്കൊണ്ടുപോരികയാണു ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. ഇതാ ഉന്മാദിനി മുംതാജ്ബീഗം അങ്ങയുടെ മുമ്പാകെ വന്നുനില്ക്കുന്നു. അങ്ങയ്ക്കു ധൈര്യമുണ്ടെങ്കിൽ അധികാരം ഒന്നു പ്രവർത്തിക്കൂ! കാണട്ടെ."

അക്ബർ കുലുക്കംകൂടാതെ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:—"നിങ്ങൾ അകാരണമായി എന്റെനേരേ കോപംഭാവിച്ചിരിക്കയാണ്. ഈ ഛായാപടം നോക്കി ആ കുമാരിയുടെ ആകൃതിസാമ്യം മനസ്സിലാക്കി ഇക്കാര്യത്തിലെന്താണു പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതെന്ന് ആലോചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോഴാണ് നിങ്ങൾ കടന്നുവന്നത്. പക്ഷേ, ഈ രഹസ്യത്തിന്റെ മർമ്മം കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ എനിക്കു കഴിയുന്നില്ല. ഗിരിറാണി ഉയൎന്ന വംശത്തിൽ പിറന്ന ഒരു രജപുത്രിയാണ്. അവൾക്കും ഈ ഛായയ്ക്കുംതമ്മിൽ സാദൃശ്യം ഉണ്ടെങ്കിലും, നിങ്ങൾ അന്വേഷിച്ചുനടക്കുന്ന കുട്ടി വേറെയായിരിക്കണമെന്നാണ് എനിക്കു തോന്നുന്നത്"

ഉന്മാദിനി:—(കൂസൽകൂടാതെ) "ഹാ! ഇതിൽ ഒട്ടുംതന്നെ ശങ്കിക്കാൻ വഴിയില്ല. ഈ ജഗന്മോഹനസ്വരൂപം മററാൎക്കുണ്ടാകും? കേൾക്കൂ! നാരീഹൃദയത്തിലെ രഹസ്യം കാലാന്തരത്തിൽ വെളിപ്പെട്ടുമെന്നു ഞാൻ അങ്ങയോട് ഒരിക്കൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് ഓൎക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കാം. ഗിരിറാണി ഒരു രജപുത്രരാജാവിന്റെ പുത്രിയോ? അതേ. പക്ഷേ മുംതാജയുടെ ഉദരത്തിലാണു പിറന്നത്. എന്റെ നവയൗവനത്തിലെ ആ സന്താനവല്ലിയെ ഒന്ന് ആലിംഗനം ചെയ്യണമെന്ന് ആശിച്ചു വേഷംമാറി ദേശദേശാന്തരം അലഞ്ഞുനടന്നു. അരാവലിമലയുടെ അടിവാരത്തിൽ ഉന്മാദിനീവേഷം ധരിച്ചു ചുററിത്തിരിഞ്ഞു. ആ രാക്ഷസിയുടെ—ദുഷ്ടയായ എന്റെ സപത്നിയുടെ—മകളായ ഹിരണ്മയിയെ അവിടെവച്ചു കണ്ടു പ്രതാപസിംഹന്റെ മകനൊന്നിച്ച് ആ കുട്ടി വിഹരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കയായിരുന്നു. അവളെക്കണ്ട് എന്റെ മനസ്സിലെ അഗ്നി അധികം ജ്വലിച്ചു. അവൾക്കു സർവ്വനാശവും ചെയ്തു; അവളുടെ അമ്മയുടെ നേരേയുള്ള പക വീട്ടണമെന്നു ഞാൻ പ്രതിജ്ഞയുംചെയ്തു.

"അവളുടെ അമ്മ എന്നെ മുസൽമാൻസ്ത്രീയെന്നുനിനച്ചു്, എൻെറ പ്രാണകാന്തനെ വഴിതെററിച്ചു് എന്നിൽനിന്നു അപഹരിച്ചെടുത്തവളാണെന്നുള്ള സ്മരണ വീണ്ടും ഉണ്ടായി. അവളുടെ മകളെ നീചകുലജാതനായ ഒരു മുസൽമാനെക്കൊണ്ടു കല്യാണം കഴിപ്പിക്കണമെന്നു് ആലോചിച്ചു പല മറിമായങ്ങളും പ്രവർത്തിച്ചു് ഒടുവിൽ എൻെറ ആശ സഫലമാകുമെന്ന നിലയിലായി. അനന്തരം അങ്ങു അവിചാരിതമായി ഇടയിൽ കടന്നുകൂടി ഹിരണ്മയിയുടെ വിവാഹത്തിനു വിഘ്നംവരുത്തിക്കൂട്ടിയതു് അങ്ങു് ഓക്കുന്നില്ലേ? അതെല്ലാം അങ്ങനെ ഇരിക്കട്ടെ! നാളുകളെത്ര വർഷങ്ങളായി മാറിപ്പോയി. എൻെറ ആ പൊന്നോമനയെ കണ്ടുകിട്ടാൻ കഴിഞ്ഞതില്ല. ഗത്യന്തരമില്ലാതെ എൻെറ എളയച്ഛൻെറ മകളായ ചാന്ദസുൽത്താനയെ ശരണം പ്രാപിച്ചു. എൻെറ അപേക്ഷാനുസരണമാണു് റാണി ബീറാർ വിട്ടുതന്നു് അങ്ങയോടു സന്ധിചെയ്യതു്. സുൽത്താനയുടെ വാക്കു പ്രകാരംതന്നെയാണു് അങ്ങയുടെ കത്തിൽ മരായാപടം അടക്കം ചെയ്യതും."

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു് അവൾ ഭ്രാന്തത്തിയെപ്പോലെ പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു സംഭാഷണം തുടന്നു. "ഇന്നാണു് എൻെറ ആശ സഫലമാകുന്നതു്. അങ്ങു ഒന്നു് അനുവദിച്ചാൽ, ഇപ്പോൾതന്നെ ചെന്നു് എൻെറ കോമളത്താമരപ്പൂവിനെ ഒന്നു ചുംബിക്കാമായിരുന്നു. ഈ തപ്തഹൃദയം ഒന്നു തണുപ്പിക്കട്ടെ."

അക്ബർ:—ഇത്ര പരിഭ്രമിക്കുന്നതു് എന്തിനാണു്? ഇതിനെപ്പററി നിങ്ങളോടു ചിലതൊക്കെ ആലോചിക്കാനുണ്ടു.

ഉന്മാദിനി:—(പല്ലുകടിച്ചു്) പറയാനുള്ളതു് വേഗം പറയണം. താമസിക്കണ്ട.

അക്ബർ: ഞാൻ പറയുന്നതു ശ്രദ്ധിച്ചു കേൾക്കണം. നിങ്ങളുടെ മകളുടെ മംഗളത്തിനായി—അവളുടെ ഭാവിസുഖത്തിനുവേണ്ടി—ഞാൻ പല വഴികളും ആലോചിച്ചുനോക്കി. ദൈവഗത്യാ റാണാപ്രതാപസിംഹൻെറ മകനായ അജയസിംഹനും ഗിരിറാണിക്കും പരസ്പരം അനുരാഗം അങ്കുരിച്ചിരിക്കുന്നു. അതുകാരണം എൻെറ ഇഷ്ടപ്രകാരം അവരുടെ വിവാഹം ഇന്നുരാത്രി നടക്കാൻപോകുന്നു. മകൾക്കു

മംഗളകരമായ ഒന്നാണു് ഇതെന്നു് നിങ്ങൾക്കും അറിയാമല്ലോ. എന്നാൽ, ഗിരിറാണിയെ ഒരു ഹിന്ദുസ്ത്രീയെന്നാണു് എല്ലാവരും ധരിച്ചിരിക്കുന്നതു് ഒരു മുസൽമാൻ സ്ത്രീയാണു് അമ്മയെന്നു് ആരുംതന്നെ അറിയില്ല. ഞാനും ഇതുവരെ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. നിങ്ങൾ ഇപ്പോൾ ആ രഹസ്യം പരസ്യമാക്കിയാൽ അഭിമാനിയായ ഹിന്ദുരാജാവിൻെറ പുത്രൻ ഈ വിവാഹത്തിനു സമ്മതിക്കയില്ല. അപ്പോൾ നിങ്ങൾതന്നെ നിങ്ങളുടെ മകളുടെ ഭാവിസുഖത്തെ വിഘ്നപ്പെടുത്തുന്നതായിരിക്കും. അതുകൊണ്ടു്, നിങ്ങൾ ഈ വിവാഹം കഴിയുന്നതുവരെ മകളെ കാണരുതെന്നു് അപേക്ഷിക്കുന്നു.

ഉന്മാദിനി:—(വീണ്ടും പല്ലുകടിച്ചു്) ഞാൻ ഇനി അഹമ്മദുനഗരത്തിലേക്കു തിരിച്ചുപോകണമെന്നാണു് അങ്ങയുടെ ഇഷ്ടം അല്ലേ? ഒന്നാംതരം ആലോചന!

അക്ബർ:—വിവാഹം കഴിയുന്നതുവരെ കാണരുതു്. അനന്തരം ഇഷ്ടംപോലെ ആയിക്കോളൂ!

ഉന്മാദിനി: (ഉറക്കെച്ചിരിച്ചു) അക്ബർഷാ! അങ്ങു ഇതുവരെ ഭാരതഖണ്ഡത്തിൻെറ ചെങ്കോൽ ധരിച്ചിരുന്നാലും നാരീഹൃദയം അറിയാത്ത ആളാണു്! ഈ മാതൃഹൃദയത്തിലെരിയുന്ന ജ്വാലയുടെ ശക്തി അങ്ങയ്ക്കറിയാമോ? അങ്ങു് അപേക്ഷിച്ചാലും, പേടിപ്പെടുത്തിയാലും, ഈ ഉന്മാദിനിയുടെ പ്രാണൻ ഇപ്പോൾത്തന്നെ പോയാലും ഞാൻ ഈ വാക്കു കേൾക്കുന്നവളല്ല. ഇതാ ഞാൻ പോകുന്നു ഈ നിമിഷം ചെന്നു് എൻെറ തങ്കത്തെ കെട്ടിപ്പിടിച്ചിട്ടേ ഇരിക്കൂ. ധൈര്യമുണ്ടെങ്കിൽ എന്നെ ഒന്നു തടുത്തു നിറുത്തു!

"പൈതലേ വേർവിട്ടുപോയ പശുവിൻെറ-
യാധിപറഞ്ഞറിയിച്ചീടരുതല്ലോ."

ഉന്മാദിനി വീണ്ടും മൂടുപടം തലയിലിട്ടു് അവിടെനിന്നു ബദ്ധപ്പെട്ടുപോയി. അക്ബർ നിശ്ചേഷ്ടനായി നിന്നു.

പന്ത്രണ്ടാം അദ്ധ്യായം

കണ്ടുപിടിച്ചു.

ഇന്നു വസന്തപൌർണ്ണമി, നിലാരാത്രികാലം, ദുർഗ്ഗത്തിലെങ്ങും മഹോത്സവമുള്ള ദിവസം. ഗിരിറാണിയെ അജയൻ വിവാഹംചെയ്തുകൊടുക്കുന്ന ശുഭകർമ്മം നടക്കുവാൻപോകുന്നു. എല്ലാവരുടെ മുഖത്തും ഉന്മേഷവും ഉത്സാഹവും സ്ഫുരിച്ചു. സമീപപ്രദേശത്തുള്ള ക്ഷത്രിയമഹാനുഭാവന്മാർ പലരും ക്ഷണാനുസരണം സന്നിഹിതരായിട്ടുണ്ടു്. കോട്ടയുടെ പുരോഭാഗമെങ്ങും തോരണങ്ങളും, പൂമാലകളും കൊടിക്കൂറകളുംകൊണ്ടു് അലംകൃതമായിരിക്കുന്നു. ഗായികാഗായകന്മാരുടെ സംഗീതശബ്ദവും, വിധിധവാദ്യഘോഷങ്ങളും വസന്തമന്ദമാരുതനിൽ ക്കൂടെ അന്തരീക്ഷത്തിലും, പൂർണ്ണാനദിയുടെ ലീലാതരംഗങ്ങളിലും മാറെറാലിക്കൊണ്ടു. സമീപത്തു ചക്രവത്തിയുടെ ശിബിരം കാണുന്നു; അരനാഴികയോളം അകലെയായി അജയൻെറ കൂടാരം അടിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

രാത്രി രണ്ടാം യാമമായി. വസന്തസമാഗമത്താൽ കുളിത്തുതളിത്തുനില്ക്കുന്ന തരുലതകളാൽ അടുത്തുള്ള ആരാമം അഭിരാമമായിരുന്നു. പരിമളവാഹിയായ ഇളങ്കാററു് കല്ലോലിനിയിലെ കുളിർനീററിൽ കുളിച്ചു പുതുതായിവിരിഞ്ഞ പൂങ്കുലകളെ പുണന്നു് ആ പുഷ്പവാടിയെ പുളകിതമാക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. കിളികളുടെ കളകൂജിതങ്ങളാലും ഫുല്ലകുസുമങ്ങളാലും ചേതോഹരമായി തലയുലച്ചുകൊണ്ടുനിൽക്കുന്ന ഒരു കദംബതരുവിൻെറ ചുവട്ടിൽ പുഷ്പാലങ്കാരധാരിണിയായി ഗിരിറാണി ഇരിക്കുന്നുണ്ടു്. പരിമള ഗിരിറാണിയുടെ ചരണങ്ങളിൽ ചെമ്പഞ്ഞിച്ചാറു് പൂശിക്കൊണ്ടിരിക്കയാണു്. മററു സഖിമാർ ഓരോരുത്തരും ഓരോ പ്രവൃത്തിയിൽ വ്യാപൃതകളായിരുന്നു. ഒരുത്തി വീണാവാദനത്തിലാണു് ഏപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു്; ചിലർ പൂവറുത്തുകൊണ്ടിരിക്കയാണു്. വേറേചിലർ പൂമാല കെട്ടുന്നു. കുറേ തോഴിമാർ അന്നു രാത്രിയിലെ നവദമ്പതികൾക്കു ശയനഗൃഹത്തിലേക്കു പൂമെത്ത തയ്യാറാക്കുന്ന തിടുക്കമാണു്.

ആ സമയം ഒരു രജപുത്രഭടൻ മെല്ലെ മെല്ലെ കടന്നു വന്നു ഗിരിറാണിയെ നമസ്കരിച്ചു. റാണി പരിഭ്രമിച്ച്, നിങ്ങളാരാണ് എന്നു ചോദിച്ചു.

രാജഭടൻ:—ഇന്നു ഇവിടെ സന്തോഷകോലാഹലം. ലോകൈകസുന്ദരിയായ ഗിരിറാണിക്കും ഞങ്ങളുടെ അജയസിംഹരാജകുമാരനും തമ്മിൽ വിവാഹം നടക്കുവാൻ പോകുന്നുവെന്നറിഞ്ഞു; അതിദൂരമായ മീവാരദേശത്തുനിന്നു ഈ രജപുത്രഭടൻ ആ മഹോത്സവംകാണുവാൻ കാംക്ഷിച്ചുവന്നതാണ്. ദേവി! ഇന്നു ഈ സാധുവിൻെറ ആഹ്ളാദത്തിനു അതിരില്ല. നവദമ്പതികൾക്കു പരിണയപാരിതോഷികമായി ഈ പുഷ്പാലങ്കാരങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നു. അവിടുന്നു ദയാപൂർവ്വം ഈ നിസ്സാരസമ്മാനം സ്വീകരിക്കണേ!

ആ യുവാവ് ഒരു കെട്ടിൽനിന്നു രണ്ടു പുഷ്പകിരീടം എടുത്തു ഗിരിറാണിയുടെ പാദാന്തികത്തിൽവെച്ച്, "ഇവൻ വളരെ കഷ്ടപ്പെട്ട്, രാത്രിയിൽ മുഴുവൻ ഉറക്കമൊഴിച്ച് തയ്യാറാക്കിയതാണു ഇതു രണ്ടും. അവിടുന്നു ഈ സാധുവിൻെറ തിരുമുൽക്കാഴ്ചയെ കൈക്കൊള്ളുന്നപക്ഷം ഇവൻെറ ശ്രമം സഫലമായി" എന്നു അറിയിച്ചു.

അതിവിചിത്രമായി പണിചെയ്ത ആ കിരീടങ്ങൾ നോക്കി ഗിരിറാണിയും പരിമളയും പകച്ചുനിന്നുപോയി. കുസുമസമൂഹത്താൽ ഇത്ര കമനീയമായ ഒരു അലങ്കാരം ഉണ്ടാക്കാമെന്ന് അവർ വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല. പുഷ്പങ്ങളുടെ വിചിത്രവർണ്ണംകൊണ്ടും വിവിധസൌരഭ്യംകൊണ്ടും കണ്ണും കരളും കവരുന്ന ആ കിരീടം രണ്ടും ഗിരിറാണിയുടെ ചരണാന്തികത്തിൽ പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

ഗിരി:— എവിടെനിന്നാണ് ഇത്ര മനോഹരങ്ങളായ പുഷ്പങ്ങൾ കിട്ടിയതു്?

ഭട—ഞാൻ ഇന്നലെ രാത്രി ഇക്കാട്ടിൽ ഓരോ മരവും ഓരോ വള്ളിയും തേടിപ്പിടിച്ചു സമ്പാദിച്ചതാണ്.

പരി. ഇങ്ങനെ കെട്ടിയുണ്ടാക്കിയതാരാണ്?

ഭട: ഇതു് എൻെറ സ്വന്തംകൈകൊണ്ടുതന്നെ പണിചെയ്തതാണ്. പുഷ്പസമൃദ്ധിക്കു പ്രസിദ്ധപ്പെട്ട എൻെറ ജന്മഭൂമി

യായ മീവാരത്തുവെച്ചു് ചെറുപ്പകാലത്തു് ഞാൻ പുഷ്പാലങ്കാരങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിപ്പരിശീലിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അന്നു പഠിച്ചതു് ഇന്നാണു ഫലിച്ചതു്.

പരിമള കുറേനേരം ഭടന്റെ മുഖത്തു സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി ഒന്നു ചിരിച്ചു്, "പുരുഷന്മാർക്കുണ്ടോ പൂക്കൾകൊണ്ടു ഇങ്ങനെയൊക്കെ കെട്ടിയുണ്ടാക്കാൻ പരിചയം? നിങ്ങളെ എവിടെയോ വെച്ചു കണ്ടതുപോലെ തോന്നുന്നു. ഇതിനുമുമ്പു് നിങ്ങളിരാജ്യത്തു വരികയുണ്ടായിട്ടില്ലേ?" എന്നു ചോദിച്ചു.

ആ ഭടൻ സഖിയുടെ ചോദ്യത്തിനു് ഉത്തരം ഒന്നും പറയാതെ, "ദേവി! പോവാൻ കല്പനതരണം. രാത്രി വീണ്ടും വന്നുകൊള്ളാം" എന്നു അറിയിച്ചു.

പരിമള പെട്ടെന്നു അടുത്തുവന്നു് ആ യുവാവിന്റെ കൈപിടിച്ചു ചിരിച്ചുകൊണ്ടു്, "എവിടേയ്ക്കാണു പോകുന്നതു്? ഞാൻ ചോദിച്ചതിനു സമാധാനംതന്നിട്ടു പോവൂ" എന്നു തടഞ്ഞു.

ഗിരിറാണി ഒട്ടും രസിക്കാത്ത ഭാവത്തിൽ സഖിയോടു്, "ഛീ! നിനക്കു് അശേഷം ലജ്ജയില്ലല്ലോ. ഒരു ചെറുപ്പക്കാരനോടുകൂടി ഇങ്ങനെ കളിക്കാനും ചിരിക്കാനും" എന്നു പുച്ഛിച്ചു.

പരിമള ആ യുവഭടന്റെ കൈപിടിച്ചു വീണ്ടും ചിരിച്ചു "താടിയും മീശയും കണ്ടുകൂടുമ്പോഴേയ്ക്കൊക്കെ ആണുങ്ങളായോ? ആ വേഷം പെണ്ണുങ്ങൾക്കുമാവാം. നിങ്ങൾക്കോർമ്മയുണ്ടോ മുമ്പൊരിക്കൽ നാം ഒരു യുവയോഗിയെ കാണുകയുണ്ടായില്ലേ? അയാൾക്കു ജടയുംകൂടെ ഉണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷെ, അയാൾക്കും ഇതുമാതിരി നീലപത്മം പോലെയുള്ള നീണ്ട കണ്ണുകളും മനോഹരമായ കടാക്ഷവിക്ഷേപങ്ങളും ബന്ധുരമായ അധരവും, കനകലതപോലെയുള്ള കളേബരവും നിങ്ങളുടെ മുരളിയിൽനിന്നു നിർഗ്ഗളിക്കുന്ന ലളിതനാദംപോലെയുള്ള കണ്ഠസ്വരവും ഉണ്ടായിരുന്നു. അതിനു ലക്ഷ്യം വേണമെങ്കിൽ നോക്കു" എന്നു പറഞ്ഞു് ഭടന്റെ താടിയും മീശയും ബലമായി പിടിച്ചുവലിച്ചു.

അയാളുടെ കൃത്രിമമായ താടിയും മീശയും അഴിഞ്ഞുവീണു. ഉപായത്തിൽ ഒതുക്കിക്കെട്ടിവച്ചിരുന്ന നീണ്ടുചുരുണ്ട പൂഞ്ചായൽ നിലത്തുകിടന്നിഴഞ്ഞു. ഉന്നതമായ ഉരസ്സു് തിരമാല

യാൽ മേല്പോട്ടു തള്ളപ്പെട്ട കമലകോരകംപോലെ കമ്പിതമായി. കാർമേഘപടലത്തിൽനിന്നു നിർമ്മുക്തമായ പൂർണ്ണേന്ദുപോലെ മുഖമണ്ഡലം ദിവ്യകാന്തിയാൽ ദീപ്തമായി. ആ രാജപുത്രഭടൻ അമാനുഷികസുഷമയോടുകൂടിയ ഒരു തരുണിയായി രൂപാന്തരപ്പെട്ടു.

ഗിരിറാണി പരിമളയെക്കാൾ പതിന്മടങ്ങു് അമ്പരന്നുപോയി. സഖി ആ സൗന്ദര്യരാശിയെ കുറേനേരം മിഴിച്ചു നോക്കി റാണിയോടു്, "റാണി, കണ്ടില്ലേ?" ഞാൻ പറഞ്ഞതിപ്പോൾ നേരോ കളവോ? ഈ യുവതിയെ എന്നു ഞാൻ സന്യാസിവേഷത്തിൽ കണ്ടുവോ അന്നുതന്നെ ഒരു പുരുഷനല്ലെന്നു് മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കുന്നു. കവിഞ്ഞൊഴുകുന്ന ഈ കാമിനീകാന്തിയുണ്ടോ പുരുഷവേഷം കെട്ടിയാൽ മാഞ്ഞുപോകുന്നു?"

ഗിരിറാണി ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു് "ഇതെന്തു കഥ? എനിക്കൊന്നും മനസ്സിലാവുന്നില്ല. സംഗതിയൊക്കെ ചോദിച്ചുനോക്കൂ! പരിമളേ! കേൾക്കാൻ വളരെ കൌതുകമായിരിക്കുന്നു".

പരിമള ആ വനിതാരത്നത്തിന്റെ കൈപിടിച്ചു 'സ്വാമികളെ അവിടുത്തെ ആശ്രമം എവിടെയാണാവോ?'

ഗിരി:—പരിമളേ! ദുശ്ശ്യോദാവിട്ടു വിവരമൊക്കെ ചോദിച്ചു് അറിയൂ.

പരി:—(കൈകൂപ്പി) സ്വാമിതൃപ്പാദങ്ങളേ! അവിടുത്തെ ഉപാസനാമൂർത്തി ഏതാണു്? എന്നാണു നിർവ്വികല്പസമാധി? ഏതു രാജസിംഹാസനം കൈവശമാക്കുവാൻ കാംക്ഷിച്ചിട്ടാണു് ഈ മോഹനവദനം ജടയും താടിയുംകൊണ്ടു് വികൃതമാക്കി താപസവേഷംപൂണ്ടു് അലഞ്ഞിരുന്നതു്? ഈ കമനീയമായ മേനി കാവിവസ്ത്രംകൊണ്ടു മറച്ചു നടന്നിരുന്നതെന്തിനാണു്? ഇപ്പോഴത്തെ ഈ വേഷഭേദത്തിന്റെ സാരമെന്താണു്?

ഹിരണ്മയി പരിമളയുടെ ചോദ്യത്തിനു് ഉത്തരമൊന്നും പറയാതെ, ഗിരിറാണിയുടെ അരികെ ചെന്നുനിന്നു. പരിമള വീണ്ടു ഹിരണ്മയിയുടെ ചാരത്തുചെന്നു് ഒരു കൈ അവളുടെ ചുമലിൽവെച്ചു മറേറകൈകൊണ്ടു് കവിൾത്തടം തടവി നില്പായി.

ഹിരണ്മയി ഗിരിറാണിയോട്ട്, "കല്പിച്ചാൽ പോകാമായിരുന്നു" എന്നു പറഞ്ഞു. ഗിരിറാണി എഴുന്നേററ് അവളുടെ കൈപിടിച്ച് "നിങ്ങളാരാണ്? പറയൂ, വിവരമറിയാൻ വളരെ ആഗ്രഹമുണ്ട്"

ഹിരണ്മയി റാണിയെ ആലിംഗനംചെയ്തു, "ദേവി! ക്ഷമിക്കണം. എൻെറ ഊരും പേരും മററും പറയാനുള്ള അവസരമല്ലാ ഇത്. ഈ ശുഭദിവസം എൻെറ ദുഃഖവൃത്താന്തം പറഞ്ഞറിയിച്ച്, നിങ്ങളുടെ മൃദുലഹൃദയത്തിൽ എന്തിന് വിഷാദമുണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നു? ശുഭവിവാഹകർമ്മം കഴിയട്ടെ! അജയസിംഹൻെറയും ഗിരിറാണിയുടെയും മനസ്സ് പരസ്പരം ഇണങ്ങി ദാമ്പത്യസുഖത്തിൽ ലയിക്കട്ടെ! അനന്തരം ആനന്ദഭരിതമായ അന്തരംഗത്തോടുകൂടി ഞാൻ അരികേവന്ന് എല്ലാ സംഗതികളും സവിസ്തരം പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ചേക്കാം. അപ്പോൾ എല്ലാം വ്യക്തമാവും" എന്നു പറഞ്ഞു.

പാർശ്വത്തിൽ അശോകവൃക്ഷത്തിൻെറ അന്തരാളത്തിൽ നിന്ന്, ആരോ ഉറക്കെ, "എല്ലാം മനസ്സിലായി, എല്ലാം അറിഞ്ഞു" ഇങ്ങനെ ഒരു ശബ്ദവും അതോടുകൂടി കൈത്താളവും മുഴങ്ങി. എല്ലാവരും പരിഭ്രമിച്ച് ആ ഭാഗത്തേക്കു നോക്കി; ഒരു ഭ്രാന്തത്തിയുടെ വരവാണ് കണ്ടതു്. ഹിരണ്മയി ഉന്മാദിനിയെ മിഴിച്ചുനോക്കി, മാറത്തു കൈവച്ചു തലതിരിഞ്ഞു നിലത്തിരുന്നുപോയി. ഗിരിറാണിയും സഖിയും പേടിച്ചുവിറച്ച് അന്യോന്യം കെട്ടിപ്പിടിച്ച് ആ വികൃതവേഷത്തെ നിഷ്പന്ദമായ് നോക്കിക്കൊണ്ടു നിന്നു. ഉന്മാദിനി പരിമളയെ വേർപെടുത്തി നിലത്തു മറിച്ചിട്ട് ഗിരിറാണിയെ കെട്ടിപ്പിടിച്ച്, "എൻെറ പൊന്നോമനെ! എന്നെ ഒന്ന് മുറുകെപ്പുണർന്ന് ഉരുകുന്ന ഈ ഉന്മത്തഹൃദയം ഒന്നു തണുപ്പിക്കു. ഞാൻ നിൻെറ അമ്മ മുംതാജ്ബീഗം. നിന്നെക്കണ്ടു് ഒന്ന് ആലിംഗനംചെയ്യാൻ വേണ്ടി, ഈ പതിനാറുവർഷം ഒരു ഉന്മാദിനിയുടെ വേഷത്തിൽ ദേശദേശാന്തരം അലഞ്ഞുനടന്നു, മകളേ" എന്നുപറഞ്ഞു പൊട്ടിക്കരഞ്ഞു.

പതിമൂന്നാം അദ്ധ്യായം

ഒരു ഗീതം.

സന്ധ്യാരാഗം ക്രമേണ മങ്ങി. ചന്ദ്രന്റെ മൃദുലകരങ്ങൾ പൂൎണ്ണാനദിയുടെ ശീതളവും തരളവുമായ വക്ഷസ്സിൽ പെരുമാറിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അമരനന്ദിനിയായ ആ നദി പ്രേമോല്ലാസങ്ങളെ തരംഗരൂപേണ പുറത്തേക്കുതള്ളി, നമുക്കറിയാൻ വയ്യാത്ത ഏതോ സ്വൎഗ്ഗീയഭാഷയിൽ ചന്ദ്രനോടുകൂടി നൎമ്മാലാപം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു.

പൂനിലാവിൽ ആറാടിയ ആ നിൎജ്ജനപ്രദേശത്തു്, ആ നദീതടത്തിൽ, ഹിരണ്മയി ഏകാകിനിയായി വിലപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ബാല്യംമുതല്ക്കു് തന്റെ ജീവിതകാലത്തിൽ സംഭവിച്ച സംഗതികളെല്ലാം ഓരോന്നായി പലകുറി അവളുടെ ഹൃദയത്തിൽ നിഴലാടിത്തുടങ്ങി. കുറേക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ആ സുകുമാരി ഉത്തരീയംകൊണ്ടു് കണ്ണീർ തുടച്ചു് ഇങ്ങനെ മനോഗതം ചെയ്തു: "ഇന്നു ഗിരിറാണിക്കും അജയസിംഹനും തമ്മിലുള്ള വിവാഹം നടക്കും. എന്റെ അജയന്റെയും ഗിരിറാണിയുടേയും നിൎമ്മലഹൃദയങ്ങൾ ഇന്നു പ്രേമപാശത്താൽ എന്നെന്നേയ്ക്കുമായി ദൃഢബദ്ധമാകാൻപോകുന്നു. ഈ ദിവസം, ഹാ! ചെറുപ്പകാലംമുതല്ക്കേ ജീവിതദൈവതമായ അജയന്റെ മനോരംഗത്തിൽനിന്നു് ദുൎഭഗയായ ഹിരണ്മയിയുടെ പ്രതിഛായ മാഞ്ഞുമറഞ്ഞുപോകും. എന്നാൽ പിന്നെ എന്തിനാണു് ഈ ശുഭദിവസം, ഈ ഉത്സവസമയം ദൈവഹതയായ ഈ ഹിരണ്മയിയുടെ നയനജലംകൊണ്ടു് പൂൎണ്ണാനദിയിലെ പുണ്യസലിലത്തെ കലുഷിതമാക്കുന്നതു്? എന്റെ അജയൻ—എന്റെ ആരാധനാമൂൎത്തി—എന്നിൽനിന്നകന്നു ഗിരിറാണിയുടെ പ്രാണാധനമാവാൻപോകുന്നുവെന്നു കരുതി ദുരിതപൂരിതമായ ഈ ഹൃദയം ഇത്ര ഇളകിമറിയുന്നതെന്തിനു്? ഇല്ല, ജഗദീശ്വരാ! സത്യസ്വരൂപ! എല്ലാം അവിടേയ്ക്കറിയാം. അജയന്റെ ഒരു നിമിഷനേരത്തെ സുഖത്തിനുവേണ്ടി ഈയുള്ളവളുടെ തുച്ഛമായ ജീവനെ നൂറുകുറിവേണമെങ്കിലും അൎപ്പിക്കുവാൻ ഇവളൊരുക്കമാണു്. പക്ഷെ, ഹാ ദൈവമേ! ഇന്നു് ഉന്മാദിനിയുടെ മുഖ

ത്തുനിന്നു കേട്ടതെന്താണു്? ഗിരിറാണി ഒരു മുസൽമാൻസ്ത്രീയായ മുംതാജ്ബീഗത്തിൻെറ മകളാണെന്നോ? ഒടുവിൽ ഹിന്ദുവീരനായ റാണാ പ്രതാപസിംഹൻെറ മകൻ ഒരു യവനരാജ്ഞിയുടെ മകളെ വിവാഹം ചെയ്യുകയെന്നോ? സാധു അജയൻ ഇതൊന്നുംതന്നെ അറികയില്ല പക്ഷേ വിവാഹശേഷം ഈ രഹസ്യം പരസ്യമായിത്തീരും; ആനന്ദാതിരേകം അതിററ അനർത്ഥമായി പരിണമിക്കും. ഈശ്വരാ! അമൃതപൂർണ്ണകുംഭത്തിൽ എന്തിനു കട്ടുകോളം കാകോളംകലത്തി! 'ഈശ്വരവിലാസങ്ങളാർക്കുപോലറിയാവൂ'

ഹിരണ്മയി അവിടെത്തന്നെ ഇരുന്നു് ഇങ്ങനെ വളരെനേരം ഓരോന്നാലോചിച്ചു. "അജയൻെറ അരികെച്ചെന്നു് ഈ ഭയങ്കരരഹസ്യം അറിയിച്ചാലോ? വേണ്ട; ഈ ഭാഗ്യഹീനയുടെ സ്മരണ രണ്ടുവർഷത്തിനുള്ളിൽ മനസ്സിൽനിന്നു മാർജ്ജനംചെയ്വാൻ കഴിയാത്തപക്ഷം താൻ പ്രാണപരിത്യാഗം ചെയ്യുന്നതാണെന്നു് അജയൻ അച്ഛനോടു ശപഥംചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. ഈ വിവാഹം നടക്കാത്തപക്ഷം, ഈ ഭാഗ്യംകെട്ടവളുടെ പ്രതിച്ഛായ അജയൻെറ അന്തരംഗത്തിൽ പതിഞ്ഞുനില്ക്കുന്നതായാൽ സത്യവ്രതനായ അജയൻ സ്വപ്രതിജ്ഞ നിറവേററാതിരിക്കയില്ല." ഈയവസരത്തിൽ എന്താണു് ചെയ്യേണ്ടതെന്നു് ഹിരണ്മയിക്കു തോന്നിയില്ല. അശ്രുപ്രവാഹത്താൽ പ്രക്ഷാളിതമായ അവളുടെ കണ്ണിനുമുമ്പാകെ, ചെറുതിരമാലകളുടെ ചേതോഹരമായ നടനത്താലും നാനാവിധതാളമേളങ്ങളാലും ആ തരംഗിണി പൂർണ്ണനിശാകരനോടുകൂടി പ്രേമനാടകം അഭിനയിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ആ കാഴ്ചകണ്ടിരുന്ന ഹിരണ്മയിയുടെ ഹൃദയത്തിൽ പണ്ടൊരിക്കലും അനുഭൂതമാകാത്ത ഒരു വികാരസംരംഭം പെട്ടെന്നു് അങ്കുരിച്ചു. ജാഗ്രദവസ്ഥയിൽ അവൾ സ്വപ്നം കണ്ടു. വസന്തകാലത്തിലെ വെളുത്തവാവുദിവസം ചന്ദ്രികാപുളകിതമായ രാത്രിയിൽ അവൾ രാജധാനിയുടെ പാശ്ചാത്തിലുള്ള പൂങ്കാവനത്തിൽ അജയനോടുകൂടി ഊഞ്ഞാലാടിക്കൊണ്ടിരുന്നതായും; അജയൻ തന്നെപ്പിടിക്കുവാൻ ചിരിച്ചോടിവരുന്നതായും, താൻ അകലെനിന്നു് അജയൻെറനേരെ അശോകപ്പൂക്കൾ പറിച്ചെറിഞ്ഞു് പാട്ടുപാടി ഓടിപ്പോയതായും തോന്നി. ഹിരണ്മയി ഹൃദയത്തിൻെറ ഈ വികൃതാവസ്ഥയിൽ താനേ മറന്നു് ഉച്ചകണ്ഠത്തിൽ ഇങ്ങനെ പാടുവാൻ തുടങ്ങി:

ജീവിതദൈവതമേ! പൂ-
ങ്കാവിലണിപ്പൂനിലാവെഴും രാവിൽ
നാം വിഹരിച്ചീടിന നാൾ
ഭാവിയിതാണെന്നതാരു ഭാവിച്ചു ?

പെട്ടെന്നു്, പൂർണ്ണേന്ദുവിൻെറ കിരണധോരണിയിൽ മുങ്ങിക്കിടന്നിരുന്ന നഭോമണ്ഡലം മദ്ധ്യാഹ്നസൂര്യനാലെന്നപോലെ ദീപ്തമായിത്തീൻ. നദിയുടെ പ്രവാഹശബ്ദത്തെ അധഃകരിക്കുന്ന ഒരു വാദ്യഘോഷം കേൾക്കാറായി. ഇന്നു രാത്രി രണ്ടാംയാമത്തിലാണു് വിവാഹമുഹൂത്തം അക്ബർ അജയനെ അകമ്പടിയോടും അനേകം ദീപമാലകളോടും വിവിധ വാദ്യഘോഷങ്ങളോടുംകൂടി വിവാഹമണ്ഡപത്തിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരികയാണു്. മുമ്പിൽ ചക്രവത്തി; പാശ്ചത്തിൽ മാനവദമനൻ എന്ന ശ്വേതാശ്വത്തിൻെറ പുറത്തു് അജയൻ. അയാൾക്കു് അതിപ്രിയപ്പെട്ട ഈ കുതിരയെ ആഗ്രായിൽനിന്നു് അക്ബർ ആളയച്ചു വരുത്തിയതാണു്. അജയൻെറ മുഖം വാടിയിരിക്കുന്നു. മനസ്സു് മമ്മവേദനയാൽ പീഡിതമായതുപോലെ തോന്നുന്നു. അക്ബർ അജയനെ വാത്സല്യമസൃണമായ വിലോചനങ്ങളാൽ നീരാജനംചെയ്തു് "അജയകുമാര! ഈ സന്തോഷകരമായ സന്ദർഭത്തിൽ നിങ്ങളെ മ്ലാനമുഖനായിക്കണ്ടിട്ടു് എനിക്കു് മനസ്സിനു് ഒരു വല്ലായ്മ തോന്നുന്നു" എന്നു പറഞ്ഞു.

അജയൻ തൊണ്ടയിടറി "പ്രഭോ, ഈ വാദ്യങ്ങളുടെ സാന്ദ്രശബ്ദത്താൽ ഹൃദയാന്തരാളത്തിൽ ശൂലം തറച്ചതുപോലെ തോന്നുന്നു. സംഗതി മനസ്സിലാവുന്നില്ല. ആ ശബ്ദമൊക്കെ ഒന്നു നിത്തുവാൻ കല്പിച്ചാൽകൊള്ളാം" എന്നപേക്ഷിച്ചു.

ചക്രവത്തിയുടെ കല്പനപ്രകാരം വാദ്യഘോഷങ്ങളെല്ലാം തൽക്ഷണം നിലച്ചു.

അജയസിംഹൻ വീണ്ടും തീക്ഷ്ണദൃഷ്ടിയോടെ നോക്കി: "ഇത്ര വിളക്കുകൾ എന്തിനാണു്? ഉടനെ ഇതെല്ലാം ഒന്നായി നിശ്ശബ്ദമായ അന്ധകാരത്തിൽ ലയിച്ചുപോകട്ടെ എന്നാണു് എൻെറ ആശയും അത്ഥനയും"

ചക്രവത്തി, "കുമാര! ഞാനൊന്നപേക്ഷിക്കുന്നു, ഈ ശുഭാവസരത്തിൽ പ്രസന്നവദനനായി പ്രശാന്തഹൃദയനായി

എല്ലാവരേയും ആശ്വസിപ്പിക്കൂ! നിങ്ങളും ആഹ്ലാദിതനായി എന്റെ അഭിലാഷം സഫലമാക്കിത്തീർക്കണേ; ഗിരിറാണിയുടെ പ്രണയപ്രകർഷത്തിന്നു തക്ക പ്രതിഫലം നൽകാൻ മടിക്കരുതേ!"

ഇങ്ങനെപറഞ്ഞു് അക്ബർ വീണ്ടും വാദ്യഘോഷങ്ങൾ ആരംഭിക്കുവാനാജ്ഞാപിച്ചു. അജയൻ പെട്ടെന്നു പരിഭ്രാന്തനായി ഇടറിയ സ്വരത്തിൽ ഉറക്കെ "വേണ്ട! വേണ്ട! വരട്ടെ, എല്ലാവരും നിശ്ശബ്ദമായി ശ്രദ്ധിക്കുവിൻ. അവിടുന്നും കേൾക്കണേ" എന്നു ശബ്ദിച്ചു.

ചക്രവർത്തി:—എന്തു്, എന്താണു് കേൾക്കുന്നതു്?

അജയസിംഹൻ:—പൂർണ്ണാനദീതീരത്തു് ആരാണു് പാടുന്നതു്? അറിയാമോ?

അക്ബർ മനസ്സിരുത്തിക്കേട്ടു. നദീതീരത്തിരുന്നു് ആരോ അമൃതമധുരമായി ഉച്ചസ്വരത്തിൽ പാടുന്നതു കേൾക്കാറായി. അജയസിംഹൻ ചക്രവർത്തിയോടു് "അവിടുന്നു സദയം കുറച്ചു് ഇട തരണം. ഉടനെ തിരിച്ചു വന്നേക്കാം. എന്റെ ഇഷ്ടജനം ആരോ ഇവിടേക്കുവരുവാൻ ധൈര്യമില്ലാതെ ദൂരത്തിരിക്കുന്നതായ്തോന്നുന്നു. ആ പാടുന്നതു് ആരാണെന്നു പോയിനോക്കിവരട്ടെ"

പതിനാലാം അദ്ധ്യായം

പവിത്രജലഗർഭം

അജയസിംഹൻെറ വെള്ളക്കുതിര ഒരു നിമിഷത്തിനകം നദീതീരത്തു കുതിച്ചെത്തി. വകഞ്ഞുകെട്ടാതെ ചിന്നിച്ചിതറി ചേറുപുരണ്ട ചികുരഭാരമുള്ള ഒരു യുവതി ഏകാകിനിയായി കൈത്താളം പിടിച്ചു പാടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അജയൻ കുതിരപ്പുറത്തുനിന്നിറങ്ങി അവളുടെ മുമ്പാകെ ചെന്നു. അവളാകട്ടെ പെട്ടെന്നു പരിഭ്രമിച്ചെഴുന്നേററു. അജയൻ ബാല്യകാലം മുതല്ക്കേ ഏതു ദേവിയുടെ വിഗ്രഹത്തെ തൻെറ മനോമന്ദിരത്തിൽ വെച്ചു പൂജിച്ചിരുന്നുവോ, ഏതിനെ ആ സ്ഥാനത്തുനിന്നു നീക്കിക്കളഞ്ഞു മറെറാന്നിനെ പ്രതിഷ്ഠിക്കാൻ പ്രേരിതനായിരിക്കുന്നുവോ ആ അതുലമോഹനമൂർത്തി ഇതാ സജീവമായി അജയസമക്ഷം പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ദേവാംഗനയായ ഹിരണ്മയിക്കും മനുഷ്യലോകാബലയായ ഗിരിറാണിക്കും സാമ്യമോ?

അജയൻ ഹിരണ്മയിയുടെ ചരണതലത്തിൽ വീണു 'ഹിരണ്മേ! ദേവീ! പ്രേമസർവ്വസ്വമേ! സർവ്വാപരാധം ക്ഷമിക്കണമേ! ഭവതിയുടെ അമൃതമയമൂർത്തിയെ ഒന്നു ആലിംഗനം ചെയ്തു എൻെറ താപാനലജ്ജ്വാലയെ ഒന്നു ശമിപ്പിക്കട്ടേ' എന്നു പറഞ്ഞു.

ഹിര:—ഇതെന്താണു് അജയ? ഗിരിറാണിയെ പാണിഗ്രഹണം ചെയ്യുന്ന ഈ സുദിനത്തിൽ ദുർഭഗയായ എന്നെ എന്തിനാണു് സ്മരിക്കുന്നതു്?

അജയൻ:—ഹാ! ഹിരണ്മേ! നിനക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. നിൻെറ സിംഹാസനത്തെ നിന്നിൽനിന്നു അപഹരിച്ചു മറെറാരുത്തിക്കു കൊടുക്കത്തക്ക കൃതഘ്നനല്ല അജയൻ. എൻെറ മനസ്സിൽ കത്തിയെരിയുന്ന കഠോരവഹ്നിയുടെ ചൂടു നീയുണ്ടോ അറിയുന്നു? ഈ ഹൃദയാസനത്തിൽനിന്നു നിന്നെ ബഹിഷ്കരിക്കുവാൻ കമലാസനനുംകൂടി കഴികയില്ല.

ഹിര:—(തേങ്ങിക്കരഞ്ഞു) "എന്തുചെയ്യട്ടെ! അങ്ങയുടെ പവിത്രമായ സിംഹാസനത്തിനു കളങ്കിതയായ ഇവൾ യോഗ്യയല്ലല്ലോ.

അജയൻ ഹിരണ്മയിയെ കണ്ടാലിംഗനംചെയ്തു "ഇന്നു വസന്തപൌർണ്ണമി. വരൂ, ഹിരണ്മേ! ഈ വെള്ളിച്ചാറു പൂശുന്ന വെണ്ണിലാവിൽ കളനാദമുള്ള ഈ കല്ലോലിനിയുടെ തീരത്തു ചെറുപ്പത്തിൽ നാം ഇരിക്കാറുള്ളപോലെ അക്കാലത്തെ മൃദുലശാന്തചേതസ്സോടുകൂടി യഥേഷ്ടം വിഹരിക്കുക" എന്നു പറഞ്ഞു ബാഹുക്കൾ നീട്ടി.

ഹിരണ്മയി പരാങ്മുഖയായി; "വേണ്ട, അജയ! എൻെറ സുഖകാലമൊക്കെ അസ്തമിച്ചു. ആ സുഖസ്വപ്നം അവസാനത്തെക്കുറി കണ്ടുകഴിഞ്ഞു. ഞാൻ സവിനയം അപേക്ഷിക്കുന്നു; ഇപ്പോൾ പോകണം. ഇങ്ങനെ ഗിരിറാണിയൊന്നിച്ചു നവദമ്പതികൾക്കു സാധാരണമായ സരസസല്ലാപം ചെയ്യു. ഹതഭാഗധേയയായ ഈയുള്ളവൾ ഈ കരുത്തിരുണ്ട ജലഗർഭത്തിൽ തപിക്കുന്ന പ്രാണനെ ഒന്നു തണുപ്പിക്കുവാൻ അങ്ങ് അനുവദിക്കണേ."

അജയൻെറ നാഡികളിൽ രക്തസഞ്ചാരം ശക്തിയായിത്തുടങ്ങി. പെട്ടെന്നു ഒരു ഭയങ്കരസ്മരണ രണ്ടു വർഷത്തിനുള്ളിൽ ഹിരണ്മയിയെ മറന്നുകളയാത്തപക്ഷം മാറിടംപിളൎന്നു യമുന, ഗംഗ, ഗോദാവരി, നൎമ്മദ ഈ നദികളിലേതിലെങ്കിലും ഒഴുക്കിക്കളയുന്നതാണെന്നു താൻ അച്ഛനോടു ചെയ്ത ശപഥം—ഉള്ളിൽ ഉദിച്ചു.

അജയൻ നടുങ്ങി. തള്ളിയലയ്ക്കുന്ന തിരമാലകളുടെ നേരെ നോക്കി കൈകൊട്ടിച്ചിരിച്ചു, "ഹാ ഹിരണേ! ശരിയാണു പറഞ്ഞതു്. അതേ, ഈ ജലാന്തരത്തിൽ എൻെറ താപഭൂയിഷ്ഠമായ ഈ ഹൃദയം പിളൎന്നെടുത്തു നിക്ഷേപിക്കണമെന്നു് അച്ഛൻ ആജ്ഞാപിച്ചിരിക്കുന്നു ഇന്നേയ്ക്കു രണ്ടു വർഷമായി." എന്നു പറഞ്ഞു.

ഹിരണ്മയി (പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു) "ശരി! ശരി! ഞാനും ഈ നദിയിൽ വീണു മുങ്ങിപ്പോകുമെന്നു പന്തിരാണ്ടുമുമ്പു അരാവലിമലയുടെ അടിവാരത്തിൽവെച്ചു ആ ഉന്മാദിനി പറകയുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്."

ഇരുവരും ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു് പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു പരസ്പരം പരിരംഭണംചെയ്തു. സമീപത്തു ദാനവദമനൻ അനങ്ങാതെ നിന്നു അവരെ നോക്കി ഫേഷാരവം പുറപ്പെടുവിച്ചു് അവരുടെ അപ്പോഴത്തെ മനോഭാവത്തിൽ അതിനുള്ള സഹാനുഭൂതിയെ സൂചിപ്പിച്ചു. അജയൻ ഹിരണ്മയിയെ എടുത്തു കുതിരപ്പുറത്തു കയററി, താനും ചാടിക്കയറി. എങ്ങോട്ടാണു പോകേണ്ടതെന്നറിയാതെ കുതിര ആദ്യം പുഴയിലേയ്ക്കും പിന്നെ അജയന്റെ നേക്കും നോക്കി.

അജയസിംഹൻ "ദാനവദമന! ഈ ആററിലെ കുളിർനീററിൽ മുഴകിയാൽ മനസ്സിലെ മഹാഗ്നി കെട്ടുപോകുമെന്നു് നിനക്കു മനസ്സിലായിട്ടുണ്ടോ?" എന്നു ചോദിച്ചു.

ഈ സമയത്തു് അക്‌ബറും അനുചരരും അജയൻ വളരെനേരം കഴിഞ്ഞിട്ടും വരായ്കമാൽ അന്വേഷിച്ചു് ആ സ്ഥലത്തേയ്ക്കു വന്നു. അജയസിംഹനേയും ഹിരണ്മയിയേയും അശ്രുപാത്രധരരായി കണ്ടു് എല്ലാവരും "കുലവെട്ടിടിന കുററിവാഴപോലെ" നിന്നുപോയി. ചക്രവത്തി, "ഇതെന്തു കഥ! അജയസിംഹ! നിങ്ങളുടെ ബുദ്ധി ഭ്രമിച്ചുവോ?" എന്നു ചോദിച്ചു.

അജയൻ അക്‌ബറുടെ ചോദ്യം ശ്രദ്ധിക്കാതെ ഗൽഗദസ്വരത്തിൽ ഉറക്കെ "പൂർണ്ണമായി പുളച്ചൊഴുകുന്ന ഈ പുഴ പാവനിയായ ഗോദാവരിയുടെ ശാഖയല്ലേ? നിങ്ങൾക്കു അറിഞ്ഞുകൂടേ" എന്നു ചോദിച്ചു.

അക്‌ബർ അജയന്റെ കുതിരയുടെ കടിഞ്ഞാൺ പിടിക്കുവാൻ മുന്നോട്ടു ചെന്നു. അജയസിംഹൻ, "സൂക്ഷിച്ചോളു; ഒരിക്കൽ മുസൽമാൻ ഹിരണ്മയിയെ തൊട്ടതു ക്ഷമിച്ചിരിക്കയാണ്" എന്നു പറഞ്ഞു.

അക്‌ബർ: അജയസിംഹ! നിങ്ങൾക്കെന്താ ഭ്രാന്തുണ്ടോ?

അജയ: (പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു്) ശരി! എനിക്കു ഭ്രാന്തോ? ഈ ലോകത്തിലുള്ളവർക്കൊക്കെയും അക്‌ബർചക്രവത്തിക്കും ഭ്രാന്തു്! ഈ ഹിരണ്മയിക്കു തീറുകൊടുത്ത സ്ഥലത്തു ഗിരിരാണിക്കു ഇരിപ്പാനവകാശമുണ്ടോ? അതിന്നു യോഗ്യതയുണ്ടോ?

അജയൻ അല്പനേരം മൌനമവലംബിച്ചു് വീണ്ടും തുടന്നു: "പ്രഭോ! കേട്ടാലും. ഈ ദുരിതപൂരിതമായ ലോകത്തു ന

ശ്വരമായ നരജീവിതം എന്തു്? ക്ഷണപ്രഭാചഞ്ചലം! ഹിരണ്മയിയെ ഇങ്ങനെ ഒന്നു് ആശ്ലേഷിക്കാൻവേണ്ടി നൂറുകുറി വേണമെങ്കിൽ പ്രാണനപേക്ഷിക്കാനോ, നാകത്തിൽനിന്നു നരകത്തിലേക്കു പോകാനോ എനിക്കു മടിയില്ല. അച്ഛനെ അറിയിച്ചാലും! എൻെറ ഈ ഒടുവിലത്തെ ദേവദാനവയുദ്ധം കണ്ടുവെന്നും, ജന്മാന്തരങ്ങളിലും ഹിരണ്മയിയെ മറക്കുവാൻ കഴികയില്ലെന്നും അതുകാരണം അച്ഛൻെറ കഠോരശാസനത്തെ അണുപോലും തെററാതെ അനുഷ്ഠിക്കുവാൻ ഇതാ നോക്കൂ! മീവാരരാജവംശത്തിലെ പാവനമായ ഈ ഖഡ്ഗംകൊണ്ടു ഈ തുച്ഛമായ ഹൃദയം പൂർണ്ണാനദിയുടെ വിശുദ്ധതോയത്തിൽ നിക്ഷേപിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നും അറിയിക്കണേ!'' എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് ഹിരണ്മയിയെപ്പിടിച്ചു് പെട്ടെന്നു കുതിരയെ മുന്നോട്ടുപോകുവാൻ കാൽകൊണ്ടമർത്തി ഉറയിൽനിന്നൂരിയെടുത്ത നീണ്ടുരുണ്ട വാൾ തൻെറ മാറിടത്തിൽ പിടിവരെ താഴ്ത്തി. ദാനവദമനൻ ഘോഷാരവത്താൽ ആടിക്കളിച്ചു് ഈ കാമിനീകാമുകന്മാരോടുകൂടി നദീഗർത്തത്തിലേക്കു ചാടി. ആ ശീതളജലത്തിൽ രണ്ടു ദിവ്യദേഹികളുടെ താപാഗ്നി കെട്ടുപോയി!

എല്ലാവരും കൂട്ടംകൂട്ടമായി കോലാഹലത്തോടുകൂടി ആ സ്ഥലത്തേക്കു ഓടിവന്നു. അക്ബറുടെ കല്പനപ്രകാരം പലരും പുഴയിൽചാടി തപ്പി. ദൂരത്തുനിന്നു സ്ത്രീകൾ രോദനംചെയ്തു തുടങ്ങി. അനേകം പ്രേക്ഷകരിൽ ഒരു സ്ത്രീമാത്രം സ്ഥിരഗംഭീരഭാവത്തിൽ മൌനമായി നില്ക്കുന്നുണ്ടു്. അക്ബർ ഭയങ്കരമായ ആ രംഗഭൂമിയിൽ വ്യാകുലചിത്തനായി നാലുദിക്കിലേക്കും നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കെ അല്പം അകലെയായി, "നിവാതനിഷ്കമ്പപ്രദീപം" പോലെ നില്ക്കുന്ന ഒരു യുവതിയുടെ സുകുമാരസ്വരൂപം തൻെറ ദൃഷ്ടിയെ ആകർഷിച്ചു. ശിരീഷ ണി നിഷ്പന്ദനയനങ്ങളാൽ ആ ഭീഷണാഭിനയം നോക്കിക്കൊണ്ടുനിന്നു.

"വിലയെഴമന്ദരാഗമത്തലാൽ
തുലയുവതല്ല; മറിച്ചുദമൻ ക്കമേൽ
വിലസിടുമടിയേററ വെള്ളിപോൽ;
ഉലയതിലൂതിയ പൊന്നുപോലെയും.''

എൻ കുമാരനാശാൻ.

ഉപസംഹാരം

ഏഴുവർഷത്തിനുശേഷം ഒരു ദിവസം അക്ബർ സൈന്യ
സമേതം ആഗ്രായിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടു് ദക്ഷിണദേശാഭിമുഖ
മായി അതേമാർഗ്ഗത്തിൽക്കൂടി പോവുകയായിരുന്നു. പൂർണ്ണാനദീതീ
രത്തുനിന്നു് ശ്രുതിമധുരമായ ഒരു വേണുനാദം കേട്ടു സൈന്യ
ത്തോടു് മുമ്പിട്ടുപോകുവാൻ കല്പിച്ചു് അക്ബർ ഏകാകിയായി
ആ സ്ഥലത്തേക്കുചെന്നു, ഗിരിദുർഗ്ഗം നിലത്തോടടിഞ്ഞു്
കല്ലിൻകൂട്ടമായി പരിണമിച്ചിരിക്കുന്നു. ആ നദീതീരത്തു്—
ഹിരണ്മയിയുടെയും അജയസിംഹൻെറയും ദിവ്യാനുരാഗം ജല
സമാധി പ്രാപിച്ച സ്ഥലത്തു്—ചെറുതായ ഒരു പർണ്ണകുടീരം
കാണ്മാനുണ്ടു്. അതിന്നരികേ, ഏകാകിനിയായി പൂനിലാവ
ത്തിരുന്നു്, കാഷായവസ്ത്രധാരിണിയായ ഒരു താപസകുമാരി
കർണ്ണാമൃതമായി ഓടക്കുഴലൂതിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ആ താപസ
കുമാരി ആരായിരിക്കാം? മററാരുമല്ല, നമ്മുടെ ഗിരിറാണി! ആ
യുവതിയുടെ കണ്ഠത്തിൽ ഒരു വജ്രഹാരം ചന്ദ്രകിരണത്തിൽ തി
ളങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതു് അക്ബരുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ പെട്ടു. അതി
ന്മേൽ ഉജ്ജ്വലമായ അക്ഷരത്തിൽ "മീവാരരാജകുമാരൻ അജ
യസിംഹൻ" എന്നു് അങ്കിതമായിരിക്കുന്നു. ആ താപസി
യുടെ അമൃതസ്യന്ദിയായ മുരളീരവം പൂർണ്ണചന്ദ്രൻെറ അമൃതകി
രണങ്ങളിലും പൂ ആററിലെ അലകളിലും പ്രസരിച്ചു. പ്രകൃതി
യുടെ പ്രശാന്തരമണീയതയിൽ ഹിരണ്മയിയുടെയും അജയസിം
ഹൻെറയും പ്രേമാമൃതത്തിൻെറ ശക്തി അക്ബരുടെ സ്മൃതിപ
ഥത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. മർത്ത്യലോകത്തിൽ ഇത്രമാത്രം അമൃത
മുണ്ടെന്നു് ഭാരതചക്രവർത്തി അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. അന്നു കണ്ട
കാഴ്ച അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഹൃദയത്തിൽ ജീവപര്യന്തം കെടാതെ
നിന്നിരുന്നു.

ആ താപസകുമാരി അമരലോകം പ്രാപിച്ചിട്ടു് ഇപ്പോൾ
കാലം കുറേയായി. ആ മോഹനമുരളീരവം അവിടെ പിന്നെ
ആരുംതന്നെ കേട്ടിട്ടില്ല. എന്നാൽ ആ പൂർണ്ണാനദി അതേസ്ഥ

ലത്തു് അതേവിധം ശാന്തമൃദുലശബ്ദത്തിൽ ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. മുന്നൂറുവർഷംമുമ്പു് ആ പാവനജലത്തിൽ അഭിനയിക്കപ്പെട്ട സ്വർഗ്ഗീയനാടകം ഇന്നും അതിന്റെ ഓരോ ചെറുതിരമാലയും നമ്മെ ഓർമ്മപ്പെടുത്തുന്നു. ഇന്നു് ആ ഗിരിദുർഗ്ഗവും ഇല്ല; ആ പർണ്ണകുടീരവും ഇല്ല. അവിടെ ഇപ്പോൾ ഒരു ചെറിയ ഗ്രാമം ഉണ്ടു്. അതിന്റെ പേരു് 'അമൃതപുളിനം.'